

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI

**Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Ulaşmada Stratejik
İletişimin Etkisi (Rolü)**

Yüksek Lisans Tezi

Aigul Akhmetshina

Eylül 2024

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI

**Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Ulaşmada Stratejik
İletişimin Etkisi (Rolü)**

Yüksek Lisans Tezi

Aigul Akhmetshina

Danışman

Prof. Dr. Muhammet Lutfullah Karaman

Eylül 2024

TEZ JÜRİSİ ONAYI

Aigul Akhmetshina tarafından hazırlanan "Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Ulaşmada Stratejik İletişimin Etkisi (Rolü)" başlıklı bu Yüksek Lisans Tezi, Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı'nda hazırlanmış ve jürimiz tarafından kabul edilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ

İMZA

Tez Danışmanı:

Prof. Dr. Muhammet Lutfullah

Karaman

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Üyeler:

Dr. Öğr. Üyesi Özlem

Yücel

İstanbul Medeniyet

Üniversitesi

Doç. Dr. M. Tahir Kılavuz

Marmara Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 05/ Eylül/ 2024

BEYANLAR

Yazım ve Kaynak Gösterme Kılavuzu Beyanı

Danışmanlığımda yazılan bu tezin Chicago yazım ve kaynak gösterme kılavuzunda belirtilen kurallara uygun olarak yapılandırıldığı ve bu kılavuzun dipnot kaynak gösterme standartlarının bu tezde tutarlı olarak uygulandığı tarafımdan incelenerek teyit edilmiştir.

İmza

Prof. Dr. Muhammet Lutfullah Karaman

Etik İlkeler Sadakat Beyanı

Hazırladığım bu tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu, akademik ve etik kuralları gözeterek çalıştığımı ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi beyan ederim.

İmza

Aigul Akhmetshina

ÖZET

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Ulaşmada Stratejik İletişimin Etkisi (Rolü)

Akhmetshina, Aigul

Yüksek lisans Tezi, Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Muhammet Lutfullah Karaman

Eylül 2024

Bu yüksek lisans çalışması, stratejik iletişimin sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasındaki etkilerini araştırmakta ve bu iki kavram arasındaki ilişkiyi Birleşmiş Milletler (BM) örneği üzerinden incelemektedir. Bu çalışmada, Sürdürülebilir Kalkınma konusu hakkında daha önceki literatür çalışmalarından farklı olarak stratejik iletişimin etkisine odaklanılmıştır. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) ile stratejik iletişim, ekonomi, sosyal ve çevre gibi çeşitli alanlarda uzun vadeli sürdürülebilirlik ve ilerleme sağlama amacını birbirleriyle yakın ilişkilendirir. Stratejik iletişim, çeşitli taraflar arasında iletişim, bilgilendirme ve motivasyon aracı olarak hizmet etmektedir. Şimdiki zamanda stratejik iletişim, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmada önemli bir rol oynamaktadır. Stratejik İletişim, farklı ilgili tarafları sürdürülebilir uygulamalar ve bilinçli kararlar konusunda bilgilendirmeyi, onları sürece dahil etmeyi ve iş birliğine teşviki amaçlamaktadır. Sürdürülebilir kalkınma ise, çevreye zarar vermeden her bireyin ihtiyaçlarını karşılayabileceği bir geleceğin inşa edilmesidir. 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacı ise, bu konseptin gerçekleştirilmesi yolunda bir eylem planı olarak hizmet etmektedir. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmak için doğru iletişim büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, bu çalışmada öncelikle sürdürülebilir kalkınma kavramı, oluşum süreçleri, temel ilkeleri ve amaçları incelenmektedir. Bu çerçevede öncelikle çalışma, stratejik iletişim kavramına farklı yaklaşımları, koşulları, nitelikleri, kullanım alanlarını ve bileşenleri ayrıca işlevleri, ilkeleri, amaçları ve şartları ele almaktadır. Ayrıca, stratejik iletişim kavramını ve amaçlarını BM'nin sürdürülebilir kalkınma amaçları bağlamında analiz etmektedir. Sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ulaşım ve stratejik iletişimin etkinliği BM'nin faaliyetleri örneğinde incelenmektedir. BM'nin iletişimle ilgili yapısal unsurları, sürdürülebilir kalkınma kavramının uygulanmasına katkıda bulunan BM Küresel İletişim Departmanı, Stratejik İletişim Bölümü, Birleşmiş Milletler Bilgi Merkezleri gibi unsurlar ele alınmaktadır. BM'nin, Sürdürülebilir Kalkınma'nın web sitesi ve bu amaçlara ulaşmak için atılan başarılı inisiyatiflere önem verilmektedir. Bununla beraber medya gibi stratejik iletişim aracına ve BM inisiyatifler bağlamında onun etkileşimlerine özel önem verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, Sürdürülebilir Kalkınma, Stratejik İletişim, Birleşmiş Milletler, Farkındalık.

ABSTRACT

The Effect (Role) Of Strategic Communication To Reach The Goals Of Sustainable Development

Akhmetshina, Aigul

Master Thesis, Department of International Relations

Thesis Advisor: Prof. Dr. Muhammet Lutfullah Karaman

September 2024

This master's thesis investigates the impact of strategic communication on enabling sustainable development, with a specific focus on the relationship between these two concepts using the United Nations (UN) as a case study. Unlike prior literature studies on Sustainable Development, this research specifically focuses on the influence of strategic communication. Strategic communication is closely intertwined with Sustainable Development Goals (SDGs), aiming to establish long-term sustainability and progress in various areas such as the economy, social issues, and the environment. It serves as a tool for communication, information dissemination, and motivation among diverse parties. Strategic communication plays a crucial role in achieving the Sustainable Development Goals. Strategic communication aims to inform, involve, and encourage collaboration among various stakeholders towards sustainable practices and informed decision-making. Sustainable development is the construction of a future where every individual's needs are met without harming the environment. The 17 Sustainable Development Goals serve as an action plan toward realizing this concept. Effective communication is of great importance to achieve the Sustainable Development Goals. Therefore, this study primarily examines the concept, formation processes, fundamental principles, and objectives of sustainable development. Additionally, it delves into different approaches, conditions, characteristics, applications, components, functions, principles, objectives, and conditions of the strategic communication concept. Furthermore, it analyzes the concept and objectives of strategic communication within the context of the UN's Sustainable Development Goals. The effectiveness of reaching Sustainable Development Goals and the impact of strategic communication is showcased through the UN's activities. Structural elements related to communication within the UN, contributing to the implementation of sustainable development, such as the UN Global Communications Department, Strategic Communication Division, and UN Information Centers, are discussed.

Special attention is given to the UN's website and successful initiatives undertaken to achieve Sustainable Development Goals. Furthermore, a significant emphasis is placed on media as a strategic communication tool and its interactions within the context of UN initiatives.

Keywords: Sustainable Development Goals, Sustainable Development, Strategic Communication, United Nations, Awareness.

TEŞEKKÜR

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı bünyesinde gerçekleştirdiğim "Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmada stratejik iletişimin etkisi (rolü)" başlıklı tez çalışmamın tamamlanması ve savunulması sürecinde bana sunduğu bilgiler, yönlendirmeler ve eleştiriler için danışmanım Lütfullah Karaman başta gelmek üzere değerli jüri üyelerine teşekkür ediyorum. Tez çalışmamın hazırlanması ve savunulması süreci boyunca gösterdiğiniz destek, ilgi ve sabır için minnettarım.

AIGUL AKHMETSHINA

İSTANBUL, 2024

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
TEŞEKKÜR.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
KISALTMALAR	xiv
GİRİŞ.....	1
BÖLÜM I SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA.....	5
1.1. Sürdürülebilir Kalkınma kavramının tanımı ve gelişimi	5
1.1.1. Kısa tanımı.....	5
1.1.2. Gelişim aşamaları.....	6
1.1.2.1. Birleşmiş Milletler Stockholm Konferansı, 1972.....	6
1.1.2.2. Dünya Koruma Stratejisi (WCS), 1980.....	6
1.1.2.3. Ortak Geleceğimiz (Brundtland Komisyonu) Raporu, 1987.....	7
1.1.2.4. Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı (Rio Konferansı), 1992.....	9
1.1.2.5. Birleşmiş Milletler Milenyum Zirvesi (New York), 2000.....	10
1.1.2.6. Birleşmiş Milletler Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi (Johannesburg Zirvesi), 2002	10
1.1.2.7. Eğitim ve Sürdürülebilir Kalkınma" konferansı, 2005.....	12
1.1.2.8. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, "İnsani Gelişme Raporu" 2011.....	12
1.1.2.9. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı	

(Rio+20 Konferansı), 2012.....	12
1.1.2.10. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi (Gündemi), 2015.14	
1.1.3 Kavramın temel özellikleri ve günümüzdeki gelişim durumu.....	14
1.2. Sürdürülebilir Kalkınma kavramına ilişkin işaretler, ilkeler, amaçlar	17
1.2.1. Strateji ve tanımlayıcı belirtiler.....	17
1.2.2. Belirleyici ilkeler.....	17
1.2.3. Temel amaçlar.....	21
BÖLÜM II STRATEJİK İLETİŞİM.....	24
2.1. Stratejik iletişim kavramını tanımlamak.....	24
2.2. Stratejik iletişim kavramı ile ilgili başlıca yaklaşımlar.....	25
2.2.1 Amerikan yaklaşımı.....	25
2.2.2. Avrupa yaklaşımı.....	29
2.2.3. Rus yaklaşımı.....	31
2.2.4. Türk yaklaşımı.....	33
2.3. Stratejik iletişimin kavramının kapsamı ve unsurları.....	35
2.3.1. Stratejik iletişimin koşulları.....	35
2.3.2. Stratejik iletişimin nitelikleri.....	36
2.3.3. Stratejik iletişim alanları ve bileşenleri.....	37
2.3.4. Stratejik iletişim fonksiyonları.....	40
2.3.5 Stratejik iletişim ilkeleri.....	41
2.3.6 Stratejik iletişim amaçları	43
BÖLÜM III STRATEJİK İLETİŞİM SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMAYI NE	
KADAR ETKİLEYEBİLİR?.....	46
3.1. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) bağlamında	

stratejik iletişim kavramı, hedefleri ve işlevleri.....	46
3.1.1. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları bağlamında stratejik iletişim kavramı.....	46
3.1.2. SKA bağlamında stratejik iletişimin hedefleri.....	49
3.1.3. SKA bağlamında stratejik iletişimin işlevleri.....	56
3.2. Stratejik iletişimin Sürdürülebilir kalkınma üzerindeki etkisinin sınırları.....	58
BÖLÜM IV BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÖZELİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR	
KALKINMA AMAÇLARINA ULAŞMADA STRATEJİK İLETİŞİMİN ROLÜ.....	64
4.1. BM örneğinde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşma ve stratejik iletişim.....	64
4.1.1. Genel bir bakış.....	64
4.1.2. Konuya özel “Birlikte İletişim” rehberi.....	66
4.1.3. BM Küresel İletişim Departmanı.....	70
4.1.4. Stratejik İletişim Bölümü (SİB)	77
4.1.5. Birleşmiş Milletler Bilgi Merkezleri	80
4.1.6. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Grubu (UNSDG)	82
4.1.7. 2023 SKA Zirvesi (2023 SDG Summit)	84
4.1.8. Sürdürülebilir Kalkınma Yüksek Düzeyli Siyasi Forumu (High-level Political Forum on Sustainable Development) ve Gönüllü Ulusal İncelemeleri (Voluntary National Reviews).....	86
4.1.9. “Bir Milyon Ses: İstedığımız Dünya”.....	94
4.1.10. “Gençler için Saygın İstihdam” (Decent Jobs for Youth) inisiyatifi	95
4.1.11. Birleşmiş Milletler'in Resmi web sitesi.....	97
4.1.12. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın resmi web sitesi.....	100
4.1.13. “Şimdi harekete geçin” kampanyası.....	101

4.1.14. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Eylem Platformu (SDG Actions Platform).....	103
4.1.15. Küresel Sürdürülebilir Kalkınma Raporu (The Global Sustainable Development Report 2023)	108
4.2. Medya ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Etkileşimi....	110
4.2.1. Medya, Toplum ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ilişkisi: genel bakış	110
4.2.2. Yeni medyanın toplum ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmada iletişim etkisi.....	112
4.2.3. BM özelinde ve iletişim aracı olarak medya	115
4.2.4. BM'nin sürdürülebilir kalkınma alanındaki medya ile başarılı uygulamaları.....	117
SONUÇ.....	124
KAYNAKÇA.....	128
ÖZGEÇMİŞ.....	143

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Gönüllü Ulusal İncelemeleri	88
--	----

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Sürdürülebilir kalkınma amaçları	23
Şekil 2. Taahhütler	96
Şekil 3. SKA'ları gerçeğe dönüştürün.....	101
Şekil 4. SDG Actions Platform	104
Şekil 5. İklim Eylemi.....	115
Şekil 6. AWorld in support of ActNow	116

KISALTMALAR

BM Birleşmiş Milletler

BMAE United Nations Academic Impact / Birleşmiş Milletler Akademik Etki

DCO The Development Coordination Office / BM Kalkınma Koordinasyon Ofisi

ed. Editör

GUİ Gönüllü Ulusal İncelemelerinin

HLPF High-level Political Forum on Sustainable Development /

Sürdürülebilir Kalkınma Yüksek Düzeyli Siyasi Forumu

KİD BM Küresel İletişim Departmanı

PR Public Relations/ Halkla ilişkiler

RC Resident Coordinator / Mukim Koordinatörlük

s. Sayfa

SİB Stratejik İletişim Bölümü

SDGs Sustainable Development Goals

SKA Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

t.y. Tarih Yok

UN United Nations

UNCG United Nations Communications Group / Birleşmiş Milletler İletişim Grubu

UNCT United Nations Country Team / Birleşmiş Milletler Ülke Ekibi

UNEP United Nations Environment Programme / Birleşmiş Milletler Çevre Programı

UNICEF United Nations Children's Fund / Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu

UNSDG United Nations Sustainable Development Group / Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Grubu

GİRİŞ

Dünya gözlerimiz önünde hızla değişmekte ve onunla birlikte çevremizi saran her şey de değişmektedir. Teknolojinin ilerlemesi ve yenilikler hayatımızı daha kolay hale getirirken, aynı zamanda çözüm bekleyen küresel sorunlar da artmaktadır. Bugün yüzleştiğimiz küresel sorunlar, gezegen için geri dönülmez sonuçlara yol açabilir ve bu durum insanlık için de geçerlidir. Bölgesel ve global tehditlerin insanlığın geleceğini sorguladığı günümüzde, istikrarlı bir gelişimi sağlama meselesi büyük bir önem taşımaktadır. Bu çerçevede, Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı (SKA) kabul edilmesi, bu sorunların çözümünde büyük bir adım olarak öne çıkmaktadır.

Ekonomik ve ekolojik sorunların sosyal sorunlardan ayıramayacağı açık hale gelmiştir ve küreselleşme süreçlerinin farklı ülkeleri mevcut durumdan çıkış arayışına zorlamasıyla, bu alanlarda iş birliği sağlanması sadece gerekli değil, aynı zamanda bu konunun uluslararası iletişim gündemine taşınması da önemli hale gelmektedir. Sürdürülebilir kalkınma stratejisi, bugün hiç olmadığı kadar genel ilginin merkezinde kalmaktadır. Bu stratejinin gerçekleştirilmesi için temel hedeflere ve küresel değişikliklere uyum sağlama yöntemlerinin ve araçlarının geliştirilmesi gerekmektedir. İnsanların refahının sağlanması, SKA'na ulaşma çabalarının temelini oluşturur. Her bireyin normal bir çevreye, yaşama koşullarına ve doğa ile uyum içinde bir hayata sahip olma hakkı vardır. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşılması, çeşitli kurumların faaliyetlerinin entegrasyonu ve birliğinin sağlanmasını gerektirir. Bu da stratejik iletişim gibi araçların kullanılmasını gerekli hale getirir. Ulusal ve uluslararası toplulukların tüm çabalarına rağmen, dikkate alınması gereken çözümlenmemiş sorunlar mevcuttur. Dünyada biyolojik çeşitliliğin ve balık stoklarının azalma eğilimi gözlenmektedir. Hava, su ve deniz çevresindeki kirlenme, milyonlarca insanı insanlık dışı bir yaşama doğru sürüklemeye devam etmektedir. Hızlı pazar entegrasyonu, sermaye hareketleri ve dünya çapındaki önemli yatırım akışlarının genişlemesi, sürdürülebilir kalkınma yolunda yeni olanaklar ve sorunlar doğurmuştur: Küreselleşmenin getirdiği faydalar ve maliyetler eşitsiz bir şekilde dağıtılmaktadır ve gelişmekte olan ülkeler bu sorunları ele alırken özel zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Çevresel bozulmanın tehlikeli boyutlara ulaştığı görülmektedir. Dünya

deniz seviyeleri yükselmektedir; son dört yıl, gözlemlenen en sıcak yıllar olmuştur; bir milyon bitki ve hayvan türü yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır; kontrolsüz arazi bozulması devam etmektedir. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşımındaki ilerlemenin ülkeler düzeyinde değerlendirilmesinde ciddi veri boşlukları devam etmektedir. SKA başarı göstergelerini içeren Küresel SKA Göstergeler Veri Tabanı'ndaki analizler, 193 ülke ve bölgenin yalnızca 17 amacın 4'ü için uluslararası karşılaştırılabilir verilere sahip olduğunu göstermektedir.¹

Bütün bu sorunlar son yıllarda sürdürülebilir kalkınma kavramını uluslararası iletişimde önemli bir konu haline gelmiştir. Tüm dünya, SKA'na odaklanma gerekliliğinin farkında ve bu hedeflerin gerçekleştirilmesine ilgi duymaktadır. Bu doğrultuda ise, söz konusu amaçlara ulaşmayı hedefleyen önlemler, birçok ülkede ulusal projelere ve diğer stratejik ve program dokümanlarına, doktrinlere, devlet programlarına ve kavramlara entegre edilmiştir. Ticari ve kar amacı gütmeyen kuruluşlar ile sivil toplum da katkıda bulunmaya çalışmaktadır. Bugünün koşullarında, bölgesel ve küresel tehditler insanlığın geleceğini sorguladığı zamanlarda, insanlığın istikrarlı gelişimine uygun koşulların sağlanması konusu özellikle önem kazanmaktadır. Stratejik iletişim yoluyla sürdürülebilir kalkınma kavramının uygulanması sürecinde, hükümetlerin, sivil toplum kuruluşlarının ve iş dünyasının geleceğe yönelik vizyonlarını oluşturma çabaları, gelişmiş ve etkili bir şekilde birleşmektedir ve artmaktadır. Bu yaklaşım, kavramın hayata geçirilmesi sürecinde farklı paydaşlar arasında diyalogu teşvik ederek, toplumun kalkınma sürecine dair farkındalığını artırırken, vatandaşların davranışlarında değişim sağlamak ve toplumsal destek oluşturmaktadır. Uluslararası stratejik iletişim yaklaşımı, sürdürülebilir kalkınmada önemli bir rol oynamakta ve tüm ilgili taraflar arasında iş birliğine ve kültürel farklılıkları aşmaya katkı sağlamaktadır.

Bu çalışma, literatür taramasına dayalı olarak yapılan tanımlayıcı anlatım yöntemi ile ele alınmıştır. Bu doğrultuda yerli ve yabancı açık kaynaklar taranmıştır. Ayrıca BM web sitesine özel önem verilmektedir. Bu çalışmanın amacı, SKA doğrultusunda stratejik iletişimin bir etkisi olup olmadığını belirlemektir. Bu bağlamda bu çalışmanın araştırma sorusu: “Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmada stratejik iletişimin

¹ “Global database of SDG indicators”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 10.05.2024.
<https://unstats.un.org/sdgs/indicators/database>.

etkisi var mı?” şeklindedir. Bu doğrultuda çalışmanın hipotezi ise, stratejik iletişimin, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmada önemli bir rol oynamakta olduğudur. Zira bu çerçevede, çeşitli stratejik iletişim araçlarıyla farkındalık artırılmaktadır, en iyi fikir ve uygulamalar yayılmaktadır ve böylelikle de çeşitli aktörler harekete geçmek için ilham almaktadırlar.

Sürdürülebilir kalkınma ve stratejik iletişim konularına ilişkin literatür olmasına rağmen, araştırma sürecinde bu iki kavramı birbirine bağlayan çalışmaların sayısının sınırlı olduğu belirlenmiştir. Bu sebeple çalışmanın ilk kısmında, araştırma konusuyla ilişkili kavramlar açıklanmaktadır. İlk bölümde, sürdürülebilir kalkınma kavramının tanımına ve tarihsel gelişim aşamalarına yer verilmiştir. Ayrıca, sürdürülebilir kalkınma kavramının ilkeleri, belirtileri ve amaçları da incelenmiş; SKA ile ilgili belgelerin analizi yapılmıştır. İkinci bölüm, stratejik iletişim konusuna ayrılmıştır. Yüzyıl başından itibaren stratejik iletişim kavramı kademeli olarak tanınmış ve çeşitli ülkelerin ve hükümetlerin yönetim sistemleri ile uluslararası örgütlerin dış politikalarında uygulanarak gelişmiştir. Stratejik iletişim terimi ve kavramı, özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde ortaya çıkmış ve en fazla geliştirilmiştir.² Bu bölümde Amerikan, Avrupa, Türk ve Rus yaklaşımları gibi çeşitli stratejik iletişim yaklaşımları ele alınmıştır. Ayrıca, konuya özel olarak, stratejik iletişimin koşulları, nitelikleri, kullanım alanlarını ve bileşenleri; işlevleri, ilkeleri, amaçları ve şartları incelenmiştir.

Üçüncü bölümde, verilen iki kavramı birleştirmeye yönelik şöyle bir girişimde bulunulmuştur: Sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde stratejik iletişim kavramını, amaçlarını ve işlevlerini incelemek. Bu bağlamda ise, sürdürülebilir kalkınma BM'in özel bir ilgi ve faaliyet alanını oluşturduğu için, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşmada stratejik iletişimin etkinliğinin analizi, BM aktivitelerine dayanarak, gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda da bu bölümde, “Birlikte İletişim” rehberi, “Küresel Sürdürülebilir Kalkınma Raporu” gibi belgelerin tanıtımı yapılmıştır. Ayrıca, BM'ye ait çeşitli iletişimle ilgili yapısal birimlerin, örneğin BM Küresel İletişim Departmanı Stratejik İletişim Bölümü, Birleşmiş Milletler Bilgi Merkezleri, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Grubu'nun çalışmalarının incelenmesi gerçekleştirilmiştir.

² “About the NATO Strategic Management Center”, Official website of the NATO Strategic Management Center, t.y., Erişim Tarihi: 10.05.2024. https://stratcomcoe.org/about_us/about-nato-stratcom-coe/5.

Ayrıca, BM'nin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına adanmış web siteleri ve BM'nin bu alandaki çeşitli inisiyatiflerinin incelenmesi yapılmıştır. Son olarak gene bu bölümde; medyanın bilgi yayma, belirli konular hakkında farkındalığı artırma ve toplumun görüşlerini şekillendirme yeteneği açısından etkili bir araç olduğu göz önünde bulundurularak, medyanın etkisine ayrı bir pencere açılmasının yerinde ve hatta gerekli olduğu düşünülmüş ve buna bağlı olarak, ilave bir alt-bölüm halinde, çalışmada Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmada medyanın etkisi üzerine, ağırlıklı olarak gene BM özelinde, örnekler incelenmiştir.

Genel anlamda, stratejik iletişim, belirli hayati ve uzun vadeli değerlerin, çıkarların ve hedeflerin iç ve dış kitlelerin bilincine yansıtılmasını ifade eder. Genellikle profesyonel iletişim desteğiyle toplumsal yaşamın farklı alanlarında çok yönlü faaliyetlerin uyumlu bir şekilde yürütülmesi amaçlanır. Bu nedenle, yaşamsal öneme sahip sorunların çözümü için çeşitli stratejik iletişim yollarla Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşma hedefiyle, insanların toplumsal sorumluluk bilincini oluşturmak gereklidir. Bu durum, seçilen konunun önemini vurgulamaktadır.

BÖLÜM I

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

1.1. SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA KAVRAMININ TANIMI VE GELİŞİMİ

1.1.1. Kısa Tanımı

Sürdürülebilir kalkınma, orijinal olarak doğal kaynak kullanımında kullanılan “sustainable development” teriminden tercüme edilen bir kavramdır. İlk kez Alman ormancılar, ormanların işletilmesinde doğal büyümeyi aşmayan bir kesim politikası için bu terimi kullanmışlardır. Ardından bir yüzyıl sonra, Kanadalı balıkçılık uzmanları, bu terimi, balıkçılık kaynaklarının tükenmeden işletildiği sistemler için kullanmışlardır. Bu tür bir sistemde, doğa kullanımıyla ilgisi olmayan dış faktörler müdahale etmediği sürece, kaynakların işletilmesi sınırsız bir süre devam edebilmektedir. "Sürdürülebilir" sıfatı, işlem süresinin uzun vadeli olduğunu vurgularken, sürecin önemli özelliklerinin sürekli olarak yeniden üretildiğini belirtmektedir. Doğal kaynakların kullanımından "sürdürülebilir kalkınma" kavramı, küresel ekolojiye taşınmıştır.³ Daha sonra, ekolojik sorunlar küresel toplumun gündemine girmiş ve sürdürülebilir kalkınma konusu hem bilimsel hem de politik çevrelerde gelişmeye başlamıştır. Güçlenen ilgiye rağmen sürdürülebilir kalkınmanın hala net ve ortak bir tanımı bulunmamaktadır. Fakat buna rağmen, insan toplumunun sürdürülebilir kalkınmaya doğru geçişini hedefleyen kavramın amacı, mevcut neslin ihtiyaçlarını karşılayan ve gelecek nesillerin çıkarlarını ve ihtiyaçlarını koruyan⁴ niteliksel olarak yeni bir dünya modeli oluşturmak olduğundan bahsedilebilir. Bu, modern toplumun değerlerini ve hedeflerini önemli ölçüde değiştirerek, insan faaliyetlerinin farklı alanlarının yönelimini ve içeriğini ve insanların yaşam tarzını temel alan yeni bir medeniyet gelişimi çağına geçişten

³ Danilov-Danilyan, Victor ve Piskulova Natalya, *Ustoychivoye razvitiye: Noviy vizov: uzbeknik dlya vuzov* (Moskva: Aspect Press, 2015), s.21-22.

⁴ “Ortak geleceğimiz. Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu Raporu”, Genel Kurul, A/42/427, 4 Ağustos 1987. Erişim Tarihi: 10.05.2024. <https://www.un.org/ru/ga/documents/gakey.shtml>.

bahsedilmektedir.

1.1.2. Gelişim Aşamaları

1.1.2.1. Birleşmiş Milletler Stockholm Konferansı, 1972

Sürdürülebilir kalkınma kavramının ortaya çıkması ve gelişimiyle ilgili kayda değer ilk adım, 1972 yılında düzenlenen ve sürdürülebilirlik kavramının ilk kez içinde yer aldığı “Birleşmiş Milletler İnsan ve Çevre Konferansı” olarak bilinen Stockholm Konferansıdır.

Konferans, tarihi bir öneme sahip olup, devletler ve hükümetler arasında küresel ve ulusal çevresel sorunların çözümünde yakın iş birliğinin temelini atan ilk uluslararası forum olmuştur. Hükümetler düzeyinde alınan önlemlerin, acil çevresel sorunların çözümü ve çevre koruma konularının uygulanmasına dahil edilmesi gerektiği duyurulan ilk konferanstır. Stockholm Konferansı sonucunda Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) kurulması kararı alınmış ve bu da ülkelerin iç çevre politikalarını değiştirmeye yönlendirmiştir. Ayrıca, Stockholm Bildirgesi'nde⁵ yer alan çevre koruma ilkeleri de geliştirilmiştir. Bu belge Konferans sırasında bağlayıcı olmayarak kabul edilse bile zaman içinde teamül haline gelmiştir.

Stokholm Konferansı'nda sürdürülebilir kalkınma teriminin anılmasının yanı sıra, 5 Haziran'ın 'Dünya Çevre Günü' olarak ilan edilmesi de önemli bir olaydır. Çevreye adanmış bu günde, çevrenin sürdürülebilir kalkınma için önemine dikkat çekildi ve sürdürülebilir kalkınmanın, çevrenin korunması yoluyla sağlanabileceği vurgulandı.⁶

1.1.2.2. Dünya Koruma Stratejisi (WCS), 1980

Sosyo-ekonomik büyüme için yeni bir kalite sağlama kapasitesine sahip olan küresel bir strateji olarak sürdürülebilir kalkınmadan, yukarıda da söz edildiği gibi, ilk kez 1970'lerin başından itibaren bahsedilmeye başlanmıştır. Kavramın gelişimindeki bir sonraki aşama olarak ise, Dünya Doğayı ve Doğal Kaynakları Koruma Birliği tarafından 1980 yılında ortaya konan “Dünya Koruma Stratejisi” karşımıza çıkmaktadır; zira, UNEP ile birlikte geliştirilmiş bu Strateji metni “Sürdürülebilir Kalkınma için Yaşam Kaynaklarının

⁵ “Çevre ve Gelişim Hakkında Rio Deklarasyonu”, Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 1992. Erişim Tarihi: 10.05.2024.

https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml.

⁶ Işıl Özcın, “Dünya Çevre Günü”, *Karacadağ Bölgesel Kalkınma Dergisi* 4, sayı 6 (2015), s. 68.

Korunması”⁷ (Living Resource Conservation for Sustainable Development) altbaşlığını taşıyordu.

Söz konusu metin ile birlikte ilk defa “sürdürülebilir kalkınma” terimi, çözülmesi gereken sorunları ve bu sorunların çözümünde sorumlu olanları tanımlayan bir kavram olarak ortaya çıkmıştır. Buradaki öncelikli konular incelendiğinde, çoğunluğunun doğrudan çevre ile ilişkili olduğu görülebilmekte ve kavramın özü: sosyo-ekonomik gelişme ile çevre arasındaki ayrılmaz bağın farkında olunması, yani sağlıklı bir sosyo-ekonomik ortamın sağlıklı bir çevre yaratılmasına katkıda bulunabileceği ve bu durumun insanın hayatta kalmasına katkı sağlayabileceği fikri olarak belirlemektedir.⁸

Bu metinde, aslında sürdürülebilir kalkınmanın (bir sonraki aşama olarak ele alınacak Brundtland Komisyonu raporu ile daha sonradan geniş çapta benimsenecek olan) kuşaklar arası tanımı ilk defa verilmiş; bu da, doğanın korunması “biyosferin insanlar tarafından kullanımının yönetimi, mevcut nesillere en büyük sürdürülebilir faydayı sağlayarak gelecek nesillerin ihtiyaçlarını ve umutlarını karşılamak için potansiyelini koruyacak şekilde” olmalıdır diye ifade edilmiştir.⁹ Ayrıca, aynı metinde, sürdürülebilir kalkınma için (genellikle onu oluşturduğu kabul edilen “bileşenleri” olarak bilinen) “çevresel”, “sosyal” ve “ekonomik” faktörlerin eşit derecede dikkate alınması gerektiğine dair bir ibare mevcuttur. Son olarak da ayrıca gene burada, devletlerin ulusal düzeyde sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlayacak çeşitli programlar ve belgeler oluşturmaları çağrısında bulunulmuştur.

1.1.2.3. Ortak Geleceğimiz (Brundtland Komisyonu) Raporu, 1987

Bilimsel çevrelerde, bu terim özellikle 1987 yılında Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu tarafından hazırlanan "Ortak Geleceğimiz"¹⁰, raporundan sonra özel bir ilgi görmüştür. Birleşmiş Milletler tarafından H. H. Brundtland başkanlığında anılan yılda oluşturulan Komisyonu'nun amacı, insan ve doğa arasındaki ilişkilerin sorunlarını

⁷ “World Conservation Strategy: Living Resource Conservation for Sustainable Development”, International Union for Conservation of Nature and Natural Resources, 1980. Erişim Tarihi: 10.05.2024. <https://www.unep.org/publications-data>.

⁸ Igor Jurgens, “Komissiya Brundtland i kontseptsiiya ustoychivogo razvitiya”, *Vlast* 6, (2023), s.18.

⁹ “World Conservation Strategy: Living Resource Conservation for Sustainable Development”, 1980.

¹⁰ “Ortak geleceğimiz. Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu Raporu”, Genel Kurul, A/42/427, 4 Ağustos 1987. Erişim Tarihi: 10.05.2024. <https://www.un.org/ru/ga/documents/gakey.shtml>.

incelemek, antropojenik etkilerin biyosfere çevresel sonuçlarını araştırmak ve bu etkileri normalleştirmektir. Komisyonun görevi, Birleşmiş Milletler tarafından 1972 yılında Stockholm'de düzenlenen Dünya Çevre Konferansı'nda kabul edilen hedeflerin gerçekleştirilmesindeki güçlüklerin nedenlerini belirlemektir. Ayrıca, eğilimleri değerlendirmek ve mümkünse yapıcı öneriler formüle etmek gerekiyordu. Komisyon, Stockholm'de belirlenen temel durumdan yola çıktı: çevresel açıdan sürdürülebilirlik, geniş anlamda küresel kalkınmanın sürdürülebilirliğinden ayrı düşünülemez. Bu temel üzerine Komisyon, şu tanımlı önerdi: “*Sürdürülebilir kalkınma, bugünün ihtiyaçlarını karşılayan ancak gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama kapasitesini tehlikeye atmamış olan kalkınmadır*”.¹¹ H. H. Brundtland, sürdürülebilir kalkınmayı bilimsel bir kavram olarak temelden tanımlamıştır.¹²

*“Sürdürülebilir kalkınma kavramı gerçekten doğal kaynakların kullanım alanında belirli kısıtlamalar içerdiğini ima eder, ancak bu kısıtlamalar mutlak değil, görecelidir. Bunlar, modern teknoloji ve sosyal organizasyon seviyesi ile biyosferin insan faaliyetlerinin sonuçlarıyla başa çıkma yeteneğiyle ilişkilidir. Ancak, sosyal organizasyonun teknik yönleri kontrol altına alınabilir ve geliştirilebilir, bu da yeni bir ekonomik büyüme döneminin kapısını açar. Sürdürülebilir uzun vadeli kalkınma, değişmeyen bir uyum durumu değil, daha çok kaynak kullanımı ölçekleri, sermaye yatırımının yönü, teknolojik gelişimin yönü ve mevcut ve gelecekteki ihtiyaçlarla uyumlu olan kurumsal değişikliklerin uyumlu olduğu bir değişim sürecidir.”*¹³

Bu nedenle, sürdürülebilir uzun vadeli kalkınma için “*tüm insanların temel ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir*”¹⁴, çünkü temel ihtiyaçların karşılanması bireyin ve toplumun genel gelişimini teşvik edecek ve dolayısıyla devletin de gelişimine katkı sağlayacaktır. Ancak, insanlığın “gezegenin ekolojik kapasiteleri” ile uyum içinde gelişmesi son derece önemlidir.¹⁵

Brundtland Komisyonu Raporu'ndaki teorik olarak yararlı olması beklenen uygulamaların hayata geçirme aşamasında, ülkelerin gelişmişlik düzeylerine bağlı olarak farklı sonuçlar

¹¹ “Ortak geleceğimiz. Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu Raporu”, 1987.

¹² Çemrek, Fatih ve Naci Bayraç, “Sürdürülebilir Kalkınma Skorunun Hesaplanması”, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 14, sayı. 2 (2013), s. 132.

¹³ “Ortak geleceğimiz. Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu Raporu”, Genel Kurul, A/42/427, 4 Ağustos 1987. Erişim Tarihi: 10.05.2024. <https://www.un.org/ru/ga/documents/gakey.shtml>.

¹⁴ “Ortak geleceğimiz. Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu Raporu”. Genel Kurul, 1987.

¹⁵ “Ortak geleceğimiz. Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu Raporu”. Genel Kurul, 1987.

ortaya çıkmış ve bu nedenle uluslararası kuruluşların bu kavramı tanımlamaları ve sürdürülebilir kalkınmanın uygulanmasıyla ilgili görevleri belirlemeleri gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu önemli bilimsel sonuç, dünyanın dört bir yanından birçok itibarlı bilim adamı tarafından desteklenmiş ve hala geçerliliğini korumaktadır.¹⁶

1.1.2.4. Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı (Rio Konferansı), 1992

Sürdürülebilir kalkınma konseptinin gelişimindeki bir sonraki önemli adım 1992 yılıdır. Anılan yılda Rio de Janeiro’da Birleşmiş Milletler tarafından düzenlenen Çevre ve Kalkınma Konferansı’nda (1992 Rio Konferansı) devletlerin sürdürülebilir kalkınma hedefine yönelik taahhütlerini içeren 5 önemli belge kabul edilmiştir. Bunlar arasında önde gelen “21. Yüzyıl Gündemi”, Devlet ve hükümet başkanları taraflardan, sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleştirilmesine yönelik somut adımlara ilerlemeyi amaçlayan bir belge olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu Gündem yeni çağın tüm meydan okumalarının sürdürülebilir kalkınma etrafında yoğunlaştırıldığı bir yapıya sahiptir. Burada çevre sorunlarının artık kapsamlı sosyo-ekonomik bağlam dışında ele alınamayacağı ve bu sorunların kökenlerinin ve çözüm yollarının ekonomik ve toplumsal alanlarda aranması gerektiği kabul edilmektedir.¹⁷ Belgenin adı, Birleşmiş Milletler kayıt sistemindeki sıra numarası olan 21’den gelmektedir. Bu belgede, dünya topluluğunun sürdürülebilir kalkınmaya geçişi için temel hedefler formüle edilmiş ve bunların gerçekleştirilmesine yönelik mekanizmalar önerilmiştir. Belgenin 4 bölümü bulunmaktadır:

1. “Sosyal ve Ekonomik Boyutlar”
2. “Kalkınma İçin Kaynakların Korunması ve Yönetilmesi”
3. “Başlıca Grupların Rollerinin Güçlendirilmesi”
4. “Uygulama Araçları”.¹⁸

Her bölüm, sorunları ele alan bölümler içermekte, hedefler ve görevler belirlenmekte ve program alanları geliştirilmektedir. Örneğin, ekonomik ve sosyal gelişim hedefleri tüm ülkelerde (gelişmiş veya gelişmekte olan, piyasa ekonomisine sahip veya planlı ekonomiye sahip olanlar da dahil olmak üzere) sürdürülebilirlik dikkate alınarak belirlenmelidir. Bu dört bölümün temelinde toplamda 40 uygulama programı belirlenmiş

¹⁶ Danilov-Danilyan, *Ustoychivoye razvitiye*, s.25.

¹⁷ “Yüzyıl Gündemi”, Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 1992. Erişim Tarihi: 01.06.2024. https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml.

¹⁸ “Yüzyıl Gündemi”, Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 1992.

ve her bir bölümde, belirlenen hedeflere ulaşmak için gereken faaliyetler ve bu hedeflere ulaşmak için izlenecek mekanizmalar belirtilmiştir. Değişen koşullar ve BM Gündemi 21'in gereksinimleri ışığında, 21. Yüzyıl Gündemi esnek bir eylem planı olarak ortaya çıkmakta olup, çevre korumasıyla diğer alanlar arasındaki bağı vurgulayarak, çevre etkisinin değerlendirilmesinin önemini ve halkın katılımını vurguladığı için önemli bir stratejik belgedir.¹⁹

Bununla beraber Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı'nda sürdürülebilir kalkınma göstergelerinin belirlenmesi gerekliliğinden bahsedilmiştir. Bunun sonucunda 27 ilkedan oluşan Çevre ve Gelişim Hakkında Rio Deklarasyonu Kabul edilmiştir. Bu ilkelerde vurgulanan küresel iş birliği ruhunun anlaşılması, sadece ülkeler arasındaki iş birliği süreçlerinde değil, tüm düzeylerde etkin katılımı gerektirmektedir.²⁰

1.1.2.5. Birleşmiş Milletler Milenyum Zirvesi (New York), 2000

Yeni binyıla geçiş, dünya topluluğunu insanlığın karşılaştığı sorunlar hakkında düşünmeye itti. Bu nedenle, Mart 2000'de BM Genel Kurulu toplantısında, “21. Yüzyılda BM'nin Rolü” adı altında bir milenyum zirvesinin düzenlenmesine karar verildi.²¹

2000 yılında New York'ta gerçekleşen söz konusu Milenyum Zirvesi sırasında Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen “Milenyum Deklarasyonu” ile (genel çerçevede aralarında sürdürülebilir kalkınmanın da yer aldığı) dünya gelişim hedefleri (“Millennium Development Goals”) 2015 yılına kadar belirlenmiştir. Bağlayıcı bir belge olmasına rağmen dünya toplumu için çok önemli hedefler belirlenmiştir. Bu hedeflere ulaşabilmek için açlık, yoksulluk, cehalet ve diğer sosyal, ekolojik ve ekonomik sorunlarla mücadele edilmesi gerekmektedir.²²

1.1.2.6. Birleşmiş Milletler Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi (Johannesburg Zirvesi), 2002

Kavramın geliştirilmesiyle ilgili bir sonraki dikkate değer aşama olarak görülebilecek,

¹⁹ Filiz Demirayak, “Biyolojik Çeşitlilik – Doğa Koruma ve Sürdürülebilir Kalkınma”, Vizyon 2023 Projesi. Çevre ve Sürdürülebilir Kalkınma Paneli (TÜBİTAK, 2002), s.29.

²⁰ “Çevre ve Gelişim Hakkında Rio Deklarasyonu”, Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 1992. Erişim Tarihi: 10.05.2024.
https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml.

²¹ Danilov-Danilyan, *Ustoychivoye razvitiye*, s.26.

²² “Birleşmiş Milletler Binyıl Bildirgesi”, Genel Kurul'un 55/2 sayılı 8 Eylül 2000 kararı, 2000. Erişim Tarihi: 15.06.2024.

https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/summitdecl.shtml.

2002 yılındaki Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi'nde (Cape Town, Güney Afrika), sürdürülebilir kalkınma, ekonomik çevre de dahil olmak üzere kalkınmanın üç tarafını içeren bir süreç olarak tanımlanmıştır. Zirvenin sonuç belgesi, “Johannesburg Bildirgesi”²³ bağlayıcı olmasa da uluslararası topluluğun sürdürülebilir kalkınmaya olan bağlılığını doğruladı ve temel olarak "sürdürülebilir kalkınmanın ekonomik kalkınma, sosyal kalkınma ve çevrenin korunmasının birbirine bağlı ve birbirini destekleyen temellerini güçlendirme ve pekiştirme konusundaki kolektif sorumluluğu"nu ilan etti. Johannesburg'da düzenlenen bu yüksek düzeyli toplantı, sonuç olarak bakıldığında, gezegendeki tüm insanlar arasında küresel bir uzlaşma ve ortaklık konusunda önemli ilerleme kaydedildiğini de doğrulamıştır.²⁴ Karşılaştırmalı olarak bakılmak gerekirse, önceki aşamalar olarak gördüğümüz, Stockholm Konferansı ilkin çevre sorunlarının çözümüne odaklanmış, ardından Rio de Janeiro Konferansı çevre sorunları ile kalkınma arasındaki karşılıklı ilişkiyi açığa çıkarmış, Johannesburg Zirvesi'nin ana hedefi ise esas itibarıyla sürdürülebilir kalkınma yolunu belirlemek olmuştur.

Zirveye katılan ülkeler, Rio de Janeiro Konferansı'ndan sonra gelecekteki araştırmalar ve önerileri içeren Ulusal Raporlar hazırladılar ve bunları en üst düzeyde sundular.²⁵

Sonuç olarak, Zirvede, Johannesburg Bildirgesi ile birlikte ayrıca Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi Uygulama Planı kabul edilmiştir.²⁶ Bu belgeler sürdürülebilir kalkınmanın önemini vurgulamaktaydı ve en acil sorunların çözümüne ulaşılması için yöntemleri belirlemekteydi. Bu bağlamda, belirli zaman çerçeveleri ve hedeflerle taahhütler ele alınmış; Afrika ülkelerinin ve küçük adaların gelişmekte olan ülkelerin özel ihtiyaçlarına özellikle dikkat edilmiş; bu noktada da üretim ve tüketim yapısının sürdürülebilirliği ile ilgili konulara, maden endüstrisine ve enerji sektörüne odaklanılmıştır.

²³ “Sürdürülebilir Kalkınma Johannesburg Deklarasyonu”, Sürdürülebilir Kalkınma Dünya Zirvesi, 2002. Erişim Tarihi: 15.06.2024. <https://turkiye.un.org/tr/resources/publications>.

²⁴ Yuliya Kuznetsova, “Etapy formirovaniya i razvitiya kontseptsii ustoychivogo razvitiya”, *Molodoy uchenyy* 5, (2013), s. 338.

²⁵ Ecehan Özmehmet, “Dünyada ve Türkiye’de Sürdürülebilir Kalkınma Yaklaşımları”, *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi* 3, sayı. 12 (2010), s.1863.

²⁶ Kavas Kayhan ve Sezer Sibel, “Johannesburg Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi’nin Ardından”, *Türk İdare Dergisi* 437, (2002), s. 22.

1.1.2.7. Eğitim ve Sürdürülebilir Kalkınma" Konferansı, 2005

Tarih sırasıyla kavramın geliştirilmesiyle ilgili dikkat çekici bir toplantı olarak, 2005 yılında Rusya'da D.İ. Mendeleev Üniversitesi'nde "Eğitim ve Sürdürülebilir Kalkınma" konferansı düzenlenmiştir. Bu toplantıda ise, bir yeni ve önemli husus olarak, Sürdürülebilir kalkınmanın tanımında çevresel bileşenin öne çıktığı belirtilmiştir. Bu hususun önemini açıklamak bakımından, kayda değer bir örnek olarak, tam bu noktada, Amerikalı bilim insanı D. Meadows'un şu sözleri hatırlatılabilir: *"Sürdürülebilir kalkınmanın ne olduğunu bilmiyoruz, ancak ne olmadığını anlıyoruz. Anlamsız enerji israfı sürdürülebilir kalkınma değildir. Ormanların kesilmesi ve toprak erozyonu da değildir. Birçok insan sürdürülebilir kalkınmayı toplumun hareketinde bir son nokta olarak algılar. Bu noktaya ulaşıldığında, çevresel sorunların otomatik olarak ortadan kalkacağı düşünülür. Bana göre, sürdürülebilir kalkınma bir nihai hedef değildir, ancak bu hedefe doğru ilerlerken nasıl hareket ettiğimizdir."*²⁷

1.1.2.8. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, "İnsani Gelişme Raporu" 2011

Gene tarih sırasıyla kavramın geliştirilmesiyle ilgili dikkat çekici bir toplantı olarak, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı için 2011 yılı içerisinde hazırlanan "İnsani Gelişme Raporu" da süreç içerisinde kaydedilmeye değerdir; zira söz konusu rapor, sürdürülebilir kalkınma için (genellikle onu oluşturduğunu daha önce de zikrettiğimiz) üç bileşen arasındaki ayrılmaz bağlantıyı göstermiştir. Bu bağlamda da aynı raporla, küresel toplum, çevresel bozulma sorununu çözmek ve eşitsizliği azaltmak için kararlı adımlar atmaya çağırılmış; aksi takdirde elde edilen ilerleme sürecinin iptal edileceği uyarısında bulunulmuştur.²⁸

1.1.2.9. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı (Rio+20 Konferansı), 2012

Kavramın gelişim sürecinde bir diğer önemli aşamayı oluşturacak surette, 2012 yılında Rio de Janeiro'da düzenlenen Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı'nda

²⁷ Medouz Dennis, "Popytka No 3". Studentskiy meridian, t.y. Erişim Tarihi: 05.02.2024. <http://www.stm.ru/archive/194/>.

²⁸ "Human Development Report 2011. Sustainability and Equity: A Better Future for All", Published for the United Nations Development Programme, 2011. Erişim Tarihi: 21.06.2024. <https://hdr.undp.org/content/human-development-report-2011>.

(Rio + 20 Konferansı) ortaya konan "İstediğimiz Gelecek" adlı belge, katılımcıların Sürdürülebilir Kalkınma'ya ve dünya için ekonomik, sosyal ve ekolojik açıdan sürdürülebilir bir gelecek inşa etmeye olan bağlılıklarını doğrulamıştır. Bu belgede, sürdürülebilir kalkınma fikrinin tüm düzeylerde ilerletilmesi ve ekonomik, sosyal ve ekolojik bileşenlerinin bütünleştirilmesinin gerekliliği kabul edilirken, bu unsurlar arasındaki etkileşimin ve Kalkınma Hedefleri'nin tüm alanlarda başarılması için dikkate alınması vurgulanmıştır.²⁹ Burada geçen ana hedefler arasında yoksulluğun sona erdirilmesi, sürdürülemez tüketim ve üretim modellerinden vazgeçilmesi, ekonomik ve sosyal kalkınmanın doğal kaynak tabanının korunması ve rasyonel kullanımının sağlanması yer almakta ve bunlar sürdürülebilir kalkınmanın ana öncülü olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, ekonomik büyüme, eşitlik, yaşam kalitesinin temel düzeyinin yükseltilmesi, adil sosyal gelişim ve doğal kaynaklar ile ekosistemlerin bütünsel ve sürdürülebilir yönetiminin teşvik edilmesi ve entegrasyonunun yanı sıra, ekonomik, sosyal ve insani kalkınma hedeflerine uygun olan doğal kaynakların ve ekosistemlerin yenilenmesi, tamamen iyileştirilmesi ve gelecekteki zorluklara karşı dirençlerinin artırılmasının sağlanması vurgulanmıştır.

Son olarak gene aynı konferansta ortaya konan belge içerisinde, yukarıda zikredilen hedeflere ulaşma ihtiyacından da ayrıca, şu surette bahsedilmektedir: *“Sürdürülebilir kalkınmaya ulaşmak için acil eylemde bulunmaya kararlıyız. Bu nedenle, günümüze kadar olan gelişmeyi ve sürdürülebilir kalkınma konusundaki önemli zirvelerin sonuçlarının uygulanmasındaki eksiklikleri değerlendirerek ve yeni ve yükselen zorlukları ele alarak sürdürülebilir kalkınmayı sağlama yönündeki taahhüdümüzü yineliyoruz. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı'nın, sürdürülebilir kalkınma ve yoksulluğun ortadan kaldırılması çerçevesinde yeşil ekonomi ve sürdürülebilir kalkınmanın kurumsal çerçevesi olarak adlandırılan konuları ele almaya ilişkin kararlılığımızı ifade ediyoruz”*.³⁰

29 Ruslan Gostev ve Gosteva Snejana, “Perehod Rossiyskoy Federatsii k ustoychivomu razvitiyu i gosudarstvennaya politika v oblasti ekologicheskogo razvitiya i klimata”, *Nauchnaya elektronnyaya biblioteka eLIBRARY.ru*, (2013). Erişim Tarihi: 21.01.2024. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=32560903>.

30 “İstediğimiz gelecek”. Rio+20 Konferansının Belgesi, 11 Eylül 2012. Erişim Tarihi: 24.06.2024. URL: <https://undocs.org/ru/A/66/L.56>.

1.1.2.10. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi (Gündemi), 2015

Başlıkta adı geçen Zirve ve orada kabul edilen Gündem, kavramın gelişim sürecinde bilinen son önemli aşamayı oluşturmakta görülebilir. Nitekim, bu Gündem'in ortaya konuluşuna giden yolu hazırlayacak bir surette, ilk olarak, Temmuz 2014'te BM Genel Kurulu'nun Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları çalışma grubunun, sürdürülebilir kalkınmayı gerçekleştirmeyi hedefleyen çeşitli ekolojik, ekonomik ve sosyal amaçları içeren bir belgeyi onayladığı; bu belgede ile, toplam 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacının sunulduğu, böylelikle de, yoksulluğa son verme, eşitsizliği giderme, gezegeni üretimin zararlı etkilerinden koruma ve Bin Yıl Kalkınma Amaçlarını güncellemenin hedeflendiği dikkati çekmektedir.³¹

İşte bu arka plan ile nihayet 25 Eylül 2015'te New York'ta 193 Birleşmiş Milletler üye devleti, BM Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi'nde buluşarak, 2015 sonrası dönemi kapsamak üzere, doğrudan doğruya ve adı üstünde "Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi"ni kabul etmek suretiyle, kavramın gelişim sürecindeki bilinen son önemli aşamanın gerçekleşmesine vesile olmuşlardır. Tahminlere göre, bu programın, esas itibarıyla, BM Şartı'nda belirtilen hedefler doğrultusunda sürdürülebilir bir gelecek sağlamayı amaçladığı öngörülmektedir.³²

1.1.3. Kavramın Temel Özellikleri ve Günümüzdeki Gelişim Durumu

Sürdürülebilir kalkınma konseptinin geliştirilmesi, bilimsel ve teknolojik ilerlemenin olumsuz etkileriyle ortaya çıkan çevresel felaket tehdidi tarafından açıklanmaktadır.

Sürdürülebilir kalkınma konsepti, sosyal, ekonomik sorunların çözümü ile çevrenin korunması arasında denge sağlanması gerekliliğinden hareket eden bir medeniyet gelişim modelidir.

Bugün sürdürülebilir kalkınmanın başta gelen özellikleri arasında şunlar vardır:

- Yaşam kalitesinin korunması;
- Doğal kaynaklara erişim;
- Çevresel zararın olmaması;

³¹ "Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Gündemi", Birleşmiş Milletler Zirvesi'nin 2015 sonrası kalkınma gündeminin kabulüne ilişkin nihai belgesi, 25 Eylül 2015. Erişim Tarihi: 21.06.2024. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/>.

³² "Birleşmiş Milletler Şartı", Birleşmiş Milletler, 26 Haziran 1945. Erişim Tarihi: 21.06.2024. <https://www.un.org/ru/charter-united-nations/>.

- Gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılamalarını tehlikeye atmazken günümüz ihtiyaçlarına yanıt veren sürdürülebilir kalkınmanın ele alınması.

Sürdürülebilir kalkınmanın, önceki sayfalarda da birden fazla kez zikredildiği üzere, genellikle çevresel, toplumsal ve ekonomik bileşenlerden oluştuğu kabul edilmektedir. Bu üç alanın refahı birbirleriyle bağlantılıdır ve ayrı değildir. Sürdürülebilirlik, evresel, toplumsal ve ekonomik ihtiyaçların eşit şekilde dikkate alındığını ifade etmektedir. İnsan faaliyetleri ile evre arasındaki dengeyi uzun bir süre boyunca sürdürmeyi amaçlamaktadır. Bu durum, mevcut ve gelecek nesiller için eşit fırsatlar yaratmayı ve gelecek nesillerin refahına önem verilmesini sağlayacak şekilde sosyal adalet gerektirmektedir. Maalesef, birçok insanın temel ihtiyaçları hala karşılanmamış durumdadır ve yoksulluk sınırında yaşamaya mahkm edilmektedirler. Temel ihtiyaçları en azından karşılayan bir yaşam standardının belirlenmesi, sürdürülebilir kalkınmanın temel hedeflerinden biri olmaktadır.

Bugün insanlık, doğal sistemlerin sosyal sorunlarla başa çıkabilme yeteneği konusunda endişelidir. Bu nedenle ekolojik sürdürülebilirlik, Kanadalı balıkçılar ve Alman orman mühendislerinin 20. yüzyılda yaptėı gibi doğal kaynakların, doğal yollarla yeniden doldurulabilecekleri hızla tüketilmesi gerektiği anlamına gelmektedir. Bu amaca ulaşmak için bireysel sorumluluk pratiğini geliştirmek, halkı doğayı korumaya teşvik etmek ve doğayı koruma mekanizmaları oluşturmak gerekmektedir. Sürdürülebilir kalkınma, küresel ısınmanın etkilerini azaltmaya, sera gazlarını en aza indirmeye, çevresel kaynakları korumaya ve insanların potansiyellerini tam anlamıyla ortaya koymalarına izin vermek amaçıyla çalışmaktadır.³³

Sürdürülebilir kalkınma, mevcut nesilleri, büyüme ve gelişmede bütüncül bir yaklaşım benimsemeye ve refahlarını ve gelecek nesillerin refahını sağlamak için üç tür sermayeyi yönetmeye teşvik etmektedir:

- Doğal sermaye;
- Üretim veya ekonomik sermaye;
- Sosyal sermaye³⁴.

³³ Danilov-Danilyan, *Ustoychivoye razvitiye*, s.23.

³⁴ “Ustoychivoye razvitiye”, *Lektsii dlya obucheniya*, t.y. Erişim Tarihi: 29.12.2023.
<https://doclecture.net/1-9658.html>.

Sürdürülebilir kalkınmanın bileşenlerinin belirlenmiş olmasına rağmen, henüz net bir tanımı bulunamayıp, tek ve kesin bir tanım verme çabalarında da sorunlar yaşanmaktadır. Bunun temel nedeni, terimin oldukça geniş kapsamlı olmasıdır. Sürdürülebilir kalkınma endeksi geliştirme, birden fazla göstergenin veya diğer verilerle birleştirilerek elde edilen kapsamlı bir ölçüt oluşturma çabalarında, temel tanımın çok geniş olması ve aynı zamanda içeriği bakımından yeterince dar olması son derece önemlidir. Temel tanımın, geniş bir yelpazeyi kapsayacak şekilde olması ve aynı zamanda içeriği açısından dar olması gerekmektedir. Kapsamı sürdürülebilir kalkınmanın tüm inceliklerini yansıtmalıdır. Bu nedenle, çevresel, sosyal ve ekonomik sistemler arasındaki ilişkiyi göz ardı etmemek önemlidir. Çünkü bu sistemlerden birine odaklanmak, bu kavramla belirlenen hedeflere ulaşmayı engelleyebilmektedir.

Sürdürülebilir kalkınma politikasının tüm ülkelerin ortak çıkarlarına uygun olacak şekilde belirlenmesi ve bunun da küresel düzeyde başarılması gereklidir. Bunun içinse, politik araçların yanı sıra, önemli pratik ve ekonomik kararların alınması ve toplumlardaki her bireyin günlük olarak yaptığı çok sayıda seçimi belirleyen bir prensip olarak bu kavramı benimsemesi de gerekmektedir. Bu, düşünce yapısı ise, toplumların ekonomik ve sosyal yapılarında, tüketim ve üretim modellerinde derin değişiklikler gerektirmektedir.

Bu nedenle, Birleşmiş Milletler öncülüğündeki küresel toplum, üç bileşenin karşılıklı bağımlılığını bize hatırlatmaktadır. Geniş çaplı ekonomik kalkınmanın ekosistem stabilitesini bozduğu ve bunun sonucunda ekonomik büyüme hızlarının azaldığı kabul edilmektedir.

Bu çerçevede, insanlığın gelişim süreçlerinin daha iyi anlaşılması, “sürdürülebilir kalkınma” kavramının modern anlamıyla ortaya çıkmasına yol açmıştır. Örneğin, yoksulluğun sona erdirilmesi gibi, ilk bakışta sadece ekonomik bir sorunun çözümü, kişi başına düşen gelirin artırılmasıyla sınırlı olmamalıdır; aynı zamanda çevrenin korunması ve insan haklarını da dikkate alan bütüncül bir yaklaşımı gerektirmektedir.

1.2. SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA KAVRAMINA İLİŞKİN İŞARETLER, İLKELER, AMAÇLAR

1.2.1. Strateji ve Tanımlayıcı Belirtiler

Sürdürülebilir kalkınma stratejisi, günümüzde genel olarak merkezde bulunmaktadır ve dikkat çekmektedir. Bu strateji, yaşamın küresel değişimlere adaptasyonunu sağlamak için temel yolların ve araçların geliştirilmesini içermektedir. İnsanların refahı, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşma çabaları temelinde yatmaktadır. Her bireyin, doğayla uyum içinde yaşadığı yeşil bir çevrede yaşama ve refah içinde bir yaşama hakkı bulunmaktadır. Stratejinin uygulanması, farklı devletlerin faaliyetlerinin bütünleşmesini ve sosyo-ekonomik yapıdan bağımsız olarak birliği sağlamasını gerektirmektedir.

Sürdürülebilir kalkınma konseptinin iki tanım belirtisi vardır: Antroposentrik ve biyosferosentrik. Geniş anlamda antroposentrik özellik, insanlığın hayatta kalması ve gelecekteki gelişimin olasılığı olarak anlaşılır. Bu sayede torunlarımızın da bizim sahip olduğumuz olanaklara sahip olacağı düşünülmektedir. Biyosferosentrik (ekolojik) ise, yaşamın tüm dünyadaki doğal temeli olarak biyosferin korunmasıyla ilgilidir. Bunun için doğal gelişimini korumak gerekmektedir.³⁵

1.2.2. Belirleyici ilkeler

Kavramın gelişim aşamalarından birisi olarak daha önce sözü edilmiş olan, “Ortak geleceğimiz” raporunda "sürdürülebilir kalkınma stratejisinin insanlar arasında, toplum ile doğa arasında uyum sağlamayı amaçladığı"³⁶ belirtilmektedir. Bu ilkeyi doğa ve toplumun ortak gelişim ilkesi olarak tanımlayabiliriz. 1992’de Rio de Janeiro’da toplanmış olan Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı’nda da sürdürülebilir kalkınma göstergelerinin geliştirilmesi gerekliliğinden bahsedilmiş bulunmaktaydı³⁷. Gene söz konusu konferansta kabul edilen prensipler, küresel bir iş birliğini teşvik etmeye yönelik olup, uluslararası anlaşmaların yapılmasını ve tüm tarafların çıkarlarının saygı

³⁵ Maksim Podprugin, “Ponyatiya ustoychivosti i ustoychivogo razvitiya v sovremennoy ekonomicheskoy nauke”, *Aktualnyye problemy gumanitarnykh i estestvennykh nauk* 6, (2012), s.135.

³⁶ “Ortak geleceğimiz. Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu Raporu”. General Assembly, 1987.

³⁷ Vasiliy Koptuyug, *Konferentsiya OON po okruzhayushchey srede i razvitiyu* (Novosibirsk: CO RAN, 1992), s. 54.

görmesini ve küresel çevre koruma sisteminin bütünlüğünün korunmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Anılan Konferans sırasında, bu altbölümün konusuyla da ilgili bulunmak üzere, küresel sürdürülebilir kalkınma doğrultusunda prensip ve eylem planları içeren 3 bağlayıcı olmayan ve 2 bağlayıcı belge kabul edilmiştir:

1. “Rio Çevre ve Kalkınma Deklarasyonu”.³⁸ Burada, insanların yaşamlarının gelişmesini ve iyileştirilmesini sağlamak için ülkelerin hak ve yükümlülüklerini belirleyen 27 ilke tanımlanmıştır.

2. “Gündem 21”.³⁹ Burada da, “Kalkınmayı sosyal, ekonomik ve çevresel açıdan sürdürülebilir hale nasıl getirebiliriz” sorusu etrafında, dünya çapındaki çevresel sorunlar, çözüm yollarındaki uluslararası işbirliği olanakları ile karakterize edilmiştir.

3. “Ormancılar Üzerine İlkeler Beyanatı”.⁴⁰ Her türlü ormanın yönetimi, korunması ve sürdürülebilir kalkınması ilkelerini içine alan; tüm yaşam formlarının korunması ve gelişmesi için hayati önem taşıyan sözde “gezegenin akciğerleri” hakkında beyan olarak tanımlanabilir.

4. “İklim Değişikliği Çerçeve Konvansiyonu”.⁴¹ Atmosferde sera etkisine neden olan gazların konsantrasyonlarını stabilize etmeyi hedeflemektedir.

5. “Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi”.⁴² Gezegendeki yaşam formlarının ve canlıların çeşitliliğini korumayı amaçlamaktadır.

Yukarıdaki belgelerde de izi sürülebilecek olan, “sürdürülebilir kalkınma”nın belirleyici ilkeleri arasında önde gelenlerinden birisi, mevcut ve gelecek kuşakların ihtiyaçlarını

³⁸ “Çevre ve Gelişim Hakkında Rio Deklarasyonu”, Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 1992. Erişim Tarihi: 10.05.2024.

https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml.

³⁹ “Yüzyıl Gündemi”, Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 1992. Erişim Tarihi: 30.06.2024. https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml

⁴⁰ “Ormancılar Üzerine İlkeler Beyanatı”, Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 14 Haziran 1992. Erişim Tarihi: 30.06.2024.

https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/forest.shtml.

⁴¹ “Framework Convention on Climate Change”, The United Nations Conference on Environment

and Development, 9 May 1992. Erişim Tarihi: 30.06.2024.

https://treaties.un.org/doc/source/RecentTexts/unfccc_eng.pdf.

⁴² “Convention on biological diversity”, The United Nations Conference on Environment and Development, 5 Haziran 1992. Erişim Tarihi: 30.06.2024.

https://treaties.un.org/doc/Treaties/1992/06/19920605%2008-44%20PM/Ch_XXVII_08p.pdf.

sağlama ve yaşam için şartlar oluşturma konusunda dikkat göstermektir. Bu sebeple, tüm insanların temel ihtiyaçlarını karşılamak ve herkese daha refah bir yaşam için umutlarını gerçekleştirme imkanı sağlamak gereklidir. Bu olmaksızın, sürdürülebilir ve uzun vadeli kalkınma imkânsız olacaktır.

İlkeler arasında doğal çevrenin korunmasına⁴³ büyük önem verilmektedir. Tüm insanlığın yaşamı doğal çevrenin durumuna doğrudan bağlıdır. Doğal çevrenin korunma ilkesi, yaşamsal süreçlerin örgütlenmesini, biyosferde geri dönüşü olmayan değişikliklere yol açmadan ve kendini sürdürebilme yeteneğini bozmadan gerçekleştirmeyi öngörür. Bu, şu şekilde elde edilebilir:

- Antropojenik etkiyi azaltmak için hem doğanın bireysel bileşenlerini hem de doğal kompleksleri kapsayan önlemler uygulamak. Bu bağlamda, antropojenik yükler, antropojenik etkinin nicel ve nitel özellikleridir. Antropojenik etki hem olumlu hem de olumsuz olabilir. Bu da özel doğa koruma önlemlerinin uygulanmasını gerektirmektedir;

-Biyosferin istikrarını amaçlı olarak desteklemek;

-Çevrenin tüm yönlerini (çevresel, ekonomik ve sosyal) uyumlu ve dengeli bir şekilde geliştirmek.⁴⁴

Ayrıca, doğal kaynaklar üzerinde egemenlik ilkesi bulunmaktadır. Bu sayede devletler ulusal çıkarları doğrultusunda çevreye zarar vermeden kaynaklarını yönetme imkanına sahip olmaktadır. Bununla birlikte, devletler doğal kaynakları dikkatli bir şekilde kullanmalı, biyoçeşitliliği korumalı, tarım arazilerinin, ormanların ve su kaynaklarının aşırı kullanımının olumsuz etkilerini azaltmalı ve bunun için tam sorumluluk taşımalıdır.⁴⁵

Öte yandan, Eşitlik ilkesine gelince, bu ilke iki normu dikkate alır: kuşaklar arası eşitlik ve kuşaklar içi eşitlik. 3. İlke olarak bilinen bu eşitlik ilkesi, tüm nesillerin gelişim ve çevrenin korunması alanındaki ihtiyaçlarını dikkate alacak şekilde sağlanmalıdır.⁴⁶ Bu

⁴³ “Çevre ve Gelişim Hakkında Rio Deklarasyonu”, Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 1992. Erişim Tarihi: 10.05.2024.

https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml.

⁴⁴ Alexander Kuznetsov, “Rol' i znacheniy printsiptov okhrany okruzhayushchey sredy v mezhdunarodnom ekologo-pravovom sotrudnichestve”, *Vestnik KASU* 6, (2011), s. 216.

⁴⁵ “Çevre ve Gelişim Hakkında Rio Deklarasyonu”, Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 1992. Erişim Tarihi: 10.05.2024.
https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml.

⁴⁶ “Çevre ve Gelişim Hakkında Rio Deklarasyonu”, 1992.

çerçevede ayrıca, kuşaklar arası ve kuşaklar içi eşitlik vurgulanmaktadır ki, bu da tüm ülkelerin tek bir nesil içinde gelişmeleri için eşit fırsatlara sahip olduğu anlamına gelir.

Sürdürülebilir kalkınma konsepti açısından önemli ilkelere bir diğeri ise, ortak, ancak farklı bir sorumluluk ilkesidir. Bu 7. ilke şu şekilde ifade edilir: “Küresel çevresel bozulmaya farklı katkılar bakımından, Devletler ortak ancak farklılaştırılmış sorumluluklara sahiptir.”⁴⁷ Bu nedenle, gelişmiş ülkelerin çevrenin korunması durumunda tam sorumluluk alması ve geliştirmekte olan ülkelere kapsamlı yardım sağlaması gerektiği bir kez daha vurgulanmaktadır. Bu bağlamda, aşırı yoksulluk ve çeşitli çevresel değişikliklere karşı en savunmasız olan ve en az gelişmiş ülkelerin özel ihtiyaçlar ilkesi tanınmaktadır.

Bir diğeri ilke olan “İhtiyat ilkesi”ne göre, devletlerin insan sağlığını, doğal kaynakları ve çevreyi korumak için önleyici tedbirler alması gerekmektedir. Örneğin, bu bağlamda yatırım projelerini çevresel olarak değerlendirmeleri gereklidir. (15,19. ilkelere). Bu tür önlemler, insan sağlığı ve çevre üzerinde olası olumsuz sonuçları önlemeye yardımcı olur ve toplumun sürdürülebilir gelişimine katkıda bulunur.

Konsept çalışması sırasında formüle edilen en yeni prensiplerden biri, kamu katılımı ve bilgiye serbest erişim ilkesidir (ilke 10).⁴⁸ Temelde, bu ilkenin ortaya çıkması, toplumun gelişimle ilgili konularda daha aktif bir rol oynamak istediğini yansıtmaktadır. Ayrıca, devletlerin bilimsel ve teknik bilgileri paylaşması ve yeni ve yenilikçi teknolojiler de dahil olmak üzere teknolojilerin geliştirilmesi, uyarlama, yaygınlaştırma ve transferini teşvik etmeleri gerekmektedir.

Ayrıca, ilkelere temel olan uluslararası hukuk normları ve prensipleri, devletler arası işbirliği gerekliliğini ve acil durumlarda tüm taraflara hızlı bildirim yapılması ve mağdurların yardım edilmesi gibi konuları vurgulamaktadır (ilke 18), dünyanın gençliğini daha iyi bir geleceğe ulaşmak için küresel ortaklıkta harekete geçirmek (ilke 21), çevresel anlaşmazlıkların barışçıl çözümü (ilke 26) ve barış, gelişim ve çevrenin birbirine bağlı bileşenler olarak ele alınmasını (ilke 25) vurgulamaktadır.⁴⁹

⁴⁷ “Çevre ve Gelişim Hakkında Rio Deklarasyonu”, 1992.

⁴⁸ “Çevre ve Gelişim Hakkında Rio Deklarasyonu”, 1992.

⁴⁹ “Çevre ve Gelişim Hakkında Rio Deklarasyonu”, Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 1992. Erişim Tarihi: 10.05.2024.

https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml.

Son olarak, 1997 tarihli “Sürdürülebilir Kalkınma için Yönetişim” (Governance for Sustainable Human Development) belgesinde de yer alan Verimli yönetim ilkesi de büyük önem taşımaktadır.⁵⁰ Bu, “politik, sosyal ve ekonomik önceliklerin toplumda geniş bir fikre dayandığı ve kaynakların dağıtımına ilişkin kararların alınmasında yoksulların ve en savunmasızların seslerinin duyulduğunu” garanti etmektedir.⁵¹ Bu ilke, insan haklarına saygı, hukukun üstünlüğü, devletler arası iş birliği ve yolsuzlukla mücadele gibi hukuki normları birleştirir.

1.2.3. Temel amaçlar

Sürdürülebilir kalkınma, her bir bireyin temel ihtiyaçlarının karşılanması ve herkesin daha iyi bir yaşam için hayallerini gerçekleştirebilme fırsatının sağlanması gerekliliğini içinde barındırır. Sürdürülebilir çevresel kalkınmanın başarılması, olumsuz çevresel sonuçlara sebep olmadan kabul edilen ve tüm taraflarca benimsenen ve uygulanan yaklaşımlar ve değerlerin teşvik edilmesini gerektirecektir.

BM üyeleri tarafından 2000 yılında kabul edilen “Bin Yılın Kalkınma Hedefleri” programı, 2015 yılına kadar ulaşılması gereken 8 hedefi içermektedir. Bu hedefler arasında yoksulluğun ve açlığın ortadan kaldırılması, çocuk ölümlerinin azaltılması, cinsiyet eşitliğinin sağlanması, evrensel ilköğretim, hastalıklarla mücadele (HIV/AIDS, sıtma dahil), çevrenin ve anneliğin korunması, kapsayıcı ortaklık bulunmaktaydı.⁵²

Her bir hedef için ayrı ayrı görevler ve nicel göstergeler belirlenmiştir. Bu göstergeler temel alınarak Bin Yılın Kalkınma Hedeflerinin ne derece başarıldığına dair sonuçlar çıkarılmaktadır.

BM'nin “Binyılın Kalkınma Hedefleri Raporu 2015” raporunda, 1990'dan bu yana geçen dönemde yaşayan nüfusun günde 1,25 dolardan az (aşırı yoksulluk sınırı) durumunda olanların 1,9 milyar insandan 836 milyona düştüğüne dikkat çekilmektedir. Ayrıca, gene aynı rapora göre, 1991-2015 döneminde, istihdamı istikrarsız olan kadınların toplam

⁵⁰ Aydar Shakirov, “O kontseptsii ustoychivogo razvitiya i yeye printsipakh”. *Uchenyye zapiski Kazanskogo universiteta* 1, (2011), s. 218.

⁵¹ “Governance for sustainable human development: a UNDP policy document”, United Nations Development Programme, January 1997. Erişim Tarihi: 30.06.2024.
<https://digitallibrary.un.org/record/492551?ln=en&v=pdf>.

⁵² “Birleşmiş Milletler Binyıl Bildirgesi”, Genel Kurul'un 55/2 sayılı 8 Eylül 2000 kararı, 2000. Erişim Tarihi: 06.07.2024.

https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/summitdecl.shtml

istihdam edilen kadın sayısındaki payının da yüzde 13 puan azaldığı görülmektedir.⁵³

Bin yıl kalkınma hedeflerinin süresinin dolmasıyla, Birleşmiş Milletler üye devletleri 25 Eylül 2015 tarihinde bu defa da “Dünyamızı Dönüştürmek: Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi”ni kabul etmiş olup, bu belgede 17 amaç ve buna uygun 169 hedef belirlenmiştir. Bu gündem tüm ülkeler için evrensel niteliktedir. Dünya genelinde tüm insanların hayatlarını ve geleceklerini iyileştirme amacıyla oluşturulmuştur. Bu amaçlar şunlardır:

1. “Yoksulluğa Son”,
2. “Açlığa Son”,
3. “Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam”,
4. “Nitelikli Eğitim”,
5. “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği”,
6. “Temiz Su ve Sanitasyon”,
7. “Erişilebilir ve Temiz Enerji”,
8. “İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme”,
9. “Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı”,
10. “Eşitsizliklerin Azaltılması”,
11. “Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar”,
12. “Sorumlu Üretim ve Tüketim”,
13. “İklim Eylemi”,
14. “Sudaki Yaşam”,
15. “Karasal Yaşam”,
16. “Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar”,
17. “Amaçlar İçin Ortaklıklar”.⁵⁴

⁵³ “Millennium Development Goals Report”, United Nations Department of Economic and Social Affairs, April 2015. Erişim Tarihi: 30.06.2024.
<https://www.unilibrary.org/content/books/9789210574662>.

⁵⁴ “Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development”, Resolution adopted by the General Assembly, 25 September 2015. Erişim Tarihi: 01.07.2024.
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/ru/sustainable-development-goals/>.

Şekil 1. Sürdürülebilir kalkınma amaçları⁵⁵

Sürdürülebilir kalkınma amaçları sürekli olarak geliştirilip zenginleştirilmektedir. Şu anda konsolide bir tek belge mevcut olmasa da bu ilkeler farklı uluslararası belgelere entegre edilmekte ve kademeli olarak uluslararası hukukun bir parçası haline gelmektedir. Anlaşmaların yanı sıra uluslararası mahkeme kararları, uluslararası kuruluşların beyanları, devletlerin uygulamaları ve benzeri uluslararası hukuk kaynakları da bu alandaki uluslararası ilişkilerin düzenlenmesinde büyük etkiye sahiptir. Sonuç olarak, günümüzde uluslararası topluluk, BM Genel Kurul ve BM Güvenlik Konseyi tarafından alınan kararların yanı sıra "yol haritaları" ile de donatılmıştır. Ayrıca, sürdürülebilir kalkınma yalnızca bir amaç olmakla kalmaz. Aynı zamanda uluslararası topluma geniş kapsamlı sorunların önlenmesi için eldeki en iyi araçtır. Sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ulaşmak, sınır ötesi, küresel özellikteki sorunların (iklim değişikliği, tatlı su kaynaklarındaki azalma, finansal sistem istikrarsızlığı vb.) uluslararası toplumun, hükümetlerin, özel sektörün ve sivil toplumun ortak çabalarıyla çözülmesini gerektirmektedir. Bugün bunun uygulamada hayata geçirilmesi gerekliliği genel kabul görmüş bir görüştür. Bu nedenle, Sürdürülebilir Kalkınma Amaç(lar)ının daha etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için uluslararası bir belgede “sürdürülebilir kalkınma” kavramının evrensel tanımını somutlaştırmak, sürdürülebilir kalkınma alanında uluslararası hukuk normları ve prensipleri geliştirmek ve kabul etmek ve bunların tutarlı bir şekilde uygulanmasına başlamak gerekmektedir.

⁵⁵ “Sürdürülebilir kalkınma amaçları”, Birleşmiş Milletler Türkiye, 2024. Erişim Tarihi: 01.07.2024. <https://turkiye.un.org/tr/sdgs>.

BÖLÜM II

STRATEJİK İLETİŞİM

2.1. STRATEJİK İLETİŞİM KAVRAMINI TANIMLAMAK

İletişim hem toplumun hem de devletin yaşamının ayrılmaz bir parçasıdır. İletişim toplumla bağ kurabilmenin temel aracıdır ve doğru bir şekilde yapılandırılmaları belirli amaçların gerçekleştirilmesine yardımcı olmaktadır. A. Toynbee'nin ifadesine göre, 'koinonia' (Yunanca) ve 'communio' (Latince) şeklindeki kökenleriyle iletişim, ortak bir işe katılımı ifade etmektedir. Özellikle politik bir birliktir⁵⁶.

İletişim teorisinin oluşumundaki bir sonraki aşama, iletişimi bir sosyal süreç olarak ele alma ile ilişkilidir. İletişimin sosyal niteliği başlangıçta iletişim pratiğinden kaynaklanmaktadır. Araştırmacıların dikkatini çeken şey, iletişimin sadece etkileşimci değil, aynı zamanda transaktif bir karaktere sahip olmasıdır: Her iletişim katılımcısı mesajı hem gönderen hem de alıcı olarak aynı anda olmaktadır. İletişim süreci, mevcut durumun yanı sıra geçmişi de içerir ve gelecekte nasıl şekilleneceğini öngörür. İletişim süreci sürekli ve sonsuzdur ve “iletişim” sınırlarını her zaman net bir şekilde tanımlamak mümkün değildir.⁵⁷⁵⁸

İletişim her zaman devlet ve kurumsal stratejinin ayrılmaz bir parçası olmuştur. “Strateji” terimi binlerce yıl boyunca savaş sanatı olarak askeri bağlamda kullanılmıştır. Etimolojik olarak, “strateji” terimi antik Yunanca kelimeler stratus-“askerî birlik” ve agein- “yönlendirme”den türemiştir. “Strateji” terimi yönetim alanında ancak Yirminci yüzyılın 50’li yıllarında kullanılmaya başlanmıştır. Ekonomi literatüründe bu kavramın net bir tanımı bulunmamaktadır. Ancak, yönetim aracı olarak stratejinin ilk tanımlarından biri A. Chandler tarafından yapılmıştır; ona göre strateji, “şirketin uzun

⁵⁶ Arnold Toynbee, *Postizheniye istorii* (Moskva: Ayrıs-Press, 1991), s.360.

⁵⁷ Julia Wood, “Interpersonal Communication: Everyday Encounters”. (Boston, MA: Cengage Learning, 2003), s.249.

⁵⁸ Pavel Yakupov, “Kommunikatsiya: opredelenie ponyatiya, vidy kommunikatsii i yee barrier”, *Vestnik universiteta* 12, (2016), s.35.

vadeli hedeflerini ve görevlerini belirlemek, eylem planını belirlemek ve bu hedeflere ulaşmak için gerekli kaynakları dağıtmak”⁵⁹ olarak tanımlanmıştır.

Stratejik iletişim, uluslararası ilişkiler ve dış politika alanında kilit bir araçtır. Bu terim, diğer devletler, uluslararası kuruluşlar ve genel olarak kamuoyu ile ilişkilerin kurulması ve sürdürülmesine yönelik iletişim etkinliklerinin geniş bir yelpazesini kapsar. “Stratejik iletişim” terimi akademik çevrelerde uzun yıllardır yaygın olarak kullanılmasına rağmen, bu kavramı açıklamak, geleneksel iletişim faaliyetleriyle (halkla ilişkiler (PR), reklamcılık, propaganda, pazarlama vb.) karşılaştırıldığında özelliklerini belirlemek için bilim insanları hala bu kavram üzerinde belirli bir bilimsel araştırma konusu olarak anlaşılacak surette tek ve uyumlu bir ortak noktayı aramaktadırlar.⁶⁰ Buna bağlı olarak, kavramın daha fazla açıklanma ve tanımlanması bakımından, hemen aşağıdaki takip eden altbölümde verilen bilgiler tamamlayıcı nitelikte olacaktır.

2.2. STRATEJİK İLETİŞİM KAVRAMI İLE İLGİLİ BAŞLICA YAKLAŞIMLAR

2.2.1. Amerikan yaklaşımı.

Stratejik iletişim terimi, öncelikle Amerika’da, bilimsel ve uygulamalı alanlara oldukça yakın bir zamanda tanıtılmış; kontrollü bilgi yayımıyla ilgili bilimsel araştırmaların operasyon grubu lideri Vincent Vitto, terimi ilk kez 2001 yılında kullanmıştır. Vincent Vitto’ya göre, sofistike stratejik iletişim politik, ekonomik ve askeri hedeflerin başarısını artırabilecek ve gündemi belirleyebilecek bir bağlam oluşturabilmektedir. Herhangi bir bilgi stratejisinin en büyük zorluklarından biri, zengin bilgi ortamlarında ticari kaynaklarla rekabet edebilecek yüksek kaliteli içerik üretmektir. Stratejik iletişim için temel içerik araçları video, ses, basılı yayınlar ve hepsini içeren web tabanlı sistemlerdir. Bu terim hızla yaygınlaşmış ve stratejik iletişimle ilgili çeşitli makalelerde, bildirilerde ve yorumlarda aktif olarak ele alınmaya ve kullanılmaya başlanmıştır.⁶¹

⁵⁹ Alfred Chandler, *Strategy and Structure: Chapters in the History of the American Industrial Enterprise* (New York: Beard Books, 1962), s.53.

⁶⁰ Kirk Hallahan, Derina Holtzhausen, Betteke Ruler ve Dejan Vercic, “Defining strategic communication”, *International Journal of Strategic Communication* 1, sayı 1 (2007), s.4.

⁶¹ “Ten years on: The evolution of strategic communication and information operations since 9/11”, Subcommittee on Emerging Threats and Capabilities, Washington, 2011. Erişim Tarihi: 01.07.2024. <https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/CHRG-112hhrg67796/pdf/CHRG-112hhrg67796.pdf>.

Stratejik iletişimlerin, bir organizasyonun misyonunu yerine getirmek amacıyla gerçekleştirdiği amaçlı iletiler olarak yorumlanmasına dair yaygın bir yaklaşım, konuyla ilgili ilk araştırmalardan birinde sunulmuştur.⁶²

Vitto'nun ardından, Kirk Hallahan ve meslektaşları, konuyla ilgili makalelerinde, şirket sektöründe stratejik iletişim kavramının gelişimine katkıda bulunan faktörleri belirlemektedir. Bu faktörler arasında, hedef kitlelerin ve iletişim kanallarının sürekli artan çeşitliliği, farklılaşması ve parçalanması (ki bu durum genellikle dijital teknolojiler alanındaki ilerlemelerden kaynaklanmaktadır) en önemli olanıdır. Kuruluşlar, halkla ilişkiler, pazarlama, kurumsal sosyal sorumluluk programları ve kurumsal iç iletişim gibi farklı türde kurumsal iletişimlerin, ortak hedeflere yönlendiğini fark etmektedir ve bunların başarılması için benzer stratejilere ihtiyaç duymaktadır. Ana mesajların entegre edildiği türlerin bir araya getirilmesine ve iletişim kanallarının ve bilgi iletim biçimlerinin sentezine, metin, ses, video ve görüntü gibi araçların karıştırılmasına yönelik bir eğilim gözlemlenmektedir. Medya kampanyaları içinde reklam, ürün yerleştirme (product placement), sponsorluk gibi geniş bir araç ve mekanizma yelpazesi etkin bir şekilde kullanılmaktadır.⁶³

Böylece Kirk Hallahan'a göre, “Stratejik iletişim, bir organizasyonun misyonunu yerine getirmek amacıyla iletişimin amaçlı bir şekilde kullanılmasıdır.”⁶⁴

2009 yılında sosyolog C. Paul, 36 araştırmanın sonuçlarını toplamış ve analiz etmiş⁶⁵, 2011 yılında kendi stratejik iletişim tanımını şöyle ortaya koymuştur: “Ulusal amaçlarını desteklemek için seçilmiş kitlelere bilgilendirme, etkileme veya ikna amacıyla yönlendirilen koordine eylemler, mesajlar, görüntüler ve diğer sinyallerin oluşturduğu yapıdır.”⁶⁶ K. Paul ayrıca “etki” ile “manipülasyon” arasında fark gözetmektedir. Ona göre, “stratejik iletişim sanatsal bir ikna ile eş anlamlı olmalıdır, ancak tamamen yalandan ve kısmi gerçeklikten uzak olmalıdır.”⁶⁷

⁶² Burlakov Viktor, “Strategicheskaya kommunikatsiya kak metod sovremennoy geopolitiki”. *Oykumena. Regionovedcheskie issledovaniya* 2, sayı 37 (2016), s.10.

⁶³ Kirk Hallahan, vd., *Defining strategic communication*, s.6.

⁶⁴ Kirk Hallahan, vd., *Defining strategic communication*, s.4.

⁶⁵ Christopher Paul, *Whither strategic communication? A survey of current proposals and recommendation* (Santa Monica, Calif.: RAND Corporation, 2009), s.5.

⁶⁶ Christopher Paul, *Strategic communication: Origins, concepts, and current debates* (Santa Barbara, Calif.: Praeger, 2011), s.3.

⁶⁷ “Ten years on: The evolution of strategic communication and information operations since 9/11”, Subcommittee on Emerging Threats and Capabilities, Washington, 2011. Erişim Tarihi:

Paul, ayrıca, stratejik iletişimi “bilgi operasyonları,” “halkla ilişkiler” ve “iletişim”den ayırmak gerektiğini savunmuş ve aksi takdirde kurumlar arasında işlev çakışması ve sonuçsuzluk olacağını belirtmiştir.⁶⁸

Günümüzde Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanlığı'nın tanımı halen geniş çapta alıntılanmaktadır: “Stratejik iletişim, Amerika Birleşik Devletleri hükümetinin, koordineli programlar, planlar, temalar, ana mesajlar ve senkronize ürünler aracılığıyla, tüm devlet gücü araçlarını kullanarak Amerika Birleşik Devletleri'nin çıkarlarını, politikalarını ve hedeflerini genişletmek için olumlu şartları yaratma, güçlendirme veya koruma amacıyla, ana hedef kitlelerin anlayış ve katılımını sağlamak için yapılan amaçlı eylemlerdir.”⁶⁹ Bu nedenle, ulusal etki araçlarının (diplomasi, bilgi, silahlı kuvvetler, ekonomi) koordinasyonundan ve iletişimin geleneksel olmayan alanlara ve geleneksel olmayan alanlara sızmasından bahsedilmektedir. Stratejik iletişim, iletişimcileri değil, organizasyonun diğer faaliyet alanlarından katılımcıları da içeren bir süreçtir.⁷⁰

Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı Terörle Mücadele Koordinasyon Ofisinin stratejik iletişim danışmanı Emily Goldman, "Stratejik İletişim: Asimetrik Savaşın Bir Araç Takımı" adlı makalesinde, iletişim stratejisinin ayrıntılarını ele almıştır. Goldman'a göre, “Stratejik iletişimin temelinde algı yönetimi yatar ve bu algı yönetiminde en önemli rol, bilgi akışlarının, fikirlerin, hareketlerin ve kararların koordinasyonu olmalıdır, bu da hedef kitlelerin algılarını devlet politikalarıyla uyumlu hale getirmeye yöneliktir.”⁷¹

Pensilvanya Üniversitesi Küresel İletişim Çalışmaları Merkezi Direktörü Monro Price'ın “İfade Özgürlüğü, Küreselleşme ve Yeni Stratejik İletişim” adlı kitabında daha kapsamlı bir düzeyde stratejik iletişim kavramının uygulanma olanakları ele alınmıştır. Kitap, stratejik iletişim kavramının askeri-politik alanla ve kurumsal sektörle karşılaştırılması denemesini yaparak, küresel hedeflere ulaşmak için iletişim araçlarının geliştirilmesi

01.07.2024. <https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/CHRG-112hhrg67796/pdf/CHRG-112hhrg67796.pdf>.

⁶⁸ Paul, *Strategic communication: Origins, concepts, and current debates*, s.3.

⁶⁹ U.S. Joint Chiefs of Staff, Department of Defense Dictionary of Military and Associated Terms, Joint Publication 1-02, April 12, 2001 (as amended through March 4, 2008), s.522.

⁷⁰ Vera Achkasova, *Propagandistskiy diskurs v usloviyah tsifrovizatsii* (Sankt-Peterburg: SPbGU. 2023), s.64.

⁷¹ Emily Goldman, “Strategic Communication: A Tool for Asymmetric Warfare”. *Small Wars Journal*, 2007. Erişim Tarihi: 19.07.2024. <http://smallwarsjournal.com/blog/strategic-communication-a-tool-for-asymmetric-warfare>.

amacıyla bir karşılaştırma yapmaktadır. Monroe Price, Kirk Hallahan ve meslektaşları gibi, günümüz dünyasında iki küresel eğilimin gözlemlendiğini düşünmektedir. Bir yandan, dijital teknolojilerin evrensel yayılması ve yaygınlaşması, her iletişimcinin her bir nihai tüketicilere ulaşma imkanına sahip olmasını sağlamaktadır. Öte yandan, toplumun görüşlerine etki etme yöntemleri ve araçları gelişmekte, devletlerin bilgi ortamının şekillenmesindeki etkisi artmaktadır. İşte bu iki küresel sürecin kesişiminde, devlet katılımı stratejik iletişim olarak adlandırılabilen iletişim alanını belirlemektedir.⁷²

Monroe Price'a göre, “stratejik iletişim” terimi, belirli bir vizyona dayanan ve daha geniş bir dizi hedefe ulaşmak için stratejik olarak kullanılan iletişim biçimlerini ve programlarını tanımlamaktadır. Stratejik iletişim katılımcıları arasında devletler, büyük şirketler ve uluslararası sivil toplum örgütleri gibi büyük küresel aktörler yer almaktadır.⁷³

Amerikalı siyasetçi Dennis M. Murphy'ye göre, stratejik iletişim, hedef kitlelerle çalışmayı, ulusal çıkarlar ve hedefleri ilerletmek için koordineli bilgi, kapsamlı planlar, eylem programları ve diğer ulusal güç unsurları ile senkronize edilen uygun koşulların oluşturulmasını, güçlendirilmesini ve korunmasını hedefleyen bir süreçtir.⁷⁴

Maj Craig C. Colucci yaptığı çalışmada, stratejik iletişim, “yumuşak güç” ve caydırıcılığın kombinasyonu olan iki etkili kavramın dünya kamuoyunu etkilediği bir süreç⁷⁵ olduğunu vurgulamaktadır.

Ulusal Stratejik İletişim Çerçevesi'ne (National Framework for Strategic Communications) göre, stratejik iletişim, hedef kitlelere yönlendirilen sürekli ve hızlı bir bilgi akışını ifade eder; bu, modern teknolojik başarıların ve medya ile iş birliği içinde etkili yöntemlerin kullanılmasıyla etkili bir araç haline gelmelidir.⁷⁶

⁷² Sergey Bogdanov, “Strategicheskie kommunikatsii-kontseptualnye podkhody i modeli dlya gosudarstvennogo upravleniya”. *Gosudarstvennoe upravlenie. Elektronny vestnik* 61 (2017), s.134.

⁷³ Monroe Price, *Free Expression, Globalism and New Strategic Communication* (New York: Cambridge University Press, 2015), s.19.

⁷⁴ Dennis.Murphy, *Strategic Communication Talking the Talk: Why Warfighters Don't Understand Information Operations* (Center for Strategic Leadership; U.S. Army War College, May. Volume 4.2009), s.3.

⁷⁵ Maj Craig ve C.Colucci. “*Shaping Colombia's Stability through Strategic Communication: Evaluating U.S. Effectiveness*”. United States Army School of Advanced Military Studies; United States Army Command and General Staff College. (Fort Leavenworth, Kansas AY. 2009), s.8.

⁷⁶“National Framework for Strategic Communication”, s.3.

Küresel ölçekte stratejik iletişimin ana rolü, devletin meşruiyetini sağlamak ve sürdürmektir. Bu fonksiyona dayanarak, Monroe Price daha öz bir stratejik iletişim tanımı önermektedir; bu tanım, toplumun görüşlerini şekillendirmede ve devletin küresel statüsünü korumada stratejik iletişimin önemini vurgulamaktadır. Bu, iletişim stratejisinin konu olduğu ve hedef kitle için önem arz eden konularda mevcut söylemi güçlendirme, çürütme, yıkma, kontrol altına alma veya değiştirme amacıyla gerçekleştirilen çeşitli konuşma uygulamalarıdır. Başka bir deyişle, stratejik iletişim, “hedef toplum dışında başlatılan ve hedef toplum için gelecekteki görünümü hayati öneme sahip olan konularda mevcut uzlaşmayı değiştirmeye yönelik bağımsız ve etkili çabalar” olarak tanımlanmaktadır.⁷⁷ Bu nedenle, stratejik iletişim mevcut siyasi iktidarı destekleme, uyarılama veya destabilize etmeye yönelik çabaları içerebilmektedir.

Stratejik iletişimler, uzun vadeli bir süreçte söylemin değişmesine odaklandığı için stratejiktir. Bu stratejik kararı, dinamik ve çelişkili bir bilgi ortamında yönlendirilmesi nedeniyle stratejik bir karar olarak düşünülmektedir. Taktik, en iyi planlayıcıların niyetlerinin gerçek olaylarla sürtüştüğü durumlarla karşılaştığı zaman gelişen strateji içinde tutarlı olmalıdır. Bu bağlamda ise, Amerikalı politik teknoloğ James Farwell tarafından ifade edilen temel konular, hedef kitlelerin davranışlarını şekillendirmek amacıyla söz, eylem, imge veya sembollerin kullanılması üzerinde yoğunlaşmaktadır.⁷⁸

2.2.2 Avrupa Yaklaşımı.

Son birkaç yılda Avrupa’da stratejik iletişimler güçlü bir ivme kazanmıştır. Chatham House’un (Kraliyet Uluslararası İlişkiler Enstitüsü) yayınladığı belirli bir raporda stratejik iletişimler, “hedef kitlelerin çıkarlarını ve ihtiyaçlarını anlamaya yönelik ve bu kitlelerin belirli türlerdeki davranışlarını harekete geçirmek ve desteklemek için etkili yöntemler ve mekanizmalar belirleyen, stratejik, operasyonel ve taktik düzeylerde gerçekleştirilen bir dizi etkileşimli eylemler sistemi” olarak tanımlanmaktadır.⁷⁹

⁷⁷ Price, *Free Expression*, s.19.

⁷⁸ James Farwell, *Persuasion and Power: The Art of Strategic Communications* (Washington, DC: Georgetown University Press, 2009), s.203.

⁷⁹ Paul Cornish, Julian Lindley-French ve Claire Yorke, “Strategic Communications and National Strategy”, Chatham House. September Report, 2011, s. 4. Erişim Tarihi: 21.07.2024.
https://www.researchgate.net/publication/318531532_Strategic_Communications_and_National_Strategy

Ayrıca Avrupa Parlamentosu tarafından Fransa'da Avrupa Birliği Güvenlik Çalışmaları Enstitüsü (European Union Institute for Security Studies) tarafından hazırlanan rapor verileri de dikkate alınmaktadır.⁸⁰ Bu tanım, 23 Kasım 2016 tarihinde kabul edilen ünlü Avrupa Parlamentosu kararında Avrupa Birliği'nin Stratejik İletişim ve Propagandaya Karşı Mücadele"nda temel alınmıştır. Bu karar, Avrupa Birliği Güvenlik Çalışmaları Enstitüsü tarafından Fransa'da hazırlanan rapor verileri ile ilişkilidir.

Avrupa Parlamentosuna göre, stratejik iletişim: *“gündeme veya plana uygun olarak düzenlenen iletişim faaliyetidir. İletişim alanı, haber üreten veya bilgi yayınlayan bireyler ve kuruluşlar (PR ajansları, televizyon şirketleri) gibi çeşitli yönleri kapsar, ayrıca medya tarafından haber ve bilgi sağlayan ve medya ile toplum arasındaki ilişkiyi araştıran (araştırmacılar) gibi çeşitli yönleri kapsamaktadır. "Stratejik iletişim" kavramı altında tüm bu yönler bir araya getirilir”*.⁸¹

Ayrıca, "Birleşik Krallık Akademisinin Stratejik İletişim: Bir Başlangıç Kılavuzu" kitabında, S. A. Tatham, stratejik iletişim konusunda şu tanımı yapmıştır: *"halkla ilişkiler, kamu diplomasisi ve bilgi operasyonları olmak üzere üç bölümden oluşan hem ülke içinde hem de dışında hedef kitleleri yönetmeyi amaçlayan bir dizi önlemdir"*.⁸²

Günümüzde Avrupa Birliği için dış iletişim ve kamu diplomasisi öncelikli hale gelmektedir. Avrupa Birliği'nin, Stratejik İletişim Eylem Planı'na göre, basın özgürlüğünü korumaya, kamu diplomasisi girişimini geliştirmeye ve vatandaşları propaganda ile mücadele amacıyla bilgi analiz yeteneğini kazandırmak üzere eğitim, gazetecilik, medya ve sosyal kurumları desteklemeye yönelik çabalarını yoğunlaştırmaktadır.⁸³

⁸⁰“EU Strategic Communications with a View to Counteracting Propaganda. In-depth Analysis”, European Union Institute for Security Studies. France. 2016, s. 4. Erişim Tarihi: 11.07.2024. [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/578008/EXP0_IDA\(2016\)578008_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/578008/EXP0_IDA(2016)578008_EN.pdf)

⁸¹ “EU strategic communications with a view to counteracting propaganda”, s.4.

⁸² Steve Tatham, *Strategic Communication: A Primer* (Defence Academy of the United Kingdom, 2008), s.8.

⁸³ “Action plan on strategic communication”, European Commission, Ref. Ares no. 2608242. Brussels. 2015. Erişim Tarihi: 17.07.2024. <http://archive.eap-csf.eu/assets/files/Action%20Plan.pdf>.

2.2.3. Rus Yaklaşımı.

Rusya'da hala geniş çapta kabul görmüş bir stratejik iletişim anlayışı bulunmamaktadır. 2000'lerin ortalarında, St. Petersburg Halkla İlişkiler Okulu'nu temsil eden bilim insanları stratejik iletişim konularını incelemişlerdir. Ancak araştırmaları genellikle iş dünyasındaki iletişimleri kapsamıştır. Stratejik iletişim teorisi ve uygulamasının güncel durumu, bu konuda Rus araştırmacılar arasında yeni bir ilgi artışına sebep olmuş, bu durum hem gerçek iletişim zorluklarına bir cevap niteliği taşımış hem de stratejik iletişim konusundaki dikkati artırmıştır.⁸⁴

Rusya'daki stratejik iletişim konusuna ilişkin çalışmalar arasında, E.N. Paşentsev, D.P. Gavra ve E.A. Vinogradova'nın çalışmalarına dikkat çekmek gerekmektedir. E.N. Paşentsev, devlet yapılarının iletişim faaliyetlerinde iş birliğine vurgu yaparak stratejik iletişimi, *“devletin ulusal ve uluslararası kitlelere değerleri, çıkarları ve amaçları aktarma süreci olarak tanımlar ve bu süreci her sosyal yaşam alanında çeşitli faaliyetlerin uygun bir şekilde senkronize edilmesi ve etkin iletişim eşliğinde gerçekleşen bir süreç”* olarak belirler⁸⁵. Öte yandan, E.A. Vinogradova, *“ülkenin uluslararası arenadaki imajının geliştirilmesine yönelik çabaları stratejik olarak koordine edilen, ülkenin ulusal ve uluslararası imajını artırmak için iç ve dış hedef kitleleri yönetmeyi amaçlayan bir faaliyet”*⁸⁶ olarak tanımlar. D.P. Gavra'ya göre, *“stratejik iletişimin başlıca fonksiyonu, bir kuruluşun stratejisini oluşturma ve uygulama sürecine eşlik etmektir.”*⁸⁷

D.P. Gavra'ya göre, eğer örgütün ve çevresinin ilişkilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasına dahil edilirse ve örgütün uzun vadeli (stratejik) hedeflerine ulaşmayı amaçlarsa, işte o zaman iletişim stratejik hale gelir. Bu durumda, öncelikle dış çevreden bahsedilmelidir. Dış çevrede, belirli bir örgüt için müşteri, iş ortağı, rekabetçi, oyun kurucu gibi rol oynayan sosyal aktörler bulunmaktadır. Bu aktörlerle etkileşime geçerek, örgüt ekonomik, politik, sosyal-kültürel ilişkilerin çeşitli türlerine girer. Bu ilişkilerin hepsinde iletişimsel boyut bulunmaktadır. Müşteriler, iş ortakları, rekabetçiler- bu

⁸⁴ Achkasova, *Propagandistskiy diskurs v usloviyah tsifrovizatsii*, s.67.

⁸⁵ Evgeniy Pashentsev, *Kommunikatsionnyy menedzhment i strategicheskaya kommunikatsiya. Sovremennyye tekhnologii global'nogo vliyaniya i upravleniya* (M.: MCSPIC, 2014), s.57.

⁸⁶ Ekaterina Vinogradova, “K voprosu o rabote s novymi media” v strategicheskoy kommunikatsii”, *Gosudarstvennoye upravleniye. Elektronnyy vestnik* 41, (2013), s.220.

⁸⁷ Dmitriy Gavra, “Kategoriya strategicheskoy kommunikatsii: sovremennoye sostoyaniye i bazovyye kharakteristiki”. *Vek informatsii* 3, sayı 4 (2015), s.231.

iletişim aktörleri olarak hizmet verirler. Aynı zamanda, onlar da alıcılar- izleyici ve örgüt için iletişimsel işlemlerin kaynağı olarak işlev görürler. Bu işlemler aracılığıyla örgütün hedefleri gerçekleştirilir ve iktidar ilişkileri sürdürölür.⁸⁸

Yegorova-Gantman genel olarak Amerikan askeri-stratejik yaklaşımı desteklemekte ve stratejik iletişimleri hükümetin faaliyetleri ve görüşleri hakkında yabancı kitleleri bilgilendirmeye yönelik koordineli faaliyetler kompleksi olarak tanımlamaktadır. Ayrıca stratejik iletişimlerin, ulusal çıkarların dünya çapında tanıtımı ve savunması için yabancıları devletin lehine harekete geçmeye teşvik etme amacı taşıdığını belirtmektedir.⁸⁹ Bu bağlamda bilgi savaşı teriminin de dahil olduğı bir terimden daha bahsetmek gerekmektedir. Bu terim, devlet kurumları ve askeri analistler tarafından kullanılmaktadır. Örneğın, 2017 yılında Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu, Rus Silahlı Kuvvetleri'nde bilgi alanında karşıt faaliyetlere karşı konulması amacıyla özel bilgi operasyon birliklerinin oluşturulduğunu belirtti. Sergey Şoygu'nun ifadesine göre, propaganda akıllı, etkili ve düzgün olmalıdır.⁹⁰

Başka bir bilim adamı P. Kolesov, "stratejik iletişim" kavramının kavramsallaştırılmasındaki eksikliklere dikkat çekmiştir. Kolesov'un ifadesine göre, özellikle Amerikan akademik literatüründe ve konuya dair resmî belgelerde kullanılan yaklaşımlar, "bilgi savaşları", "bilgi operasyonları", "stratejik iletişim" gibi terimler arasında pratik bir benzerlik sergilemektedir. Bu bağlamda, "Amerika Birleşik Devletleri'nin Bilgi Savaşlarının Yürütölmesi: Stratejik İletişim Kavramı" başlıklı makalesinde, "yanıltıcı terimler" adı verilen terimlerin varlığına dair bir önerme getirilmiştir. Bu terimlerin amacı, barış zamanlarında dış bilgi etkisini maskelemektir. Stratejik iletişim, bilgi operasyonları teorisi çerçevesinde geliştirilen ve ABD devlet departmanı, savunma bakanlığı ve diğerk hükümet ve sivil toplum kuruluşları tarafından aktif bir şekilde geliştirilen yeni bir yönlendirme ve kavramdır.⁹¹

⁸⁸ Gavra, "Kategoriya strategicheskoy kommunikatsii", s.231.

⁸⁹ Ekaterina Yegorova-Gantman, *V tumanе voyny* (Samara: Ofort; M.: Nikol'lo, 2010), s.27.

⁹⁰ Ivan Petrov, "Shoigu obyavil o sozdanii voysk informatsionnykh operatsiy", *Rossiyskaya gazeta*, 2017. Erişim Tarihi: 05.07.2024. <https://rg.ru/2017/02/22/shojgu-obiavil-o-sozdanii-voysk-informacionnyh-operacij.html>.

⁹¹ Petr Kolesov, "Vedenie Soedinyonnyimi Shtatami informatsionnykh vojn. Kontseptsiya "Strategicheskikh kommunikatsij". *Zarubezhnoe voennoe obozrenie* 6, (2010), s.9.

Genel anlamda stratejik iletişim, bir toplumsal özne stratejisinin geliştirilmesini ve uygulanmasını sağlayan özel iletişim kaynakları, araçları ve yöntemleri kullanarak gerçekleşen iletişim sürecidir.

2.2.4. Türk Yaklaşımı.

Türkiye'de iletişimin önemi artan ölçüde tanınmaktadır, bu 2018 yılında İletişim Başkanlığı tarafından doğrulanmıştır. Stratejik iletişim alanında liderlik rolü üstlenerek dünyada model oluşturmayı hedeflemekte olduğu gözlenen İletişim Başkanlığı, özellikle 2021 ve 2022 yıllarında düzenlediği Uluslararası Stratejik İletişim Zirvesi (StratCom Summit) ile konuya özel dikkat çekmiş ve bu sayede stratejik iletişim konusunda önemli bir platform sağlamıştır. "StratCom Summit" (Uluslararası Stratejik İletişim Zirvesi), dünyanın dört bir yanından uzmanların bir araya gelerek stratejik iletişim konularını ele aldığı ve tartıştığı önemli bir uluslararası etkinliktir. İletişim Başkanlığı tarafından 2021 ve 2022 yıllarında gerçekleştirilen bu zirveler, stratejik iletişimin rolü, önemi ve geleceği üzerine bilgi alışverişi yapma imkânı sağlamaktadır. Zirveye davet edilen uluslararası uzmanlar, özel sektör temsilcileri ve uluslararası kuruluşlardan çeşitli profesyoneller, stratejik iletişimin güncel durumu ve yöntemleri hakkında bilgi sunmakta, deneyimlerini paylaşmakta ve gelecekteki stratejik iletişim pratiğine yön verecek önerilerde bulunmaktadırlar. "StratCom Summit", stratejik iletişim alanında öncü çalışmaları ve yeni yönelimleri keşfetmek, bilgi ve deneyim paylaşımı yapmak ve sektördeki en iyi uygulamaları araştırmak amacıyla düzenlenen önemli bir platform olarak kabul edilmektedir.⁹²

Bu çalışmaların ardından, İletişim Başkanlığı konuyla dolaysız ilgili olarak bizzat yayımladığı bir kitap ile, dikkat çekici surette, “stratejik iletişim”in, geleneksel iletişim anlayışının modern gereksinimlere uymamasının bir sonucu olarak ortaya çıktığı⁹³ tespitinde bulunmaktadır.

Rıza Güler'e göre, stratejik iletişim devletin amaçları doğrultusunda askeri operasyonlar, psikolojik operasyonlar, kamu diplomasisi, bilgi operasyonları, halkla ilişkiler gibi birimlerden gelen bilgilerin toplanması, hedefe yönelik olarak kullanılması, sonuçların

⁹² “Hakkımızda”, Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığı, 2018, Erişim Tarihi: 30.06.2024. <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/kurum-hakkinda>.

⁹³ Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı iletişim başkanlığı yayınları, Stratejik iletişim ve stratejik yönetim (İstanbul, 2023). s.9.

değerlendirilmesi ve buna göre geri bildirim sağlanması sürecidir.⁹⁴ Bu tanım, kamu diplomasisi dahil farklı disiplinleri kapsayan stratejik iletişimin genel bir anlayış olduğunu vurgulamaktadır. Güler'e göre, bu genel anlayış, belirlenen hedef kitleye karşı uygulamalarda eylem ve söylem tutarlılığını gerektirir ve herhangi bir hedefle ilgili sorun çıkmadan önlem alabilen bir yapıya sahiptir.⁹⁵

Metin Gürcan ise “stratejik iletişim, basit ve tek taraflı bilgi iletiminin ötesine geçmektedir. Bu, hedef kitleyi ikna etmeyi amaçlayan, mevcut tutum ve davranışları dikkate alan, tutum ve davranışlardaki değişiklikleri ölçen aktif bir etkileşim sürecidir.”⁹⁶ diye tanımlamaktadır.

Başka bir tanıma gelirsek, Çınarlı'ya göre, stratejik iletişim planlı iletişim kampanyalarını ifade eder. Ayrıca, kuruluşların iletişim faaliyetleri bilgilendirici, ikna edici, amaç odaklı ve planlı olduğunda stratejik iletişim olarak değerlendirilebilmektedir. Kuruluşların halkla ilişkiler, reklam ve pazarlama iletişimi alanındaki çalışmalarını etkili hale getirmek için çabalarını bir merkezde birleştirmeleri gerekmektedir.⁹⁷

Taşkıran ise, stratejik iletişimin askeri alanlarda belirlenen hedeflere ulaşmak için uygun yöntemler ve ilkeler doğrultusunda planlanması ve yönetilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Ona göre, stratejik iletişim, hedef kitleye mesaj iletme, destek sağlama ve eyleme geçirme amacıyla uygun iletişim kanallarının kurulmasıyla karakterizedir.⁹⁸

Konuyla ilgili kayda değer son bir görüş için Özkan'ın makalesine bakılacak olursa: Stratejik iletişim, kamuoyuna yönelik mesajların etkinliğini ölçen, algılarının derecesini belirleyen ve istenmeyen etki yaratmayan veya yanlış anlaşılabilen mesajları anında düzelten bir yaklaşımı içerir. Potansiyel negatif sonuçları tespit ederek, strateji doğrultusunda mesajların düzeltilmesini sağlamaktadır.⁹⁹

⁹⁴ Rıza Güler, “The Role and Place of Strategic Communication in Countering Terrorism”, *The Journal of Defense Sciences* 11, sayı 2 (2012), s.14.

⁹⁵ Güler, The Role and Place of Strategic Communication, s.14.

⁹⁶ Metin Gürcan, “Stratejik İletişim Modeli ve Güvenlik Alanına Uygulanabilirliği”, *Güvenlik Stratejileri Dergisi* 8, sayı.15 (2012), s.106.

⁹⁷ İnci Çınarlı, *Stratejik İletişim Yönetimi* (İstanbul: Beta Basım Yayım, 2013), s.10.

⁹⁸ Taner Taşkıran, *Stratejik İletişim: Bilgi Odaklı İletişim Savunma Konsepti* (Ankara: US Yayınları, 2020), s.22.

⁹⁹ Abdullah Özkan, “Sosyal Medya ve Siyasi Partiler”. *Bilişim Dergisi*, sayı. 127 (2010),s.38.

2.3 STRATEJİK İLETİŞİMİN KAVRAMININ KAPSAMI VE UNSURLARI

2.3.1. Stratejik İletişimin Koşulları

İletişim özellikleri, işlevlerine ve hedeflerine bağlı olarak değişiklik göstermektedir. İletişimciler tarafından belirlenen özel görevlere uyum sağlayarak değişecektir. İletişimin etkinliği için kriterler, kullanıldığı bağlam ve durumlara bağlı olarak değişebilir. Bu durum, farklı faaliyet alanlarında uygun iletişim stratejileri ve tekniklerinin seçiminin önemini vurgular.

Emily Goldman'a göre, iletişim -aşağıda sıralandığı üzere- belirli koşullar altında stratejik hale gelir:

- ana mesajlar çeşitli ve farklı kitlelere uyarlanmalı, sadece genel veya dar bir kategori için değil.
- uzun bir süre boyunca sürekli olmalıdır;
- vurgu, alıcıların ilgi ve ihtiyaçlarına değil, gönderenlerin yapılmalıdır;
- ana mesajlar, kararlar ve eylemler stratejik hedeflere ulaşmak için uyumlu ve koordineli olmalıdır.¹⁰⁰

Politikalar, diplomasi, askeri operasyonlar ve stratejik iletişim ayrı ayrı yönetilmemelidir. İyi bir stratejik iletişim, geniş kitleler tarafından olumsuz bir şekilde görülen politikalar için destek oluşturamaz. Ayrıca, dikkatli şekilde oluşturulmuş mesajlar, temalar ve kelimeler, iletişimci güvenilirliği ve temel mesaj otoritesi eksikliği durumunda iletişimin ikna edicilik özelliği kaybolur.¹⁰¹ Bu durum, farklı faaliyetlerin yönetimi ve koordinasyonu için bütünsel bir yaklaşımın gerekliliğini bize hatırlatmaktadır.

İletişim, beklenen bir sonuca yönelik olarak gerçekleştirildiğinde stratejik olarak sınıflandırılabilir. Bu sonuç, bir şeye ilişkin tutumu, inancı oluşturma veya bilgi iletimini içerebilir. İletişim stratejisinin gelişimini belirleyen temel faktörler, küresel toplumsal

¹⁰⁰ Emily Goldman, “Strategic Communication: A Tool for Asymmetric Warfare”. *Small Wars Journal*, 2007. Erişim Tarihi: 19.07.2024. <http://smallwarsjournal.com/blog/strategic-communication-a-tool-for-asymmetric-warfare>.

¹⁰¹ “Report of the Defense Science Board Task Force on Strategic Communication”, Office of the Under Secretary of Defense For Acquisition, Technology, and Logistics Washington, D.C. 20301-3140, 2004. Erişim Tarihi: 21.07.2024. https://www.academia.edu/22115312/2004_09_Strategic_Communication

değişimler ve teknolojik ilerlemelerdir. Bu faktörler, bireyler arası ve kitle iletişimi metotlarını ve teknolojilerini birleştirmeyi sağlamaktadır. Aynı zamanda, bu faktörler, özellikle anahtar mesaj göndericileri ile hedef kitleleri arasında, yani iletişimciler ile alıcılar arasında medya gibi araçların rolünü azaltır.¹⁰²

Stratejik iletişim sürecinin her aşamasında net ve uzun vadeli hedeflerin belirlenmesi, uygun analiz ve planlama yöntemlerinin kullanılması gerekmektedir. Bu, iletişim stratejisinin etkili şekilde oluşturulmasını ve uygulanmasını sağlarken, planların kararlılıkla ve sistematik bir şekilde izlenmesine olanak tanır. Üstelik, sürekli değerlendirme ve geri bildirim süreci ile stratejik iletişim yaklaşımı sürekli geliştirilebilir ve iyileştirilebilir. Bu da başarıya giden yolda önemli bir adımı temsil eder.

2.3.2. Stratejik İletişimin Nitelikleri

Stratejik iletişimin nitelikleri, başarılı stratejik iletişim stratejilerinin belirlenmesinde kritik öneme sahiptir. Bu kapsamda, doğru iletişim becerilerine sahip olmak, hedef kitleleri anlamak, mesajların etkili bir şekilde iletilmesini sağlamak, kriz durumlarına hazırlıklı olmak ve iletişim stratejilerini sürekli olarak gözden geçirmek gibi nitelikler önemlidir. Stratejik iletişim nitelikleri, organizasyonların amaçlarına ulaşmalarına, itibarlarını güçlendirmelerine ve karar alma süreçlerine katkı sağlamalarına yardımcı olur.

Bu çerçevede, Monroe Price, stratejik iletişimlerin diğer iletişim türleriyle karşılaştırıldığında belirgin özelliklere sahip olduğunu vurgulamaktadır. Bu özelliklerden biri, iletişim stratejisinin uygulanma sürecinde standart olmayan bir şekilde gerçekleşme olasılığıdır. Bu süreç dinamik ve çok yönlü olabilir ve sonuçlar her zaman tahmin edilemezdir. İletişim kampanyalarının, hedef kitle dışında tasarlanmış olsa bile beklenmedik şekilde o hedef kitle için uygun hale gelebileceği durumlarla karşılaşılabilir. Ancak bu durum önceden planlanmamış olabilir. Ayrıca, bir kampanyanın, hedef kitlenin değerlerini değiştirmeyi amaçlamayabileceği, ancak yine de tesadüfi bir şekilde bu değerlere etki edebileceği göz ardı edilmemelidir.¹⁰³

¹⁰² Anthony Dudo ve Lee Kahlor, ed., *Strategic Communication: New Agendas in Communication*, (New York; London: Taylor & Francis, 2017), s.77.

¹⁰³ Price, *Free Expression*, s.19

Stratejik iletişimler aynı zamanda geniş bir iletişim araçları ve kanallar yelpazesini içerebilecek şekilde sıklıkla kullanılan ve belirlenen hedeflere ulaşmak için kullanılabilecek özelliklere sahiptir. Bunlar, basın bültenleri, röportajlar ve reklam kampanyaları gibi geleneksel iletişim formlarının yanı sıra, sosyal medya, e-posta ve web siteleri gibi modern dijital iletişim yöntemlerini de kapsayabilir. Stratejik iletişimlerin önemli bir niteliği de kitle analizinin yapılması ve kitlelerin ihtiyaçları, ilgi alanları ve davranış özelliklerinin anlaşılması amacıyla incelenmesidir. Bu, belirli insan gruplarının özelliklerini dikkate alan daha hedefli ve etkili iletişim stratejileri geliştirilmesine olanak tanır. Ayrıca, stratejik iletişimler genellikle yalnızca belirli durumlarda belirli hedeflere ulaşmaya odaklanmakla kalmaz, aynı zamanda ilgili taraflarla uzun vadeli ilişkiler kurmaya ve güven inşa etmeye yöneliktir. Bu, sadece anlık sonuçların elde edilmesine değil, aynı zamanda uzun vadeli dayanıklı ilişkilerin ve ortaklıkların kurulmasına katkıda bulunmaktadır.

2.3.3. Stratejik İletişim Alanları ve Bileşenleri

Stratejik iletişim, modern dünyada giderek daha önemli hale gelmektedir ve şirketler, kurumlar ve organizasyonlar tarafından başarıyla uygulanan etkili iletişim stratejileri, hedef kitlelerle etkili bir şekilde iletişim kurulmasını sağlamaktadır. Stratejik iletişimin uygulama alanları iş dünyası, sosyal-kültürel alan, devletin iç ve dış politikaları, askeri işler ve uluslararası ilişkilerdir. Seviye kriterinin kullanımı, stratejik iletişimin farklı sosyal mekânsal hiyerarşi seviyelerinde- yerel ölçekten küresel ölçeğe kadar gerçekleştirildiğinden bahsetmemize olanak tanımaktadır.¹⁰⁴

2010 yılında Beyaz Saray, Stratejik İletişim için Ulusal Çerçeve (National Framework for Strategic Communication), adlı belgeyi yayınlamıştır. Bu belgede stratejik iletişimin iki temel bileşeni olarak şunlar tanımlanmaktadır:

- Hedef kitlelerin algıları göz önünde bulundurularak kilit mesajların ve eylemlerin uyumlu bir şekilde koordine edilmesi;
- Hedef kitlelerle iletişim kurmayı hedefleyen programlar ve etkinlikler, toplumsal projeler, kamu diplomasisi ve bilgi operasyonları gibi yöntemler kullanılması.¹⁰⁵

¹⁰⁴ Gavra, “Kategoriya strategicheskoy kommunikatsii”, s.231.

¹⁰⁵ “National Framework for Strategic Communication”, The White House. Federation of

ABD’li askeri analistlere göre, stratejik iletişim bileşenleri arasında bilgi operasyonları, psikolojik operasyonlar, kamu diplomasisi ve kamu ilişkileri gibi unsurlar bulunmaktadır.¹⁰⁶

Stratejik iletişim, sadece iletişimcileri değil, organizasyonun diğer faaliyet alanlarından katılımcıları da içeren bir süreçtir. Stratejik iletişim, ulusal hedeflere ulaşmak için diplomatik, bilgilendirme, silahlı kuvvetler ve ekonomi alanlarını kapsamaktadır. Yabancı kitleleri ve kamuoyunu bilgilendirmek, etkilemek ve ikna etmek amacıyla kullanılmaktadır.¹⁰⁷

Avrupa araştırmacıları, stratejik iletişim bileşenleri olarak kamu diplomasisi, medya ilişkileri ve reklam unsurlarını vurgularlar. Stratejik iletişim terimi genellikle “hibrid savaş” terimiyle ilişkilendirilir ve askeri eylemlerin taktikleri ve tehditleriyle bağlantılıdır.¹⁰⁸

Stratejik iletişim, kamu diplomasisi ve bilgi operasyonları gibi üç unsurun birleştirilmesi yoluyla gerçekleştirildiği kabul edilmektedir. Bu bağlamda, bu alanlardaki eylemlerin senkronizasyonunun önemi vurgulanmaktadır.

ABD'nin dış politikasında stratejik iletişim kavramının uygulanması sorunlarını inceleyen E.N. Pashencev, bileşenlerin farklı özelliklere sahip olduğunu belirtmektedir. Toplumla ilişkiler öncelikle yabancı alıcıları bilgilendirme üzerine odaklanır ve temel değerlerine uygun olmalıdır. Diğer bir deyişle, kavramlar ve sembollerde ortak bir dil kurulmaktadır. Kamu diplomasisi, toplumla ilişkilerin önemli bir tamamlayıcısı olmalıdır ve *"ülke dışındaki vatandaşlar, kamusal figürler, gazeteciler ve diğer toplumsal liderlerle doğrudan etkileşim amacıyla çaba göstermek"*¹⁰⁹ gibi çabaları içermelidir. Bu yönlendirmenin özelliği, belirli kişilere hedeflenen noktasal etkidir. Bilgilendirme faaliyetleri, "radyo-elektronik harp, bilgisayar ağ operasyonları,

American Scientists, Washington. 2010. s.2. Erişim Tarihi: 29.07.2024.
<https://fas.org/man/eprint/pubdip.pdf>.

¹⁰⁶ Achkasova, *Propagandistskiy diskurs v usloviyah tsifrovizatsii*, s.73.

¹⁰⁷ “Ten years on: The evolution of strategic communication and information operations since 9/11”, Subcommittee on Emerging Threats and Capabilities, Washington, 2011. Erişim Tarihi: 01.07.2024. <https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/CHRG-112hhrg67796/pdf/CHRG-112hhrg67796.pdf>.

¹⁰⁸ Achkasova, *Propagandistskiy diskurs v usloviyah tsifrovizatsii*, s.65.

¹⁰⁹ Evgeniy Pashentsev, “Strategicheskaya kommunikatsiya SSHA: problemy narastayut”. *Vestnik Moskovskogo gorodskogo pedagogicheskogo universiteta. Seriya: istoricheskie nauki* 2, sayı. 10. (2012), s.112.

psikolojik operasyonlar, askeri aldatma ve operatif güvenlik alanlarında entegre olarak insan ya da otomatik karar verme süreçlerini etkileme, bozma, kötüleme veya rakip tarafından ele geçirme amacıyla kullanılan yöntemlerle birlikte uygulanan" stratejik iletişim şeklinin üçüncü biçimini oluşturmaktadır.¹¹⁰

Ayrıca, teknik iletişim, politik iletişim, diplomasi, pazarlama yönetimi ve halkla ilişkiler gibi geleneksel olguların hepsini içerek bir şekilde stratejik iletişim kavramı kapsamaktadır.¹¹¹

Kurumlar arası anlaşmazlık ve terimlerdeki anlaşmazlıklara rağmen, stratejik iletişim kavramının iyi geliştirildiği ve askeri-politik alanda uygulanabilir olduğu giderek daha açık hale gelmektedir. Uzmanlar, bu kavramın diğer devlet yönetimi alanlarında da başarılı bir şekilde adapte edilebileceği ve uygulanabileceği sonucuna varmışlardır, bunlar arasında siyasi yönetim, çeşitli toplumsal kesimlerle etkileşim ve dış politika yer almaktadır.¹¹²

Bununla beraber, stratejik iletişim, reklamı, halkla ilişkileri ve pazarlama iletişimini bir araya getirmektir. Şimdiki çağda, stratejik hedefler doğrultusunda hedef kitleye iletilmek üzere mesajlar hazırlanmakta ve bu hazırlığın sonucu olarak aktarılmaktadır. Kurum içi veya kurum dışı analiz sonuçlarına göre şekillenen mesajlar ilgili hedef kitleye iletilmektedir. Ardından, bu ileti sonrasında durumsal değişiklikler ölçülmektedir. Stratejik iletişim sürecinde, araştırma ve analiz sahalarından sonra mesajların oluşturulması, uygulayıcının ne kadar güçlü olduğunu gösterir. Stratejik iletişim süreçlerinde temelde iki taraf vardır: Stratejik hedeflere sahip ve bu hedefleri uygulama gücüne sahip olan taraf ile stratejinin uygulanması gereken taraf. Araştırma ve analiz yeteneğine sahip olan uygulayıcı, mesajları hedef kitlenin ihtiyaçlarına ve kabul yeteneğine göre iletmektedir.¹¹³ Bu bağlamda, stratejik iletişimin doğru ve etkili bir şekilde yönetilmesi, bir kurumun veya organizasyonun başarısı için kritik öneme sahiptir.

¹¹⁰ Evgeniy Pashentsev, "Strategicheskaya kommunikatsiya SSHA", 113.

¹¹¹ Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı iletişim başkanlığı yayınları, Stratejik iletişim ve stratejik yönetim (İstanbul, 2023), s.24.

¹¹² Bogdanov, "Strategicheskoe kommunikatsii", s. 137.

¹¹³ Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı iletişim başkanlığı yayınları, Stratejik iletişim ve stratejik yönetim (İstanbul, 2023), s.49.

2. 3.4. Stratejik İletişim Fonksiyonları

Stratejik iletişimin önemli bir fonksiyonu ilgili kurumun meşruiyetini artırmak ve atılan adımları veya uygulanan politikaları haklı çıkarmaktır. Burada ise hem kurum içindeki bireylerin, çalışanların veya yöneticilerin yapılan faaliyetlere olan güvenini artırmaya yönelik hem de dış paydaşlara bu konuda güven sağlamak için stratejik iletişim araçlarına başvurulmaktadır.¹¹⁴

V. A. Burlakov, stratejik iletişimlerin önemli bir işlevine dikkat çekmekte, ki bu, devletin politik, ekonomik ve entelektüel elitine etki edenlerin sürdürülebilir olumlu imajının oluşturulması ve stratejik iletişim yürüten ülkenin egemen olduğu kültürel değerler sistemini geliştirmesidir. Bu iletişimler, farklı ideolojik yapıları meşrulaştıran, "otoriter kaynaklı kültürel görüntü" yaratmaya yardımcı olur. İdeokültürel bir ortam oluşturarak farklı ideolojik yapıların meşruluğunu sağlar.¹¹⁵

Olumlu ve istikrarlı bir imaj, hedef kitle tarafından olası muhalefet seviyesini azaltmaktadır. Etkileşimde bulunduğu nesne ile iletişim kurarken sürekli niyetini vurgulayan ve mantıklı argümanlar sunan, tartışmalı eylemleri de içeren durumlarda, direnme ihtiyacını azaltıcı etki göstermektedir.

Yeni değerler sistemi, ulusal çıkarlar sistemi üzerinde mutlaka etkili olacaktır. Siyasi elit, ulusal olarak kabul edilen ve devletin bütünü için hayati öneme sahip olan çıkarları belirlemektedir. Kültürel değerler, çıkarların belirlendiği temel kriter olarak kilit rol oynamaktadır. Çıkarlar, toplumdaki köklü kültürel değerlerle uyumsuzsa ulusal olarak değerlendirilemezler. Değerler sisteminin değiştirilmesi, çıkarlar sisteminin değiştirilmesine yol açabilmektedir.¹¹⁶

Stratejik iletişim kullanılarak otoriter kaynakların kültürel yönü etkinleştirilerek çeşitli ideolojik kavramların meşrulaştırılmasını destekleyen bir ideokültürel ortam yaratılmaktadır. Stratejik iletişimin, devletin dış politika faaliyetleri bağlamında belirli ancak net fonksiyonları yerine getirme amacı vardır. Ayrıca stratejik iletişim, dış

¹¹⁴ *Stratejik iletişim ve stratejik yönetim*, s.28.

¹¹⁵ Viktor Burlakov, "Strategicheskaya kommunikatsiya kak metod sovremennoy geopolitiki". *Oykumena. Regionovedcheskie issledovaniya* 2, sayı 37 (2016), s.11.

¹¹⁶ Viktoriya Kosih, "Sushchnost', vidy i usloviya formirovaniya pozitivnogo imidzha organizatsii". *Mirovaya nauka* 10, sayı. 43 (2020), s. 47-51.

politikanın güç kullanımı olmayan yönlerini açıklayarak dış politikanın araçlarının çeşitlendirilmesine ve etki alanının genişletilmesine katkı sağlamaktadır.¹¹⁷

İtalyan filozof Antonio Gramsci, hegemonya kavramında belirli toplum kesimlerinin bilinçli bir şekilde kararlı inançlar geliştirilebileceğini ilk kez tanımlamıştır. Stratejik iletişim bağlamında, efektif yönetim ve hegemonya oluşturulması, sadece şiddet uygulamakla değil, aynı zamanda halkın görüşlerine aktif bir şekilde etki etmek ve fikirlerin ve değerlerin değiş tokuşu üzerinden vatandaşların onayını oluşturmak gerektirir. Dolayısıyla, toplumsal görüşlerin oluşturulma sürecinde stratejik iletişimin anlaşılması ve kullanılması, hegemonya kurulması ve politik düzenin istikrarının sağlanması için temel bir unsurdur. Gramsci'nin hegemonya anlayışı, iletişim yoluyla yapılan etkinin uzun vadeli iktidarın korunması ve sosyokültürel düzenin sürdürülmesi açısından kritik bir öneme sahip olduğunu göstermektedir.¹¹⁸

Stratejik iletişim, kamu kurumları, sivil toplum örgütleri ve ticari işletmelerin ihtiyaç duyduğu bilgiyi etkin bir biçimde yönetmektedir; ayrıca bu kurumlar arasındaki ilişkileri güçlendirmekte ve bilgi alışverişi alanında hedefler ve görevler belirlemektedir. Bu süreç, uzmanlaşmayı teşvik etmekte ve profesyonelliğin gelişimine katkıda bulunmaktadır. Stratejik iletişim, politika, kültür ve sosyal etkinlikler gibi çeşitli alanlarda geniş kullanım alanına sahip olmakta ve neredeyse tüm kuruluşların çalışmalarının ayrılmaz bir parçası haline gelmektedir; onların halkla ve toplumla ilişkilerini desteklemektedir.

2.3.5 Stratejik İletişim İlkeleri

Stratejik iletişim ilkeleri, etkili iletişim stratejileri oluşturmak için temel bir rehber sağlar. Bu ilkeler, doğru iletişim hedeflerinin belirlenmesini, hedef kitleleri etkilemeyi ve mesajların doğru ve etkili bir şekilde iletilmesini içerir. Stratejik iletişim ilkelerinin başarıyla uygulanması, organizasyonların itibarlarını güçlendirmelerine, hedeflerine ulaşmalarına ve kriz durumlarında etkili iletişim sağlamalarına yardımcı olmaktadır.

Kurumsal iletişim teknolojilerinin başarılarını askeri alanda kullanmaya çalışan RAND şirketin uzmanları ile birlikte Emily Goldman, siyasi alanında iletişim kampanyaları

¹¹⁷ Burlakov, "Strategicheskaya kommunikatsiya kak metod sovremennoy geopolitiki", s.13.

¹¹⁸ Viktor Burlakov, "Problema ispol'zovaniya strategicheskoy kommunikatsii vo vneshney politike", *Zhurnalistskiy yezhegodnik* 5 (2016), s.10.

geliştirme amacıyla askeri stratejinin klasik prensiplerini adapte etme girişiminde bulunan makalesinde hemfikir olmuşlar. Bu çalışma ile de aşağıdaki stratejik iletişim ilkeleri ortaya konmuştur:

- Yoğunlaştırılma. Askeri güçlerin kritik noktada yoğunlaştırılması ve kilit anlarda, çeşitli iletişim modellerinin, araçlarının ve zaman aralıklarının kullanılması, algının değiştirilmesi için sözlerin eylemi güçlendirmektedir.

-Objektiflik. Açık, ulaşılabilir ve önemli hedeflere ulaşmak için doğrudan eylemlerle başılır. Belirli politik hedefler belirlenir, hedef kitle anlayışı ve ana mesajların hedef kitlelere uygun olarak adapte edilmesi gerekmektedir.

-Taarruz, girişimin ele geçirilmesi, sürdürülmesi ve kullanılmasını içerir. Bilgi ortamının niyetli şekilde şekillendirilmesi ve rakip eylemlerine karşı yanıt verme sürecine odaklanmaktadır.

- Beklenmediklik, saldırının ani bir anda gerçekleştirilmesini, karşı tarafa zarar vermek ve kararsız kişileri etkilemek için karıştırıcı kelimeler ve eylemlerin kullanılmasını içermektedir.

- Gücün etkili kullanımı, mevcut tüm kaynakların bir üstünlük sağlamak amacıyla kullanılmasını, gücün ve kaynakların amaçsız kullanımından kaçınılmasını içermektedir. Tüm kaynakların, doğrudan veya dolaylı olarak, ana hedeflere yoğunlaştırılması önemlidir.

- Manevra ilkesi, esnek güç kullanımını ifade etmektedir. Çevresel değişikliklerle uyum sağlamak, iletişim stratejisi kontekstinde eylemleri uyarlamak, görev ve yetkileri daha düşük seviyelerdeki yönetimlere devretmek ve hızlı reaksiyon için gereken yetenekleri içermektedir. Bu bağlamında sözlerin ve eylemlerin senkronize edilmesi önemlidir.

- Basitlik ilkesi, politik amaçlardan doğrudan ortaya çıkan net, ardışık ana fikirler ve eylemde kullanılmaktadır.

- Yönetimin birliği, bir yetkilendirilmiş ve sorumlu kişinin liderliği altında eylemlerin uyumlu bir şekilde koordine edilmesine dayanan bir yönetim ilkesidir. Bu ilke, ana mesajları ve eylemleri eşzamanlı bir şekilde koordine etmekte ve senkronize etmekte, ayrıca operasyonların etkin ve kesintisiz bir şekilde yönetilmekte ve sağlanmaktadır.

-Güvenlik ilkesi, ani saldırıları engellemekte ve operasyonlar sırasında güvenlik standartlarına uyum sağlamakta ve içermektedir. Bu ilke, güvenlik gereksinimlerine uyulmasını sağlar ve güvenliği sağlayan tüm iletişim altyapı bileşenleri arasında iletişimini sürdürmektedir.¹¹⁹

2.3.6 Stratejik İletişim Amaçları

Stratejik iletişim, ülkeler arasında anlayışın oluşturulması ve sürdürülmesi, güven ilişkilerinin kurulması, uluslararası toplumun diğer katılımcıları arasındaki güvenin artırılması ve kamuoyunda ülke veya kuruluşun imajının yönetilmesi konularında önemli bir rol oynamaktadır. Stratejik iletişimlerin uygulama alanına bağlı olarak, amaçları da değişmektedir.

2010 yılında ABD Savunma Bakanlığı'nın yaptığı açıklama, stratejik iletişimi, stratejik, operasyonel ve taktik düzeylerde uzun vadeli eylemler sistemi olarak tanımlamakta ve hedef kitleleri belirleme ve istenilen davranışları elde etmek için etkili iletişim kanallarını belirleme amacını taşımaktadır.¹²⁰

R. Halloran, stratejik iletişim amacının, hedef kitle ile çalışarak hedefleri operasyonel görevlere dönüştürmek olduğunu düşünmektedir. O, stratejik iletişimin diğer insanları fikirlerinizi, politikanızı ve eylemlerinizi kabul etmeye ikna etmenin bir yolu olduğunu vurgulamaktadır; bu, arkadaşları, müttefikleri, tarafsızları ve hatta düşmanları içermektedir.¹²¹

Aynı zamanda, stratejik iletişimlerin, toplumu farklı değerler üzerine inşa edilmiş bir şekilde ikna etme amacının, "bu topluma özgü iletişim sisteminin hacklenmesi ve inşa ettiği sosyal gerçeğin değiştirilmesi"¹²² olduğu kabul edilmektedir. Bu durumda iletişim sistemi daha dinamik ve muhtemelen kaotik hale gelecek, mevcut anlamların ve değerlerin yıkılmasına, dönüşmesine ve yeni anlamlarla değiştirilmesine yol açacaktır.

¹¹⁹ Emily Goldman, "Strategic Communication: A Tool for Asymmetric Warfare". Small Wars Journal, 2007 Erişim Tarihi: 21.07.2024. <http://smallwarsjournal.com/blog/strategic-communication-a-tool-for-asymmetric-warfare>.

¹²⁰ US Joint Forces Command Joint Warfighting Center. Commander's Handbook for Strategic Communication and Communication Strategy. Version 3.0. 2010. Erişim Tarihi: 30.07.2024. http://www.dtic.mil/doctrine/doctrine/jwfc/sc_hbk10.pdf.

¹²¹ Richard Halloran, "Strategic Communication", *Parameters* 37, sayı. 3 (2007): 7.

¹²² Bogdanov, "Strategicheskie kommunikatsii", s. 138.

Stratejik iletişim, karmaşık iletişim fonksiyonlarının basitleştirilmesine odaklanmaktadır. Sorunlara tepki veren değil, proaktif bir yaklaşım benimsenerek çözüm aranmaktadır: sorunların ortaya çıktığı durumdan ziyade, önceden tanımlanarak güçlendirme yoluyla geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu süreç uzun vadeli ve geçici bir müdahale değil, sürekli çaba gerektirmektedir.¹²³

Korolko'ya göre, stratejik iletişim amaçları, önceden belirlenmiş hedeflere ulaşmayı sağlayabilecek etkili stratejileri araştırmak ve seçmektedir. Bu stratejiler, belirli istenilen sonuçlara odaklı hedeflere ulaşmayı sağlamayı amaçlamaktadır.¹²⁴

Bu önemli iletişim araştırması alanı, hedef kitleyi, iletişim hedeflerini, iletişim içeriğini ve iletişim bağlamını dikkate almaktadır. Analiz ve uygun stratejilerin seçimi, iletişimde istenilen sonuçların elde edilmesine yardımcı olan etkili iletişim planları oluşturmak için önemlidir.

Stratejik iletişim, bilginin öneminin artırılmasıyla ilgili etkinliklerin düzenlenmesi konusunda temel bir rol oynamaktadır; etkinlikler arasında etkinliklerin düzenlenmesi, propaganda, teşvik ve iletişim programlarının hedef kitle üzerinde maksimum etki yaratma amacıyla tanıtılması yer almaktadır. Modern stratejik iletişim, ülkenin dış politika doktrinini desteklemeyi hedeflemekte olup, yönetim tarafından uluslararası alandaki küresel hedeflere ulaşmak için kullanılmaktadır. Bu nedenle stratejik iletişim, yalnızca politik ve ekonomik faaliyetlere ilişkin toplumun ilgisini ve görüşünü uyarmakla kalmayıp, aynı zamanda diğer hedeflere de ulaşmayı amaçlamaktadır. Stratejik iletişim, ülke içinde ve dışında yürütülen bilgi politikasının desteklenmesine ve farklı uluslararası aktörler ile dost ülkelerden destek alınarak güçlenmeye yardımcı olmaktadır.¹²⁵

Stratejik iletişim, uluslararası ilişkiler ve karmaşık küresel zorluklar alanında başarı elde etmek için giderek daha önemli bir araç haline gelmektedir. Ülkenin imajının oluşturulmasına ve dış politikasının güçlendirilmesine katkıda bulunmanın yanı sıra, toplumun görüşlerine etki ederek belirli politik ve ekonomik olaylara ilişkin algılar ve

¹²³ Gürcan, "Stratejik İletişim Modeli", s.107.

¹²⁴ Korolko, Valentin. *Public Relations*, (Refl book, 2007), s.235.

¹²⁵ Irina Leskova ve Zyazin Sergey. "Strategicheskie zadachi politicheskoy kommunikatsii i informatsionnykh operatsiy". *Ekonomika i upravlenie: nauchno-prakticheskiy zhurnal* 3, sayı 171 (2023), s.126.

değerlendirmeler şekillenmektedir. Doğru planlanmış ve uygulanan stratejik iletişimler sayesinde bir ülke, hedeflerine etkili bir şekilde ulaşabilir, itibarını artırabilir ve çıkarları ve değerleri doğrultusunda uluslararası alana etki edebilir.

Stratejik iletişim, ulusal stratejinin geliştirilmesi ve uygulanmasına önemli katkı sağlar. Strateji, (diplomatik, ekonomik veya askeri) faaliyetleri açıklayan ve hedefe yönlendiren bir dizi fikir, tercih ve yöntemi ifade eder. Bu bağlamda stratejik iletişim, hedef ile eylem arasındaki bağlantının korunmasına yardımcı olabilir. Modern devletler, stratejik iletişimi geliştirme sürecindeyken, son yıllarda internet teknolojilerinin gelişimi sayesinde genişleyen iletişim kanalları ile etkili bir şekilde çalışma yeteneğine ihtiyaç duymaktadır. Bu bilgi bolluğu ve toplumun bilgi teknolojilerindeki gelişmelere uyumlu olarak, uluslararası ilişkilerde önemli değişiklikler yaşanmıştır.

Stratejik iletişim alanında çalışan uzmanlar için, geleneksel medyanın yanı sıra elektronik iletişim araçlarını da kullanarak, etkili iletişim stratejilerini genişletmek için yeni fırsatlar sunan elektronik iletişimi kavramak gerekmektedir. Bu fırsatlar, ulusal ve uluslararası düzeyde devlet çıkarlarını ve hedeflerini tanıtan etkili iletişim stratejilerinin gelişimine katkıda bulunmaktadır.¹²⁶

Elektronik iletişim araçları, hızla gelişen teknoloji sayesinde stratejik iletişim uzmanlarına geniş bir yelpazede iletişim yöntemleri sunmaktadır. Bu araçlar, internet, sosyal medya, e-posta ve diğer dijital platformlar aracılığıyla hedef kitlelere ulaşma ve etkileşime geçme imkânı sağlamaktadır. Bu şekilde, stratejik iletişim pratikleri, geleneksel medyanın yanı sıra dijital iletişim kanallarının da etkin bir şekilde kullanılmasıyla daha kapsamlı ve etkili bir iletişim stratejisi geliştirmektedir. Bu da devletlerin ulusal ve uluslararası düzeyde etkili bir şekilde iletişim kurmalarına ve hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olmaktadır.

¹²⁶ Ekaterina Vinogradova, “Rol' strategicheskoy kommunikatsii v mezhdunarodnykh otnosheniyakh”. *Mezhdunarodnaya jizn* 6, (2014), s.224.

BÖLÜM III

STRATEJİK İLETİŞİM SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMAYI NE KADAR ETKİLEYEBİLİR?

3.1. BM SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI BAĞLAMINDA STRATEJİK İLETİŞİM KAVRAMI, HEDEFLERİ VE İŞLEVLERİ

3.1.1. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) Bağlamında Stratejik İletişim Kavramı

Stratejik iletişim kavramı, BM'nin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları bağlamında, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması amacıyla iletişimde sistemli bir yaklaşımı öngörmektedir. İletişim, halkla ilişkiler ve kamuoyu oluşturma'nın temel aracı olup, doğru bir şekilde kurulmaları, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın başarılmasına katkı sağlamaktadır.

Emily Goldman'ın¹²⁷ stratejik iletişimle ilgili çalışmasındaki temel yorumuna dayanarak, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları bağlamında stratejik iletişimlerin insanların algısını yönetmek için yapılandırılması gerektiği sonucuna varılabilir. Bu şekilde, bilgi akışları, fikirler, eylemler ve kararlar, sürdürülebilir kalkınma alanındaki hedef kitlelerle etkili etkileşim sağlamak ve sürdürülebilir kalkınma konusundaki eylemlerin ve kararların bilinçli ve olumlu algısını oluşturmak amacıyla yönlendirilmelidir.

Öte yandan, Monro Price'nin¹²⁸ ilgili çalışmasındaki kavramlaştırma hatırlandığında, iletişim biçimleri ve programlarının, SKA'na ulaşma bağlamında, pozitif algıya dayandırılması gerektiği görülmektedir. Bu bağlamda, SKA'na ulaşmak için stratejik iletişimlerin oluşturulması ve uygulanmasında başlıca araçlar olarak devletler, büyük

¹²⁷ Emily Goldman, "Strategic Communication: A Tool for Asymmetric Warfare". *Small Wars Journal*, 2007. Erişim Tarihi: 19.07.2024. <http://smallwarsjournal.com/blog/strategic-communication-a-tool-for-asymmetric-warfare>.

¹²⁸ Price, *Free Expression*, s.20.

şirketler ve uluslararası sivil toplum örgütleri gibi büyük küresel aktörler¹²⁹ öne çıkmaktadır.

Stratejik iletişim aracılığıyla devletler, şirketler ve uluslararası kuruluşlar, sürdürülebilir kalkınma ile ilgili sorunları çözmek için toplumla diyalog kurabilir, çabaları birleştirebilir ve eylemleri koordine edebilir. İletişim stratejilerinin etkin bir şekilde kullanılması, sürdürülebilir kalkınmanın önemini yaymaya, insanları ve kuruluşları sürdürülebilir girişimlere katılmaya motive etmeye ve projelerin planlanması ve uygulanması sürecinde şeffaflık ve açıklık sağlamaya yardımcı olabilmektedir.

Stratejik iletişimin kullanımı sırasında insan yaşamının her alanına nüfuz etmiş dijital teknolojilere dayanılması gerekmektedir. Dijital teknolojilerin etkin bir şekilde kullanılması, sürdürülebilir kalkınma kavramının kolayca anlaşılmasına ve bu amaçlara ulaşmak için olumlu alışkanlıkların benimsenmesine katkıda bulunacaktır. Çünkü bu, devletlerin nihai tüketiciye daha kolay erişmelerine ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşmak için gerekli bilgi ortamını oluşturmalarına olanak tanır.

Bu sürecin ana katılımcıları- devletler, sivil toplum kuruluşları, iş dünyası ve akademik topluluklar- geniş katılımlı diyalog, geri bildirim alımı ve sürdürülebilir çözümlerin geliştirme ve uygulanma süreçlerinde şeffaflığın sağlanması için modern dijital teknolojileri kullanmaktadır. Stratejik iletişim bu bağlamda sürdürülebilir kalkınmaya yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesi, toplumsal etkinliğin teşvik edilmesi, farklı nüfus gruplarının karar alma süreçlerine dahil edilmesi ve süreçte yer alan taraflar arasında sürdürülebilir ilişkilerin oluşturulması için yönlendirilmektedir. Bu kavram, sürdürülebilir kalkınmanın ilerletilmesi ve ana hedeflerinin modern bilgi toplumunda daha ileriye taşınması için dijital teknolojilerin ve politik etkinin kullanılmasının gerekliliğini vurgular.

Stratejik iletişimin başka bir tanımı olan “yumuşak güç” ve "caydırıcılığın kombinasyonu" kavramlarının dünya kamuoyuna etki ettiğinde, bu kavram sadece kamuoyunu etkili bir şekilde etkilemenin önemini vurgulamakla kalmaz, aynı zamanda iletişim stratejileri oluşturulurken sürdürülebilir prensiplerin ve gelişme stratejilerinin

¹²⁹ Price, *Free Expression*, s.19.

de dikkate alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Sürdürülebilir küresel stratejik iletişimler, sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ulaşmak için "yumuşak gücü" kullanmayı ve olumsuz eğilimleri engelleyerek SKA'nı engelleyen faktörleri caydırıcı bir şekilde etkilemeyi amaçlar. Bu iki kavramı etkili bir şekilde birleştirmek, ulusal ve küresel ölçekte SKA'na ulaşmaya yardımcı olan şeffaf, katılımcı ve motive edici iletişim stratejilerinin oluşturulmasında önemlidir. Sürdürülebilir küresel stratejik iletişimler, sürdürülebilir kalkınma ilkelerinin yayılmasında, kamu desteğinin harekete geçirilmesinde, ortaklıkların oluşturulmasında ve farklı tarafların sürdürülebilir çözümlerin uygulanmasına katılımında kilit rol oynamaktadır. Bu kavram, modern dünyada ortak sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ulaşmak için uyumlu ve odaklı iletişim stratejilerinin geliştirilmesine yönelik çabalardaki önemi vurgular.

Bu noktada öte yandan Chatham House'da yapılan bir çalışmaya bakılacak olursa¹³⁰, stratejik iletişimin SKA bağlamında temel amacı hedef kitleyi anlamak ve ardından farklı mekanizmaları kullanarak her düzeyde iletişim kurarak SKA devletlerin, kuruluşların ve toplumun çıkarlarıyla uyumlu hale getirilmesini ve SKA için gerekli desenlerin oluşturulmasını sağlamaktır.

Bu stratejik iletişim, kuruluşlar ve ilgili taraflar arasında uzun vadeli ve sürdürülebilir ilişkiler kurmayı amaçlar. Bireylerin, kuruluşların ve toplumların sürdürülebilir kalkınmanın önemini anlamalarına ve modern zorlukları çözme sürecinde etkin rol almalarına yardımcı olurlar. Bu şekilde, farklı paydaşlar arasında diyalog, şeffaflık ve etkileşimin oluşturulmasında önemli bir rol oynarlar ve sürdürülebilir kalkınmaya bilinçli ve sorumlu bir yaklaşım geliştirilmesine katkı sağlarlar. Bu kavram, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması için tüm ilgili tarafların çıkarlarını ve sürdürülebilirlik amaçlarını uzun vadeli olarak göz önünde bulunduran hedefe yönelik iletişim stratejilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasının gerekliliğini vurgular.

Avrupa Parlamentosu'nun tanımına göre, stratejik iletişim, bugünkü gündeme veya plana uygun iletişim faaliyetleri olarak tanımlanmaktadır.¹³¹ Bu tanıma göre, stratejik iletişim, sürdürülebilir kalkınma sürecinde ilgili taraflar arasında etkili iletişimi ve karşılıklı anlayışı sağlamayı amaçlar. Bu iletişimler, kaynakların yönetimine,

¹³⁰ Cornish, "Strategic Communications and National Strategy", s.4.

¹³¹ "Ortak geleceğimiz. Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu Raporu", General Assembly, 1987.

yatırımların yönlendirilmesine, teknolojik yeniliklere ve şirket içi değişikliklere dayanarak, mevcut ve gelecekteki ihtiyaçlara uygun bir şekilde koşullar oluşturarak sürdürülebilir ve uyumlu bir gelişim sağlar. Bu tür iletişim, uzun vadeli sürdürülebilir kalkınmaya geçişi destekler ve kaynak kullanımı, yatırımların yönlendirilmesi, teknolojik gelişim ve şirket içi değişikliklerin mevcut ve gelecekteki ihtiyaçlara uygun hale getirilmesini içeren değişim sürecini destekler.

BM ise, stratejik iletişimi şu şekilde tanımlamaktadır: “İletişim, yönetim hedeflerini desteklediği ve teşvik ettiği zaman stratejiktir. İletişimin nihai amacı, sadece bilgiyi yaymak değil, davranışta bir değişikliği kolaylaştırmaktır. Belirli müşteri ve paydaş gruplarında böyle bir davranış değişikliği, yönetim hedeflerinin başarısında kritiktir. Stratejik iletişim, müşteri odaklı bir yaklaşım benimser, hedef kitlelerin ve aktörlerin gönüllü davranışlarını etkilemek amacıyla programların geliştirilmesini içerir ve yönetim hedeflerine ulaşmak için gerekli olan faaliyetlere aracı olur.”¹³²

3.1.2. SKA Bağlamında Stratejik İletişimin Hedefleri

Stratejik iletişim SKA bağlamında sürdürülebilir kalkınma ilkelerini teşvik etmekte ve ileri sürmektedir. Ayrıca, ekonomik, sosyal ve çevresel unsurları birleştirmek için ortak stratejiler ve mekanizmalar geliştirmeyi içermekte ve SKA'nın başarısını hedeflemektedir. Bu unsurlar arasındaki etkileşimi başarılı bir şekilde sürdürmek, onların her alanda ve tüm seviyelerde etkili bir şekilde ulaşılmasını sağlamak için kritik öneme sahiptir.

21. Yüzyıl Gündemi¹³³ göz önüne alındığında, stratejik iletişim, uzun vadeli hedefler ve ilgili taraflarla etkileşimde stratejik bir yaklaşımı bilgi alışverişine entegre etmelidir. Bu tür iletişim, çevresel, sosyal ve ekonomik unsurlara odaklanan sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen inisiyatiflerin anlaşılmasını ve desteklenmesini amaçlayarak etkin bir diyalog ve anlayış oluşturmayı hedeflemektedir. Aynı zamanda, sürdürülebilir kalkınma ile ilgili çağdaş zorluklara ve sorunlara yanıt vermelidir ve paydaşlar arasındaki ilişkilerin gelişimine ve toplumsal refahın artırılmasına katkıda bulunabilecek yeni pozitif çözümler ve uygulamaların oluşturulmasına aktif olarak

¹³² Klaverweide, D. “Strategic Communication and the United Nations Millennium Development Goals”. UN System Staff College, 2006 Erişim Tarihi: 05.05.2024. https://essay.utwente.nl/56943/1/Scriptie_Klaverweide.pdf.

¹³³ “Yüzyıl Gündemi”, Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı,1992. Erişim Tarihi: 01.06.2024. https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml.

katkıda bulunmalıdır. Stratejik iletişim, öte yandan, aynı zamanda farklı grupların ve halkın karar alma süreçleri ve sürdürülebilir girişimlerin uygulanmasına katılımını sağlamayı amaçlar.

Ayrıca, stratejik iletişim, yeni değerlerin ve davranış kalıplarının oluşturulmasına katkıda bulunabilir ve toplumda ve ekonomide daha sürdürülebilir bir gelişim yönünde değişiklikleri teşvik edebilir. Hedef kitlelerin özelliklerini dikkate almak ve iletişim stratejilerini onların ihtiyaçları ve tercihlerine göre uyarlamak, SKA ulaşmada en yüksek etkinliği sağlamak için önemlidir.

Stratejik iletişim, çeşitlenen kitleleri ve iletişim kanallarını göz önünde bulundurarak geliştirilmelidir ve farklı türde kurumsal iletişimlerini tek bir stratejik yaklaşımda bütünleştirmelidir. Bu aynı zamanda çeşitli kitlelere farklı platformlar ve formatlar aracılığıyla etkili bir şekilde iletişim kurabilen esnek ve adaptif iletişim stratejilerinin oluşturulmasını da içerir. Stratejik iletişim, teknolojik inovasyonlardan sosyokültürel değişimlere kadar birçok faktörü hesaba katmalıdır. Çeşitli kitlelerle etkileşimi etkili bir şekilde sağlayarak hedeflere ulaşmayı amaçlamalıdır. Tüm iletişim türlerini uyumlu bir stratejik yaklaşımda entegre etme çabası, modern, dinamik ve çeşitlendirilmiş iletişim ortamında kurumun başarısına katkıda bulunan önemli bir adımdır.

Sürdürülebilir kalkınma bağlamında stratejik iletişim, farklı ilgili taraflar arasında uzun vadeli ve sürdürülebilir etkileşim oluşturmayı hedefler ve sosyal, ekonomik ve çevresel alanlar arasında denge sağlamaktadır. Sürdürülebilir kalkınma, mevcut neslin ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlarken gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama olanaklarının zarar görmemesi için koşulların oluşturulmasını amaçlamaktadır.¹³⁴ Bu nedenle, stratejik iletişim doğal kaynakların korunması ve gelecek nesillerin refahının sağlanması için gereken uzun vadeli sosyal, ekonomik ve ekolojik dengeyi oluşturmaya katkıda bulunmaktadır.

SKA alanında stratejik iletişimlerin temel ilkeleri şeffaflık, diyalog, ortaklık ve tüm ilgili tarafların çıkarlarını dikkate almaktır. Sürdürülebilir kalkınma hedefleri ve faaliyetleri hakkında halkın bilgilendirilmesi yanında, karar alma süreçlerine ve projelerin uygulanmasına onları aktif olarak dahil etmek de önemlidir. Sürdürülebilir

¹³⁴ “Ortak geleceğimiz. Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu Raporu”, General Assembly, 1987.

kalkınma bağlamında stratejik iletişimlerin kullanımı, kaynakların daha etkin kullanılmasına olanak tanır, iletişim kampanyalarının etkisini artırır, toplumun sürdürülebilir kalkınma sorunları ve zorlukları hakkındaki farkındalığını artırır; aynı zamanda yerel, bölgesel ve küresel düzeylerde sürdürülebilir sosyal, ekonomik ve ekolojik kalkınmanın oluşturulmasına katkıda bulunur. Stratejik iletişim kavramının sürdürülebilir kalkınma anlayışıyla birleştirilmesi, herkes için uyumlu ve sürdürülebilir bir gelecek yaratma konusunda yeni fırsatlar sunmaktadır.

Halloran'ın belirttiği stratejik iletişim hedefleri doğrultusunda¹³⁵, SKA bağlamında başlıca hedefler insanları SKA hakkında fikirler, politikalar ve eylemleri benimsemeye teşvik etmenin yanı sıra, aynı zamanda gene onları su ve elektrik gibi kaynakları tasarruflu kullanmaya, çöpleri ayrı toplamaya, alternatif enerji kaynaklarını kullanmaya vb. gibi eylemlere teşvik etmek olacaktır. Ayrıca, sürdürülebilir kalkınma amacıyla stratejik iletişim hedefleri arasında insanların çevre ve sürdürülebilir kalkınma konularında farkındalığını ve bilgisini artırmak, çevreye duyarlı teknolojilere ve ürünlere olumlu bir tutum oluşturmak ve vatandaşlık faaliyetlerini teşvik etmek, çevresel ve sosyal girişimlere katılımı teşvik etmek yer alabilir. Genel olarak, sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde stratejik iletişim, insanların çevreye ve topluma karşı daha sorumlu bir tavır sergilemesi ve düşünmesi yönünde davranışlarını ve düşüncelerini değiştirme hedefine yöneliktir.

Pentagon belgesinde belirlenen hedeflere göre¹³⁶, SKA çerçevesinde Stratejik İletişim hedefleri, ekonomi, sosyal ve çevre gibi tüm alanlarda uzun vadeli eylemleri içerir. Her bir amaç için, sürdürülebilir kalkınma süreçlerinde önemli etkilere sahip olan grupları belirlemek gereklidir; bunlar arasında devlet organları, iş dünyası, sivil toplum kuruluşları, medya, aktivistler ve sıradan vatandaşlar bulunmaktadır. Ayrıca, bu gruplarla çalışma için en uygun iletişim yöntemlerini belirlemek, sosyal medya, medya, eğitim programları, halka açık etkinlikler, PR kampanyaları gibi araçları kullanmaktır. Bu grupların uygun sürdürülebilir davranışları sergilemesini sağlamak, sürdürülebilir kalkınma içinde stratejik iletişimin temel unsuru olacaktır.

¹³⁵ Richard Halloran, "Strategic Communication", *Parameters* 37, sayı. 3 (2007), s.6.

¹³⁶ US Joint Forces Command Joint Warfighting Center. Commander's Handbook for Strategic Communication and Communication Strategy. Version 3.0. 2010. Erişim Tarihi: 30.07.2024. http://www.dtic.mil/doctrine/doctrine/jwfc/sc_hbk10.pdf.

Amaçlar, kaynakların tasarrufu, çevrenin korunması ve sosyal girişimlere katılım gibi istenilen davranış değişikliklerini teşvik etmeyi içermektedir. Uzun vadeli eylem planları ve iletişim stratejileri oluşturarak toplumun ve ekonominin sürdürülebilir kalkınmasına katkıda bulunulur, çevre dostu teknolojilere olumlu bir bakış açısı geliştirilir ve devlet kurumları, iş dünyası ve sivil toplum kuruluşları arasındaki iş birlikleri desteklenir. Bu hedefler, toplumun tüm katılımcıları arasında sorumlu davranış ve uyumlu etkileşimi teşvik ederek sürdürülebilir ve olumlu bir geleceğin temelini oluşturabilir.

Stratejik iletişim hedeflerine, bu defa Bogdanov tarafından belirlenen çerçevede yaklaşılacak olursa¹³⁷, SKA çerçevesinde stratejik iletişim hedeflerinin, sürdürülebilir kalkınma değerlerine dayalı bir toplum oluşturmak olduğu iddia edilebilir. Ekolojik sorumluluk: Doğanın ve çevrenin korunmasına dikkat etmek, ekosistemlere olumsuz etkileri azaltmak, biyoçeşitliliği korumak ve sürdürülebilir üretim yöntemlerini kullanmak önemli olacaktır. Sosyal adalet: Tüm toplum katmanlarına eşit fırsatlar ve kaynaklara erişim sağlamak, eşitsizlikle mücadele etmek, sosyal programları ve girişimleri desteklemek. Ekonomik sürdürülebilirlik: İstikrarlı bir ekonomik ortam yaratmak, sürdürülebilir büyümeyi ve gelişmeyi sağlamak, karar alırken ekonomik, sosyal ve ekolojik faktörleri dikkate almaktır.¹³⁸

Bu nedenle, bu değerleri çocukluk döneminden itibaren aşılacak önemlidir, çünkü gelecek nesil, çevreye olan saygıyı, sosyal adaleti önemsemeyi ve ekonomik sürdürülebilirliği takdir etmeye başlayacaktır. Eğitim sistemi, anaokulundan başlayarak bu değerlerin kazandırılmasında kritik bir rol oynamaktadır ve ileride bilinçli kararlar alabilmek için gerekli olan becerilerin ve bilgilerin edinilmesine yardımcı olmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma değerlerinin eğitim programları, etkileşimli etkinlikler, oyunlar ve uygulamalı çalışmalar aracılığıyla aktarılması, çocuklara gezegen ve toplumun korunmasındaki rolünü anlamalarına yardımcı olacak ve daha sürdürülebilir ve adil bir dünya için ilham kaynağı olabilmektedir.

¹³⁷ Bogdanov, "Strategicheskie kommunikatsii", s. 150.

¹³⁸ "Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development", Resolution adopted by the General Assembly, 25 September 2015. Erişim Tarihi: 01.07.2024.
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/ru/sustainable-development-goals/>.

Leskova'nın verdiği tanım göz önüne alındığında ise¹³⁹, SKA'nın başarılmasında stratejik iletişimin, etkinliklerin, propagandanın, teşviklerin ve iletişim programlarının organizasyonu aracılığıyla bilginin önemini artırmada kilit rol oynadığı görülmektedir. SKA'nın başarılması için ekonomi ve altyapıdan, eğitim ve sağlığa kadar tüm alanlarda çabaların koordine edilmesi gerekmektedir. Bu süreçte toplumun tüm kesimlerinin tanınması ve katılımı, bu küresel amaçlarının başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi için kritik öneme sahiptir.

Stratejik iletişimin, ülke içinde ve dışında uygulanan bilgi politikalarını desteklemede önemli bir rol oynadığı ve dost ülkelerle ve çeşitli uluslararası aktörlerle iş birliği yaparak destek ve güç kazanımını teşvik ettiği¹⁴⁰ göz önüne alındığında, SKA'na ulaşılması ışığında stratejik iletişim, küresel iş birliğini teşvik etmek, diğer ülkeler ve aktörlerle ortaklıklar geliştirmek ve SKA'lara ulaşmayı amaçlayan araç ve faaliyetler hakkında bilgi paylaşmak ve iletmek için kullanılabilir. Etkili stratejik iletişim yoluyla bilgi politikalarının desteklenmesi ve uluslararası ilişkilerde konumun güçlendirilmesi, uluslararası toplum ve ortaklarla iş birliği yaparak sürdürülebilir ve uyumlu kalkınmaya giden başarılı bir yola katkıda bulunabilir.

Sürdürülebilir kalkınma alanındaki iletişim, sürdürülebilirlikle ilgili herhangi bir alana ait olan doğrudan veya dolaylı iletişim etkinliklerini kapsar.¹⁴¹ Godemann tarafından belirtildiği üzere, iletişim uzmanları, şirketlerinin çalıştığı karmaşık konular, örneğin yaşam döngüsü değerlendirmesi ve karbon izini takip etme gibi konularda ilgilenen taraflara derinlemesine anlama imkanı sağlayarak stratejik araçların rolünü üstlenirler.¹⁴²

Sürdürülebilir kalkınma iletişimi alanında çalışırken, ilgili tarafların kolayca bulabileceği, analiz edebileceği ve etkileşim kurabileceği, çekici ve güvenilir içeriği oluşturmayı ve uygulamayı içeren stratejiler geliştirmek ve uygulamak önemlidir. İkna

¹³⁹ Irina Leskova ve Zyazin Sergey, “Strategicheskie zadachi politicheskoy kommunikatsii i informatsionnykh operatsiy”, *Ekonomika i upravlenie: nauchno-prakticheskiy zhurnal* 3, sayı 171 (2023), s.127.

¹⁴⁰ Leskova ve Zyazin, “Strategicheskie zadachi”, s.126.

¹⁴¹ Sigrid Kannengießer, “From Millennium Development Goals to Sustainable Development Goals: Transforming development communication to sustainability communication”. *Studies in Communication Sciences* 23, sayı. 1 (2023), s.128.

¹⁴² Jasmin Godemann, *Communicating Sustainability: Some thoughts and recommendations for enhancing sustainability communication* (Springer VS, Wiesbaden, 2021), s. 15.

edici ve dürüst iletilerin ötesine geçen genişletilmiş stratejiler, sürdürülebilir kalkınma konusundaki çalışmaların olumlu sonuçlarını görmeyi sağlar ve onu tüm katılımcılar için daha anlamlı ve somut hale getirir.¹⁴³

Sürdürülebilir kalkınma alanındaki iletişimlerin etkin yönetimi, sürekli izleme ve değerlendirme gerektirir. Böylece stratejiler ve eylemler değişen koşullara uygun hale getirilebilir. Yalnızca bu şekilde, herkes için daha sürdürülebilir bir geleceğe doğru gerçek değişim ve ilerleme sağlanabilir.

Stratejik iletişimlerin geniş uygulama alanları göz önünde bulundurulduğunda, SKA doğrultusunda stratejik iletişime dair amaçlar şunlar olabilir:

1. Farkındalığın artırılması: Sürdürülebilir kalkınma konuları, BM'nin bu alandaki hedefleri ve faaliyetleri hakkında bilgiye erişimi toplum, hükümetler, iş dünyası ve diğer ilgili taraflara sağlaması.
2. Harekete geçirme: BM'nin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşma çabalarına toplum, iş dünyası, sivil toplum kuruluşları ve diğer ilgili tarafları dahil etmek, bu alandaki inisiyatifleri desteklemek ve aktif katılımı teşvik etmesi.
3. Ortaklıkların kurulması: Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını birlikte ilerletmek, deneyim, kaynaklar ve uzmanlık paylaşımı için çeşitli ilgili taraflarla ortaklık ilişkileri kurması.
4. Pozitif imaj oluşturma¹⁴⁴: Sürdürülebilir kalkınma ve gezegendeki yaşam kalitesini iyileştirme konularıyla ilgilenen ve önde gelen uluslararası bir organizasyon olarak BM'nin olumlu bir toplumsal algısı ve imajının oluşturulması.
5. Çözümleri aktive etme: SKA gerçekleştirilmesi için toplum ve diğer paydaşları, davranış değişikliği, daha sürdürülebilir üretim ve tüketim yöntemlerinin benimsenmesi ve inovatif, çevre dostu girişimleri destekleme konusunda somut adımlar atmaya teşvik etme.
6. En iyi uygulamaların yayılması: Sürdürülebilir kalkınma alanında en iyi uygulamaların ülkeler, bölgeler ve sektörler arasında deneyim ve bilgi paylaşımı

¹⁴³ Christina Tölkes, "The role of sustainability communication in the attitude– behaviour gap of sustainable tourism", *Tourism and Hospitality Research* 20, sayı. 1 (2020), s.121.

¹⁴⁴ Vinogradova, "K voprosu o rabote s novymi media", s.220.

yoluyla başarılı uygulama örneklerinin sunulması ve ilham kaynağı oluşturarak ileriye yönelik adımlar için örnekler sağlanması.

7. Şeffaflığın sağlanması: Sürdürülebilir kalkınma alanında BM'nin faaliyetleri, projeler, programlar ve inisiyatifler hakkında güven ve açıklığın artırılması amacıyla bilgiye erişimin sağlanması ve aynı zamanda sonuçlar ve başarılar hakkında bilgi paylaşımı yapılması.

8. Uzun vadeli ilişkilerin oluşturulması: BM'nin sürdürülebilir kalkınma alanındaki projelerinin ve programlarının başarılı bir şekilde uygulanması için ilgili taraflar ve kamuoyuyla uzun vadeli ortaklık ilişkileri kurulması.

9. Sinerjinin sağlanmasına destek: BM'nin amaçlar çerçevesinde sürdürülebilir kalkınma sorunlarının çözümüne uyumlu bir yaklaşım sağlamak için tüm katılımcıların çabalarının yatay ve dikey entegrasyonunda yardımcı olunması.¹⁴⁵

Stratejik iletişim, sürdürülebilir kalkınma perspektifinden, bir organizasyon ile çevresi arasındaki güç ilişkilerini kurarak, organizasyonun uzun vadeli (stratejik) hedeflerinin sürdürülebilir kalkınma bağlamında başarılmasını amaçlayan iletişim etkinliğidir. Bu, sürdürülebilir kalkınma fikirlerinin propagandasını ve ilerlemesini, ekonomik, sosyal ve ekolojik unsurların tüm Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını dikkate alarak entegre edilmesi için ortak stratejiler ve mekanizmaların geliştirilmesini vurgular. SKA bağlamında stratejik iletişimin uygulanması, herkes için kalkınmaya ve refahın sağlanmasına yönelik evrensel bir çabanın bir parçası olarak, ekonomik, sosyal ve ekolojik açıdan sürdürülebilir bir geleceğin inşasına katkıda bulunabilir.

Bununla beraber stratejik iletilerin iletilmesi, eğitim programları, medya, kamu kampanyaları ve diğer iletişim kanalları gibi çeşitli araçların kullanılması yoluyla gerçekleştirilmelidir. Ayrıca, sürdürülebilir kalkınma kavramının iş uygulamalarına ve devlet politikalarına entegrasyonu, toplumun farklı sektörlerinin iş birliği yaparak sürdürülebilirlik amaçlarına ulaşması, ekonomik, sosyal ve ekolojik çıkarlar arasındaki dengeyi teşvik eden inovasyon ve öncü uygulamaların teşvik edilmesi önemlidir.

¹⁴⁵ Yana Brileva, "Strategicheskie kommunikatsii i esg-povestka kompanii". Sbornik statei xii mezhdunarodnoi nauchno-prakticheskoi konferentsii. Elektronnoy biblioteka e-library. (2024) Erişim Tarihi: 23.07.2024. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=67312950>.

3.1.3. SKA Bağlamında Stratejik İletişimin İşlevleri

Günümüz dünyasında stratejik iletişim, toplumsal algı oluşturma, vatandaşların davranışları üzerinde etki oluşturma, olumlu imaj sağlama ve bilgi seviyesini artırma gibi alanlarda kilit bir rol oynamaktadır. Sürdürülebilir kalkınma bağlamında stratejik iletişimin etkili bir şekilde kullanılması, sosyal, ekonomik ve çevresel sorunların çözümünde vatandaşların bilgi düzeylerinin artışı ve aktif katılımına katkı sağlamaktadır.

Stratejik İletişimlerin bir fonksiyonu olan toplumsal görüş oluşturma¹⁴⁶, sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ulaşmada ana fonksiyon olarak, sürdürülebilir kalkınma prensipleri hakkında olumlu bir toplumsal görüş oluşturmaya teşvik etmek olabilmektedir. Bilgi kampanyaları, eğitim programları ve sürdürülebilir kalkınmanın başarılı örneklerinin tanıtımı yoluyla, stratejik iletişim toplumun farkındalığını artırabilir, sürdürülebilir kalkınmanın önemine dikkat çekebilir ve ekonomi, toplum ve ekolojideki değişimlere olumlu bir tutum oluşturabilir. Sonuç olarak, toplum görüşü sürdürülebilir kalkınmayı desteklemeye ve aktif bir şekilde katılmaya daha meyilli hale gelir, böylelikle Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının daha başarılı bir şekilde gerçekleşmesini sağlar.

Stratejik iletişim, devlet kurumları, sivil toplum örgütleri ve ticari işletmeler için gerekli bilgiyi etkili bir şekilde yönetir; aynı zamanda bu kurumlar arasındaki ilişkileri güçlendirir ve bilgi alışverişi alanında hedefler ve amaçlar belirler.¹⁴⁷ Sürdürülebilir kalkınma alanındaki ulusal politikanın önemli bir yönü, sosyal, ekonomik ve ekolojik hedefler arasındaki dengeyi sağlamaktır. Genel olarak, devletler kendi koşullarından hareket eder ve ulusal kalkınma sorunlarının çözümüne yönelik tedbirleri önceliklendirir. Bu alandaki stratejik iletişim kullanımı, sürdürülebilir kalkınmanın olumlu bir imajının oluşturulmasına ve başarılı uygulamalara ve yeniliklere dikkat çekilmesine katkıda bulunacaktır. Stratejik iletişim, sürdürülebilir kalkınma alanındaki başarıları vurgulamalıdır. Böylece diğer ülkeleri, kuruluşları ve vatandaşları benzer uygulamaları benimsemeye teşvik etmelidir.¹⁴⁸ Bu, ortak amaçlara ulaşmak için yeni

¹⁴⁶ Viktor Burlakov, “Problema ispol'zovaniya strategicheskoy kommunikatsii vo vneshney politike”. *Zhurnalistitskiy yezhegodnik* 5 (2016), s.11.

¹⁴⁷ Ludmila Minaeva, “Kommunikatsiya v protsesse realizatsii kontseptsii ustoychivogo razvitiya”, *Rossiyskaya shkola svyazey s obshchestvennost'yu* 30, (2024), s.81.

¹⁴⁸ Aleksandr Ignatov, Mikhnevich Sergey, Popova Irina, Safonkina Elizaveta, Sakharov Andrey

destekçiler, yatırımcılar ve ortaklar çekmeyi sağlayacaktır. Sonuç olarak, amaca yönelik iletişim stratejisi sayesinde sürdürülebilir kalkınma çabaları geniş toplumda daha görünür, çekici ve başarılı hale gelir.

Ayrıca, Stratejik İletişimler Sürdürülebilir Kalkınma çerçevesi içinde, devlet kurumları, iş dünyası, bilimsel topluluk, sivil toplum kuruluşları ve toplum gibi farklı paydaşlar arasında diyalog ve etkileşimi teşvik etme işlevini yerine getirmektedir. Açıklık, şeffaflık ve bilgi erişilebilirliğini destekleyerek, iletişim stratejileri sürdürülebilir kalkınma sorunlarının etkili bir şekilde ele alınmasına ve iş birliğine katkı sağlamaktadır. Dolayısıyla, Stratejik İletişimlerin Sürdürülebilir Kalkınma çerçevesi içindeki işlevleri, toplumun önemli sürdürülebilir kalkınma konularında anlayış, uzlaşma ve destek oluşturmaya, ayrıca katılımcılar arasında ortak hedeflere ulaşmak ve gelecek nesiller için olumlu bir ortam oluşturmak amacıyla etkili iletişim ve ortaklık sağlamaya yöneliktir.

Gavra'ya göre, stratejik iletişim, kurumun ve paydaşlarının uzun vadeli stratejik hedeflerine ulaşmak için ilişkilerin geliştirilmesi ve uygulanmasıyla bütünleştiğinde anahtar hale gelir.¹⁴⁹ Sürdürülebilir projeler ve programların planlanması ve uygulanmasına katkıda bulunan stratejik iletişim, sürdürülebilir kalkınma projelerinde yer alan farklı paydaşlar arasındaki etkileşime destek olur, uyumlarını sağlayarak, anlayışlarını artırır ve başarılı bir şekilde gerçekleştirmelerine yardımcı olur. Sürdürülebilir kalkınma hedefleri göz önünde bulundurularak, stratejik iletişim işlevleri, bilinçli ve bilgi sahibi bir toplumun oluşturulmasına yönelik olmalıdır. Böylece sürdürülebilir kalkınma için anlamlı kararlar alabilme yeteneğini güçlendirmelidir.

Yukarıdakilere dayanarak, sürdürülebilir kalkınma bağlamında stratejik iletişim fonksiyonları aşağıdaki gibidir:

1. Bilgilendirme fonksiyonu: Birleşmiş Milletler'in sürdürülebilir kalkınma amaçları ve öncelikleri hakkında geniş bir bilgi erişiminin sağlanması; bu amaçlara ulaşılması

ve Shelepov Andrey. "Podkhody vedushchikh stran-donorov k vnedreniyu TSU v natsionalnye strategii ustoychivogo razvitiya". *Vestnik mezhdunarodnykh organizatsiy* 14, sayı. 1 (2018), s. 172.

¹⁴⁹ Gavra, "Kategoriya strategicheskoy kommunikatsii", s.232.

için alınacak önlemlerin önemini vurgulama ve bu alandaki sonuçlar ve başarıları açıklama.

2. Mobilizasyon fonksiyonu: Birleşmiş Milletler'in sürdürülebilir kalkınma projeleri ve katılım ve destek sağlamak için toplumsal, özel ve devlet yapılarının harekete geçirilmesi; toplu girişimleri ve ortak eylemleri teşvik etme.

3. Eğitim Fonksiyonu: Sürdürülebilir kalkınma konularında genel halkı, BM personelini ve diğer ilgili tarafları aydınlatma amacıyla eğitim kampanyaları, eğitimler, seminerler ve ustalık sınıfları düzenleme.

4. Operasyonel Fonksiyon: Sürdürülebilir kalkınmayla ilişkili dış ortamdaki değişikliklere koordinasyon ve operasyonel tepki gösterme, ayrıca belirlenen amaçlara ulaşmak için iletişim stratejileri ve taktiklerin adapte edilmesi.

5. Uzmanlık Danışma Fonksiyonu: Sürdürülebilir kalkınma amaçlara ulaşmada stratejik iletişimin rolü ile ilgili danışmanlık, uzman desteği ve pratik öneriler sunma.¹⁵⁰

3.2. STRATEJİK İLETİŞİMİN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN SINIRLARI

Sürdürülebilir kalkınmanın başarılması karmaşık bir eylem karakteri taşımaktadır. Daha önce belirtildiği gibi, başarılması için ekonomik, sosyal ve ekolojik bileşenleri dikkate almak gerekir. Bu bileşenler üzerinde birçok farklı faktör etki etmektedir. Bu durumda, en büyük etkiyi ekonomik, politik ve sosyal faktörler yapmaktadır.

Amaçlar yasal olarak zorunlu olmadığı için, bunların uyulmasını sağlayacak bir mekanizma bulunmamaktadır. Bu da aslında devletlere, hangi amaçlara ulaşacaklarını ve nasıl ulaşacaklarını belirlemede daha büyük esneklik sağlar. Bu bağlamda, devletlerin SKA'na ulaşmak için mekanizmaları uygulamaları önem kazanmaktadır. SKA'na ulaşma ile ilgili çeşitli belgeler kabul edilmelidir. Örneğin yenilenebilir enerji kaynaklarına geçişle, altyapı ve yeniliklerin geliştirilmesiyle ilgili belgeler, halkın

¹⁵⁰ Sergey Zinovyev, "Strategicheskoye kommunikatsiyi v praktike publichnoy diplomatii Evropeyskogo Souza", *Molodoy uchenyi*, sayı.21 (2017), s.376.

refahını sağlayacak program belgeleri gibi belgeleri içerebilir. Sürdürülebilir kalkınmada uygulama ve denetimden sorumlu yapılar oluşturulmaktadır.

Devletlerin uluslararası ilişkilerin ana aktörleri olarak, SKA gerçekleştirme konusunda taahhütlerde bulunmaları, başarının kilit faktörüdür. Bir devletin bu alandaki eylemlerinden veya eylemsizliğinden genel refah etkilenmektedir. Örneğin 9. SKA, sanayileşme ve altyapı ile ilgilidir. Eğer kömürle çalışan enerji santralleri ile sağlanırsa, iklim değişikliği daha da kötüleşecektir. Tersine, bu alandaki yeniliklerin geliştirilmesi, yaşam standartlarının artması, tıbbi ve eğitim hizmetlerinin gelişmesi ve yeni teknolojik imkanlar anlamına gelir. En az gelişmiş ülkelerde sınırlı kaynaklar sadece bazı hedeflere ulaşmak için yönlendirilirse (SKA 1, SKA 2), genellikle çevre ile ilgili daha küresel amaçlar göz ardı edilebilir. Bu bağlamda, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının birçoğu için uluslararası işbirliği ve gelişmiş devletlerin finansman ve koordinasyon sağlamak için liderlik göstermesi gerekmektedir.

“Küresel Sürdürülebilir Kalkınma Raporu”na göre, bazı alanlarda önemli ilerlemeler kaydedilmiş olsa da hala birçok SKA’nın özellikle çevre ile ilgili olanlar (SKA 13, SKA 14, SKA 15) özel dikkat gerektirdiği görülmektedir.¹⁵¹ Aynı zamanda, Hava, su ve deniz kirliliği, milyonlarca insanın yaşam hakkını engellemeye devam etmektedir. Politik istikrarsızlık süreçleri, birçok ülkenin sosyo-ekonomik ve ekolojik potansiyelini azaltmaktadır. Bununla beraber, varlık mücadelesi veren silahlı çatışma içindeki devletler için, çevreye duyarlılık veya yenilenebilir enerji kaynaklarının gelişimi gibi daha küresel amaçlara ulaşma girişimleri önemsiz hale gelmektedir. Günümüzde, ülkeler içinde ve arasındaki eşitsizlik artmaya devam etmektedir. Dünyanın en savunmasız ve güçsüz nüfus grupları, hala açlık, içme suyu eksikliği, yoksulluk ve hastalıklardan zarar görmektedir.

Bilim insanlarının çoğu, ekonomik göstergelerin ve bunların dinamiklerinin devletlerin iç politik istikrarı üzerindeki etkisini ampirik verilere dayanarak kanıtlamaktadır. Bu nedenle, politik istikrar, devlet yönetiminin ekonomik etkinliği ve halkın yaşam düzeyi

¹⁵¹ “Global Sustainable Development Report 2023: Times of crisis, times of change: Science for accelerating transformations to sustainable development”. Independent Group of Scientists appointed by the Secretary-General. United Nations, New York. 2023. Erişim Tarihi: 27.08.2024. <https://sdgs.un.org/gsdrgsd2023>.

ile doğrudan ilişkilidir. Bu bağlamda, politik istikrarsızlık ekonomik büyümeyi ve halkın yaşam standartlarının artışı olumsuz etkilemektedir.¹⁵²

Farsanegan, politik istikrarın doğrudan gelir eşitsizliği, ekonomik büyüme, enflasyon, yatırım seviyeleri, askeri harcamalar, devlet harcamaları, ticaret, eğitim, demografi gibi faktörlere doğrudan etkisi olduğunu belirtmektedir.¹⁵³

Ekonomik büyüme, refahı artırırken, uzun vadede çevre zararına yol açarak, özellikle yoksul insanlar için tüm faydaları yok edebilir. Piyasaların hızlı entegrasyonu, sermaye akışlarının artışı ve küresel düzeyde önemli yatırım akışlarının genişlemesi, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması yolunda yeni fırsatlar ve sorunlara neden olmuştur. Küreselleşmenin faydaları ve maliyetleri eşitsiz şekilde dağıtılmaktadır ve gelişmekte olan ülkeler, bu sorunların çözümü için özel zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu eşitsizlik, fırsat eşitsizliğinin gelişimini teşvik etmekte olup, bu da sosyal kurumların gelişimsizliği ve nüfusun zayıf sosyal koruması ile yakından ilişkilidir. Küreselleşme koşullarında, ülkelerin en önemli rollerinden birini yenilikçi ve bilgi altyapıları oynamaktadır. Bu nedenle, ekonominin yenilikçi bir kalkınma yoluyla dönüştürülmesi gerekmektedir. Dolayısıyla insanların yaşam kalitesinin artmasına olanak tanıyacaktır. Bu amaçlara başarılı bir şekilde ulaşmak için, inovasyon gelişimi kurumlarının işleyişini teşvik eden etkili bir devlet politikası önemlidir.¹⁵⁴

Yenilikler, altyapının ve endüstrinin modernizasyonunun ekonomik ilerlemenin temelini oluşturmaktadır. Tüm altyapı ve ekonomik gelişme, herhangi bir şekilde yeniliğin sonucudur. Bu bağlamda, devlet, başlangıç aşamasında olan sektörlerde düzenleyici, finansal ve hatta tüketicinin temel bir rol oynamaktadır. Aynı zamanda, bilgi alışverişi ve teknoloji transferine dayalı uluslararası işbirliği, sürdürülebilir kalkınmanın önemli bir bileşenidir.¹⁵⁵

¹⁵² Ruslan Balbek, "Sotsial'no-ekonomicheskie i demograficheskie faktory politicheskoy nestabil'nosti: diskussionnye voprosy". *Sotsial'no-ekonomicheskie iavleniia i protsessy* 13, sayı 2 (2018), s.5.

¹⁵³ Mohammad Reza Farzanegan, "Can we predict political uprisings?". *The Conversation*, 16 June 2017, Erişim Tarihi: 27.08.2024.
https://www.researchgate.net/publication/317621453_Can_we_predict_political_uprisings.

¹⁵⁴ Mariya Khazheeva, "Rol' ekonomicheskogo rosta v povyshenii blagosostoyaniya". *Izvestiya Irkutskoy gosudarstvennoy ekonomicheskoy akademii* 1, (2010), s.8.

¹⁵⁵ Barbara Rosen, "Digital technology for the sustainable development goals", *Diplo: History of diplomacy and technology*, 10 April 2024, Erişim Tarihi: 27.08.2024.
<https://www.diplomacy.edu/blog/digital-technology-sdgs>.

Son yıllarda, istikrarsız ekonominin çevreye ve dolayısıyla topluma büyük zararlar verdiği açıkça ortaya çıkmıştır. Bu süreç çerçevesinde, "yeşil ekonomi" kavramı oluşmaya başlamıştır. "Yeşil ekonomi", doğal ortamı bir bileşen olarak değerlendirip, ekonominin bu ortama bağımlı olduğu bir ekonomi bilimi alanıdır. "Yeşil ekonomi", doğal kaynakların verimli kullanımı ve tüketim ürünlerinin üretim döngüsüne geri dönüşü yoluyla toplumun refahının korunmasını hedeflemektedir.¹⁵⁶

Gelişmiş ülkelerde, geleneksel hidrokarbon tüketiminin azaltılmasına yönelik yapısal ve teknolojik büyük değişiklikler yaşanmaktadır. Yenilenebilir enerji kaynaklarının payı önemli ölçüde artmakta, vergiler, krediler, teşvikler gibi çeşitli ekonomik araçlarla desteklenmekte ve bu da SKA 7, SKA 9, SKA 12, SKA 13 vb. gibi amaçlara ulaşımı teşvik etmektedir.

Dünya deneyimi, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın büyümesinin doğal kaynakların tükenmesini ve bozulmasını, sosyal sorunların (yoksulluk, gelir eşitsizliği, işsizlik vb.) artmasını gizleyebileceğini göstermektedir.¹⁵⁷ Bu bağlamda, sosyal faktör büyük bir rol oynamaktadır. Nüfusun temel ihtiyaçlarının karşılanması, kaliteli eğitime ve sağlık hizmetlerine erişimin sağlanması toplumun gelişiminin temelidir. Bununla birlikte, sağlıklı bir toplumun oluşturulması ve gelecek nesillerin büyümesi, büyük ölçüde mevcut dönemde yürütülen devlet sosyal politikasına bağlıdır.¹⁵⁸

Bu durumda, sosyal faktörün sağlanması ekonomik kalkınmada iş gücü, sermaye, girişimcilik, teknoloji ve diğer faktörler kadar önemli bir rol oynamaktadır. İnsan sermayesinin birikimi, yaşam kalitesinin artışında kendini göstererek üretim fonksiyonu ölçeğinden verimlilik artışını sağlayabilir ve dolayısıyla ekonominin etkinliğini artırabilir. Tüm bu faktörlerin birleştirilmesi, SKA'nın başarılmasına yardımcı olacaktır.¹⁵⁹

¹⁵⁶ Mariya Egorova, "Ekonomicheskie mekhanizmy i usloviya perekhoda k zelenoy ekonomike". *Fundamental'nye issledovaniya* 6, sayı 6 (2014), s.1263.

¹⁵⁷ Sergey Bobylev, "Novye modeli ekonomiki i indikatory ustoychivogo razvitiya". *Ekonomicheskoe vozrozhdenie Rossii* 3, sayı 61 (2019), s.26.

¹⁵⁸ Irina Seleznyova, Anna Sukhova ve Trina Lyasina, "Vliyaniye ekonomicheskogo rosta na pokazateli urovnya i kachestva zhizni naseleniya". *Servis Plus* 12, sayı 3 (2018), s. 85.

¹⁵⁹ Yelena Zemskova and Yevgeniy Kormishkin, "Kachestvo zhizni naseleniya kak forma vyrazheniya ekonomicheskogo rosta". *Izvestiya vysshih uchebnyh zavedeniy Povolzhskiy region obshchestvennye nauki* 4, sayı 24 (2012), s. 102.

Temel ihtiyaçların sağlanması, adil cretlendirme, tüm sosyal hizmetlere erişim ise insanların küresel konulara olan ilgilerini artırmaktadır. Bu durum, insanların çevreye olan duyarlılıklarını (SKA 13, 14, 15) artırırken aynı zamanda sorumlu tüketim (SKA 12) konusunda da dikkatlerini eker.

Sürdürülebilir kalkınma alanında stratejik iletişimin amaçları ve işlevlerinden yola çıkarak, stratejik iletişimin, tüm bu faktörler arasındaki etkileşimi sağlama ve genel olarak SKA'na ulaşmada önemli bir rol oynayabileceği sonucuna varılabilir. SKA faaliyetleri konusunda diğer ülkelerin faaliyetlerine ilişkin farkındalığın artırılması, devletleri, işletmeleri, sivil toplum örgütlerini ve toplumu tümüyle sürdürülebilir kalkınma alanında eyleme geçmeye teşvik edebilir. Örneğin, “yeşil ekonomiye” doğru bir eğilim, stratejik iletişimler sayesinde en iyi uygulamaların yayılmasına ve çeşitli seviyelerde ortaklıkların geleişmesine yardımcı olabilir. Ayrıca, belirli gündemlere önem veren devletlerin olumlu imajının stratejik iletişim araçlarıyla oluşturulması, bu alanda ilerlemeye yol açabilir. lkeler ve çeşitli ilgili taraflar arasında kolektif eylemler ve deneyimlerin paylaşımı, stratejik iletişim ile desteklenerek SKA'nın etkili bir şekilde ulaşması için olumlu bir ortam yaratmaktadır. Stratejik iletişim araçları olan bilgi kampanyaları, eğitim programları, konferanslar, medya vb. gibi çeşitli araçlardan faydalanarak, sürdürülebilir kalkınma konularının toplum, iş dünyası ve hükümet kurumları arasında daha iyi anlaşılmasını sağlayabiliriz. Bu, bu konuların daha geniş destek görmesine ve bu sorunların çözümünde daha fazla katılıma yol açabilir.

SKA'nın başarılması devlet, ekonomi ve toplumda yapısal değişiklikleri gerektirir. Tüketim alışkanlıklarının değiştirmesi, doğal kaynakların kullanımı, sürdürülebilir ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulması gibi bu alanlardaki değişiklikler, bu faktörler arasında kompleks bir yaklaşım ve etkileşim gerektirir. Listelenen her faktör, istikrarlı, sürdürülebilir ve dengeli bir ilerlemenin sağlanması için diğer faktörlerle etkileşime girerek mevcut ve gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılayan ilerleme süreçlerine katkıda bulunur.

Stratejik iletişimin sahip olduğu etkileşim ve işlevlere rağmen, bunlar sınırlı bir karaktere sahiptir. Stratejik iletişimin temelinde algı yönetimi yatmasına¹⁶⁰ göre, çeşitli

¹⁶⁰ Emily Goldman, “Strategic Communication: A Tool for Asymmetric Warfare”. *Small Wars Journal*, 2007. Erişim Tarihi: 19.07.2024. <http://smallwarsjournal.com/blog/strategic-communication-a-tool-for-asymmetric-warfare>.

bilgilendirme ve eğitim kampanyaları düzenlenerek, medyayı kullanarak, bu faaliyetler daha çok toplum üzerinde etkiye sahiptir. Örneğin, doğru şekilde yapılandırılmış stratejik iletişim sayesinde toplumu çevresel koruma alanında harekete geçmeye teşvik edebilir veya cinsiyet eşitliği için mücadele eden gruplar oluşturmalarına yardımcı olabilir. Bununla birlikte, ulusal çıkarlara odaklanan devletler veya ekonomik kazançlar peşinde koşan şirketler, genellikle toplumun refahı veya çevre konularıyla ilgilenmeyebilirler.

Stratejik iletişim, doğrudan olarak bu yapıları değiştirme faktörü olmasa da, bilgi alışverişine katkıda bulunabilir, işbirliğini sağlayabilir, kamuoyunu şekillendirebilir ve eyleme teşvik edebilir. Etkili stratejik iletişim olmadan, farkındalığı, katılımı ve taraflar arasındaki işbirliğini sağlamak zor olabilir. Dolayısıyla stratejik iletişimlerin sürdürülebilir kalkınma sürecine ulaşmada vazgeçilmez bir parça haline gelmesini sağlamaktadır.

BÖLÜM IV

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÖZELİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARINA ULAŞMADA STRATEJİK İLETİŞİMİN ROLÜ

4.1. BM ÖRNEĞİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARINA ULAŞMA VE STRATEJİK İLETİŞİM İLİŞKİSİ

4.1.1. Genel Bir Bakış

Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündem’inde belirlenen son tarih yaklaşırken, küresel toplum önemli zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Bazı alanlarda önemli başarılar elde edilmesine rağmen, örneğin tıbbi ve eğitim hizmetlerine erişimin iyileştirilmesi, inovatif teknolojilerin ve alternatif enerji kaynaklarının geliştirilmesi gibi, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmada ilerleme beklenenden daha düşük kalmıştır. Ülke içinde ve uluslararası düzeyde sürdürülebilir eşitsizlik, küresel ısınma, çevrenin bozulması, biyoçeşitliliğin azalması vb. gibi küresel zorluklarla birleştiğinde insanlığın daha ileriye gitmesine engel teşkil etmektedir. Ayrıca, COVID-19 pandemisi, derin sosyo-ekonomik etkileri ve yıkıcı sonuçları ile birçok mevcut problemi kötüleştirmiştir. Bu da söz konusu zorlukların etkin bir şekilde üstesinden gelinmesi ve SKA’na ilerlenmesinin aciliyetini vurgulamaktadır. Sürdürülebilir kalkınmanın Amaçlarına ulaşmak için dünya çapında önemli çaba ve koordinasyon gereklidir.

Küreselleşme ve bilgi ekonomisinin gelişimi bağlamında, kuruluşlar sadece ekonomi alanında değil, aynı zamanda toplum, siyaset ve kültür alanlarında da önemli bir rol oynamaya başlamaktadır. Günümüzde, küresel şirketler uluslararası ilişkilerde önemli bir rol oynamakta olup, farklı politik, sosyal ve kültürel girişimlere veya olaylara verdikleri yanıtlar hem ulusal hem de uluslararası düzeylerde politik karar alma süreçlerini etkilemekte ve aynı zamanda kamuoyunun oluşumunda belirleyici bir rol

oyunmaktadır. Yönetecilerden gelen ve sosyal ağlarda yer alan kamuya yönelik açıklamalar, geniş bir kitleyi güncel olaylara yönlendirmede ve öncelikleri belirlemelerinde önemli bir konumda bulunmaktadır. Ayrıca devletler de kamuoyunda belirli konularda anlaşmanın oluşturulmasına yönelik şirket faaliyetlerinin önemini kabul etmektedirler.¹⁶¹

Birleşmiş Milletler, 1945 yılında kurulmasından bu yana, “ekonomik, sosyal, kültürel ve insancıl nitelikteki uluslararası sorunları çözmede ve ırk, cinsiyet, dil ya da din ayrımı gözetmeksizin herkesin insan haklarına ve temel özgürlüklerine saygının geliştirilip güçlendirilmesinde uluslararası iş birliğini sağlaması”¹⁶²nı teşvik etmektedir.

BM, evrensel bir kuruluş olarak, SKA’ya ulaşmada kilit bir aktördür. BM'nin ilettikleri bilgi içeriği dünya kalkınmasıyla ilgili çeşitli siyasi, ekonomik, kültürel konuları kapsar: İnsan haklarının korunmasından insanlığın yok olmasını tehdit eden hastalıkların yok edilmesine, sürdürülebilir kalkınma programlarından mültecilerin haklarının korunmasına kadar birçok evrensel problemi ele almaktadır.¹⁶³

Birleşmiş Milletler, eylemleriyle tüm ülkeleri ve ilgili tarafları Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının gerçekleştirilmesinde ilham vermeye, koordine etmeye ve harekete geçirmeye çağrılmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma kavramı, son yıllarda uluslararası iletişimin önemli bir konusu olmuştur. Sürdürülebilir kalkınma kavramının hayata geçirilmesi sürecinde iletişimin önemi büyük ölçüde vurgulanmaktadır. Etkili iletişim, hükümetlerin, sivil toplumun, iş dünyasının, bilim çevrelerinin ve toplumun genel olarak çabalarını ve olanaklarını bir araya getirerek geleceğe yönelik bir vizyon oluşturmak ve bu yönde taktiksel çalışmalar yapmak için yardımcı olur. Farklı katılımcılar arasında diyaloga olanak sağlar, bilgi, deneyim ve en iyi uygulamaların paylaşımına olanak tanır, sorunların tartışılması ve çözüm arayışı için bir platform oluşturur. Ayrıca, etkili stratejik iletişim faaliyetleri, faaliyetlerin şeffaflığını

¹⁶¹ Irina Sidorskaya, “Ot "pablik rileishnz" k "korporativnym strategicheskim kommunikatsiyam”. *PR i reklama v izmenyayushchemsya mire: regionalnyy aspekt* 19. (2018), s.7.

¹⁶² “Birleşmiş Milletler Şartı”, Birleşmiş Milletler, mad. 1, 26 Haziran 1945. Erişim Tarihi: 01.08.2024.

<https://www.un.org/ru/charter-united-nations/>.

¹⁶³ Kofi A. Annan. “My v narody: rol' OON v XXI veke”. Doktrina informatsionnaya. Moskovskaya Akademiya informatsiologii. (Moskva, 2000), s.19.

sağlamaya, katılımcılar arasındaki güveni pekiştirmeye ve önemli konularda uzlaşmaya ulaşmaya yardımcı olur, bunlar arasında sürdürülebilir kalkınma da yer almaktadır.

Birleşmiş Milletler, SKA uygulanması konusunda toplumun farkındalığını artırarak, vatandaşların davranışlarında değişikliklere katkıda bulunur ve toplumsal destek sağlar. Bu nedenle, BM'nin uluslararası stratejik iletişimi sürdürülebilir kalkınmada kritik bir rol oynamaktadır. Çünkü kültürel farklılıklara ve sınırlara bakılmaksızın tüm ilgili taraflar arasında iş birliğini teşvik etmektedir.¹⁶⁴

4.1.2 Konuya Özel “Birlikte İletişim” Rehberi

Birleşmiş Milletler, SKA'na önemli katkılar sağlamak için çeşitli stratejik iletişim araçlarını kullanmaktadır. Stratejik iletişimin önemini kabul ederek, BM çeşitli iletişim rehberleri geliştirmiştir. Örneğin, "Birlikte İletişim" (Communicating Together) rehberinde, BM'nin ve SKA'nın ortak bir imaj oluşturulması gerekliliği ele alınmaktadır. Böylece, konuyla ilgili logonun her yerde aynı olması ve farklılıklara izin verilmemesi önemlidir. Bu uygulama tanınmasını artırır ve sık kullanımıyla farkındalığı yükseltir.¹⁶⁵ Hatch, kültürel değişimlerde "sembolizasyonun" önemli rolünü vurgulamıştır.¹⁶⁶ Logolar, SKA etrafında herkesi bir araya getirme konusunda da yardımcı olmaktadır. Bireylere özel göstergeler olmaksızın sunulan özet açıklamalar, herkesin farklı amaçlar hakkında genel bir anlayış kazanmasına olanak tanır. Bu genel bakış ile insanlar ilgilerine uygun belirli amaçları seçebilir ve bu amaçları daha ayrıntılı olarak inceleyebilirler.¹⁶⁷

"Birlikte İletişim" rehberinde Birleşmiş Milletler'in çalışmalarını tanıtmak için izlenmesi gereken prensipler geliştirilmiştir:

¹⁶⁴ Manfred Oepen ve Willner Susanne.”Strategic Communication for Sustainable Development. A conceptual overview”, 2006. Erişim Tarihi: 16.06.2024.
<https://www.cbd.int/cepa/toolkit/2008/doc/Strategic%20Communication%20for%20Sustainable%20development.pdf>.

¹⁶⁵ “Communicating Together, Guidelines for UN Country Team communications on the SDGs”, United nations sustainable development group, 2022. Erişim Tarihi: 01.08.2024.
https://unsdg.un.org/sites/default/files/2022-06/UNSDG_Report_Communicating__REV__.pdf.

¹⁶⁶ Mary Hatch, “The dynamics of organizational culture”. *Academy of Management Review* 18, (1993), s. 660.

¹⁶⁷ Mulholland E., Bernardo A., ve Berger G.. “Communication and Awareness Raising in the Implementation of the 2030 Agenda and the SDGs: Activities and Challenges. ESDN Quarterly Report 2017, ESDN Office, Vienna, s. 9. Erişim Tarihi: 13.08.2024.
https://www.esdn.eu/fileadmin/ESDN_Reports/QR_44_Final.pdf.

1. Gelişimin süreçlerini ve sonuçlarını güçlendirmek için değerlerin, normların ve standartların ortak olması gerekliliği.¹⁶⁸ Böylelikle, ortak iletişimler, tüm küresel topluluğa dünya hakkında ortak bir görüş ve BM'nin temel prensipleri hakkında bir anlayış şekillendirir.

2. Yerel koşullara uyum sağlamanın gerekliliği. Ülkeler arasındaki eşitsizlik ve kalkınma önceliklerindeki farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda, her ülkenin ve yerel nüfusun benzersiz özelliklerini dikkate almak, hedef kitlenin çıkarlarını göz önünde bulundurarak verimli etkileşim için önemlidir.¹⁶⁹ Stratejik iletişimlerin temel bir özelliği, önemli mesajın doğru şekilde hedef kitleye ulaştığından emin olmaktır. Bu prensip, doğru mesajların gönderilmesinde bireysel yaklaşımın gerekliliğine odaklanmıştır. Belirli bir hedef kitlenin gerekli bilgiyi doğru şekilde anlaması için, bilgi yerel özellikler göz önünde bulundurularak ayarlanmalıdır.

3. Sıralama ve tutarlılık ilkesi.¹⁷⁰ SKA ile ilişkili tüm iletiler hem her sistem hem de küresel toplum için genel bir anlam içermeli ve birbirlerini tamamlamalıdır. Aynı zamanda hedef kitleye ulaşılması için uygun şekilde yayılmalıdır.

4. Ortaklık ve pozisyon uyumu ilkesi. Yayılan bilgi, herhangi bir düzey veya birimde yayılsa da, ortak prensiplerden türetilmelidir ve birbirini çelişmeyen şekilde tamamlamalıdır.¹⁷¹

5. Koordinasyon ve zamanında bilgi alışverişi. BM sisteminin tümüne eşit derecede bilgiye erişim sağlanması önemlidir, böylece oluşan durumlara hızlı bir şekilde müdahale edilerek bilgi gerektiğinde değiştirilebilir veya düzeltilir. Çünkü sistemdeki bir boşluk, bütün sisteme zarar verebilir.¹⁷²

Ayrıca, belgede, SKA'na ulaşma hedefleri doğrultusunda uygulanacak genel bir strateji geliştirilmiştir. Bu stratejiye göre:

¹⁶⁸ “Communicating Together, Guidelines for UN Country Team communications on the SDGs”, United nations sustainable development group, 2022. Erişim Tarihi: 01.08.2024.
https://unsdg.un.org/sites/default/files/2022-06/UNSDG_Report_Communicating__REV__.pdf.

¹⁶⁹ Communicating Together,6.

¹⁷⁰ Communicating Together,6.

¹⁷¹ Communicating Together,6.

¹⁷² Communicating Together,6.

BM'nin, SKA'na ulaşma sürecinde önemli bir ortak ve eylemler ile sonuçlar hakkında bilgi verici bir rol oynadığı varsayılmaktadır.

- BM kalkınma sistemine olan insanların güvenini artırmak ve BM'nin yetki alanlarının etkinliğini artırmak gerekmektedir.

- BM'nin değerlerini, normlarını ve standartlarını desteklemesi gerekmektedir.

- İnsanların BM'nin faaliyetlerine ve onun olumlu etkilerine ilişkin bilincini arttırması gerekmektedir.¹⁷³

Belgede ayrıca her bir birimin benzersizliğini koruma gerekliliğinden bahsedilir. Özellikle politikalar, mesajlar, ürünler ve markaların kimlikleri. Bu süreçte, tüm unsurlar genel sistemle uyumlu olmalı ve genel sistemin standartları ve normları dışına çıkılmamalıdır. Bu belge aynı zamanda BM kurumunun önemini vurgular. Projelerin oluşturulması sırasında ülkelerin özgünlüğünün dikkate alınması gerektiği ve iletişim stratejilerinin belirli bir ülke grubuna veya bireysel bir ülkeye uygun olacak şekilde geliştirilmesi gerektiği belirtilir.¹⁷⁴

Birleşmiş Milletler kuruluşlarının, üç ya da daha fazla birimlerin, entegre misyonları da dahil olmak üzere ortak bir etkinlikte yer aldığı durumlarda, birlikte tutarlı bir iletişim sağlanması teşvik edilmelidir. Bu yaklaşım, kritik politika konuları ve hassas konularda hükümet ortakları ile iletişimde bulunurken çok önem arz etmektedir.¹⁷⁵ Bu şekilde Birleşmiş Milletler Koordinasyon Grubu, Birleşmiş Milletler ekibinin sağlam bir imajını oluştururken, her birimin çalışmalarını özellikle belirtmektedir. Ferdi müteşebbislerin toplu bir yaklaşım benimsemeleri ve Birleşmiş Milletler kuruluşlarını SKA'na katkıda bulunan, koordine edilmiş birimler grubu olarak sunmaları önem arz etmektedir. Bu tür iletişimlerin başarılı olabilmesi yalnızca birleşik ve bölüntüsüz bir yaklaşımı takip etmeleri halinde mümkün olacaktır. Bu, kritik ortaklar ve paydaşlar arasında paylaşılan sorumluluğun aktarılmasına yardımcı olabilmektedir.

Bununla beraber, bu belgede, BM'yi destekleyen BM kuruluşlarıyla iş birliği içinde birlikte nasıl temsil edileceği konusunda talimatlar da yer almaktadır. Her kuruluş, kendi fonksiyonları ışığında bir gündem sunarken, BM ile kimlik ve ortaklığın

¹⁷³ Communicating Together,7.

¹⁷⁴ Communicating Together,7.

¹⁷⁵ Communicating Together,7.

vurgulanmasını sağlamalıdır. Görsel kimliğin (visual identity) sağlanması da gereklidir.¹⁷⁶

Böylece, “UN Country Team (UNCT) communications on the SDGs” (SKA üzerine Birleşmiş Milletler Ülke Ekibi) adında bir grup oluşturulmuş ve bu grup için uygun yönlendirme belgesi geliştirilmiştir. Bu grubun amacı, Birleşmiş Milletler üye ülkeleri arasında Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşma çabalarını etkili iletişim ve koordinasyonla desteklemektir. Bu Amaçlara ulaşmak için UNCT'ler ülke içinde “iletişim koordinasyonlarını iyileştirmeli, ortak UNCT markasını ortak faaliyetlerinde kullanmalı, zaman duyarlı konulara hızlı yanıt vermelidir, iletişimi program planlama ve uygulamasına entegre etmeli ve İş birliği Çerçevesi'nde belirtilen ortak hedefleri desteklemelidir.”¹⁷⁷

Belgenin ayrıca Birleşmiş Milletler İletişim Grubu (UN Communications Group-UNCG) tarafından koordinasyonunun belirtildiği görülmektedir. Bu strateji, kurum içi iletişim alanında iş birliğini sağlamayı amaçlamaktadır. Stratejinin amacı, iletişim kaynaklarının ve deneyimin birleştirilerek bireysel çabaların etkinliğinin artırılması, kamu bilgilerinin, sosyal mobilizasyonun, savunuculuğun ve medya kampanyalarının koordinasyonu, bütüncül iletişim etkisinin teşvik edilmesidir. Bununla beraber, Birleşmiş Milletler'in etkili, başarılı ve hedef odaklı bir örgüt olarak pozisyonunu güçlendirmektir. Bu stratejinin imkanları, Birleşmiş Milletler Ülke Grubu'nun mesajlarını ve ürünlerini güçlendirmek için normatif ve sorun odaklı iletişimlerin kullanılmasını içermektedir. Strateji, kriz durumlarına ve risklerin önceden görülmesine yardımcı olacak şekilde esnek olmalıdır.¹⁷⁸

Bu rehber, çalışmasında UN Global Communications Strategy (BM Küresel İletişim Stratejisine) dayanmaktadır. Her yıl farklı kurumların rolleri ve sorumlulukları dikkate alınarak, stratejik ve uyumlu bir yaklaşımla güncel sorunlara göre yeniden gözden geçirilmelidir.

Mukim Koordinatörlük (Resident Coordinator-RC), 2030 Gündem'in tüm yönlerini teşvik etmek ve tanıtmak amacıyla sistem genelindeki iletişim çabalarını koordine

¹⁷⁶ Communicating Together,10.

¹⁷⁷“United Nations Communications Group”, United Nations, 2020. Erişim Tarihi: 01.07.2024. <https://archive.unescwa.org/united-nations-communications-group>.

¹⁷⁸ Communicating Together,11.

etmektedir. Stratejik liderlik görevi altında, UNCT üyeleri, yetki alanlarına uygun olarak belirlenmiş belgeler çerçevesinde normatif ve savunuculuk çalışmalarını yürütür ve birleştirirler, ayrıca olağanüstü ve hassas durumlarda RC ile danışarak hareket ederler. RC, UNCT üyelerinin stratejik iletişim ve savunuculuk faaliyetlerini geliştirerek, BM sisteminin çabalarını ve kolektif sonuçlarını, BM İşbirliği Çerçevesi'ni elde etmek, 2030 Gündemi'ni desteklemek ve pozitif toplumsal destek ve çekiciliği teşvik etmek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir. Ayrıca, RC ve UNCT, stratejik iletişimlerin değerlendirilmesi için bir sistem oluşturmuştur. Bu sistem, SKA'lar hakkında iletişim ve duyuru faaliyetleri, normların tanıtılması, insan hakları ve cinsiyet eşitliği savunuculuğu ve sivil toplum ile devlet kurumlarıyla etkili iletişim gibi göstergeleri değerlendirilmektedir.¹⁷⁹

4.1.3 BM Küresel İletişim Departmanı

BM sisteminin neredeyse her yapısal bileşeni, bilgi üretimine ve yayılmasına odaklanan birimlere sahiptir. İletişim faaliyetlerinden sorumlu önemli bir unsur, BM Küresel İletişim Departmanı'dır (KİD). Onların sloganı “BM'nin farklı diller ve platformlardaki tek bir pozisyonu”. BM Küresel İletişim Departmanı, geleneksel ve modern platformlar aracılığıyla bilgi yayılmasını sağlayarak Birleşmiş Milletler'in çalışmalarını desteklemektedir. Departman, 60 ülkede ofisler kurarak milyonlarca insan arasında özel ve kamu sektörlerinin, sivil toplumun ve üye ülkelerin sorunlarına çözüm getirmeyi teşvik eden güvenilir ve tarafsız verileri dağıtmaktadır. Departman tarafından yayımlanan bilgiler, 80'den fazla dilde sunulmaktadır ve bu da çok dilli ilkeyi destekleyerek dünyanın her köşesindeki hedef kitlelere erişimi sağlamaktadır.¹⁸⁰

Departman iletişim stratejileri geliştirir ve uygular, bilgi kampanyaları düzenler, medya kapsamını ve sosyal medya etkileşimini gözlemleyerek, halkı bilinçlendirir ve BM'nin faaliyetleri hakkında kamu raporları sunar. Ayrıca, sivil toplum örgütleri, akademik çevreler, gençlik ve ünlülerle iletişim kurar, çabaları birleştirerek tüm kesimler için önemli konuların çözümüne destek olur.¹⁸¹ Bu şekilde, sürdürülebilir kalkınma

¹⁷⁹ Communicating Together,14.

¹⁸⁰ “Department of Global Communications”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 13.08.2024.
<https://www.un.org/en/departments-global-communications>.

¹⁸¹ “Department of Global Communications”

amaçları hakkında toplumu bilgilendirerek, tüm ilgili tarafların bu amaçlara ulaşmada iş birliği ve bilinçli katılımını teşvik eden önemli bir rol oynamaktadır. KİD'in kurduğu ilişkiler, bilginin daha geniş çevrelere yayılmasına ve sürdürülebilir kalkınmanın önemini ve bu amaçlara ulaşma gerekliliğini toplumun farkındalığını artırmada katkı sağlamaktadır.

Yukarıdakilere dayanarak, BM KİD'nin SKA'na ulaşmak için stratejik iletişimlerini aşağıdaki belirli örneklerle desteklemesi mümkün görülmektedir:

1. İklim değişikliğiyle mücadele bilgilendirme kampanyası: KİD, halkı iklim değişikliği konusundaki acil soruna dikkat çekmek ve sera gazı emisyonlarını azaltma faaliyetlerine yönlendirmek amacıyla medya duyuruları, sosyal medya etkinlikleri ve halka açık etkinlikler de dahil olmak üzere proaktif bilgilendirme kampanyaları düzenlemektedir

2. Akademik kurumlarla ortaklık: KİD, sürdürülebilir kalkınma konusundaki bilgiyi yaymaya ve sorunlara yenilikçi yaklaşımlar geliştirmeye teşvik eden eğitim programları ve araştırmalar düzenlemek amacıyla üniversiteler ve araştırma merkezleri ile iş birliği yapmaktadır.

Bu bağlamda, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları "Eylem Onyılı" (dünyanın en ciddi sorunlarına sürdürülebilir çözümlerin uygulanmasının hızlandırılması çağrısı) kapsamında BM, Birleşmiş Milletler Akademik Etki (UN Academic Impact) (BMAE) adlı projeyi başlatılmıştır. BMAE, yükseköğretim kurumlarını BM ile bir araya getirerek BM'nin amaçlarını ve prensiplerini desteklemeyi ve uygulamayı teşvik eden önemli bir mekanizmadır. Proje, 2023 yılı Ocak ayında başlatılmış ve şu ana kadar 150'den fazla ülkede 1600'den fazla üye kurumu faaliyetlerine katmıştır. BMAE, tüm dünyadaki öğrencileri, akademisyenleri, bilim insanlarını ve araştırmacıları bir araya getirerek, SKA ve diğer BM önceliklerinin hızla gerçekleştirilmesini amaçlayan bir dinamik ağ oluşturmaktadır.¹⁸² Böyle bir ağın oluşturulması, eğitim ve bilimsel araştırma alanında küresel kapsamı ve çeşitliliği sergilemektedir. BMAE, katılımcıların deneyimlerini, eğitimlerini ve iş birliği fırsatlarını paylaşabilecekleri bir platform sağlayarak akademik topluluklar ile uygulayıcı uzmanlar arasında bilgi ve çözüm

¹⁸² "Academic Impact", United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 15.07.2023.
<https://www.un.org/en/academic-impact/sdgs-training-sessions>.

aktarımını teşvik etmektedir. BMAE'ye üye kurumlardan gelen çözümler, fikirler ve yenilikler, küresel sorunların etkin bir şekilde ele alınmasında önemli bir araçtır. Organizasyon, BM'nin üniversite kampüslerinde ve akademik ortamlarda başarıyla uygulanabilecek etkinlikler ve inisiyatifler hakkında bilgi sunmaktadır. BMAE, üye kuruluşlardan mali katkı talep etmemektedir. Ancak BMAE prensiplerini ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı destekleme konusunda aktif bir şekilde katılım beklemektedir. Böylece herhangi bir eğitim kurumu, küresel ağın bir parçası olma fırsatına sahip olur. Üye kuruluşlar, araştırmalarını, öğretim metodolojilerini ve gerçekleştirdikleri inisiyatifleri çok dilli BMAE web sitesinde yayımlayabilirler. Üniversiteler, BMAE ile ortaklık kurarak faaliyetleri ve araştırmaları hakkında makaleler yayımlayabilir, çeşitli etkinlikler, seminerler ve eğitimlere katılabilirler. Ayrıca Organizasyon tarafından sunulan kaynakları ve olanakları kullanarak küresel hedeflere ulaşmada katkıda bulunabilirler. BM akademik toplumu içinde yer alarak, üye kuruluşlar değerli bir bilgi ve inovasyon kaynağı olarak eğitim ve araştırma alanındaki diyalogun güçlenmesine ve genişlemesine katkıda bulunabilmektedir.¹⁸³

Proje, sanal derslerin düzenlenmesini hedefleyerek, katılımcılara SKA hakkında ek bilgi sunmaktadır. Sürdürülebilir kalkınmaya giriş, bilimsel çevrelerin SKA'yı teşvik etme rolü, kampüslerde ve ötesinde bunları gerçekleştirme fikirleri, değerlendirme ve gözden geçirmenin mekanizmaları gibi eğitim konuları, SKA ulaşma çalışmalarının önemli yönlerini temsil etmektedir. Her bir kurum için ayrı olarak düzenlenen eğitim oturumları, interaktif formatta gerçekleşmekte olup SKA ile ilgili konularda görüş ve fikirlerin açıkça paylaşılmasını teşvik etmektedir. 25 ülkeden 43 üniversitesi ve kolejinin bu programda yer alması, projenin başarılı bir şekilde uygulanmasının yanı sıra, eğitim kurumlarının, SKA'ya adanmış eğitim etkinliklerine katılım göstermekteki yüksek ilgilerini de kanıtlamaktadır.¹⁸⁴ Bu eğitim formatı, SKA hakkında bilgi yayılmasına katkıda bulunmanın yanı sıra, üniversite kampüslerinde ve eğitim dışı ortamlarda sürdürülebilir kalkınmayı desteklemeye yönelik belirli eylemlerin tartışılması ve geliştirilmesi için bir ortam oluşturmaktadır.

¹⁸³ “About UNAI. Academic Impact”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 15.07.2023.
<https://www.un.org/en/academic-impact/page/about-unai>.

¹⁸⁴ “SDGs Training Sessions”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 13.08.2024.
<https://www.un.org/en/academic-impact/sdgs-training-sessions>.

3. Sosyal medyada ağ etkileşimi: KİD, geniş bir kitleyle iletişim kurmak, sürdürülebilir kalkınma destekçileri topluluğu oluşturmak ve BM'nin bu alandaki faaliyetleri hakkında temel mesajları ve güncellemeleri yaymak için sosyal medyayı aktif olarak kullanmaktadır.

4. Gençlik İnisiyatifleri: Gençlik örgütleri ve girişimlerle iş birliği yaparak gençlik için eğitim etkinlikleri, yarışmalar ve gönüllülük programları düzenlemekte, gençleri sürdürülebilir kalkınmaya katılım ve toplumlarında pratik çözümler uygulamaya teşvik etmektedir.¹⁸⁵

5. Bağlantıların Kuruması: KİD, yaklaşık 1500 sivil toplum ve devlet dışı kuruluşla (non-governmental organizations)¹⁸⁶ ilişki kurarak toplumun sürdürülebilir kalkınma konularına dahil olduğunu göstermektedir.

6. Barış Elçisi Programı: BM, ünlülerin BM ideallerini ve inisiyatiflerini desteklemek için aydınlatıcı faaliyetlere katılması için ünlüleri dahil etmektedir. 13 Barış Elçisi ve İyi Niyet Elçisi, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları da dahil olmak üzere çeşitli konularda koordinasyon sağlamaktadır.¹⁸⁷ Ünlü kişilerin ve tanınmış isimlerin önemli sosyal etkiye sahip oldukları göz önüne alındığında, ünlülerin iletişimciler ve fikir liderleri olarak kullanılması, mesajların kapsamını genişletmeye, etkilerini artırmaya ve BM'nin hedefleri ve ideallerine pozitif bir tutum oluşturmaya yardımcı olmaktadır.

Celebrity Advocacy for the New Millennium (Yeni Milenyum için Ünlülerin Desteği) adlı konferans, 2002'de BM Genel Sekreteri Kofi Annan tarafından başlatılan ve ünlülerin diplomatik faaliyetlerini etkili bir mekanizma olarak kullanma amacını taşıyan bir girişimdir. Bu program, ünlü kişilerin BM'nin hedefleri ve idealleriyle toplumda olumlu bir algı yaratmalarına ve bu değerleri yaymalarına yönelik bir platform sağlamayı amaçlamaktadır. Bu tür etkinliklerin amacı, küresel çapta farkındalık ve desteği artırmak için ünlülerin ve tanınmış kişilerin etkili iletişim ve liderlik yeteneklerinden yararlanmaktır. Bu şekilde, ünlüler toplumda daha geniş bir

¹⁸⁵ "Department of Global Communications", United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 13.08.2024. <https://www.un.org/en/departments-global-communications>.

¹⁸⁶ "Department of Global Communications", United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 13.08.2024. <https://www.un.org/en/departments-global-communications>.

¹⁸⁷ "The United Nations Messengers of Peace", United Nations, t.y. Erişim Tarihi: 13.07.2024. <https://www.un.org/en/mop>.

kitleye ulaşarak BM'nin çalışmalarını ve ideallerini destekleyebilirler.¹⁸⁸ "Barış Elçileri"nin diğer bir hedefi ise, farklı BM misyonlarını basın ve medya aracılığıyla halk arasında yaygınlaştırma olarak karşımıza çıkmaktadır.¹⁸⁹

Siyaset bilimi profesörü Andrew F. Cooper, ünlülerin diplomatik faaliyetlerinin, diplomasi faaliyetinin önemli bir parçası olduğunu düşünmektedir. Ünlülerin diplomasisi, "diplomasi ve toplum arasındaki güven boşluğunu kapatmada"¹⁹⁰ önemli bir rol oynamaktadır. Bu, uluslararası sorunların çözümünde yeni olanaklar sunmaktadır. Cooper'a göre, bu tür diplomatik faaliyetin ana avantajı, hedef kitlelerin mesajlara, fikirlere ve girişimlere ünlülerin sunmasıyla daha geniş bir şekilde tepki gösterebilmesidir.¹⁹¹ Bu nedenle, ünlülerin sürdürülebilir kalkınma konularında yaptıkları eylemler, insanları sosyal sorumluluk bilinci ile kararlar almaya teşvik edebilir ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına katkıda bulunmalarını motive edebilir. Onların örnekleri, destekleri ve liderlikleri, olumlu toplumsal görüşlerin oluşmasına, sürdürülebilir uygulamaların popülerleşmesine ve küresel kalkınmada sürdürülebilirliğin sağlanmasına katkıda bulunabilir.

Ünlüler, dünya siyasetinde ve küresel insani konularda kamuoyunun şekillenmesinde giderek daha önemli bir rol oynamaktadır. Siyasi propaganda stratejilerinde kilit şahsiyetler haline gelirler ve toplumun dikkatini önemli konulara yönlendirerek gündemi etkileyebilirler. Ayrıca ünlüler, onlarla doğrudan temas kurmadan bile geniş bir kitleyle duygusal bir bağ kurma konusunda benzersiz bir yeteneğe sahiptir. ABD ve Kanada'da yapılan araştırmalar, ünlülerin gençlerin belirli amaç ve fikirleri destekleme istekliliği üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu doğrulamaktadır.¹⁹² Bu, ünlülerin genç nesli toplumsal hayata aktif rol almaya ve çeşitli girişimleri desteklemeye teşvik etme potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, etkileri olumlu toplumsal

¹⁸⁸ Dmitriy Levi. "Diplomatiya znamenitostey: novye metody diplomatiyi ili psevdoinstrumenty". *Azimut nauchnykh issledovaniy: ekonomika i upravleniye* 3, sayı. 24 (2018), s. 364

¹⁸⁹ "UN Messengers of Peace, Goodwill Ambassadors Share Experiences, As Two-Day Meeting on Celebrity Advocacy Opens", Information Service Vienna. 2002. Erişim Tarihi: 07.05.2024. <https://unis.unvienna.org/unis/pressrels/2002/pi1427.html>.

¹⁹⁰ Andrew Cooper, *The Oxford Handbook of Modern Diplomacy*. *Oxford Handbooks in Politics & International Relations* (USA Oxford University Press, 2013), s.43

¹⁹¹ Andrew Cooper, *Celebrity Diplomacy* (Boulder, CO: Paradigm Publishing, 2007). s.71.

¹⁹² Mishra Anubhav ve Mishra Abhinav. "National vs. Local Celebrity Endorsement and Politics". *International Journal of Politics, Culture, and Society* 27, sayı 4 (2014), s. 412.

trendlerin oluşmasına ve önemli küresel sorunların çözümü için uygun bir atmosferin oluşturulmasına katkıda bulunabilir.

Örneğin, ünlü oyuncu Leonardo DiCaprio, henüz 24 yaşındayken, doğanın son kalan dokunulmamış köşelerini korumaya adanmış kendi vakfını kurmuş ve insanlık ile doğa arasında daha uyumlu ilişkilerin kurulmasını hedefleyen çözümler geliştirmeye başlamıştır. Hibelere katkıda bulunarak, kampanyalar düzenleyerek ve medya projelerini hayata geçirerek, DiCaprio biyoçeşitliliği koruma çalışmaları, deniz ve orman doğal kaynaklarının sürdürülebilir bir şekilde ele alınması ve iklim değişikliğiyle ilgili çalışmaları desteklemek için dikkat çekmiş ve mali destek sağlamıştır. "Leonardo DiCaprio Vakfı", dünya çapında doğal kaynakların etkin kullanımını destekleyen otuzdan fazla inovatif projeyi desteklemektedir. DiCaprio ayrıca, Dünya Doğa Vakfı, Doğal Kaynakların Korunması Konseyi gibi çevre koruma örgütlerinin kurul üyesidir. 2014 yılında DiCaprio, iklim değişikliği konularında dünya Barış Elçisi olarak atanmıştır.¹⁹³ 2016 yılında Leonardo DiCaprio'nun belgesel filmi "Before the Flood" (Selden önce) yayınlanmıştır. Bu belgesel, iklim değişimi sorununa ve gezegenimizin karşı karşıya olduğu ciddi tehditlere dikkat çekmek amacıyla önemli bir bilgilendirme ve eğitim aracı olarak hizmet etmektedir. Sera gazı emisyonları, atıklar ve diğer insan kaynaklı etkilerin iklim değişimi ve dünya üzerindeki genel etkilerini vurgulayarak, izleyicileri bu konularda bilinçlendirmek ve harekete geçirmek için bir fırsat sunmaktadır. Film, gerçeklerin yanı sıra uzmanların ve bilim insanlarının görüşlerini de içererek, sera gazlarının azaltılması, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve doğal kaynakların korunması gibi çözüm önerilerini izleyicilere sunarak, bu konuda farkındalık yaratmaya ve çözüm odaklı düşünmeye teşvik etmektedir. "Selden önce" filminde Papa Franciscus, eski ABD Başkanı Barack Obama ve Tesla Motors ve SpaceX şirketlerinin İcra Kurulu Başkanı Elon Musk gibi önemli kişilikler yer almışlar.¹⁹⁴ Belgesel, dünya genelinde 60 milyondan fazla kişi tarafından izlenmiştir. Ayrıca, National Geographic kanalının en popüler filmlerinden biri haline gelmiş ve belgesel sinema tarihinin en çok izlenenleri arasına girmiştir.¹⁹⁵ Bu belgeselde yer alan

¹⁹³ "The United Nations Messengers of Peace", United Nations, t.y. Erişim Tarihi: 15.07.2024 <https://www.un.org/en/mop>.

¹⁹⁴ Stevens Fisher. "Before the Flood". National geographic filmi, 21 Ekim 2016. YouTube, 1:35:33. Erişim Tarihi: 15.07.2024. <https://www.youtube.com/watch?v=zbEnOYtsXHA>.

¹⁹⁵ "Leonardo DiCaprio's Before the Flood Earns Record 60 Million Views", Awards Daily 2025, 2016. Erişim Tarihi: 07.08.2024. <https://www.awardsdaily.com/2016/11/leonardo-dicaprios->

nller, küresel sorunlara daha fazla dikkat çekme ve toplumları bu zorluklarla baa çıkma konusunda teşvik etme açısından önemli bir rol oynamışlardır. “Selden önce” filminin sonuçlarına göre, büyük ilgi çekerek küresel sorunlar hakkında farkındalığı artırmak için etkili bir araç olduğu görülmektedir.

Stratejik iletişim stratejilerinin başarılı bir rneği de Birleşmiş Milletler Kadınlar rgt'nün cinsiyet eşitliği konusunda Barış Elçisi olan Emma Watson'dır. 2014 yılında Emma Watson, Birleşmiş Milletler'de yaptığı konuşma ile viral hale gelerek ŗu anda YouTube'da 6.1 milyon izlenmeyi geçmiştir.¹⁹⁶ Bu konuşma, toplumun cinsiyet eşitliği sorununa dikkat çekmekte ve erkekler ile kadınlar arasında eşitliği sağlamak için eylemleri canlandırmaktadır. “HeForShe” girişimi, erkekleri ve erkek çocuklarını herkes için dengeli ve eşit bir dünyanın aktif savunucuları olmaya davet etmektedir. Emma Watson'ın çabaları ve “HeForShe”nın desteğiyle, milyonlarca insan dünya çapında bu harekete katılmış ve cinsiyet eşitliği durumunu acil olarak iyileştirmek için taahhütlerde bulunmuştur.

HeForShe web sitesindeki coğrafi harita, HeForShe girişimine katılan erkek ve kadınların sayısını hesaplayarak dünya çapındaki katılımı göstermektedir. Bu verilere göre, ŗu anda 2 milyon aktivist bu topluluğun bir parçası olmaktadır ve bu rakam hala artmaktadır. Her yıl sosyal medyada 3 milyarın üzerinde konuşma gerçekleşmekte ve hareketin küresel ortakları aracılığıyla 600 milyon vatandaşın çıkarları temsil edilmektedir. Bu göstergeler, HeForShe inisiyatifinin geniş yayılması ve önemini, cinsiyet eşitliği ve adalet için çaba birliğini vurgulamaktadır¹⁹⁷.

nller, popülerliklerini ve etkilerini kullanarak stratejik iletişim yoluyla toplumla etkileşimde bulunabilirler. SKA'nı desteklemeleri, önemli sorunlara dikkat çekmek ve harekete geçmeyi teşvik etmek için güçlü bir araç olabilir. Bu tür etkilerin bir rneği, ünlülerin çevrenin korunması, eitsizlikle mücadele ve sosyal projelerin desteklenmesinde aktif rol almalarıdır. Sürdürülebilir kalkınma alanında faaliyet gösteren kuruluşlarla i birlikleri, yeni bir kitleyi çekme, bu konuların önemine dair farkındalığı artırma ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için toplumun

flood-earns-record-60-million-views/.

¹⁹⁶ United Nations. “Emma Watson at the HeForShe Campaign 2014 - Official UN Video”, 2014. YouTube Official video of UN., 13:15. Erişim Tarihi: 21.07.2024

<https://www.youtube.com/watch?v=gkjW9PZBRfk&t=4s>.

¹⁹⁷ HeForShe, UN Women, t.y. Erişim Tarihi: 17.07.2024. <https://www.heforshe.org/en>.

görüşlerini harekete geçirme konusunda katkı sağlayabilir. Ünlüler tarafından desteklenen bu stratejik iletişim yöntemleri, olumlu örnekler oluşturmayı teşvik eder ve insanları yaratıcı eylemlere teşvik eder.

4.1.4. Stratejik İletişim Bölümü (SİB)

Küresel İletişim Departmanına bağlı Stratejik İletişim Bölümü (SİB), Birleşmiş Milletler organizasyonunun önemli sorunları ve hedefleri için iletişim stratejileri geliştirmede kilit rol oynamakta ve BM'nin ana hedeflerini desteklemek için bilgi kampanyalarını koordine etmektedir. SiB, 63 Bilgi Merkezi ve bölümü yöneterek bilgiye erişimi ve Birleşmiş Milletler'in hedeflerinin tanıtımını sağlamaktadır. SİB'nün ana amacı, web siteleri, afişler, yayınlar ve bilgi merkezleri aracılığıyla küresel kitleye bilgi verme ve uluslararası medya aracılığıyla bilgi ve propaganda kampanyaları düzenleme gibi bilgi ürünleri aracılığıyla bilgilendirmektir. Sosyal medya platformlarının entegrasyonu da BM'nin iletişim stratejileri için önemli bir unsurdur. SİB, Gelişim Bölümü dahil olmak üzere dört bölüme ayrılmaktadır. Gelişim Bölümü, BM'nin ekonomik ve sosyal kalkınma, çevre koruma ve diğer alanlardaki faaliyetlerini aktif olarak desteklemektedir. SKA, iklim değişikliği, en az gelişmiş ülkelerin desteklenmesi, cinsiyet eşitliği, çevre sorunları ve birçok diğer önemli alan gibi çeşitli yönlere odaklanmaktadır. Ayrıca, Bölüm, Ekonomik ve Sosyal Konsey'in çalışmalarını aktif olarak tanıtarak, ekonomik raporları ön plana çıkartarak, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımını teşvik ederek ve diğer temel konulara odaklanarak BM'nin iletişim stratejilerini desteklemektedir. İletişim alanında öncelikli konular üzerinde ortak çalışma için araç olan kurumlar arası amaç gruplar oluşturulmuş ve özellikle SKA ve ortak iletişim stratejilerinin geliştirilmesi için bilgi alışverişi için bir platform sağlanmıştır.¹⁹⁸

Stratejik İletişim Bölümünün işlevleri şunlardır:

- BM'nin ilgili alanlarda bilgi programlarının geliştirilmesi, dağıtımı ve değerlendirilmesi;

¹⁹⁸ “Strategic Communications Division”, United Nations, t.y. Erişim Tarihi: 13.07.2024 <http://www.un.org/en/sections/departments-public-information/strategic-communications-division/index.html>.

- Bölüm içinde ve BM sistemi genelinde bilgi programlarının uygulanmasının koordine edilmesi;
- Küresel medyayı dikkate alarak gündemdeki kilit konuların duyurulması için gerekli bilgi materyallerinin hazırlanması;
- Stratejik iletişim programları çerçevesinde BM Bilgi Merkezlerinin desteklenmesi;
- Barışı koruma operasyonlarındaki bilgi bileşenlerine iletişim konusunda yardım ve danışmanlık sağlanması ve geliştirilmesi.¹⁹⁹

Bu işlevleri yerine getirmek için, Bölüm devlet kurumları, medya, sivil toplum kuruluşları, eğitim kurumları ve diğer hedef kitlelere BM'nin faaliyetleri hakkında sergi, konferans, seminer, grup ziyaretleri ve video sunumları gibi etkinlikler düzenlemektedir; bilgi afişleri, broşürler, infograflar, bilgi materyalleri derlemeleri ve diğer yayınlar yayınlamaktadır.²⁰⁰ Örneğin, her yıl, BM'in Merkezi Kurumları, farklı ülkelerden yaklaşık 500.000 ziyaretçiyi ağırlamaktadır.²⁰¹ Ziyaretler, brifingler ve ziyaretçilerle bireysel iletişim yoluyla, departman sadece Örgütün faaliyetleri ve hedefleri hakkında geniş kitleleri bilgilendirmez, aynı zamanda toplumun faaliyetlerine yönelik anlayışını ve katılımını artırmaya yardımcı olur. Bu tür faaliyetler, BM'ye olumlu bir algı oluşturmayı, örgütün imajını güçlendirmeyi ve toplumla açık bir diyalog sürdürmeyi desteklemektedir. Bunun sonucunda, etkili iletişim ve BM faaliyetlerine güvenin artırılmasına yardımcı olmaktadır.

Bununla beraber, BM'in Merkezi Kurumlarında her ay sürdürülebilir kalkınma dahil olmak üzere çeşitli konularda ücretsiz fotoğraf ve multimedya sergileri düzenlenmektedir.²⁰² Stratejik iletişim stratejisinin bir parçası olarak, bu sergiler sürdürülebilir kalkınma hakkında bilgiyi görselleştirmek ve sunmak için etkili bir

¹⁹⁹ “Strategic Communications Division”, United Nations, t.y. Erişim Tarihi: 13.07.2024. <http://www.un.org/en/sections/department-public-information/strategic-communications-division/index.html>.

²⁰⁰ Tatyana Shchors, “Strukturno-funktsional'naya osnova formirovaniya imidzha Organizatsii Ob'yedinennykh Natsiy v nachale XXI veka”. *Evrasiyskiy soyuz uchenykh* 5-7, sayı 14 (2015), s.109.

²⁰¹ “Strategic Communications Division”, United Nations, t.y. Erişim Tarihi: 13.07.2024. <http://www.un.org/en/sections/department-public-information/strategic-communications-division/index.html>.

²⁰² “Exhibits. Sustainable Development Goals: 17 Goals to Transform our World.”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 19.07.2024. <https://www.un.org/en/exhibits/page/sdgs-17-goals-transform-world>.

araçtır. Ziyaretçiler, sürdürülebilir kalkınmanın önemini ve avantajlarını gösteren görsel ve multimedya materyallerini görme fırsatına sahip olmakla bu alandaki eylemler için ilham alabilirler. Bu tür sergiler, sürdürülebilir kalkınma konuları hakkında halkın farkındalığını artırmaya ve bu konularda Birleşmiş Milletler'in rolünü vurgulamaya katkıda bulunmaktadır.

Birleşmiş Milletler tarafından yayımlanan geniş bir yayın yelpazesi, BM faaliyetleri hakkında temel gerçekleri arayanlardan derinlemesine veya uzmanlaşmış bilgiye ilgi duyan okuyuculara kadar farklı hedef kitleleri kapsamaktadır. Yayınlardan öne çıkanlar arasında BM Yıllığı ve BM Kronikleri gibi yayınlar bulunmaktadır.²⁰³

1. Birleşmiş Milletler Yıllığı: Bu yayın, Birleşmiş Milletler'in çalışmaları, projeleri, girişimleri, başarıları ve karşılaştığı zorluklar hakkında güncel bilgiler sunar. Yıllık, geniş bir kitleye hitap eder ve Birleşmiş Milletler'in belirli bir dönem boyunca yaşanan önemli olaylar ve değişiklikler hakkında kısa ve kolay anlaşılır bir genel bakış sunmaktadır.²⁰⁴

2. BM Kronikleri: Bu yayın serisi, Birleşmiş Milletler'in faaliyetlerinin çeşitli yönleri, politik olaylar, toplumsal ve küresel sorunlar, ayrıca uluslararası ilişkiler hakkında daha derinlemesine ve analitik bilgiler sunmaktadır. BM Kronikleri, BM'nin faaliyetleri ve küresel meselelerdeki rolü hakkında daha detaylı ve temel bir analize ilgi duyan okuyucular için tasarlanmıştır.²⁰⁵

Bu tür yayınlar, Birleşmiş Milletler'in faaliyetleri hakkında farklı hedef kitlelere bilgi verme konusunda önemli bir rol oynamakta ve küresel meseleler ve zorluklar hakkında anlayışın ve bilgi seviyesinin genişlemesine katkıda bulunmaktadır. Uluslararası toplumun karşı karşıya kaldığı küresel sorunlar hakkında farkındalık yaratmak için önemli bir araç olan BM yayınları, ilgi ve bilgi düzeyinden bağımsız olarak, BM'nin barış, güvenlik ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşma çabaları hakkında bilgiye erişim sağlamaktadır.

²⁰³ “Sharing Knowledge”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 19.07.2024.

<https://www.un.org/en/departments-global-communications/sharing-knowledge>

²⁰⁴ “The Yearbook of the United Nations”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 15.07.2024.

<https://www.un.org/yearbook>

²⁰⁵ “UN Chronicle”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 12.07.2024.

<https://www.un.org/en/chronicle>

4.1.5. Birleşmiş Milletler Bilgi Merkezleri

Bir diğer önemli yapısal birim, Birleşmiş Milletler Bilgi Merkezleri'dir. Bu merkezler, Ülke Koordinatörü ve BM Sistemi'ne uygun iletişim ve bilgilendirme stratejileri geliştirmekte ve uygulamaktadır. Bilgi Merkezleri, SKA ve öncelikleri hakkında halk ve kurumlara bilgi sağlayan önemli bir kaynak olarak görev yapmakta ve onların farkındalıklarını ve anlayışlarını geliştirmektedir. BM Bilgi Merkezleri toplumun mobilizasyonuna katkıda bulunmakta, küresel sorunlara dikkat çekmekte ve insanları sürdürülebilir kalkınma konularında etkin rol almak için teşvik etmektedir.²⁰⁶

BM Moskova Bilgi Merkezi'nin SKA'ya ulaşma amacıyla başarılı bir stratejik iletişim vakası, temiz suya erişim ve su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi sorununa kamuya dikkat çekmek amacıyla yapılan bir kampanyayla ilişkilendirildi (SKA 6). Moskova Bilgi Merkezi, hükümet temsilcileri, iş dünyası temsilcileri, vakıf kurumları temsilcileri, öğretim görevlileri ve başlıca Rus üniversitelerinin öğrencileri ve basın dahil olmak üzere çeşitli paydaşları davet ederek, basın toplantıları, yuvarlak masa konferansları gibi bir dizi etkinlik düzenlemiştir;²⁰⁷ etkinlik kapsamında, su kirliliğinin çevre, halk sağlığı, su kaynaklarının eksikliği ve tükenmesi üzerindeki etkiler yapılan araştırma ve veriler sunulmuş, su temini ve sanitasyon krizinin çözümü için değişimlerin hızlandırılmasının gerekliliği vurgulanmıştır. Bu etkinlikler, 6. SKA kapsamındaki sorunlar ve çözüm için iş birliği gerekliliği hakkında bilgi yayılmasına katkı sağlayabilmektedir.²⁰⁸

Birleşmiş Milletler'in Su Kaynakları Konferansı'nın önemi vurgulanarak, bu faaliyetin, genel olarak güvenli su ve sanitasyon hizmetlerine evrensel erişimi hızlandırmaya olanak sağlayabileceğine dikkat çekilmiştir.²⁰⁹ Stratejik iletişim araçları olan bilgi kampanyaları, medya mesajları, etkinliklerin düzenlenmesi, halka açık konuşmalar ve diğer yöntemler yoluyla, dünya toplumunun su kaynaklarına erişim sorununun önemini ve aciliyetini vurgulamak mümkündür. Ayrıca, stratejik iletişim, su yönetimi,

²⁰⁶ "United Nations Information Centres (UNICs) worldwide", United Nations, t.y. Erişim Tarihi: 12.07.2024. <https://www.un.org/en/departments-of-global-communications/worldwide/united-nations-information-centres>.

²⁰⁷ "Voda dlya zhizni. Voda dlya prodovol'stviya", Informatsionnyy tsentr OON v Moskve, 2023. Erişim Tarihi: 18.08.2024 <https://www.unic.ru/activities/voda-dlya-zhizni-event/>.

²⁰⁸ "Voda dlya zhizni. Voda dlya prodovol'stviya", 2023.

²⁰⁹ "Onlayn kruglyy stol po sluchayu Vsemirnogo dnya vodnykh resursov 2023 goda "Uskoryaya preobrazovaniya", Informatsionnyy tsentr OON v Moskve. 2023. Erişim Tarihi: 18.08.2024 <https://www.unic.ru/activities/world-water-day-2023-online-roundtable-russia/>.

sanitasyon ve temiz su sağlanmasına yönelik ileriye dönük uygulamaların paylaşımına ve deneyimlerin aktarılmasına katkıda bulunabilir.

Bununla beraber, “Döngüsel Ekonomi: Su Kaynaklarını Kullanan Bir Toplumun Anahtarı”, “Birlikte Güçlü: Veriye Dayalı Kapsamlı ve Sürdürülebilir Su Yönetimi ile Dayanıklılığın ve Refahın Artırılması” gibi projeler ele alınmış. Bunun yanı sıra, “Ekoloji” ulusal projesi, “Eşsiz Su Kaynaklarının Korunması” federal projesi ve diğerleri de tartışılmıştır. Özellikle dikkat çeken “Ağsız Baykal” projesi, 2021 yılından bu yana Baykal Gölü kıyı şeridinin kirliliği hakkında veri toplamayı hedefleyen Derin Sorumluluk Vakfı ve İrkutsk Sivil Toplum Kuruluşu tarafından yürütülmektedir. Proje, bağımsız araştırmaların yürütülmesi etrafında odaklanan bir dizi etkinliği içermektedir. Bu proje, balık ağları ile kirlilik sorununun daha derinlemesine anlaşılmasına ve bu sorunu çözmeye yönelik önlemlerin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.²¹⁰ Projenin başarıları çerçevesinde stratejik iletişimin kullanımı önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle, 16 uzmanın katılımıyla düzenlenen bir yuvarlak masa toplantısı, materyal kitabının yayınlanmasının bir sonucu olmuş, bu toplantı görüş ve deneyimlerin paylaşımını sağlamış, gelecekteki eylem ve kararlar için öneriler geliştirmiştir.²¹¹ Çevre koruma ve sürdürülebilir kalkınma alanındaki projelerin başarılı bir şekilde uygulanmasının genellikle ilgili taraflar arasında ne kadar etkili bir şekilde bilgi ve iletişimin aktarıldığına bağlı olduğunu anlamak önemlidir. Farklı toplum kesimlerinin temsilcilerinin katılımı, medya ile iş birliği, sorunun öneminin vurgulanması ve araştırma sonuçlarının kamuya açık şekilde tartışılması, başarılı stratejik iletişimin ayrılmaz bir parçasıdır. Böylece, Rusya genelinde “Rusya'nın Suyu” adlı etkinliğin gerçekleştirilmesinde yerel çevre organizasyonları ve yetkililerle iş birliği sayesinde, birkaç su birimi çöplerden ve kirletici maddelerden temizlenmiştir.²¹² Ayrıca, medyanın su kaynaklarının kirliliği ve bu sorunun çözüm yollarına dikkat çekilmesi, halkın bu konuda bilinçlenmesine yardımcı olmuştur. Bu çerçevede, 500 gönüllü ortak bir etkinliğe katılmıştır.²¹³ Bu durum, bilgi merkezlerinin stratejik iletişimlerin başarılı bir

²¹⁰ “Onlayn kruglyy stol po sluchayu Vsemirnogo dnya vodnykh resursov 2023 goda "Uskoryaya preobrazovaniya", 2023.

²¹¹ “Onlayn kruglyy stol po sluchayu Vsemirnogo dnya vodnykh resursov 2023 goda "Uskoryaya preobrazovaniya", 2023.

²¹² “Natsproekt pomog: kak volontery zabatyatsya o Baykale”, 2022, News mail. Erişim Tarihi: 25.08.2024. <https://news.mail.ru/society/52594559/>.

²¹³ “Ekologicheskaya aktsiya na Baykale proshla pri podderzhke "Russkoy Mediagruppy": volontery vyezali 199 meshkov musora s beregov”, Vedomosti, 2023. Erişim

şekilde kullanılmasını, odaklı eylemler ve ölçülebilir sonuçları göstermektedir. İletişimin sürdürülebilir kalkınma alanında ortaklıklar kurmada, halkı bilgilendirmede ve uygulamalı değişiklikler elde etmede büyük bir rol oynamaktadır. Bu tür etkinliklerin halkın dikkatini çekmesine, bilinç düzeyini arttırmasına, katılımcılar ve ilgili taraflar arasında diyalog kurulmasına ve gelecekteki faaliyetlere yönelik toplumsal destek oluşturulmasına yardımcı olabilir. Özellikle gençlerin bu tür etkinliklere katılması, çevresel açıdan sorumlu bir neslin yetiştirilmesine katkı sağlayabilir.

Stratejik iletişimler sayesinde, Baykal Gölü'nün ağlarla kirlenmesi sorununu ele almak için deneyim ve bilgi alışverişi yapılarak veriler analiz edilmiş ve tavsiyeler geliştirilmiştir. Bu yaklaşım, kuruluşlar arasındaki ortaklıkların güçlenmesine, projenin etkinliğinin artmasına ve bölgedeki ekolojik durumun iyileştirilmesine katkı sağlamaktadır. Tüm bunlar, yerel düzeyde sürdürülebilir kalkınma konusunda deneyim ve bilgi değişimini teşvik etmiş, pratik çözümlerin geliştirilmesi ve uygulanması konusunda çabaların artmasına katkı sağlamıştır. Ortaklıklar, topluluğun güçlenmesine ve SKA'ya ulaşmada etkili yolların ortaklaşa bulunmasına olanak sağlamıştır. Ayrıca, bilgi merkezi, sosyal medya, internet platformları, basın bültenleri ve bilgilendirme materyalleri gibi iletişim araçlarını etkin bir şekilde kullanarak geniş bir kitleye Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları hakkında bilgi yaymayı ve dikkat çekmeyi başarmıştır.

4.1.6. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Grubu (UNSDG)

2030 Gündemi'nin uygulanması alanındaki faaliyetlerin etkin bir şekilde yönetilmesi, desteklenmesi ve denetlenmesi amacıyla Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Grubu (UNSDG) kurulmuştur. UNSDG'nin çalışması, “geniş kitlenin tek bir sesle iletişim kurma” ilkesine dayanmaktadır, bu da ortak ve uyumlu bir pozisyonun benimsenmesini içermektedir. UNSDG üyeleri, Küresel İletişim Departmanı ve Kalkınma Koordinasyon Ofisi ile birlikte, yerelde stratejik iletişimlerin ve savunuculuğun rolünü geliştirmeye yönelik bir dizi temel prensibi onaylamışlardır.²¹⁴

Tarihi: 25.08.2024. https://www.vedomosti.ru/press_releases/2023/09/18/ekologicheskaya-aktsiya-na-baikale-proshla-pri-podderzhke-russkoi-mediagruppi-volonter-i-vivezli-199-meshkov-musora-s-beregov.

²¹⁴ “UN Sustainable Development Group. Communications”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 21.08.2024. <https://unsdg.un.org/2030-agenda/communications>.

“UN INFO” veri portalı, ülkelerdeki BM sisteminin çalışmaları hakkında bilgiye erişimi kolaylaştırmakta, SKA, konumlar, ortaklar ve finansal kaynaklar dahil olmak üzere verileri içermektedir. Tüm ülke ekibi BM'nin faaliyetleri ve kaynakları hakkında genel bilgi sağlayan UNSDG web sitesine sahiptir. Pek çoğu yerel dillerde ülkenin iletişimini ve girişimlerini konu alan web sitelerine sahiptir.²¹⁵

BM Kalkınma Koordinasyon Ofisi (The Development Coordination Office (DCO)) web sitesi, Mukim Koordinatörlük (Resident Coordinator, (RC)) sistemine erişimi sağlamakta ve gelişme koordinasyonu sonuçlarını açık bir şekilde yansıtmaktadır. Ayrıca, Birleşmiş Milletler ülke ekipleri (UN Country Teams (UNCT)) ulusal hükümetle, yerel ortaklara, vakıflara, sivil topluma ve hizmet verdikleri tüm kişilere yapılan İşbirliği Çerçeve Anlaşmalarının uygulanması sürecinde kaydedilen ilerlemeyi ve sonuçları yansıtan yıllık Birleşmiş Milletler Ülke Sonuçları Raporu'nu (UN Country Results Report) hazırlamaktalar. UNSDG, çeşitli iletişim kanalları, yenilikçi platformlar, raporlama, iletişim teknolojileri ve hedefe yönelik çalışmalar aracılığıyla SKA'nın gerçekleştirilmesi lehinde daha ikna edici argümanlar sunmaktadır.²¹⁶

Böylece Rapora göre, Birleşmiş Milletler, 2021 yılındaki COP26'ya hazırlık sürecinde, Türkiye hükümetine iklim alanındaki uluslararası iş birliği ve ulusal taahhütlerin yerine getirilmesinde destek sağlamak amacıyla bir İklim Eylem Grubu (Climate Action Task Team) oluşturmuştu. T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın direktifleri doğrultusunda yürütülen, Birleşmiş Milletler gençlik koluna teknik destek ve rehberlik sunmuş. BM tarafından desteklenen 100'den fazla Gençlik İklim Elçisi (Youth Climate Envoys), gençlerin doğrudan taleplerini küresel liderlere iletmek amacıyla bir deklarasyon imzalamıştı. BM Türkiye Mukim Koordinatörlük Ofisi ve BM Gıda Sistemleri Zirvesi Sekreteryası'nın desteğiyle yapılan Türkiye'deki Ulusal Diyalog Koordinatörlük Ofisi tarafından düzenlenen Gıda Sistemleri Zirvesi öncesi Sürdürülebilir Gıda Sistemleri Ulusal Diyalog Çalıştayı'na, kamu sektörünü, özel sektörü, akademiye, sivil toplumu ve iş örgütlerini temsil eden 130'dan fazla katılımcının katıldığı belirtilmektedir. SKA'na ilişkin ilerlemenin gözden geçirildiği ve COVID-19 pandemisi sonrası gıda güvenliğinin yeniden sağlanması için alınacak

²¹⁵ “UN INFO” UN Sustainable Development Group. t.y., Erişim Tarihi: 21.08.2024. <https://uninfo.org/>.

²¹⁶ “UN Sustainable Development Group. Communications”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 21.08.2024. <https://unsdg.un.org/2030-agenda/communications>.

tedbirlerin belirlendiği bir eylem planı oluşturulmuştu. Resmi istatistiklerin geliştirilmesi konusunda, Birleşmiş Milletler ve ilgili taraflar, Türkiye İstatistik Kurumu TürkStat ile birlikte kaynakların mobilize edilmesi ve korunmasına yönelik bir strateji geliştirmişlerdi.²¹⁷

Belirtilen tüm inisiyatifler, önlemler ve diğer projelere hazırlık sürecinde BM tarafından uygulanan, stratejik iletişimin ayrılmaz bir parçasıdır. Etkinlikler için alınan kararlar, besleme sistemleri zirvesi için ulusal diyalog oturumu ve İklim Eylem Grubu oluşturma da dahil olmak üzere alınan kararlar, bilgi değişimi, aydınlatma faaliyetleri ve farklı ilgili taraflarla etkileşime dayanmaktadır. BM'nin genç iklim elçilerine destek verilmesi, devlet ve devlet dışı kuruluşlarla iş birliği ve kaynakların mobilize edilmesi ve ortaklık stratejileri geliştirmesi, stratejik iletişimin ana unsurlarını oluşturmaktadır. Bu şekilde, Birleşmiş Milletler, halkı bilgilendirme, bilgi ve deneyim alışverişi, SKA'ya ulaşma, iklim değişikliği, gıda güvenliği gibi karmaşık sorunlarla mücadele etme konusunda katılımcılara destek olma konusunda kararlı ve sistematik bir şekilde çalışmaktadır. Bu, BM'nin stratejik iletişiminin önemli unsurlarından biridir.

4.1.7. 2023 SKA Zirvesi (2023 SDG Summit)

Çok sayıda SKA'nın gerçekleştirilmesindeki ilerlemenin giderek zorlaştığı görülmektedir, ancak dünya genelinde gelişmekte olan ülkeler, en dezavantajlı ve en hassas nüfus grupları, küresel düzeyde ortak başarısızlıkların yükünü taşımaktadır. Günümüz eğilimlerine göre, 2030 yılına kadar yaklaşık 575 milyon insan aşırı yoksulluk sınırında yaşamaya devam edecek ve sadece yaklaşık üçte birlik bir oranla ülkelerin yoksulluğu yarı yarıya azaltma hedefini ulusal düzeyde başarabileceği tahmin edilmektedir.²¹⁸

İletişim, küresel ilerleme ve güncel sorunların çözümü için ana araç olarak hizmet vermektedir. S. Korman'ın görüşüne göre, günümüzde iletişim genellikle bir kişiden diğerine anlamların ve değerlerin basit bir şekilde iletilmesi olarak görülmektedir.

²¹⁷ “2021 Result Report”, The United Nations Country Team in Türkiye, 2021. Erişim Tarihi: 21.08.2024. https://turkiye.un.org/sites/default/files/2022-10/2021_UNCT_ResultsReport_Final_0.pdf.

²¹⁸ “How the UN SDG Summit aims to transform the world”, The United Nations Office at Geneva t.y., Erişim Tarihi: 25.08.2024. <https://www.ungeneva.org/en/news-media/news/2023/09/85099/how-un-sdg-summit-aims-transform-world>.

Ancak asıl sorun iletilen mesajların anlam ve değerinin alıcıların zihninde şekillenmesi ve gönderenin kastettiğinden farklı olabileceğidir. Alıcılar, iletilen ana mesajları, değerleri, sosyo-politik özellikleri, kültürü ve ekonomik gelişim gibi geniş bir iletişim sistemine bağlı olarak yorumlarlar. Sonuç olarak, mesajların anlamı ve değeri, alışlagelmiş sosyal gerçeğe uyum sağlamak için değişebilir. Bu tür bir sistemde, iletişim toplumsal gruplar için sosyal gerçeğin inşa edilmesi aracı haline gelmektedir.²¹⁹ Bu nedenle, toplumun tüm üyelerinin sürdürülebilir sosyal, ekonomik ve ekolojik gelişime katkıda bulunmaya yönelik bir gerçeklik oluşturulması gerekmektedir. Son zamanlarda, hedef kitlelerle etkileşimde kullanılan araçlardan biri olan diyalojik iletişim modelleri dikkat çekmektedir. Bu modellerde iletişim, göndericiden alıcıya mesaj iletmek olarak değil, belirli bir konunun eylemlerinin karmaşık bir şekilde yorumlanması, aynı zamanda da niyetleri, düşünceleri ve motivasyonları hakkında karar verme süreci olarak anlaşılmaktadır. Bu modellerin temel amacı ortak değerler oluşturmak ve desteklemek, diyalogu kolaylaştırmak ve devlet ile tüm ana hedef kitleler arasında iş birliği sağlamaktır.²²⁰

Bu bağlamında SKA Zirvesi, SKA'na yönelik stratejik iletişimin güçlü bir aracı olarak, deneyimlerin paylaşılmasına teşvik etmekte ve SKA'ya ulaşmada ortak stratejilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktadır. Bu etkinlikte, hükümetler, uluslararası kuruluşlar, sivil toplum ve özel sektör dahil olmak üzere çeşitli paydaşlarla SKA'ları gerçekleştirmede ilerlemeyi, karşılaşılan zorlukları ve öncelikleri tartışma imkânı bulunmaktadır. Katılımcılar, sürdürülebilir kalkınma zorluklarını çözme alanında başarıları, deneyimleri ve en iyi uygulamaları paylaşma şansına sahiptir. Bu da eğitimi teşvik ederek, ilham vererek ve başarılı yaklaşımların yayılmasına katkı sağlayarak gerçekleşmektedir. Zirve, önemli katılımcıları ve paydaşları bir araya getirerek, ortak sorunları çözme ve ortak hedeflere ulaşma amacıyla iş birliklerinin ve ağların oluşturulmasına yardımcı olmaktadır. Zirvenin sonuçları ve çıkarımları, sürdürülebilir kalkınma alanındaki karar alma süreçlerini, uluslararası kuruluşları ve diğer paydaşları etkileyebilir, ortak stratejilerin ve eylemlerin geliştirilmesine katkıda bulunabilir.²²¹

²¹⁹ Steven Corman, “Weapons of Mass Persuasion: Communicating Against Terrorist Ideology”, *Connections: The Quarterly Journal* 5, sayı 3 (2006), s.95.

²²⁰ Bogdanov, “Strategicheskoe kommunikatsii”, s. 150.

²²¹ “2023 SDG Summit”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 27.08.2024.
<https://www.un.org/en/conferences/SDGSummit2023>.

SKA Zirvesi'nin düzenlenmesi, sürdürülebilir kalkınma konularına halkın ve medyanın ilgisini çekerek, bilgi kampanyalarına, farkındalığın artmasına ve halkın desteklemesine ve SKA başarılmasına yönelik toplumun mobilizasyonuna katkıda bulunabilir. Ayrıca ortak değerleri oluşturabilmesi ve aynı fikirleri paylaşabilmesi için bir platform yaratabilir. Bu nedenle, SKA Zirvesi potansiyel olarak stratejik iletişim aracıdır. 2019 ve 2023 yıllarında²²² sadece iki kez gerçekleştirilmesine rağmen, deneyim paylaşımı ve etkileşim platformu olarak büyük potansiyele sahiptir. Dolayısıyla benzer etkinliklerin yıllık olarak düzenlenmesinin gerekliliğini vurgulamaktadır.

4.1.8. Sürdürülebilir Kalkınma Yüksek Düzeyli Siyasi Forumu (High-level Political Forum on Sustainable Development) ve Gönüllü Ulusal İncelemeleri (Voluntary National Reviews)

Sürdürülebilir Kalkınma Yüksek Düzeyli Siyasi Forumu (High-level Political Forum on Sustainable Development (HLPF)), SKA uygulanması konusunda tartışma ve tecrübe paylaşımının ana platformudur. HLPF, Birleşmiş Milletler Genel Merkezi'nde yıllık olarak düzenlenmekte olup, SKA'ları gerçekleştirme konusundaki ilerlemeyi tartışmak amacıyla hükümet temsilcileri, uluslararası kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları, iş dünyası ve diğer ilgili tarafları bir araya getirmektedir. HLPF, BM üye ülkelerinin bilgi alışverişi yapmasına, sorunları ve zorlukları belirlemesine, iyi uygulamaları ve deneyimleri paylaşmasına olanak tanırken, SKA'ları gerçekleştirmek için yeni yaklaşımlar geliştirmesinin stratejik iletişim bağlamında önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Forum, küresel sürdürülebilir kalkınma sorunlarının daha etkili şekilde çözülmesi için iş birliklerinin oluşturulmasına ve çabaların birleştirilmesine katkıda bulunmaktadır.²²³ HLPF, Gönüllü Ulusal İncelemelerinin (GUI) yapılmasına olanak sağlayarak ülkelerin SKA'ları gerçekleştirme konusundaki ilerlemelerini sunmalarına ve diğer katılımcılardan geri bildirim ve öneriler alarak şeffaflığı ve açıklığı artırmaktadır. Bu, SKA'ların gerçekleştirilme sürecinde şeffaflığı ve açıklığı artırarak ülkeler arasında bilgi ve deneyim paylaşımını teşvik eder. Gönüllü

²²² “2023 SDG Summit”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 27.08.2024. <https://www.un.org/en/conferences/SDGSummit2023>.

²²³ “High-Level Political Forum on Sustainable Development” High-Level Political Forum, t.y., Erişim Tarihi: 23.08.2024. <https://hlpf.un.org/home>.

Ulusal İncelemelerin amacı, BM üye ülkelerinin SKA'nı gerçekleştirme süreçlerindeki ilerlemelerini paylaşımlarını teşvik etmekte ve bilgi alışverişi sağlamaktadır. Bu incelemeler, ülkelerin deneyimlerini, başarılarını, karşılaştıkları zorlukları ve öğrendikleri dersleri diğer ülkelerle paylaşarak uluslararası tartışmalara katkıda bulunmaktadır. Böylelikle SKA'ların daha etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi için stratejilerin geliştirilmesine katkı sağlanmaktadır. Bu süreç, en iyi uygulamaların ve başarılı yaklaşımların yayılmasını teşvik ederek küresel sürdürülebilir kalkınma alanında iş birliğini güçlendirmektedir.²²⁴ Stratejik iletişim bağlamında, bu etkinliklere katılım, ülkelerin kamusal ilişkilerini güçlendirebilmeleri, imajlarını pekiştirebilmeleri ve SKA'ları gerçekleştirme sürecinde halkın anlayış seviyesini ve katılımını artırabilmeleri için yardımcı olmaktadır. Stratejik iletişim, devlet kurumları, uluslararası ortaklar, sivil toplum ve diğer paydaşlar arasında etkili bir iletişim ve iş birliğini destekleyerek sürdürülebilir kalkınma yolunda başarılı bir ilerleme sağlayabilir ve SKA'ların gerçekleştirilmesine katkıda bulunabilir. Örneğin, Rusya Federasyonu'nun gönüllü raporu, bu belgenin hazırlanmasının şunları mümkün kıldığını vurgulamaktadır:

- Belgelerin hazırlanmasına ilgili tarafların katılımını sağlamak,
- Devlet kurumları, sivil toplum, iş dünyası ve akademik çevre arasında üretken bir diyalog kurmak,
- Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ilişkin çeşitli bakış açılarını incelemek ve dikkate alarak halkın geniş ilgisini sağlamak,
- 2030 Gündem ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulusal hedeflerin uygunluğunu derinlemesine analiz etmek, ara sonuçları değerlendirmek ve başarılarını değerlendirmek.²²⁵

Bu, GUİ gibi stratejik bir aracın etkin kullanımının etkili olduğunu doğrulamaktadır. Ayrıca, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin "Follow-up to the outcome of the

²²⁴ "Voluntary National Reviews", High-Level Political Forum on Sustainable Development, t.y., Erişim Tarihi: 23.08.2024. <https://hlpf.un.org/vnrs>.

²²⁵ "Voluntary National Review of the progress made in the implementation of the 2030 Agenda for Sustainable Development", Russian Federation, 2020. Erişim Tarihi: 23.08.2024. https://hlpf.un.org/sites/default/files/vnrs/2021/26962VNR_2020_Russia_Report_English.pdf.

Millennium Summit" ("Millennium Zirvesi Sonuçlarının İzlenmesi") başlıklı raporunda GUİ ile ilgili bir dizi öneri sunulmaktadır.

Hükümetler, uygun mekanizmalar aracılığıyla evrensel kapsama ve katılımı sağlamalıdır. Temel grupları ve ilgili tarafları, ulusal ve bölgesel düzeylerde analizler gerçekleştirmek için etkin bir şekilde dahil etmelidir. Her ülkenin, gözden geçirme sürecine tabi olan vadeli adımları, öğretileri, en iyi uygulamaları, güncel sorunları ve eksiklikleri, sonuçları ve önerileri, destek gereksinimi olan alanları, ülkelerin veya diğer tarafların yardım taahhütlerini, her ülkenin planladığı gelecek adımları belirtmesi gerekmektedir. Ayrıca, bölgesel forumlardaki sonuçların politik olarak yüksek düzeyli bir sürdürülebilir kalkınma forumunda sunulmak üzere genel bir biçimde sunulması ve GUL için genel bir yapı önerilmesi teklif edilmiştir.²²⁶ Bu da tek bir ses ilkesine uygun olmaktadır.

Bu araç oldukça etkili olsa da pozitif bir trende rağmen, tablo 2016 yılında 22 rapor olan GUİ sayısı 2020'ye kadar 47 rapora yükselmişti. Ancak 2023'e gelindiğinde bu eğilim azalmış ve 39 rapora düşmüş (Tablo 1'den görülebilir). 2016 ile 2023 arasındaki dönemde toplamda 187 rapor dile getirilmiştir. Bu raporlardan 4 tanesi sadece 2 ülkeye aitken, 3 rapor 13 ülkeye aittir ve 108 ülke 2 rapora sahiptir. 64 ülke ise sadece bir rapora sahiptir (tablo 1) ki bu durum, bu alanda daha fazla destek sağlanması ve ülkeleri GUİ oluşturmaya teşvik etmek için bir mekanizma arayışına işaret etmektedir.

Tablo 1. Gönüllü Ulusal İncelemeleri²²⁷

ULKE	Country	VNR	Sayı	1 Rapor	2 Rapor	3 Rapor	4 Rapor
ABD	USA	Yok					
Afganistan	Afghanistan	Var	2	2017	2021		
Almanya	Germany	Var	2	2016	2021		
Andorra	Andorra	Var	2	2018	2022		
Angola	Angola	Var	1	2021			
Antigua ve	Antigua and Barbuda	Var	1	2021			

²²⁶ "Report Follow-up to the outcome of the Millennium Summit. Critical milestones towards coherent, efficient and inclusive follow-up and review at the global level", General Assembly, 19 January 2016. Erişim Tarihi: 23.08.2024. <https://sdgs.un.org/documents/70684-critical-milestones-towards-coherent-21533>.

²²⁷ Tablo yazarın kendi tasavvurudur. Bilgi kaynağı Voluntary National Reviews. High-Level Political Forum on Sustainable Development. t.y. Erişim Adresi: <https://hlpf.un.org/vnrs>.

Barbuda							
Arjantin	Argentina	Var	3	2017	2020	2022	
Arnavutluk	Albania	Var	1	2018			
Avustralya	Australia	Var	1	2018			
Avusturya	Austria	Var	1	2020			
Azerbaycan	Azerbaijan	Var	3	2017	2019	2021	
Baglades	Baglades	Var	2	2017	2020		
Bahamalar	Bahamas	Var	2	2018	2021		
Bahreyn	Bahrain	Var	2	2018	2023		
Barbados	Barbados	Var	2	2020	2023		
Belarus	Belarus	Var	2	2017	2022		
Belçika	Belgium	Var	2	2017	2023		
Belize	Belize	Var	1	2017			
Benin	Benin	Var	3	2017	2018	2020	
Bhutan	Bhutan	Var	2	2018	2021		
Birlesik Arap Emirlikleri	United Arab Emirates	Var	2	2018	2022		
Bolivya	Bolivia	Var	1	2021			
Bosnia ve Herzegovina	Bosnia and Herzegovina	Var	2	2019	2023		
Botsvana	Botswana	Var	2	2017	2022		
Brezilya	Brazil	Var	1	2017			
Brunei Darussalam	Brunei Darussalam	Var	2	2020	2023		
Bulgaristan	Bulgaria	Var	1	2020			
Burkina Faso	Burkina Faso	Var	2	2019	2023		
Burma (Myanmar)	Burma (Myanmar)	Yok					
Burundi	Burundi	Var	1	2020			
Çad	Chad	Var	2	2019	2021		
Çek Cumhuriyeti	Czech Republic	Var	2	2017	2021		
Cezayir	Algeria	Var	1	2019			
Cibuti	Djibouti	Var	1	2021			
Çin	China	Var	2	2016	2021		
Comoros	Comoros	Var	2	2020	2023		
Côte d'Ivoire	Cote Divoire	Var	2	2019	2022		
Danimarka	Denmark	Var	2	2017	2021		
Doğu Timor	Timor Leste	Var	2	2019	2023		
Dominik	Dominica	Var	1	2022			

Dominik Cumhuriyeti	Dominican Republic	Var	2	2018	2021		
Ekvador	Ecuador	Var	2	2018	2020		
Ekvador Ginesi	Ecuadorian Guinea	Var	1	2022			
El Salvador	El Salvador	Var	2	2017	2022		
Endonezya	Indonesia	Var	3	2017	2019	2021	
Eritre	Eritrea	Var	1	2022			
Ermenistan	Armenia	Var	2	2018	2020		
Estonya	Estonia	Var	2	2016	2020		
Etiyopya	Ethiopia	Var	2	2017	2022		
Fas	Morocco	Var	2	2016	2020		
Fiji	Fiji	Var	2	2019	2023		
Filipinler	Philippines	Var	3	2016	2019	2022	
Filistin	State of Palestine	Var	1	2018			
Finlandiya	Finland	Var	2	2016	2020		
Fransa	France	Var	2	2016	2023		
Gabon	Gabon	Var	1	2022			
Gambiya	Gambia	Var	2	2020	2022		
Gana	Ghana	Var	2	2019	2022		
Gine	Guinea	Var	1	2018			
Gine-Bissau	Guinea-Bissau	Var	1	2022			
Grenada	Grenada	Var	1	2022			
Guatemala	Guatemala	Var	2	2017	2019	2021	
Güney Afrika	South Africa	Var	1	2019			
Güney Kore	Republic of Korea	Var	1	2016			
Güney Sudan	South Sudan	Hazırlanıyor		2024			
Gürcistan	Georgia	Var	2	2016	2020		
Guyana	Guyana	Var	2	2019	2023		
Haiti	Haiti	Yok					
Hindistan	India	Var	2	2017	2020		
Hirvatistan	Croatia	Var	2	2019	2023		
Hollanda	Netherlands	Var	2	2017	2022		
Honduras	Honduras	Var	2	2017	2020		
İngiltere	United Kingdom	Var	1	2019			
Irak	Iraq	Var	2	2019	2021		
Iran	Iran	Yok					
İrlanda	Ireland	Var	2	2018	2023		
İspanya	Spain	Var	2	2018	2021		
İsrail	Israel	Var	1	2019			

İsveç	Sweden	Var	2	2017	2021		
İsviçre	Switzerland	Var	3	2016	2018	2022	
İtalya	Italy	Var	2	2017	2022		
İzlanda	Iceland	Var	2	2019	2023		
Jamaika	Jamaica	Var	2	2018	2022		
Japonya	Japan	Var	2	2017	2021		
Kamboçya	Cambodia	Var	2	2019	2023		
Kamerun	Cameroon	Var	2	2019	2022		
Kanada	Canada	Var	2	2018	2023		
Karadağ	Montenegro	Var	2	2016	2022		
Katar	Qatar	Var	3	2017	2018	2021	
Kazakistan	Kazakhstan	Var	2	2019	2022		
Kenya	Kenya	Var	2	2017	2020		
Kıbrıs Rum Yönetimi	Cyprus	Var	2	2017	2021		
Kirgizistan	Kyrgyz Republic	Var	1	2020			
Kiribati	Kiribati	Var	1	2018			
Kolombiya	Colombia	Var	3	2016	2018	2021	
Komorlar	Comoros	Var	2	2020	2023		
Kongo Cumhuriyeti	Congo	Var	2	2019			
Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti	Democratic People's Republic of Korea	Var	1	2021			
Kosta Rika	Costa Rica	Var	2	2017	2020		
Küba	Cuba	Var	1	2021			
Kuveyt	Kuwait	Var	2	2019	2023		
Laos	Lao Peoples Democratic Republic	Var	2	2018	2021		
Lesotho	Lesotho	Var	2	2019	2022		
Letonya	Latvia	Var	2	2018	2022		
Liberya	Liberia	Var	2	2020	2022		
Libya	Libya	Var	1	2020			
Lihtensteyn	Liechtenstein	Var	2	2019	2023		
Litvanya	Lithuania	Var	2	2018	2023		
Lübnan	Lebanon	Var	1	2018			
Lüksemburg	Luxembourg	Var	2	2017	2022		
Macaristan	Hungary	Var	1	2018			
Madagaskar	Madagascar	Var	2	2016	2021		
Makedonya	North Macedonia	Var	1	2020			
Malavi	Malawi	Var	2	2020	2022		

Maldivler	Maldives	Var	2	2017	2023		
Malezya	Malaysia	Var	2	2017	2021		
Mali	Mali	Var	2	2018	2022		
Malta	Malta	Var	1	2018			
Marshall Adalari	Marshall Islands	Var	1	2021			
Mauritius	Mauritius	Var	1	2019			
Meksika	Mexico	Var	3	2016	2018	2021	
Mikronezya Federal Devletleri	Micronesia	Var	1	2020			
Mısır	Egypt	Var	3	2016	2018	2021	
Mogolistan	Mongolia	Var	2	2019	2023		
Moldova	Republic of Moldova	Var	1	2020			
Monaco	Monaco	Var	1	2017			
Moritanya	Mauritania	Var	1	2021			
Mozambik	Mozambique	Var	1	2020			
Myanmar	Myanmar	Yok					
Namibya	Namibia	Var	2	2018	2021		
Nauru	Nauru	Var	1	2019			
Nepal	Nepal	Var	2	2017	2020		
Nijer	Niger	Var	3	2018	2020	2021	
Nijerya	Nigeria	Var	2	2017	2020		
Nikaragua	Nicaragua	Var	1	2021			
Norveç	Norway	Var	2	2016	2021		
Orta Afrika Cumhuriyet in Republic	Central African Republic	Var	2	2019	2023		
Özbekistan	Uzbekistan	Var	2	2020	2023		
Pakistan	Pakistan	Var	2	2019	2022		
Palau	Palau	Var	1	2019			
Panama	Panama	Var	2	2017	2020		
Papua Yeni Gine	Papua New Guinea	Var	1	2020	2020		
Paraguay	Paraguay	Var	2	2018	2018	2021	
Peru	Peru	Var	2	2017	2020		
Polonya	Poland	Var	2	2018	2023		
Portekiz	Portugal	Var	2	2017	2023		
Romanya	Romania	Var	2	2018	2023		
Ruanda	Rwanda	Var	2	2019	2023		
Rusya	Russian Federation	Var	1	2020			
Samoa	Samoa	Var	2	2016	2020		
San Marino	San Marino	Var	1	2021			
São Tomé	Sao Tome and	Var	1	2022			

ve Príncipe	Príncipe						
Senegal	Senegal	Var	2	2018	2022		
Seysel Adalari	Seychelles	Var	1	2020			
Sierra Leone	Sierra Leone	Var	3	2016	2019	2021	
Şili	Chile	Var	3	2017	2019	2023	
Singapur	Singapore	Var	2	2018	2023		
Sırbistan	Serbia	Var	1	2019			
Slovakya	Slovakia	Var	2	2018	2023		
Slovenya	Slovenia	Var	2	2017	2020		
Solomon Adalari	Solomon Islands	Var	1	2020			
Somali	Somalia	Var	1	2022			
Sri Lanka	Sri Lanka	Var	2	2018	2022		
St. Kitts ve Nevis	Saint Kitts and Nevis	Var	1	2023			
St. Lucia	Saint Lucia	Var	1	2019			
St. Vincent ve the Grenadines	Saint Vincent and the Grenadines	Var	1	2020			
Sudan	Sudan	Var	2	2018	2022		
Surinam	Suriname	Var	1	2022			
Suriye	Syrian Arab Republic	Var	1	2020			
Suudi Arabistan	Saudi Arabia	Var	2	2018	2023		
Tacikistan	Tajikistan	Var	2	2017	2023		
Tanzanya	United Republic of Tanzania	Var	2	2019	2023		
Tayland	Thailand	Var	2	2017	2021		
Togo	Togo	Var	4	2016	2017	2018	2022
Tonga	Tonga	Var	1	2019			
Trinidad ve Tobago	Trinidad and Tobago	Var	1	2020			
Tunus	Tunisia	Var	2	2019	2021		
Türkiye	Türkiye	Var	2	2016	2019		
Türkmenistan	Turkmenistan	Var	2	2019	2023		
Tuvalu	Tuvalu	Var	1	2022			
Uganda	Uganda	Var	2	2016	2020		
Ukrayna	Ukraine	Var	1	2020			
Umman	Oman	Var	1	2019			
Ürdün	Jordan	Var	2	2017	2022		
Uruguay	Uruguay	Var	4	2017	2018	2021	2022
Vanuatu	Vanuatu	Var	1	2019			
Venezuela	Venezuela	Var	1	2016			

Viyetnam	Vietnam	Var	2	2018	2023		
Yemen	Yemen	Hazırlanıyor		2024			
Yeni Zelanda	New Zealand	Var	1	2019			
Yunanistan	Greece	Var	2	2018	2022		
Yeşil Burun Adaları	Cabo Verde	Var	2	2018	2021		
Zambiya	Zambia	Var	2	2020	2023		
Zimbabve	Zimbabwe	Var	2	2017	2021		

4.1.9. “Bir Milyon Ses: İstedğimiz Dünya”

Birleşmiş Milletler, “Bir Milyon Ses: İstedğimiz Dünya” olarak bilinen ulusal ve tematik danışma sistemini oluşturmuş olup, bu yeni stratejide, iş birliğinin tematik düzeyi vurgulanmaktadır. Bu düzeyde iş birliği, yoksullukla, okur yazarlıkla mücadele gibi belirli alanlarda ulusal devletler, bölgesel kuruluşlar, uluslararası kurumlar ve BM kuruluşları arasında gerçekleştirilmektedir. Ulusal devletlerin yanı sıra yerel topluluklar, sivil toplum örgütleri, iş dünyası insanları ve bölgesel gruplar da katılım göstermektedir. BM’e göre, küresel ekonominin gelişmesi, bu süreci engelleyen sosyo-ekonomik sorunların üstesinden gelinmesi ve insan potansiyelinin geliştirilmesi olmaksızın mümkün değildir. Bu nedenle, BM bünyesinde, ulusal politikaların sosyal dağıtımını dikkate alan ve sosyal ayrımcılığı etkileyen unsurları ortadan kaldırmayı hedefleyen ayrı yönetim kurulları oluşturulmuştur.²²⁸

Tüm düzeylerde iş birliğini teşvik eden bir mekanizma olarak belirli bölgelerin gelişim özelliklerini anlamaya yardımcı olan alt bölgesel platformların oluşturulmasına önemli çaba harcanmıştır. BM’in küresel yönetimi çerçevesinde böyle bir işbirliği platformunun örneği, küçük adalı devletlerin sürdürülebilir kalkınma stratejisi olan Mauritius Stratejisi’ni içermektedir.²²⁹ Burada açıklanan önerilerin uygulanması, Pasifik bölgesel platformunun faaliyetlerinde görülmektedir. Bu platform, gelişmekte olan Pasifik adalı ülkelerin kalkınma hedeflerine ulaşmalarında destek sağlamak amacıyla misyonunu temsil etmektedir. Bu çerçevede, ticaret yoluyla ekonomik

²²⁸ “A Million Voices: The World We Want. A Sustainable future with dignity for all” United Nations, t.y. Erişim Tarihi: 15.07.2024. <https://sdgs.un.org/statements/million-voices-world-we-want-sustainable-future-dignity-all-11056>.

²²⁹ “Mauritius Strategy for the Further Implementation of the Programme of Action for the Sustainable Development of Small Island Developing States”, United Nations General Assembly, A/61/277, 21 August 2006. Erişim Tarihi: 10.07.2024. <https://sdgs.un.org/documents/a61277-mauritius-strategy-further-impl-18516>.

büyüme ve yabancı sermaye akışı modeli, bu bölge için uygun olmadığı değerlendirilmektedir. Aslında, küçük adalı devletler genellikle insan kaynaklarının yetersizliğiyle ilişkili sosyo-ekonomik eşitsizliklerden etkilenmektedir. Strateji kapsamında, kalkınmanın temel engeli olan yoksullukla mücadele edilmesine odaklanılarak, adalı ülkelerin gelişmiş ülkeler kategorisine girmesi hedeflenmektedir. Yatırımlarda iklim değişikliğine uyum sağlama, cinsiyet eşitliğinin yaygınlaştırılması ve gıda güvensizliğinin giderilmesine öncelik verilmektedir. Devletlere ise, gençleri ve her düzeydeki yönetim organlarını kalkınma sorunlarının çözümüne aktif olarak dahil etmeleri önerilmektedir. Bu şekilde, ulusal devlet ve BM kuruluşları arasında sürdürülebilir kalkınma stratejisinin uygulanmasında bölgesel düzeyde bir ortaklık söz konusudur. Adalı ülkeler, ekonomik kalkınma alanında hedeflere henüz tam ulaşamamış olmalarına rağmen, bölge şu anda belirli başarılar elde etmiştir. Örneğin, Pasifik bölgesinde, Asya-Pasifik bölgesinin diğer alt bölümlerine göre internet erişiminin en yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Dolayısıyla eğitim ve teknoloji alanlarında geniş perspektifler açmaktadır.²³⁰

Platformunun sürdürülebilir kalkınma önerilerini ve stratejilerini yansıtan faaliyetleri, Birleşmiş Milletler tarafından hedeflerin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için stratejik iletişimde önemli bir bağlantı oluşturmaktadır. Küresel sorunların çözümüne yönelik aktif etkileşim, bilgi paylaşımı ve uluslararası iş birliği yoluyla geniş katılımlı ortaklık korunması, bölgesel platformlar, ulusal devletler ve BM kurumları arasındaki stratejik iletişimde önemli bir yön oluşturmaktadır. SKA'nın gerçekleştirilmesi, tüm yönetim düzeylerinin ve gençlerin aktif katılımıyla, BM'nin bölgesel ve uluslararası girişimlerinde stratejik iletişim prensiplerinin başarılı bir şekilde uygulandığını göstermektedir. Bilgi kanallarının etkin kullanımı, iletişim stratejilerinin uyarlanması ve çeşitli paydaşların eylemlerinin koordine edilmesi, bölgenin ve dünyanın sürdürülebilirliği ve gelişimi hedeflerine ulaşmada yardımcı olmaktadır.

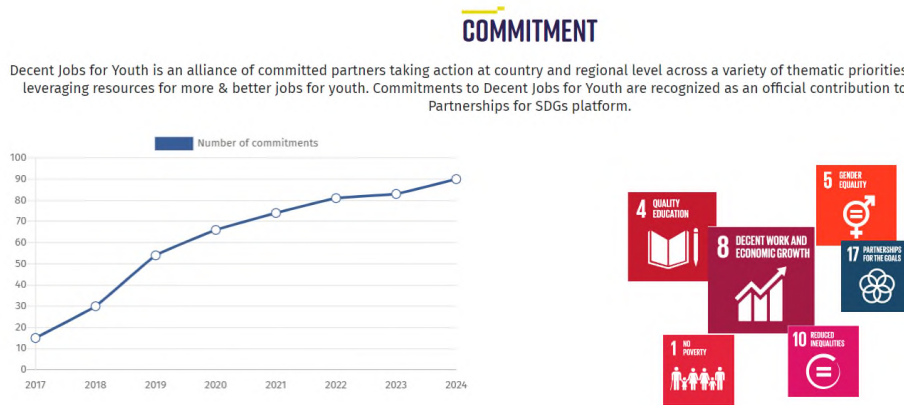
4.1.10. “Gençler için Saygın İstihdam” (Decent Jobs for Youth) İnisiyatifi

BM, "Amaçlar için Ortaklıklar" arasında olan 17. SKA 'yi yansıtan ortaklığı aktif olarak teşvik ediyor, etmektedir.²³¹ Bu bağlamda, “Gençler için Saygın İstihdam” (Decent

²³⁰ Kseniya Kotkova ve Pronyakina Ekaterina. “Global'noe upravleniye v deyatel'nosti OON kak mekhanizm realizatsii kontseptsii ustoychivogo razvitiya”. *Upravlencheskoe konsul'tirovanie* 4, (2018),s.102.

²³¹ “Goal 17: Revitalize the global partnership for sustainable development”, United Nations, t.y.

Jobs for Youth) inisiyatifi, BM tarafından desteklenen, küresel ortaklıklar düzeyinde stratejik iletişimin bir örneği olarak değerlendirilebilir. Bu inisiyatif 2030 Gündemi'nin bir parçasıdır ve gençlerin saygın işlere erişimini desteklemeyi amaçlamaktadır. Ortaklıkları aktif olarak teşvik ederek ve çeşitli ilgili tarafları katılıma dahil ederek, program, ortakların gençler arasındaki işsizlik sorununa çözüm bulma küresel hareketinin bir parçası olma fırsatı sunmaktadır. Stratejik iletişim bu girişimin başarılı bir şekilde yürütülmesinin temel unsuru olan, strateji desteği, taahhüt alımı ve liderlik prensiplerinin uygulanması gibi pratik adımları ortaklara sunmayı içermektedir. Ayrıca, platformu ve ortaklarla düzenli etkileşimi aracılığıyla, girişim, ortakların taahhütlerinin ilerlemesini ve sonuçlarını takip ederek, faaliyetlerinin SKA'na ulaşmaya olan etkisini vurgulamaktadır.²³² Bu iletişim stratejisi, uzun vadeli ve etkili ortaklıklar oluşturmayı ve gençlerin küresel düzeyde işsizlik durumunu iyileştirmek için toplumsal farkındalığı ve eylemi artırmayı desteklemektedir. Bu girişim kapsamında 41,596,081 genç, 94 ortak ve 90 taahhüt²³³, yer almaktadır ve şekil 2'de görüldüğü gibi taahhüt sayısı her yıl artmaktadır. (Şekil 2)

Şekil 2. Taahhütler²³⁴

Bu durum, Birleşmiş Milletler gibi küresel bir kuruluşla iş birliğine olan ilginin her geçen yıl arttığını göstermektedir, bu da tüm ilgili tarafların SKA'ya katkıda bulunma konusunda dikkatlerini çekmeye yardımcı olmaktadır.

Erişim Tarihi: 19.07.2024. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/globalpartnerships/>.

²³² "Become a partner", Decent jobs for youth, t.y., Erişim Tarihi: 15.05.2024.

<https://www.decentjobsforyouth.org/become-a-partner#what>.

²³³ "IMPACT", Decent jobs for youth, t.y., Erişim Tarihi: 15.05.2024.

<https://www.decentjobsforyouth.org/impact-section>.

²³⁴ "IMPACT."

4.1.11. Birleşmiş Milletler'in Resmi Web Sitesi

Alikılıç'ın ifadesine göre, organizasyonlar çeşitli ilişkiler kurmak için farklı stratejilere ve yöntemlere sahiptir. Ancak günümüz teknolojik ortamında, internet üzerinden olumlu ilişkilerin sürdürülmesi ve devam ettirilmesi için stratejiler ve yöntemler planlanmalıdır.²³⁵ Çoğu kuruluş, kurumsal iletişimin önemli bir parçasının, kuruluşların tanımlandığı ve analiz edildiği pencereler olarak hizmet eden web siteleri olduğunu düşünmektedir.²³⁶ Vorvoreanu'ya göre, web siteler hedef kitlelerin genellikle kuruluşlarla iletişim kurmak ve ilişkiler geliştirmek için kullandıkları bir araçtır.²³⁷ Bu internet kaynakları, organizasyonun faaliyetleri hakkındaki bilgilerle hedef kitleyi tanıtarak organizasyonun kitle tarafından anlaşılmasını kolaylaştırır; etkileşim ve diyalog hedefleri doğrultusunda hedef kitle ile iletişimi sürdüren organizasyonlar, tüketicilerini daha doğru bir şekilde tanımlayabilir. Bu şekilde, şirket web siteleri, organizasyonların kitleye çeşitli bilgiler sunabileceği bir sistem haline gelir, ses, video ve grafik veriler dahil olmak üzere sürekli olarak bilgi sağlanabilir.²³⁸

Yukarıdaki tanımlayıcı bilgiler ışığında belirtmek gerekirse, geniş toplum kesimleri için SKA hakkında temel bilgi kaynağı BM web sitesi ve özellikle de onun içerisindeki “BM Haber Merkezi” (UN News Centre) adlı bölümüdür. Haber Merkezi, Birleşmiş Milletler'in altı resmi dilinde bilgi yayınlayan dünyanın en büyük haber ajanslarından biridir. Birleşmiş Milletler web sitesindeki Haber Merkezi özel bölümü, en son iletişim araçlarını sağlayan çok yönlü bir bilgi kaynağıdır; fotoğraf raporları, televizyon, video arşivi, radyo, bloglar ve ayrıca Twitter, Facebook, YouTube vb. sosyal medya hesapları içirmektedir.

Bu bölüm, Birleşmiş Milletler Bilgi Merkezleri bulunan çeşitli bölgelerden gelen bilgiler aracılığıyla geniş kitlelere ulaşma ve BM'nın faaliyetleri hakkında bilgi sağlama imkânı sunar. Bu durum, Organizasyonun faaliyetlerine dair bilgi dağıtımını

²³⁵ Özlem Aşman Alikılıç, *Halkla İlişkiler 2.0 Sosyal Medyada Yeni Paydaşlar Yeni Teknikler* (Ankara: Efil, 2011), s.7.

²³⁶ Kent Michael ve Taylor Maureen. “Maximizing Media Relations: A Web Site Checklist.” *Public Relations Quarterly* 23, (1993), s.14

²³⁷ Mihaela Vorvoreanu, “Online Organization – Public Relationships: An Experience – Centered Approach”. *Public Relations Review* 32, (2006), s.397.

²³⁸ Hatun Boztepe, “Halkla ilişkilerin kurum ile hedef kitle arasında ilişki oluşturma amacı ve kurumsal web sayfalarının diyalojik halkla ilişkiler aracı olarak kullanımı”. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, sayı 20 (2023), s.97.

teşvik etmektedir. BM faaliyetlerinin açıklanması ve anlaşılmasına özel önem verilir ve bu, yorumlama işlevi için önemli bir rol oynar. BM faaliyetlerine yönelik referans materyallerin yayılması, BM'in bilgi çalışmalarındaki önemli bir rolü yansıtmaktadır. Bu faaliyetler, internet ağında ve basılı yayınlarda, broşürler, kitaplar, dergiler ve afişler aracılığıyla gerçekleştirilmekte ve bilgilendirici ve pazarlama etkileri meydana getirmektedir. BM'deki çeşitli kuruluşlarda, ilgili bölümler ve departmanlar aracılığıyla bilgilendirme ve propaganda çalışmaları yürütülmekte, bu da BM'nin ana mesajlarını ve çalışmaları hakkındaki bilgilerin etkili bir şekilde yayılmasına olanak tanımaktadır. Kitle ile etkileşimli iletişime yardımcı olan çeşitli bilgi araçları, BM ile toplum arasında şeffaf ve etkili iletişimin tesisi açısından önemli bir rol oynamaktadır.²³⁹

BM'nin web sitesindeki bilgi incelenmesi ve 2030 Gündemi ile Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın sunuluş biçimi, organizasyonun bu konuları tüm vatandaşlar için anlaşılır ve erişilebilir hale getirmeye çalıştığını göstermektedir. Bu, herkes için bir ajandanın olduğu ve her bireyin, en küçük şekilde bile, katkıda bulunması gerektiği ilkesini vurgular. 2030 Gündemi ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı bu şekilde sunarak, BM, bu amaçlara ulaşma sorumluluğunun sadece ulusal hükümetlerde değil, aynı zamanda vatandaşlarda da olduğunu, onların da katılım göstermesi ve günlük yaşamlarında değişiklik yapmaları gerektiğini iletmektedir.

Sürekli artan bilgi akışları ve hızla gelişen teknolojiler çağında, modern insan için büyük öneme sahip olan büyük miktarda video içeriği ve görseller mevcuttur. Bu görsel materyaller, bilgi iletiminde ve çevresel dünyanın algılanması ve anlaşılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Görüntüler ve video içerikleri, kişisel gelişime ve sosyal farkındalığa güçlü bir etki yapabilir; insanların görüş oluşturmaya, belirli değerlerle kimlik kurlmalarına ve kültürel deneyimlerini zenginleştirmelerine katkıda bulunabilir.²⁴⁰

BM web sitesinde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilgili çeşitli konuları kapsayan video materyaller oluşturulmaktadır. Bu materyaller, kamuoyunu bilgilendirmede

²³⁹ “UN News. Global perspective Human stories” United Nations, t.y. Erişim Tarihi: 14.07.2024 <https://news.un.org/en/>.

²⁴⁰ Aleksandr Grishin, Il'ina Sofiya, Pichugina Mariya, Turnova Yuliya. “Kognitivnaya otsenka vospriyatiya informatsii pri cheredovanii razlichnogo tipa videokontenta”. *Kazanskiy pedagogicheskiy zhurnal* 5, sayı. 142, (2020), s.227.

önemli bir rol oynamaktadır. Bu videolara sayesinde insanlar, iklim değişikliği, enerji, eğitim, eşitsizlik gibi önemli konular hakkında güncel bilgi edinebilmektedirler.²⁴¹

BM, UNICEF (Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu) ile işbirliği yaparak “Little Smurfs - Big Goals” (Küçük Şirinler- Büyük Adımlar) adlı video serisini başlatmış ve Şirinler'in SKA elçileri olarak tanındığı bir video serisi hazırlanmış. Bu videolar, çocukların, gençlerin ve yetişkinlerin bu amaçlara ulaşma sürecine katılımını sağlamak hedefiyle kullanılmaktadır. Sadece 1 dakika süren kısa video, her bireyin değişime katkıda bulunabileceği ve küçük ortak adımların bile küresel etkisi olabileceği fikrini vurgulamaktadır.²⁴²

Bilginin görsel sunumu, bu bilgiyi hedef kitle için daha erişilebilir ve anlaşılır hale getirir. Bu da iletişimi daha etkili hale getirir ve belirtilen konularda farkındalığı artırır. Video materyaller, insanlara belirli sorunların nasıl çözüldüğünü görme ve sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleştirilmesine nasıl katkıda bulunabileceklerini anlama konusunda yardımcı olur. Ayrıca, kısa videolar, daha büyük ilgi uyandırabilir. Çünkü uzun bir süre gerektirmezler. Bilginin çizgi film karakterleri aracılığıyla görsel olarak sunulması, karmaşık sorunları anlama konusunu kolaylaştırır ve her bireyin daha iyi bir gelecek oluşturmak için katkıda bulunma olanaklarına odaklanmaktadır. Ayrıca, görsel imgeler ve renkli karakterler, çocukların karmaşık konuları ve kavramları daha iyi anlamalarına yardımcı olarak, bu konuları daha erişilebilir ve ilgi çekici hale getirir. Çocuklar için bu sadece bir bilgi kaynağı olmakla kalmaz, aynı zamanda ilham kaynağı ve eyleme geçme motivasyonu olur. Videolar, çocuklara iş birliği, çevreye duyarlılık ve toplumsal sorumluluğun önemini içselleştirmelerine yardımcı olabilir. Bilginin oyun formatında ve anlaşılır karakterler aracılığıyla sunulması, öğrenmeyi çocuklar için daha ilginç ve akılda kalıcı hale getirir, onları düşünmeye ve harekete geçmeye teşvik eder. Ayrıca, erken yaşlardan itibaren sosyal sorumluluk değerlerini yerleştirir.

BM web sitesi, stratejik düzeyde iletişimde kilit bir rol oynayarak, bireylerin olumlu değişimler yapmaları için alabilecekleri eylem ve adımlara dair özel bir sayfa sunarak önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin, “The Lazy Person's Guide to Saving the World”

²⁴¹ “SDG. Videos”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 15.07.2024.
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/news/videos/>.

²⁴² “The Smurfs are doing their part to achieve the Sustainable Development Goals”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 15.07.2024.
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/blog/2017/02/teamsmurfs/>.

(Tembel İnsanın Dünyayı Kurtarma Rehberi), insanlara günlük yaşamlarında küçük adımların SKA'ya ulaşmada ne kadar önemli olduğunu fark etmelerini sağlayarak bilgilendirme ve motivasyon aracı olarak hizmet etmektedir.²⁴³ Bu tür bilgi desteği, Birleşmiş Milletler'in önderliğinde stratejik hedeflerin gerçekleştirilmesi sürecine toplumun katılımını teşvik etmektedir. Bu rehber, insanların günlük rutinlerinde basit eylemlerden başlayarak gezegenin sürdürülebilir geleceğine katkıda bulunabileceklerini anlamalarına yardımcı olan erişilebilir ve kolayca anlaşılabilir bir kaynaktır. Rehber, ekolojik ayak izini azaltmak, kaynak tüketimini azaltmak ve daha sürdürülebilir bir ortamı teşvik etmek için herkesin alabileceği çeşitli ipuçları, püf noktaları ve pratik adımları içermektedir. BM'nin web sitesinde, enerji verimli cihazların kullanımı, günlük su tasarrufu ve toplu taşıma tercihi gibi basit ve açık tavsiyelerin sunulması²⁴⁴, küresel sürdürülebilir kalkınmaya katkı yapmanın erişilebilirliğini ve basitliğini vurgulamaktadır.²⁴⁵ Bu öneriler, her birimizin, günlük basit eylemlerinde bile sürdürülebilir bir geleceğe doğru global bir harekete katılabileceğini hatırlatmaktadır. “Tembel İnsanın Dünyayı Kurtarma Rehberi”, Birleşmiş Milletler'in sürdürülebilir kalkınma hakkında bilgiyi geniş kitlelere erişilebilir ve anlaşılır hale getirme çabalarının parlak bir örneğidir. Bu rehber aracılığıyla herkes, gezegenimizin geleceğini koruma sorumluluğunu üstlenmeye ve daha sürdürülebilir ve sağlıklı bir dünya yaratma global çabalarının bir parçası olmaya davet edilmektedir.

4.1.12. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın Resmi Web Sitesi

Sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde, BM'nin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ayrılmış daha özel bir web sitesi de bulunmaktadır. Bu sitede, 2030 Gündemi hakkında bilgiler sunulmaktadır ve özellikle her biriyle ilgili daha fazla bilgi edinmek için seçilebilecek 17 Amaç hakkında detaylı bilgiler sağlanmaktadır. Bu bilgiler arasında Amaçların tanımı ve göstergeleri yer almaktadır.²⁴⁶

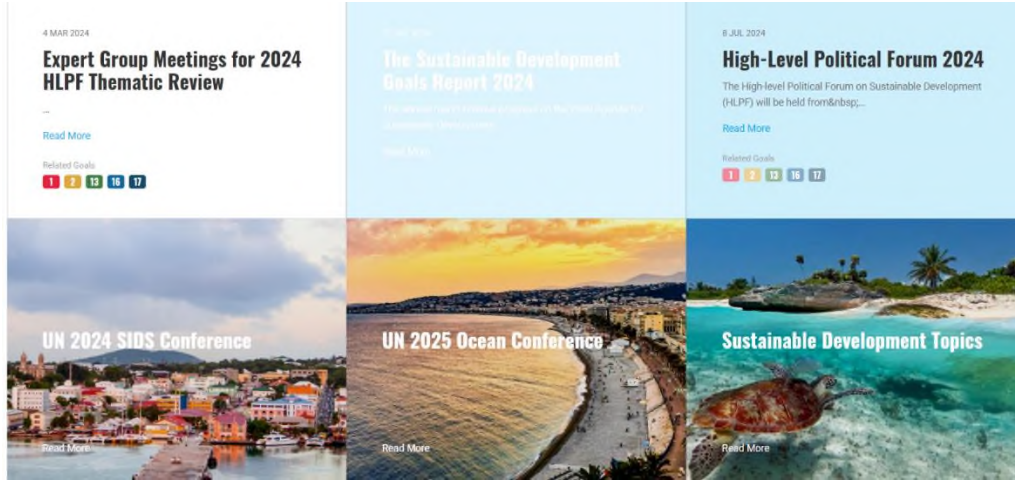
²⁴³ “The Lazy Person's Guide to Saving the World”, Sustainable Development Goals, t.y. Erişim Tarihi: 15.07.2024. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/takeaction/>.

²⁴⁴ “The Lazy Person's Guide to Saving the World.”

²⁴⁵ “The Lazy Person's Guide to Saving the World.”

²⁴⁶ “Take Action for the Sustainable Development Goals”, Sustainable Development Goals, t.y. Erişim Tarihi: 15.07.2024. <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>.

BM'nin “Make the SDGS a Reality” (SKA’ları gerçeğe dönüştürün) adlı platformunu (şekil 3) da içeren web sitesinde, Birleşmiş Milletler tarafından düzenlenen çeşitli etkinliklere ve Sürdürülebilir Kalkınma Yüksek Düzeyli Siyasi Forumu gibi yaklaşan resmi etkinliklere dair bilgilerin yanı sıra, BM Okyanus Konferansı gibi etkinliklere dair bilgiler bulunmaktadır.

Şekil 3. SKA’ları Gerçeğe Dönüştürün²⁴⁷

Ayrıca platformda, 1972 yılından günümüze sürdürülebilir kalkınmanın gelişimi hakkında genel bir bilgi veren ve 2030 Gündemi ve SKA gibi konulara değinen "Kaynaklar" adlı bir bölüm bulunmaktadır. Bu bölümde, BM bilgilendirme bültenlerini saklamakta ve ziyaretçileri abone olmaya davet etmektedir. Bültenler, aboneleri ve ziyaretçileri gelecek etkinlikler hakkında bilgilendirmek ve daha fazla bilgi almak isteyenler için gerçekleştirilen etkinlikler hakkında bilgi sağlamak amacıyla yönlendirilmektedir.²⁴⁸ BM'nin çeşitli web sitelerinden faydalanılarak sağlanan bilgiler aracılığıyla paydaşlara ve topluma, 2030 Gündemi gibi karmaşık belgelerden sürdürülebilir kalkınmanın kısa bir tarihine kadar uzanan geniş bir bilgi yelpazesi sunulmaktadır.

4.1.13. “Şimdi harekete geç” Kampanyası

Birleşmiş Milletler birimleri, çeşitli faaliyetler aracılığıyla Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlar hakkında iletişimi artırmaya ve farkındalığı yükseltmeye aktif olarak katkıda

²⁴⁷ “Make the SDGs a reality”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 26.07.2024.
<https://sdgs.un.org/>.

²⁴⁸ “Make the SDGs a reality.”

bulunmaktadır. Bu tür önemli faaliyetlerden biri, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin özel bir inisiyatifi kapsamında Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından yürütülen "ACT NOW" (Şimdi harekete geç) kampanyasıdır. Bu kampanya, SKA'ları başarma sürecinde BM sistemi ve üye devletlere destek sağlamayı amaçlamaktadır. "Şimdi harekete geç" kampanyasının amacı birkaç önemli yönü içermektedir. İlk olarak, halkın aktif katılımı aracılığıyla üye devletlere ve BM ulusal ekiplerine SKA'ların gerçekleştirilmesinde destek sağlamak için ilgili tarafların ve vatandaşların çekilmesi. İkinci olarak, her ülkede SKA'ları desteklemek için yaratıcı ve yenilikçi iletişim, kampanya ve politika savunması kullanarak halk desteğini teşvik etmektir. Son olarak da, SKA'ların gerçekleştirilme sürecinde hesap verebilirlik mekanizmalarını güçlendirmek ve halkın katılımını artırmak için insan odaklı süreçlerin düzenlenmesidir.²⁴⁹

BM'nin “Şimdi harekete geç” inisiyatifi, SKA bağlamında toplumu ve bireysel eylemleri harekete geçirmenin temel mekanizması olarak, web kaynağı aracılığıyla sürdürülebilir amaçlara ulaşmada önemli bir rol oynamaktadır. İnisiyatifin ana faaliyet alanları arasında sürdürülebilir kalkınma konusundaki farkındalığı artırmak ve vatandaşları çeşitli alanlarda aktif önlemler almaya teşvik etmek bulunmaktadır. Bu alanlar arasında eşitsizlikle mücadele, çevre koruma vb. yer almaktadır. ACT NOW web sitesinde stratejik iletişim, hedef kitleyle etkili etkileşim için çeşitli yöntemler kullanılmaktadır. Web sitesinde kullanılan temel iletişim stratejileri şunlardır:

1. Etkileşme: Kullanıcıların, web sitesiyle etkileşim içinde olabilecekleri form doldurma, anketlere katılma, yorum yapma ve sosyal medyada aktif katılım gibi kullanıcıya yönelik imkanları.
2. Bilgilendiricilik: Hedef kitleyi ilgilendiren sürdürülebilir kalkınma konuları, güncel haberler ve etkinlikler hakkında güncel bilgilerin sunulması.
3. Görsellik: Ziyaretçilerin dikkatini çekmek ve onları sitede tutmak için görsel öğeler, grafikler, video ve fotoğraf malzemelerinin kullanılması.
4. Hedef Kitle: Farklı kullanıcı gruplarını tanımlama ve yönlendirme, eğitim ve aktif eylemler almaları için motive etmesi.

²⁴⁹ “Act Now”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 26.07.2024. <https://www.un.org/en/actnow>.

5. Sosyal Medya: Bilgi yaymak, yeni kitleleri çekmek ve halkın katılımını sağlamak için sosyal medya platformlarının kullanılması.²⁵⁰

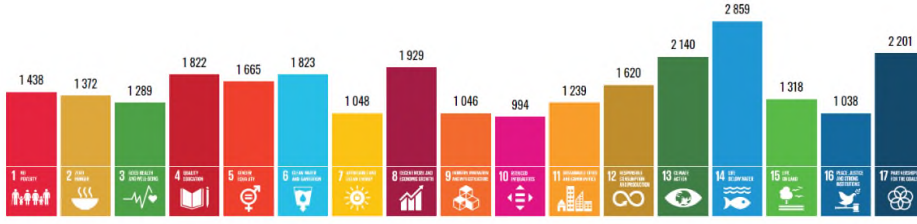
“Şimdi harekete geç inisiyatifi”, web sitesi ve gelişmiş iletişim stratejileri aracılığıyla SKA’ya ulaşma yolunda toplumsal farkındalık, motivasyon ve nüfusun harekete geçirilmesine katkıda bulunmaktadır. Onun kararlı eylemleri, her bireyin küçük adımlarının küresel etki yapabileceğini göstermektedir.

4.1.14. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Eylem Platformu (SDG Actions Platform)

Yukarıdaki inisiyatifin devamında ortaya konulan, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Eylem Platformu (SDG Actions Platform), sürdürülebilir kalkınma hedefleri çerçevesinde gönüllü taahhütler, politikalar ve ortaklıkların küresel bir kayıdır. Bu platform da stratejik iletişimin bir aracıdır. Platformda politikaların, taahhütlerin ve girişimlerin kaydedilmesi, katılımcılara SKA destekleme çabalarını sunmanın yanı sıra hedeflerini, stratejilerini ve eylem planlarını diğer platform kullanıcılarına ve geniş bir izleyici kitlesine etkin bir şekilde iletişimini sağlamaktadır. SKA Eylem Platformuna katılım yoluyla, katılımcılar stratejik iletişim planları geliştirip uygulayabilirler; bu da ana mesajların belirlenmesini, iletişim kanallarının seçimini ve yükümlülüklerinin etkinliğini arttırmak için ek katılımcılar ve kaynaklar çekmeyi içirmektedir. Ayrıca, platform taahhütlerin izlenmesi ve değerlendirilmesine olanak sağlar. Dolayısıyla katılımcıların eylemlerinin sonuçlarını ve etkinliğini analiz ederek stratejilerini düzeltme ve hedeflerine ulaşma adına gelişim sağlamalarına yardımcı olur.²⁵¹ Bu nedenle, "SKA Eylem Platformu"na katılım, katılımcılara stratejik iletişim ilkelerini kullanarak etkileşimi ve bilgi alışverişini verimli şekilde sağlayarak sürdürülebilir kalkınma alanında maksimum etki yaratmalarına yardımcı olur. Şekil 4'te sunulan verilere göre, sürdürülebilir kalkınma alanında 26841 eylem yapıldığı görülmektedir, bu da Platformun stratejik aracının etkinliğine ve geniş katılımcı yelpazesine olan ilgiyi vurgulamaktadır.

²⁵⁰ “Act Now”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 26.07.2024. <https://www.un.org/en/actnow>.

²⁵¹ “SDG Actions Platform”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 26.07.2024. <https://sdgs.un.org/partnerships>.

Şekil 4. SKA Eylem Platformu²⁵²

Örneğin, web sitesinde “Yaşam Tarzı Hesaplayıcısı” (Lifestyle Calculator) bulunmaktadır. Yaşam Tarzı Hesaplayıcısı, bireylerin yaşam tercihleri hakkında soruları yanıtlayarak ekolojik izlerini keşfetmelerine olanak tanıyan bir araçtır. Günlük alışkanlıkları ve faaliyetlerinin çeşitli yönleri, yani ulaşım, enerji tüketimi, beslenme ve tüketim alışkanlıkları hakkında bilgi girdikçe, kullanıcılar iklim lehine daha sürdürülebilir seçimler yapmaları konusunda kişiselleştirilmiş öneriler alabilirler. Hesaplayıcı, kullanıcıların günlük faaliyetlerinin çevresel etkileri konusunda daha bilinçli olmalarına yardımcı olur ve karbon ayak izlerini azaltmak ve daha sürdürülebilir tercihler yapmak için rehberlik sunar. Bireysel cevaplara dayalı kişiselleştirilmiş öneriler sunarak, Yaşam Tarzı Hesaplayıcısı, insanlara düşünceli kararlar alma ve daha çevre dostu bir yaşam tarzına doğru ilerleme fırsatı vermek amacıyla hedeflenmiştir.²⁵³

Bu sayfada, insanın çevreye olan etkileri hakkında sayısal veriler sunan bölümler de bulunmaktadır. Bu mesajlar, sürdürülebilir kalkınmanın çeşitli yönleri hakkında dikkat çekmek amacıyla yapılan stratejik iletişimin bir örneği olarak hizmet etmektedir. Örnek olarak şunları verebiliriz:

- “Elektrik hayat tarzımızı belirliyor. Dünya genelinde hala yaklaşık 750 milyon insanın elektriğe erişimi yokken, diğerleri için her şey- bilgisayar, televizyon, buzdolabı dahil- enerji gerektirir.”²⁵⁴

²⁵² “SDG Actions Platform.”

²⁵³ “Lifestyle Calculator”, United Nations Climate Change, t.y. Erişim Tarihi: 11.07.2024. <https://lifestylecalculator.com/unfccc>.

²⁵⁴ “Act Now. Facts and Figures”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 27.07.2024. <https://www.un.org/en/actnow/facts-and-figures>.

- “Dünya nüfusunun yüzde 10'u, toplam otomobil taşımacılığı yolcu kilometrelerinin yüzde 80'ini oluştururken, dünya nüfusunun büyük bir kısmı neredeyse hiç seyahat etmiyor. Ancak sürüşe alternatiflerimiz var ki bu durumu değiştirebilir.”²⁵⁵

“Üç milyar insan sağlıklı beslenmeyi karşılayamıyor. İki milyar insan aşırı kilolu veya obezite ile mücadele ediyor. Gıda sistemleri sera gazlarının üçte birini üretmekte ve biyoçeşitlilik kayıplarının %80'inden sorumludur.”²⁵⁶

- “Moda endüstrisi her yıl yaklaşık 93 milyar metreküp su kullanıyor- bununla beş milyon insanın ihtiyaçlarını karşılamak mümkün.”²⁵⁷

Tüm iletiler, elektriğe erişim, ulaşım, gıda ve sanayi, bunların çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkileri gibi önemli konulara dikkat çekmektedir. Tüketicinin dengesiz doğasını ve etkilerini vurgulayarak dünyadaki kaynakların dağılımı ve kullanımı hakkında gerçekler ve istatistikler sağlamaktadır. Her mesaj, daha sürdürülebilir bir yaşam tarzına geçmenin alaka düzeyine ve önemine işaret eder ve mevcut sorunları ele almak için alternatif yaklaşımlar önerir. Bu mesajlar aynı zamanda önemli konuların yansımaları ve tartışılmasını teşvik ederek insanların günlük alışkanlıklara ve ihtiyaçlara yansımaları neden olur. İletiler, çevre üzerindeki olumsuz etkileri azaltmayı ve yaşam kalitesini iyileştirmeyi amaçlayan belirli eylemlere ve davranış değişikliklerine ilham verebilir. Bu şekilde, bu iletiler yalnızca kitleleri bilgilendirme ve aydınlatma amacı gütmekle kalmaz, aynı zamanda düşünce yapılarını, davranışlarını ve alışkanlıklarını etkileyerek sürdürülebilir kalkınmanın anlayışını ve uygulamasını olumlu yönde değiştirir. Bunlar halkın görüşlerini etkilemek ve küresel sorunları çözmeye yönlendirmek amacıyla stratejik iletişim aracı olarak kullanılmaktadır. Yaşam Tarzı Hesaplayıcı gibi araçlarla etkileşime girerek, insanlar iklim değişikliği sorununa çözüm bulmada aktif rol oynayabilir ve günlük yaşamlarında sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunabilirler. Bu, çevresel etkiyi değerlendirmenin ve daha sürdürülebilir bir yaşam tarzına doğru anlamlı adımlar atmanın pratik ve etkileşimli bir yoludur.

Sürdürülebilir kalkınma sayfasında, İklim Eylemleri'ne (Climate Action)'a özel bir önem verilmektedir. İklim iletişimi konusunda tavsiyelerle birlikte, geniş bir simgeler

²⁵⁵ “Act Now. Facts and Figures.”

²⁵⁶ “Act Now. Facts and Figures.”

²⁵⁷ “Act Now. Facts and Figures.”

seti sunulmakta (Şekil 5) ve Climate Ambition Summit, BM İklim Değişikliği Konferansları UN Climate Change Conferences, COP gibi düzenlenen etkinlikler hakkında detaylı bilgiler verilmektedir.

"Thought Leaders" (Mütefekkir Liderler) ve "Voices of Change" (Değişimin Sesleri) gibi kampanyalar başlatılmış, bu stratejik iletişimler, iklim değişikliği ile mücadelede ve sürdürülebilir bir gelecek oluşturulmasında hedef kitleyi dikkat çekmeyi ve motive etmeyi amaçlamaktadır.

Download your favorite #ClimateAction poster and share it widely.

Şekil 5. İklim Eylemi²⁵⁸

"Mütefekkir Liderler"- BM uzmanlarının, sürdürülebilirlik ve adaletle ilgili geniş bir yelpazeyi ele aldığı görülmektedir. Pozitif mesajlar içeren "Değişimin Sesleri" gibi illüstrasyonların kullanımı, gençlik aktivizminin iklim krizine karşı mücadelesini ve çevreyi koruma arzusunu vurgulamaktadır. İklim krizinin ciddi sonuçlarına ve geleceğe yönelik hareketin büyümesine vurgu yapılması, aciliyetin farkına varılmasını ve sorunun çözümünde aktif katılımı teşvik etmektedir.

"Şimdi harekete geç" ve "B gezegeni yok" (There is no planet b), durumu değiştirmek için tedbirler almanın ve kararlar vermenin önemine dikkat çekmektedir. "İklim adaleti" teriminin kullanımı, tüm vatandaşlar için eşitlik ve çevrenin korunmasının önemini vurgulamaktadır.²⁵⁹ Tüm bunlar, önemli konulara dikkat çekmekte, sürdürülebilirlik ve adalet için hareket etmenin önemini vurgulamakta ve izleyicileri aktif katılıma teşvik etmektedir.

²⁵⁸ "Act Now. Climate Action", United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 27.07.2024.

<https://www.un.org/en/climatechange/youth-in-action>.

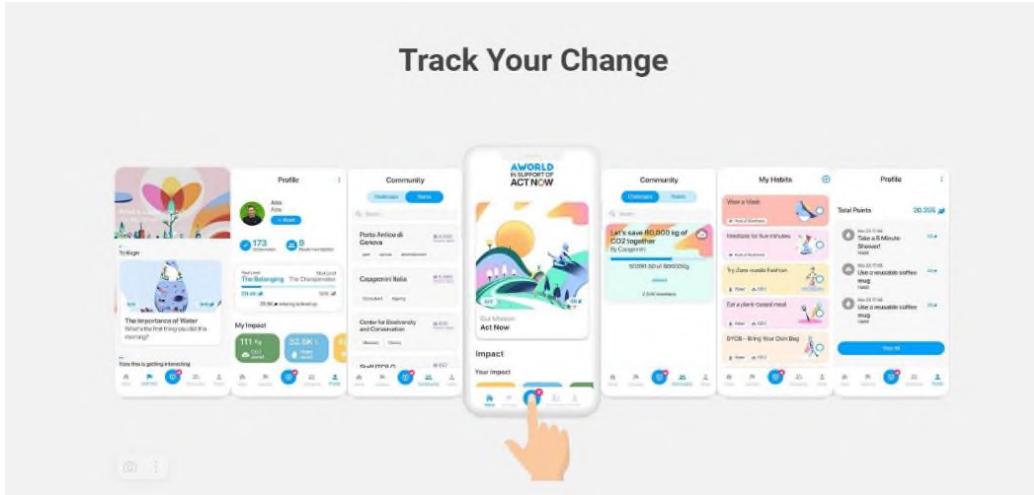
²⁵⁹ "Interviews. Act Now. Climate Action", United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 27.07.2024.

<https://www.un.org/en/climatechange/un-climate-interviews>.

Bununla beraber, çocukları da içermeyi ve kolayca anlaşılabilir olmayı hedefleyen interaktif bir oyun geliştirilmiştir. Bu oyun, süper kahramanların gezegeni kurtarmak için çeşitli görevler üstlenmesini konu almaktadır.²⁶⁰

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin uygulanması ve dijitalleşme, eğitimin modernizasyonunda önemli bir yöndür. Mobil uygulamalar günümüzde önemli bir yer tutmaktadır. COVID 19 salgınıyla karşı karşıya olunan mevcut durum, geçici olarak uzaktan çalışma düzenine geçilmesi, dijital teknolojilerin hayati önemini farklı yaşam alanlarında ve faaliyet alanlarında ortaya koymaktadır. Bu durumda dijital teknolojiler, çevreyi koruma ve SKA'ya ulaşmada güçlü bir araç olabilir. Sürdürülebilir kalkınma için uygulamalar da bu sorunun çözümüne yönelik bir adım olarak görülebilir. Ekolojik uygulamalar toplumu bilgilendirebilir, motive edebilir ve çevreye negatif etkileri azaltma konusunda pratik çözümler sunabilmektedir.²⁶¹

AWorld tarafından geliştirilen mobil uygulama "AWorld in support of ActNow" (Sekil 6), Birleşmiş Milletler tarafından geliştirilen bir mobil uygulaması, kullanıcıların daha sürdürülebilir bir yaşam tarzına geçmelerine yardımcı olmaktadır. Uygulama, sürdürülebilir alışkanlıklar seçme ve takip etme olanağı sunar, ayrıca eylemlerinin, su ve elektrik tasarrufuna etkisini görmelerini sağlamaktadır.²⁶²

Şekil 6. “AWorld in support of ActNow”²⁶³

²⁶⁰ “Act Now. Climate Action.”

²⁶¹ Viktor Koval'skiy, “Mobil'nyye prilozheniya i ekologiya: kak tekhnologii pomogayut sokhranit' planet”. tweek, 2023 Erişim Tarihi: 15.06.2024.
<https://www.itweek.ru/mobile/article/detail.php?ID=227819>.

²⁶² “Download the app to see the difference your actions make”, Act Now, t.y., Erişim Tarihi: 24.06.2024. <https://www.un.org/en/actnow>

²⁶³ “Download the app to see the difference your actions make.”

Uygulamanın ana işlevleri ve özellikleri şunları içerir:

- Sürdürülebilir alışkanlıkların seçilmesi ve takip edilmesi: Kullanıcılar hedefler belirleyebilir ve sürdürülebilir davranış değişikliklerindeki ilerlemelerini takip edebilir.

Eylemlerin etkisinin incelenmesi: Kullanıcılar, çevreye yaptıkları olumlu değişiklikleri eylemleriyle görebilir.

Eğitici gezinti: Uygulama, ekolojik olarak sürdürülebilir yaşam tarzı seçenekleri hakkında eğitici içerik ve bilgiler sunmaktadır.

Grup zorlukları: Kullanıcılar, çevre konulu grup meydan okumalara ve yarışmalara katılma imkanı sunmaktadır.

Tavsiye ve bilgi testleri: Kullanıcılar sürdürülebilir yaşam tarzı konusunda öneriler alabilir ve bilgi testleri yapabilirler.²⁶⁴

Uygulamanın amacı, kullanıcıların bilinçli kararlar almasına ve sürdürülebilir alışkanlıkları günlük yaşamlarına entegre etmelerine yardımcı olarak ekolojik izlerini azaltmalarını sağlamak ve daha çevresel olarak sorumlu bir yaşam tarzını teşvik etmektir. Uygulama, iklim değişikliği ile mücadeleye ve gelecek nesiller için doğayı korumaya katkıda bulunmayı hedeflemektedir.²⁶⁵

4.1.15. Küresel Sürdürülebilir Kalkınma Raporu (The Global Sustainable Development Report 2023)

Birleşmiş Milletler birimleri tarafından raporlar ve belgeler hazırlamak, iletişimde etkili bir araçtır. Bu belgeler sayesinde SKA alanında ilerlemeyi izlemek, başarılı uygulamaları paylaşmak ve güçlü önlemler alınması gereken alanları belirlemek mümkündür. “The Global Sustainable Development Report 2023” (Küresel Sürdürülebilir Kalkınma Raporu) göre, geniş bir stratejik iletişim araçları yelpazesine rağmen, yapılan analiz, incelenen 36 hedefin sadece 2'sinin başarıya ilerlediğini, 8 hedefin ise kötüye gittiğini göstermektedir. Başarıya ulaşmak için liderlerin, acil krizlerle eşzamanlı olarak orta ve uzun vadeli sorunları ele alması gerekmektedir. SKA

²⁶⁴ “AWorld in support of ActNow”, *Mobil uygulama*, 2022, Erişim Tarihi: 24.05.2024.
<https://actnow.aworld.org/>.

²⁶⁵ “AWorld in support of ActNow.”

alanında farkındalığın ve taahhütlerin somut adımlara dönüşmesi gerekmektedir. SKA'lar, karar alma, finansal mekanizmalar ve başarılı uygulama için temel olmalıdır. Küresel senaryo tahminleri, geleneksel yaklaşımların 2030 yılında SKA'ların başarısını garanti edemeyeceğini doğrulamakta ve hızlı ilerleme için ulusal önceliklerin ve şartların dikkate alınma gereğini vurgulamaktadır. Kurumsal reformlar, yönetim, inovasyon ve yeni yaklaşımlar sürdürülebilir kalkınma alanında engelleri aşmaya ve etkili çözümler sunmaya yardımcı olabilmektedir.²⁶⁶ Bu nedenle, stratejik iletişim gelişimi bu süreçte önemli bir rol oynamaktadır.

Cinsiyet eşitliğine ulaşma konusundaki ilerleme yavaş olmuş olup, kadınların küresel işgücündeki oranının %40 olmasına rağmen liderlik pozisyonlarının sadece %27,5'ini 2022 yılı itibariyle elinde tuttuğu belirtilmektedir ki, bu seviye 2016 yılına benzerdir. İlköğretim tamamlama oranındaki ilerleme, 2010-2015 döneminde yılda %1,3 olan oranın 2015-2023 döneminde yılda %0,9'a düşmesiyle yavaşlamıştır. Şu anda devam eden kalkınma hızına göre, 2030 yılına gelindiğinde yaklaşık 2 milyar insan güvenli içme suyuna erişimlerinden yoksun kalacak, 3 milyar insan yeterli sanitasyona sahip olmayacak ve 1,4 milyar insan temel hijyen hizmetlerinden yoksun kalacaktır. 2023 yılı, tarihin en sıcak yılı haline gelen ve küresel sıcaklıkların 1,5°C kritik seviyesine yaklaştığı, sera gazı emisyonlarının ve atmosferdeki karbondioksit seviyelerinin yeni zirvelere ulaşmaya devam ettiği bir yıldır.²⁶⁷

Tüm bu sorunlar, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmak için çabaların artırılması ve etkili önlemlerin alınması gerektiğini göstermektedir. Sürdürülebilir kalkınmanın başarılmasında stratejik iletişimin yeterli olmadığını göstermektedir; gerileme yaşanan alanlarda daha fazla çaba sarf edilmelidir. Bu nedenle, sürdürülebilir kalkınma alanındaki farkındalık, destek ve eylemler proaktif ve sonuç odaklı olmalıdır. Stratejik iletişim, karar alma süreçlerinin temellerini atmak, finansal mekanizmaların uygulanmasına yardımcı olmak ve sorumluluk mekanizmalarının oluşturulmasını

²⁶⁶ “Global Sustainable Development Report 2023: Times of crisis, times of change: Science for accelerating transformations to sustainable development”. Independent Group of Scientists appointed by the Secretary-General. United Nations, New York. 2023. Erişim Tarihi: 27.08.2024. <https://sdgs.un.org/gsdrgsd2023>.

²⁶⁷ “The Sustainable Development Goals Report 2024”. United Nations, 2024. Erişim Tarihi: 27.08.2024. <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2024.pdf>.

sağlamak gibi, başarılı bir şekilde bu amaçların ulaşmanın anahtar unsurlarıdır. Hızlı ilerleme ve kurumsal reform, yönetim ve inovasyonların uygulanması gerekliliği göz önünde bulundurularak, stratejik iletişimler sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilme sürecinde vazgeçilmez bir parça olmalıdır.

4.2. MEDYA VE BM SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI ETKİLEŞİMİ

4.2.1 Medya, Toplum ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları İlişkisi: Genel Bakış

İnsan toplumunun SKA'ya ulaşması, yeni bir dünya modeli oluşturmayı hedeflemektedir. Medeniyetin temel değişimine dayanan bir yeniçağa geçiş, modern toplumun değerlerinin ve hedeflerinin temelden değişmesi, insan faaliyetlerinin farklı alanlarının yönelim ve içeriğinin ve insanların yaşam tarzının önemli bir değişimidir. Medya, bu mücadele için önemli araçlardan biri olabilmektedir. Medya, genellikle 'dördüncü güç' olarak tanımlanır. Çünkü geniş bir yetenek yelpazesine sahiptir; toplumun görüşlerini etkileme, savunuculuk yapma ve siyasi/kamusal gündemi belirleme gibi yeteneklerine dayanmaktadır. Medya, diyalog için bir platform olma ve geniş tabanlı sosyal uyumu destekleme kapasitesi sayesinde barış ve kalkınma için bir olay yeri olabilir. Ek olarak, medya ulusal ve uluslararası düzeyde hukukun üstünlüğünü ve herkes için adalete eşit erişimi teşvik etmeye yardımcı olabilir. Bu yanı sıra, medya vatandaşların endişelerini dile getirmede önemli bir rol oynar ve fikirlerin ifade edilip paylaşıldığı bir platform olarak hizmet vermektedir. Medya, vatandaşların doğrulanmış ve yayılmış bilgilere erişimini sağladıktan sonra bu bilgilerin doğruluğundan ve yayılmasından sorumludur. Ayrıca, medya ulusal yasalara ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak halkın bilgiye erişimini savunmakta ve temel hak ve özgürlükleri korumaktadır.²⁶⁸

Bu nedenle, medya, sürdürülebilir kalkınma odaklı gündemi takip etmek için kritik bir rol oynamaktadır. Çünkü doğrudan amaçların başarısına etki eden yeteneklere sahiptir.

²⁶⁸ Martino, J. “Why the role of media is so important to communicate the Sustainable Development Goals?” Medium, 2020. Erişim Tarihi: 16.06.2024. Erişim Adresi <https://medium.com/@josemartino/why-the-role-of-media-is-so-important-to-communicate-the-sustainable-development-goals-8d382e21bdc8>.

Sürdürülebilir kalkınma konularını ele alarak, medya, geniş bir kitleye insanlığın karşı karşıya olduğu sorunları - gıda erişimi, iklim değişikliği, cinsiyet eşitsizliği gibi - ileterek, bu sorunlarla mücadele etmenin önemini ve toplumsal farkındalığı artırma potansiyeline sahiptir.

Medya, genellikle bilişsel, duygusal ve eylemsel düzeylerde açıklanır. Bilişsel etkiler, bilgi edinme süreciyle ilgilidir ve insanların ne öğrendikleri, inançlarının nasıl şekillendiği veya değiştiği, aynı zamanda bilgi ihtiyaçlarının ne kadar karşılandığı gibi konuları içirmektedir. Duygusal etkiler, bir konuya karşı olumlu veya olumsuz bir değerlendirme yapmayı kapsamakta. Diğer duygusal etki alanları, basın içeriğine verilen tepkileri, korku ya da eğlence gibi duygusal tepkileri ya da basının diğer nesnelere yönelik hisleri nasıl etkilediğini içermekte. Eylemsel etkiler, basının gözlemlenebilir eylemlerle ilişkilendirilir.²⁶⁹

Medya, genel olarak, SKA'na ulaşmada doğrudan etkiye sahiptir. Bilgi edinme sürecini içeren bilişsel etkiler, insanların sürdürülebilir kalkınmanın temel prensipleri ile ilgili bilgi edinmelerine yardımcı olur. Bu prensipler arasında ekonomik büyüme ile çevre arasındaki ilişki, kaynakların adil şekilde dağıtılması, eşitlik gibi konular yer alır. Bu bilgiler, sürdürülebilirliği destekleyen inançların oluşmasını ve yapılanmasını teşvik ederek, daha çevreci ve sosyal sorumluluğa sahip kararlar alınmasını sağlayabilir. Sürdürülebilir kalkınmaya yönelik olumlu bir tutum geliştirme ve ilgili girişimlere destek sağlama açısından önemli bir rol oynayan duygusal etkiler, doğaya duygusal bağlılığı güçlendirerek, çevresel sorumluluk ve eşitsizlikle mücadele gibi konularda duygusal tepkilerin geliştirilmesine yardımcı olabilir. Bu duygusal tepkiler, insanları sürdürülebilir projelere ve eylemlere aktif olarak katılmaya yönlendirebilir. Medya etkisinin ortaya çıkardığı davranışsal etkiler, sürdürülebilir kalkınmaya doğrudan katkıda bulunabilir. Örneğin, sürdürülebilir tüketim üzerine bilgilendirici içerikler ve eğitim materyalleri ile insanlar tüketim alışkanlıklarını değiştirebilir ve daha ekolojik bilinçli hale gelebilirler. Ayrıca, karbon ayak izini azaltma, enerji tasarrufu yapma ve yenilenebilir enerji kaynakları kullanma gibi önlemler alabilirler. Sonuç olarak, medya etkilerinin sürdürülebilir kalkınma alanında farkındalık oluşturarak, duygusal destek sağlayarak ve gerekli davranış değişikliklerini teşvik ederek SKA'na ulaşmaya

²⁶⁹ Elizabeth Perse ve Jennifer Lambe, *Media Effects and Society* (Routledge, 2017), s.4.

yardımcı olabileceği belirtilmektedir. Bu bilgilendirme, duygusal destek sağlama ve istenilen davranış değişikliklerini teşvik etme aracılığıyla gerçekleştirilir.²⁷⁰

Medya, toplumsal açıdan önemli konuların belirlendiği, baskın eğilimlerin ve toplumsal algıların şekillendiği geniş bir alandır. Bu bağlamda medya, mevcut toplumsal gündemi belirlemede önemli bir rol oynamaktadır. Bilgi ürünleri oluşturarak trendleri belirleyebilir. Örneğin, çevre konularıyla ilgili bilgilendirme ve vatandaşları çevresel meselelere dahil etme konusunda medya belirleyici bir rol oynamaktadır. Bilgi kaynaklarının çeşit olmasına rağmen, kitle iletişim araçları hâlâ genel halka bilgi iletiminde en önemli kanallardan biri olarak kabul edilmektedir. Medya, özellikle çevre konusunda halkın bilgi düzeyini ve anlayışını direkt olarak etkileyebilir. Çevresel sorunlara artan ilgi, medyada öncelikli bir konu haline gelmektedir. Bu durum da toplumsal ve çevresel farkındalığın artmasına ve çevre kültürünün oluşumuna katkı sağlamaktadır.²⁷¹

4.2.2 Yeni Medyanın Toplum ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Ulaşmada İletişim Etkisi

Dijitalleşme, dördüncü endüstri devriminin vazgeçilmez bir süreci haline gelmiştir. Gelişen teknolojilerin hayatımıza entegrasyonu, mobil cihazlar, tabletler ve bilgisayarlar gibi çeşitli araçları daha fazla kullanmamıza neden olmaktadır. Bireyler, toplumlar ve kuruluşlar, bilgiye erişim, yorumlama ve geliştirme konusunda çeşitli yöntemler kullanarak bu gelişen araçlara dayalı olarak faaliyet göstermektedir.

Bu modern teknolojiler sadece bilgiye erişimi kolaylaştırmakla kalmaz, aynı zamanda bilgiyi algılama ve paylaşma şekillerini değiştirir. İnternet ve sosyal medya sayesinde insanlar hızla iletişim kurabilir, fikirleri paylaşabilir, içerik oluşturabilir ve düşüncelerini ifade edebilir. Bu nedenle dijital ortam, iletişim, kültür ve bilgi alışverişinin gelişimini teşvik ederek günlük yaşamımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir.²⁷²

²⁷⁰ Aigul.Akhmetshina, “Medya'nın Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının Uygulanmasındaki Rolü”.*13.Uluslararası Gelecek İletişim Çalıştayı bildiriler ve makale kitabı*. (Ankara,2024), s. 235

²⁷¹ Natalya Kalinina, “Mesto ekologicheskoy zhurnalistiki v sovremennoy mediasfere”.*Vestnik Amurskogo gosudarstvennogo universiteta* 72 (2016), s.18.

²⁷² İsmail Karakulle, *Örgüt Fonksiyonları Açısından Dijital Medyanın Kullanımı*, İletişim ve Medya Alanında Uluslararası Araştırmalar, ed. Emine Nilüfer Pembecioğlu (Konya, Eğitim Yayınevi, 2021),s.88.

Tsvetkova'ya göre, insanlık giderek daha fazla siber uzaya taşınmaktadır. İnsanlar radyo, televizyon ve internet aracılığıyla çeşitli bilgiler almakta ve burada önemli toplumsal ve siyasi konuları tartışmaktadır. Bu nedenle, hükümetlerin hedef kitlesi, sosyal medya kullanıcıları da dahil olmak üzere milyonlarca vatandaş haline gelmektedir. Bu bağlamda, stratejik iletişimin geliştirme üzerine çalışan uzmanlar, geleneksel medyanın yanı sıra etkileşime girmeyi öğrenilmesi gereken aşağıdaki önemli yeni medyaları belirtmektedir: dijital medya (dergiler, gazeteler, haber ajansları dahil), sosyal medya ve bloglar.²⁷³

Küreselleşme ve dijital teknolojiler bağlamında yeni medyanın gelişimi, SKA'na ulaşmada önemli bir rol oynamaktadır. Yeni medyada bilgi yayılmasının hızlanması ve kişiler arası etkileşimin artması, dünyanın her yerinden insanlar arasında bilgi, fikir ve deneyimlerin paylaşımı için benzersiz fırsatlar yaratmaktadır. Bu durum, çevresel sorunlar, sosyal zorluklar ve ekonomik kalkınma konularında farkındalığın artmasına katkıda bulunmakta ve sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde daha etkili kaynak yönetimine ve akılcı karar alma süreçlerine yol açabilmektedir. Yeni medyadaki dijital teknolojiler aynı zamanda sürdürülebilir kalkınma ile ilişkili karar alma süreçlerinde vatandaş katılımını teşvik edebilir. Kullanıcılar iletişim kurma, bilgi paylaşma ve eylem planlama imkanı elde ederken, ekoloji, sosyal adalet ve ekonomik sürdürürdük alanlarında SKA'na yönelik çalışan toplulukların oluşturulmasına katkıda bulunabilir. Bu nedenle, yeni medyanın gelişimi ve dijital teknolojilerin iletişimde kullanımı, bilgilendirme, etkileşim ve iş birliğine katkı yaparak herkes için daha sürdürülebilir bir geleceğin oluşturulmasında önemli bir rol oynayabilir.

Sosyal medya, basit insanların yaşamlarının ayrılmaz bir parçası haline gelmiş ve bu durum farklı organizasyonları ve hatta devlet kurumlarını da bu platformlarda var olmaya teşvik etmiştir. Sosyal medya, stratejik iletişim planı doğrultusunda hedef kitle ile iletişim için minimum maliyetle faaliyetlerin yürütülmesine olanak tanır. Bu durum sosyal medyayı erişilebilir bir araç haline getirmektedir.

Sosyal medya kullanımının amaçlarından biri dikkat çekmek için etkileşim oluşturmaktır. Sosyal medya, zaman ve coğrafi konumdan bağımsız olarak çift yönlü

²⁷³ Natalya Tsvetkova, "Programmy Web 2.0 v publichnoy diplomatiyi SŞA". *SŞA i Kanada: Ekonomika, politika, kultura* 3, (2011), s.109.

iletişim imkanı sunar; ayrıca iletişim süreci kesintisiz hale gelir, bu da bu aracın daha etkili hale gelmesini sağlar. İletişimciler, sosyal medyayı kullanarak, artık kitlelerini analiz edebilme yeteneğine sahip olmuşlardır. Bu durum, iletilerin mevcut duruma ve hedef kitlenin duygularına hızlı ve etkili bir şekilde uyumlanmasını sağlar, bu da davranışlarını etkileme yeteneği sunar. Dijital iletişimde sürekli tartışma sağlamak için kullanılan etkilerden bahsederken, online kullanıcıların tutulmasının anahtar faktörünün, diyalogu olumlu yönde etkileme arzusu olduğunu belirtmek gerekir. Katılımcıların etkinliği ve topluluğa karşı saygılı tutumu, davranış normlarına uyumluluk, topluluğa olan ilginin sürdürölmesini ve topluluk büyüklüğünün artmasını belirler. Bu etkileşim şeklinin ek bir avantajı ise anonim iletişim imkanının olmasıdır. Sanal ortamda kullanıcılar, sosyal kısıtlamalar nedeniyle geręek hayatta zor ulaşacakları hedefleri geręekleřtirebilirler.²⁷⁴

Bu sayede iletişimciler, trendlere ve ihtiyaçlara uygun olarak iletileri uyarlayarak hedef kitleyle daha etkin bir şekilde etkileşim kurabilir; bu da alıcıların daha sorumlu ve sürdürölabilir davranışlar geliştirmesine katkıda bulunabilir. Ayrıca, sürdürölabilir değerlere sahip bir topluluk oluşturmak ve katılımcıların önemli konularda tartışmalara katılımını teşvik etmek, pratik eylemlere yol açabilir. Ek olarak, çevrimiçi iletişimdeki anonimlik, insanların fikirlerini ifade etmelerine yardımcı olabilir ve bu da inovasyonu teşvik ederek ağ içinde sürdürölabilir uygulamaların gelişimini destekleyebilir.

Sosyal ağlar, iletişim için en büyük platformlardır. Sosyal ağların en büyük avantajı uluslararası faktördür, yani genel erişilebilirlik. Sosyal ağlar, uluslararası statüsü sayesinde herkesi bir araya getirir. Bu nedenle, uluslararası hedef kitle üzerinde etki yapabilir,²⁷⁵ böylece de ortak değerleri yayabilir.

Son zamanlarda bloglar ve blog yazarları, yeni medya türlerinden biri olarak, gençlerin zamanlarının önemli bir kısmını geçirdikleri başka bir alan haline gelmiştir. Blogun özü, kişisel bir web sitesinde veya bir sosyal medya platformunda yayınlanan bir günlüğe benzer içeriktir. Blog, tek bir kişi veya birkaç kişi tarafından yazılabilir ve metin veya sesli-görsel formatta olabilir. Bloglar belirli bir konuya odaklanabilir (tematik bloglar) veya yazarın kendi yaşamından bahsedebilir (kişisel bloglar).

²⁷⁴ Feliks Sharkov, *İnteraktivnye elektronnye kommunikatsii* (Moskva, 2010),s.100.

²⁷⁵ Ekaterina Vinogradova, "Rol' strategicheskoy kommunikatsii v mezhdunarodnykh otnosheniyakh". *Mezhdunarodnya jizn* 6, (2014),s.225.

Gençlik, güncel sorunlar ve olaylara ilişkin görüşlerini ifade etmek, benzer düşüncelere sahip kişileri bulmak ve onlarla iletişim kurmak için blogları aktif olarak kullanmaktadır; bu şekilde, gerçek iletişimi sanal iletişimle değiştirmektedir. Blog yazarları ise, kişisel markalarını geliştirmek ve popülerliklerini artırmak için bu platformları kullanmaktadır. Böylece belirli görüş ve değerlerin yayılmasında önemli bir iletişim kanalı haline gelmektedirler. Farklı meslek gruplarındaki ve yaşlardaki blog yazarları birçok insanın günlük hayatının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Geniş bir izleyici kitlesine sahip başarılı blog yazarları, genç nesil için taklit edilecek bir model haline gelerek etkili bir etkileşim aracı haline gelmektedirler. Gençler onlara güvenmekte ve sadece yiyecek, giyim markaları veya seyahat için yerlerin seçiminde değil, aynı zamanda önemli sosyal, kültürel veya siyasi olaylarda kişisel pozisyonlarını oluşturmada da taklit etmeye çalışmaktalar. Bu nedenle, blog yazarları, dijital diplomatik bir araç olarak toplumsal bilince etki etmek için kullanılmaya başlanmış. Blog yazarları daha sık toplumsal sorunlara dikkat çekmekte, çeşitli bilgileri paylaşmakta ve büyük etkinlikler düzeltilmektedir.²⁷⁶

Sosyal medyanın takibi, iletişim uzmanlarının blog yazarlarının tartışmalarını doğru yönlendirmelerine ve belirli hedeflere ulaşmak için gruplar oluşturmalarına olanak sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, blog yazarları, sayfalarında harici sitelere ve bloglara linkleri ekleyerek ziyaretçilerin ilgilendikleri konularda daha fazla bilgi edinmelerine yardımcı olmaktadır. Bu şekilde, spesifik blog gönderileri aracılığıyla stratejik iletişimcilerin hedef kitleleri daha bilgili ve meşgul hale gelmekte, bu da çeşitli olaylara hızlı bir şekilde yanıt vermelerine olanak tanımaktadır.

Bu nedenle, ünlü kişilerin iyi niyet elçisi olarak atanması uygulamasının gösterdiği gibi, bu araç etkili bir araçtır. Bu nedenle, bu aracın etkinliğini sürdürülebilir kalkınma gündemine genişletmek gerekmektedir. Bu, blog yazarlarının sürdürülebilir kalkınma konusundaki faaliyetlerini genişletmelerine yardımcı olabilir.

4.2.3. BM Özelinde ve İletişim Aracı Olarak Medya

BM, medya ile çalışmanın stratejik iletişim aracı olarak önemini kabul etmektedir. Bu nedenle, ilgili birimler ve pozisyonlar oluşturulmuştur. Örneğin,

²⁷⁶ Aleksandr Artemov. "Blogi kak novyy instrument vliyaniya na tsennostnye orientatsii molodogo pokoleniya." *Molodoi uchenyi* 20, sayı 467 (2023), s.378.

Haber ve Medya Bölümü (News & Media Division) oluşturulmuştur, BM hedefleri çerçevesinde farkındalığı artırmak ve sorunları ve başarıları gündeme getirmek için televizyon, internet, radyo gibi araçları kullanmaktadır. Ayrıca, BM'nin faaliyetlerinin medyada yer almasını sağlamak, önemli konulara toplumsal dikkati çekmek ve fikir birliğini sağlamak amacıyla dünya genelinde haber kuruluşları ve yeni medya platformlarıyla ortaklık kurmaktadır.²⁷⁷

Web Hizmetleri Bölümü (The Web Services Section), Web tasarımı ve grafik tasarımından sorumlu olup, Birleşmiş Milletler'in çevrimiçi dijital markasından genel olarak sorumludur. Bu, iletişim rehberinde yer alan "gelişim süreçlerini ve sonuçlarını güçlendirmek için değerler, normlar ve standartların genel birliği"²⁷⁸ ilkesine uygun bir şekilde yapılmaktadır. Ayrıca, SKA arasında 10.su olan, eşitsizliği sona erdirmeye ulaşmak için, Web Hizmetleri Bölümü dil eşitliğini hedeflemekte ve engelliler için web sitesine erişilebilirlik sağlamaktadır.²⁷⁹

BM Haber Hizmetleri Bölümü (The News Services Section), BM sistemindeki olayların hızlı bir şekilde haber yapılmasını sağlayarak ve medyanın Birleşmiş Milletler'deki üst düzey yetkililere erişimini kolaylaştırarak stratejik iletişimde önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca, özellikle SKA ile ilgili konuların medyada belirgin bir şekilde ele alınmasını izleyerek, bu konulara daha geniş bir tartışma çerçevesinde dikkat çekmeye yardımcı olmak için özel bir materyal serisi yayınlamaktadır. Bu şekilde, Haber Hizmetleri Bölümü, stratejik iletişimin ayrılmaz bir parçası olup, odaklı bilgi alışverişi ve Birleşmiş Milletler ile ilgili konuların önemini anlama yaratmaya katkıda bulunmaktadır.²⁸⁰

Radyo ve televizyon, BM hakkında geniş bir bilgi içeriği sağlayarak stratejik iletişimlerde önemli bir rol oynamaktadır. Radyo Bölümü (The Radio Section) günlük haberler, sanatsal röportajlar, dergi programları ve özel diziler yayınlarken aynı zamanda toplantıların ve etkinliklerin ses kayıtlarını yayınlamakta ve kayıtlarda sunmaktadır. Bu da bilgiye erişimi artırmaktadır. BM Televizyon Bölümü

²⁷⁷ "News & Media Division", United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 30.07.2024.

<http://www.un.org/en/sections/departments-public-information/news-media-division/index.html>.

²⁷⁸ Communicating Together, 6.

²⁷⁹ "News & Media Division", United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 30.07.2024.

<http://www.un.org/en/sections/departments-public-information/news-media-division/index.html>.

²⁸⁰ "News & Media Division."

(The Television Section) ve Televizyon Prodüksiyon Departmanı (The Television Production Facilities), SKA'yı da dahil olmak üzere öncelikli konuları aydınlatmada önemli bir rol oynamaktadır. “21. Yüzyıl” ve “BM Eylemde” gibi öncü sanatsal diziler, birçok ortak yayıncı şirket aracılığıyla birçok ülkede yayınlanmaktadır. Bu programlar New York'taki Time Warner Kanalı 150 ve Birleşmiş Milletler'in YouTube kanalı üzerinden dünya çapında web yayınları aracılığıyla mevcuttur. Televizyon Prodüksiyon Departmanı etkinliklere ışık tutmakta ve bu etkinliklerin canlı yayınları uluslararası yayın şirketleri ve televizyon haber ajansları tarafından kullanılmaktadır. Ayrıca, Birleşmiş Milletler'in farklı kuruluşlarından uzmanlarla yapılan haber derlemeleri, incelemeler ve röportajlar da sunmaktadırlar. Bu etkinliklerin canlı yayınları Birleşmiş Milletler web yayınlar aracılığıyla erişilebilir durumdadır. Bu şekilde, örgüt bilgi yayılması için her türlü kanalı kullanarak dünyanın her köşesinde erişilebilir hale getiriyor. Ayrıca, Birleşmiş Milletler Toplantılar Kapsama Bölümü (The Meetings Coverage Section), Birleşmiş Milletler'in faaliyetleriyle ilgili olarak medya ve merkezi kuruluşlara, belgelerden çeşitli konuşmalara kadar bilgi yayma faaliyetleriyle uğraşmaktadır.²⁸¹

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin Sözcüsü, Genel Sekreter'in çalışmaları ve Birleşmiş Milletler sistemi genelindeki değişiklikler hakkında BM Genel Merkezi'nde gazetecilere günlük brifingler düzenlemektedir. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Sözcülüğü Ofisi'nin çalışması, Haber ve Medya Bölümü'nün çalışmasıyla sıkı bir şekilde ilişkilidir. BM'den çıkan haber akışının koordinasyonunu sağlamaktadır. Ayrıca, Genel Sekreter'e medya ilişkileri konularında danışmanlık yapan sözcü, birinci elden gelen bilgiyi de koordine etmektedir.²⁸²

4.2.4. BM'nin Sürdürülebilir Kalkınma Alanındaki Medya ile Başarılı Uygulamaları.

Günümüzde insanlar günlük olarak yoğun bir bilgi akışıyla karşı karşıya kalıyor- haber özetleri, radyo programları, sosyal medya haberleri, haber sitelerindeki makaleler. Bu bilgileri algılamaya, genellikle bir konudaki kişisel tutumumuzu anlamaya fırsat

²⁸¹ “News & Media Division”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 30.07.2024.
<http://www.un.org/en/sections/department-public-information/news-media-division/index.html>.

²⁸² “Spokesperson for the Secretary-General”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 30.07.2024.
<http://www.un.org/en/sections/department-public-information/spokesperson-secretary-general/index.html>.

bulamadan, yayınlanan görüşü öylesine kabul edebiliyoruz. İnsanı etkileyen herhangi bir bilgi, onda sosyal ya da psikolojik bir duruş oluşturma potansiyeline sahiptir, yani bir eyleme doğru bilinçsiz bir iç hazırlık.²⁸³ Bu insani özelliği göz önünde bulundurarak, insanlara önemli bilgileri doğru bir şekilde iletmek, açıkça bilinçli kararlar vermek gerekir.

Japon medyası, bu etki çalışmasının önemli bir örneğini sergilemektedir. Japonya'da Birleşmiş Milletler tarafından desteklenen yaklaşık 130 medya kuruluşu, "Promise of 1.5 °C. Act now to stop global warming" ("1,5 °C Vaadi. Küresel ısınmayı durdurmak için harekete geçin") adıyla bir proje başlatmıştır. Bu proje, toplumun iklim değişikliği konusunda bilincinin artırılmasını hedefleyerek, dünya genelindeki ortalama sıcaklığın 1,5 derece Celsius artışını sınırlamak için hemen önlemler alınmasını teşvik etmektedir. Tokyo'daki BM Bilgi Merkezi'nin desteklediği "1,5 ° C Vaadi" etkinliği, dünyadaki ülke bazında gerçekleştirilen bu gibi kampanyaların ilk örneğidir. Çevre, enerji ve diğer ilgili alanlardaki uzmanlar, bilim insanları, politikacılar, iş dünyası temsilcileri, gençler ve diğer ilgililer için iklim sorunlarının tartışılması, aydınlatılması ve çözüm arayışlarının yapılabileceği bir platform sunmaktadır. Bu medya projesi, bilgiyi yaymak ve toplumu iklim değişikliği konusunda tartışmaya dâhil etmek amacıyla televizyon, radyo, çevrim içi platformlar ve sosyal medya gibi çeşitli iletişim araçlarını kullanmaktadır. Ayrıca bu proje, toplumu etkilemeyi ve bireylerden, iş dünyasından ve hükümetlerden iklim değişikliğiyle mücadele için adımlar atmalarını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Kişisel karbon ayak izini azaltma yöntemleri, yenilenebilir enerji projelerini destekleme, yeşil etkinliklere katılma ve çevresel sürdürülebilirlik ilkesine politika değişiklikleri gibi konularda bilgilendirme yapılmaktadır.²⁸⁴

Sonuç olarak, Japonya'da Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları hakkında yapılan toplumsal araştırmada ilginç bulgular elde edilmiştir. Dördüncü anketin verilerine göre, Japon

²⁸³ Natalya Toshcheva. "Media-manipulirovanie obshchestvennym soznaniem. Strategicheskie kommunikatsii v sovremennom mire". Sbornik materialov po rezultatam nauchno-prakticheskikh konferentsii. (Saratov, 2018), s.278.

²⁸⁴ "Media unite behind 'Promise of 1.5°C' climate campaign in disaster-prone Japan", United Nations. 2022. Erişim Tarihi: 17.07.2024.
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/blog/2022/09/media-unite-behind-promise-of-1-5c-climate-campaign-in-disaster-prone-japan/>.

nüfusunun %20'si SKA hakkında bilgi sahibidir. Bu oran ilk ankette sadece %3,6 idi.²⁸⁵ Toplumun büyük bir kısmının SKA'nı haber programları veya eğitim programları yoluyla öğrendiği tespit edilmiştir. Aynı zamanda, Japonya'da SKA rozeti takan insanları sıklıkla görmek mümkündür. (Dünya Ekonomik Forumu-2020). Bu ise, yerel medyanın bu konuya geniş kapsamlı bir şekilde yer vermesinin bir sonucudur. Medyanın bilinçlendirme faaliyetleri sayesinde SKA hakkında farkındalığın arttığı ve böylece toplumun ve ilgili paydaşların katılımıyla hedeflere ulaşmaya katkı sağlandığı gözlemlenmektedir. Bu durum, kaynakların harekete geçirilmesi ve sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleşmesi için iş birliğinin önemini vurgulamaktadır.

“Medya Birliği” (Media Compact), Birleşmiş Milletler tarafından desteklenen bir başka girişim, insanların farkındalıklarını artırmayı, onları SKA'nın uygulanmasına dahil etmeyi amaçlamaktadır. Bu inisiyatif, dünya çapında 160 ülkeyi kapsayan yaklaşık 400 üyesini bir araya getirmektedir. “Medya Birliği” katılımcıları, toplumla iletişim kurmayı, SKA hakkında objektif, doğru ve zamanında bilgi sağlamayı, ayrıca SKA ile ilgili mesajları ve hikayeleri yaymayı taahhüt etmektedir. Bu yaklaşım, medya kuruluşlarının SKA'na aktif bir şekilde katkıda bulunmasını sağlayarak toplumun bu konuda bilinçlenmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.²⁸⁶ Ayrıca, SKA hakkındaki bilgilerin geniş bir kitleye etkili bir şekilde yayılması için sosyal medya ve dijital teknolojiler gibi farklı medya platformlarının kullanımının önemini vurgulanmaktadır.

Medyanın gündem belirleme sürecindeki etkilerini gösteren işleyen örneklerden biri, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Medya Bölgesi'dir. 2016 yılında faaliyete başlayan SKA Medya Bölgesi, bugüne kadar BM Genel Kurulunun Yüksek Düzeyli haftalarının, BM Gençlik Forumu ve BM'nin Sürdürülebilir Kalkınma için Yüksek Düzeyli Siyasi Forumu gibi etkinliklerde ele alınan güncel konuları sürdürmektedir. Bu platform, BM üye devletleri yanı sıra uzmanlar, etkili kişiler, aktivistler, dijital etkileyiciler ve medya ortakları gibi paydaşlar için güncel sorunların tartışılması ve yenilikçi çözümlerin araştırılması için bir platform sağlamaktadır.

²⁸⁵ “How the media can be a meaningful stakeholder in the quest to meet the SDGs”, The World Economic Forum. 20 January 2020. Erişim Tarihi: 17.07.2024.

<https://www.weforum.org/agenda/2020/01/sdgs-sustainable-development-news-media-coverage/>.

²⁸⁶ “SDG Media Compact”, United Nations, t.y., Erişim Tarihi: 30.07.2024.

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/sdg-media-compact-about/#focus>.

BM Küresel İletişim Departmanı ve PVBLIC Fonu tarafından düzenlenen Medya Bölgesi, şu anda 29 farklı Medya Bölgede 1550'den fazla konuşmacı ile 1,1 milyardan fazla katılımcıyı bir araya getirmektedir. Tüm tartışmaların Birleşmiş Milletler web televizyonunda yayınlandığı ve SKA hakkındaki bilgilerin geniş kitlelere ulaştırıldığı bu platform, yüksek düzeydeki tartışmalara dünyanın herhangi bir yerinden erişilebilmesi için olanak sağlamaktadır.²⁸⁷

SKA Medya Bölgesi, iklim değişikliğiyle mücadele, daha adil ve kapsayıcı bir toplumun oluşturulması vb. için küresel çabaları desteklemektedir. Dünya çapında geniş kitlelere ulaşarak ilham vermeyi ve SKA'ya ilerletmeyi hedefleyen bu platform, küresel, bölgesel ve yerel önde gelen markalar, sivil toplum kuruluşları ve diğer kuruluşlarla iş birliği yapmaktadır. Gazetecilere yönelik olarak sürdürülebilir kalkınma konusunda materyal sunan SKA Medya Bölgesi, makaleler, röportajlar, videolar, ses kayıtları, fotoğraflar ve diğer medya kaynakları gibi çeşitli içerikleri sağlamaktadır. Ayrıca güncel konular ve sürdürülebilir kalkınmanın zorlukları üzerine seminerler, web seminerleri ve diğer etkinlikler düzenlemektedir.²⁸⁸ Bu faaliyetler aracılığıyla SKA Medya Bölgesi, kapsamlı ve çeşitli bir iletişim ortamı oluşturarak sürdürülebilir kalkınma konusundaki farkındalığı artırmayı amaçlamaktadır. Ayrıca, medya aracılığıyla geniş kitlelere ulaşarak SKA'nın önemini vurgulamak ve toplumu harekete geçirmek için çeşitli stratejiler geliştirmektedir. Bu sayede, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılmasında medyanın gücünden etkin bir şekilde faydalanılması hedeflenmektedir.

SKA'nın gerçekleştirilmesine yönelik en kapsamlı etkinliklerden biri olan Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Medya Zirvesi (SKA Medya Zirvesi), reklam, pazarlama, iletişim, halkla ilişkiler, yayın, dijital ve teknoloji sektörlerinde 100'den fazla lideri bir araya getirerek medyanın sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmedeki rolünü vurgulamaktadır. Bu BM'de gerçekleşen üst düzey bir toplantıdır. Etkinlik sırasında, SKA'ya dair bilgi desteği hakkında en iyi uygulamalar, başarılı hikayeler ve

²⁸⁷ “SDG Media Zone”, PVBLIC Foundation, t.y. Erişim Tarihi: 30.06.2024.
<https://www.pvblc.org/sdgmediazone>.

²⁸⁸ “17 Goals to Transform Our World”, SDG Media Zone, t.y. Erişim Tarihi: 08.07.2024.
<https://www.un.org/en/sdgmediazone>.

karşılaşılan zorluklar ele alınmakta ve medya kapsamının etkinliğini artırmak için iş birliği yolları aranmaktadır.²⁸⁹

SKA Medya Zirvesi, medya kuruluşlarının kendi platformlarını ve kaynaklarını daha etkin bir şekilde kullanarak SKA'yı tanıtmayı ve bilinçli bir toplum oluşturmayı amaçlamaktadır. Etkinlik, katılımcılara medya sektöründeki son trendler hakkında bilgi edinme fırsatı sunmanın yanı sıra dijital teknolojiler ve sosyal medya dahil olmak üzere geliştirilen stratejileri kullanarak SKA'nı etkili bir şekilde yaymak için olanak sağlamaktadır.²⁹⁰

SKA Medya Bölgesi ve Medya Birliğini, bilgi destekleyicisi kaynaklar ve platformlar sağlarken; SKA Medya Zirvesi bir tartışma ve konferans forumudur. Bu forumda medya kuruluşlarının temsilcileri, Birleşmiş Milletler ve diğer ilgili taraflar medya kapsamındaki güncel konuları, eğilimleri ve yenilikleri tartışmaktadır.

Bununla beraber, "Şimdi harekete geç" kampanyası kapsamında Ünlü kişiler örnekleriyle ilham verirken, farklı meydan okumalar da başlatılmıştır. Örneğin, "yemek mücadelesi" (food challenge) gibi, videolar çekilerek "yeşil" tarifler paylaşılmakta ve ürünlerin verimli bir şekilde kullanılması öğretilmektedir. Ayrıca, bu proje kapsamında bir uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu uygulama indirilerek SKA'ya ulaşmak için adımlar seçilebilmektedir. BM verilerine göre, bu kampanya kapsamında dünya çapında yaklaşık 16.537.744 eylem gerçekleştirilmiştir.²⁹¹ Bu, medyanın sürdürülebilir kalkınmada etkinliğinin ve dünyanın dört bir yanındaki insanlar üzerindeki gücünün kanıtıdır.

Bu kapsamda, ayrıca da, Global İletişim Departmanı, Sony Pictures Entertainment ve BM Fonu ile işbirliği yaparak Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 13'ü destekleyerek, iklim değişikliği ve sonuçlarıyla mücadeleyi teşvik etmektedir. #AngryBirdsHappyPlanet kampanyası, sevilen animasyon karakterlerini dikkat çekici hale getirerek, her yaş grubundan insanlara zor sorunlarını basit ve algılayıcı dilde

²⁸⁹ "Media leaders return to the United Nations to advance sustainable development at SDG Media Summit", United Nations Development Programme ,2022. Erişim Tarihi: 09.07.2024. <https://www.undp.org/news/media-leaders-return-united-nations-advance-sustainable-development-sdg-media-summit>.

²⁹⁰ "SDG Media Summit", UN Web TV, 2022. Erişim Tarihi: 07.07.2024. <https://webtv.un.org/en/asset/k10/k107xk0ga3>.

²⁹¹ "Act for Our Common Future", United Nations, t.y. Erişim Tarihi: 11.06.2024. <https://www.un.org/en/actnow>.

anlatılmaktadır ve iklim değişikliğiyle mücadelede bireysel eyleme çağırılmaktadır. “Kızgın Kuşlar Filmi 2” (Angry Birds Movie 2) filminin animasyon karakterleri ve seslendirme sanatçılarıyla gerçekleştirilen video yayını uluslararası düzeyde dağıtılarak, BM ActNow botuna dikkat çekmiş ve nihayetinde yaklaşık 130.000 iklim değişikliğiyle mücadele eylemine yol açmıştır.²⁹²

Sosyal ağlardan bahsetmişken, BM Çevre Programı, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli ve 200'den fazla diğer ortağı destekleyen Facebook, İklim Bilim Merkezi'ni (Climate Science Information Center) başlatmıştır. Bu uzmanlık alanı, önde gelen iklim kuruluşlarından gelen itibarlı gerçek kaynaklar sunmaktadır ve dünya genelinde 3,8 milyondan fazla takipçiye sahiptir. Merkez, günlük yaşamda iklim değişiklikleri ile mücadele etmek için pratik adımlar sunmanın yanı sıra iklimle ilgili güncel gerçekler, rakamlar, veriler ve haberler sunmaktadır. Facebook'un teknolojileri ve programları sayesinde, 3,5 milyondan fazla insan, iklim değişikliği ve çevre koruma için Facebook ve Instagram aracılığıyla 130 milyondan fazla dolar bağış yapabilmıştır. Bununla beraber, Meta şirketi, BM ile birlikte iklim değişikliği ile mücadele için bireysel adımları teşvik etmek amacıyla bir bot-mesajlaşma uygulaması başlatmanın yanı sıra, ayrıca, iklim değişikliği hakkında yapılan kamuoyu araştırması sonuçlarını yayınlamak için Yale İklim İletişim Programı ile iş birliği yaptıkları gözlenmiştir. Bu, karar vericilerin toplumun iklim değişikliği hakkındaki bilgilerine, görüşlerine, tercihlerine ve davranışlarına daha iyi bir anlayış kazanmalarına yardımcı olmak için yapılmıştır.²⁹³

Başka bir örnek olarak, “Dünyam 2030” (MY World 2030) programı, dünya genelindeki insanlara SKA öncelikleri hakkında görüşlerini paylaşma ve 2030 yılına kadar planlanan başarıları değerlendirme olanağı sunmaktadır. “Benim Dünyamın İnsanları” (Humans of MY World) girişimi ise, bu programı genişleterek, MY World'den gelen verileri temsil eden bireylerin hikayelerini ve resimlerini sunmak için Facebook gibi sosyal medya platformlarını kullanmaktadır. Genç aktivistler, yerel halk

²⁹² “The United Nations and Talent From the Angry Birds Movie 2 Join Forces on the ActNow Climate Campaign”, SDG, 2019. Erişim Tarihi: 07.07.2024.

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/blog/2019/07/act-now-partnership/>.

²⁹³ “We're empowering people and organizations to advance the United Nations Sustainable Development Goals by 2030”, META, 2024. Erişim Tarihi: 07.07.2024.

<https://about.fb.com/sdg/>.

için hayati öneme sahip konularda fotoğraf kanıtları toplamak için dünya genelinde 30'dan fazla ülkeyi ziyaret etmiştir. Facebook ve diğer sosyal medya platformlarının yanı sıra, bu kanıtlar, karar alıcıları doğrudan etkileyebilmek amacıyla 11'den fazla yüksek düzeyli toplantıda sunulmuştur.²⁹⁴ Bu girişimler sayesinde, Sürdürülebilir Kalkınma Alanındaki Eylem Kampanyası, insanların birbiriyle iletişim kurmalarına, bilgi ve deneyimlerini paylaşmalarına olanak tanımıştır.

“Sayılar Harekette” adı verilen diğer bir animasyon videosu, 2000 yılında 1,750,000 olan aşırı yoksulluk içindeki insan sayısının 2012 yılında 900,000'e düşmesini göstererek SKA'nı anlaşılabilir sayılara dönüştürmektedir ve bu sayının 2030 yılına kadar sıfıra inmesi umulmaktadır.²⁹⁵ Eşitsizlik gibi diğer SKA'lar de ele alınarak, geçmiş, şimdiki ve gelecekteki ilerleme bağlamında değerlendirilmektedir. Bu iletişim formatı SKA'ları somut hale getirerek onlara sayısal bir temel sağlamakta ve insan hayatları üzerindeki önemlerini ve etkilerini vurgulamaktadır. “Kimseyi Geride Bırakma” adlı diğer bir video ise, küresel kalkınma sürecinde dezavantajlı olan ve geride bırakılma riski taşıyan bireyleri insan boyutunda sergileyerek SKA'na insanlık boyutu kazandırmaktadır.²⁹⁶ 2030 yılına ve SKA'na yönelik program, video, sosyal medya ve mobil uygulamalar aracılığıyla daha erişilebilir ve anlaşılabilir bir formda sunulmakta, halk arasında farkındalık, ilgi ve etkinliğin artırılmasına teşvik etmektedir. Bu iletişim araçları, SKA hakkında geniş kapsamlı bilgi yayılmasında etkin bir rol oynamakta olup, bireyler için SKA'nı anlaşılır ve ilgili bir hale getirmekte ve hedeflere ulaşmak için kolektif çabaları teşvik etmektedir.

²⁹⁴ “MY World 2030”, MY World the United Nations Global Survey for a better world, t.y. Erişim Tarihi: 13.08.2024. <https://about.myworld2030>.

²⁹⁵ Mulholland E., Bernardo A., ve Berger G., “Communication and Awareness Raising in the Implementation of the 2030 Agenda and the SDGs: Activities and Challenges. ESDN Quarterly Report 2017, (ESDN Office: Vienna,2017), s.11. Erişim Tarihi: 13.08.2024. https://www.esdn.eu/fileadmin/ESDN_Reports/QR_44_Final.pdf.

²⁹⁶ Mulholland E., Bernardo A., ve Berger G., “Communication and Awareness Raising in the Implementation of the 2030 Agenda and the SDGs: Activities and Challenges. ESDN Quarterly Report 2017, (ESDN Office: Vienna,2017), s.11. Erişim Tarihi: 13.08.2024. https://www.esdn.eu/fileadmin/ESDN_Reports/QR_44_Final.pdf.

SONUÇ

Birleşmiş Milletler'in belirlediği Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları çerçevesinde stratejik iletişimin önemi ve etkisi büyük bir önem taşımaktadır. Sürdürülebilir kalkınma, çevresel, ekonomik ve sosyal açıdan dengeli bir şekilde gelişmeyi hedeflerken, stratejik iletişim de bu hedeflere ulaşmada etkili bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sürdürülebilir kalkınma kavramının tanımı ve gelişimine baktığımızda, Birleşmiş Milletler'in çeşitli konferansları ve zirveleri ile bu kavramın öneminin giderek arttığını görmekteyiz. Stockholm Konferansı'ndan başlayarak, çeşitli raporlar ve zirvelerle sürekli olarak gelişen bu kavram, günümüzde temel özellikleri ve amaçlarıyla karşımıza çıkmaktadır. Şu anda Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, insanlığın küresel zorluklarla mücadele etme isteğini teşvik eden ana itici güçtür. Bu kavramın oluşturulması uzun bir süreçten geçmiş olup farklı konvansiyonlar, stratejiler ve diğer belgeler formüle edilmiş ve özellikle 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçı oluşturulmuştur. Şu anda sürdürülebilir kalkınmanın net bir tanımı olmasa da, tüm dünya topluluğu, bu kavramdan, tüm alanların gelişiminin, yani doğanın ve insanın uyumlu gelişiminin, ekonomik büyüme, sosyal gelişme ve çevrenin korunmasıyla etkileşim içinde olmasını anlamaktadır. Bu, mevcut ve gelecek nesillerin tüm ülkelerin halkının ihtiyaçlarını karşılamak için yapılacaktır. Rio de Janeiro Çevre ve Kalkınma Bildirgesi, 27 temel sürdürülebilir kalkınma ilkesini benimsemiştir; ancak bunlar da sürekli olarak geliştirilme ve genişletilme çabasında olup, dünya topluluğu bunları çeşitli uluslararası belgelere uygulamaktadır.

Stratejik iletişim kavramının tanımı ve gelişimi konusunda da benzer bir süreç görülmektedir. Analiz sonucunda, stratejik iletişimin, kuruluşların ve kurumların hedeflerine ulaşmalarında önemli bir rol oynadığı ve hedef kitleleri yöneterek ve davranışlarını değiştirerek iletmek istedikleri değerleri başarılı bir şekilde aktarabildiği belirlenmiştir. Amerikan, Avrupa, Rusya ve Türkiye gibi farklı yaklaşımların stratejik iletişim kavramına getirdikleri çeşitli kavramların esasında, hedef kitlelerin yönetilerek, onların davranışlarının değiştirilmesi ve aktör için gerekli olan değerleri veya bilgiyi iletmek vardır. Bu anlamda, stratejik iletişimin başarısı, hedef kitlelerle etkili iletişim

kurarak istenilen mesajların doğru şekilde iletilmesi ve hedeflenen sonuçların elde edilmesine dayanmaktadır. Bununla birlikte, bu aracın etkinliğine rağmen, stratejik İletişim sınırlayıcı bir karakter taşımaktadır. Stratejik iletişim politik, ekonomik ve sosyal sistemlerin yeniden yapılandırılmasını doğrudan etkileyemez. Bu bağlamda, toplum, ekonomi ve siyaset gibi faktörler önemli bir rol oynamaktadır. Bu faktörler uluslararası ilişkilerde ve devletlerde gerçekleşen çeşitli süreçlere doğrudan etki etmektedirler. Sınırlı kaynaklara sahip devletlerde, en başarılı stratejik iletişim bile SKA alanındaki eylemlere ilham vermekte yeterli olmayabilir. Ancak, etkisinin sınırlı olmasına rağmen, stratejik iletişim toplumu etkileyerek SKA hakkındaki algılarını değiştirebilir. Bu bağlamda, küresel bir örgüt olarak BM, insanlık için genel bir gündem oluşturmada önemli bir rol oynamaktadır. Çeşitli stratejik iletişim araçlarını kullanarak, BM, SKA'na dikkat çekmektedir. Bu çerçevede incelendiğinde, bu çalışmada, sonuç olarak stratejik iletişimin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmada önemli bir araç olabileceği ve BM gibi uluslararası kuruluşlar tarafından etkili bir şekilde desteklenebileceği görülmüştür. Bu noktada özel bir örnek olarak, “Birlikte İletişim” rehberinde verilen önerilere dayanarak, Birleşmiş Milletler'in stratejik iletişim alanındaki çalışmalarında bu önerileri net bir şekilde uyguladığı sonucuna varılabilir. Birleşmiş Milletler örgütleri, iletişimlerini koordine etmeleri çağrısında bulunularak, ortak bir logo veya BM sembolü altında birleşik bir cephe oluşturmaları teşvik edilmektedir. BM web siteleri ve belgelerin incelenmesinden, her bir web sitesinin bu talimatlara net bir şekilde uyduğu, her sitede BM logosunun ve SKA logosunun bulunduğu sonucuna varılabilir. Bu da tanınabilirliği artırmaktadır.

Araştırma sonucunda, BM'nin çeşitli stratejik iletişim araçlarını kullandığı belirlenmiştir. İletişim ve SKA alanında, BM Global İletişim Departmanı, Birleşmiş Milletler İletişim Grubu, Birleşmiş Milletler Ülke Ekibi, Sürdürülebilir Kalkınma Yüksek Düzeyli Siyasi Forum gibi farklı yapılar oluşturulmuştur. Bu yapılar farklı işlevleri yerine getirirken birbirlerini tamamlar ve çelişmezler. Her biri Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına önemli katkılarda bulunmaktadır. Bununla beraber, BM Koordinasyon Grubu, Birleşmiş Milletler ekibinin sağlam bir imajını oluştururken, her birimin çalışmalarını özellikle belirtmektedir. BM, sürdürülebilir kalkınma alanındaki en güvenilir ve etkili ortak olarak konumlanır. Kuruluşların ve ortakların faaliyetleri ile sonuçları hakkında bilgi alışverişini

sağlamaktadır. Ayrıca, çeşitli örneklerden de görüldüğü gibi, BM, HeForShe, Gençler için Saygın İstihdam gibi çeşitli girişimler düzenleyerek Birleşmiş Milletler sistemiyle ilgili güven oluşturmakta ve insanları, kuruluşları ve devletleri SKA doğrultusunda hareketine geçmeye ve destek vermeye teşvik etmektedir. Bunların yanı sıra, Birleşmiş Milletler bünyesinde Akademik Etki gibi etkili eğitim programları geliştirilmiştir ve bu yönde yapılan etkinlikler ve bu etkinliklere geniş katılımlar ile de etkinliğini kanıtlamaktadır.

Stratejik iletişim, iletişim etkinliğini gündem belirleyici veya plan çerçevesinde doldurmaktadır. Bu geniş kapsamlı alan, haber üreten veya bilgi yayma faaliyetinde bulunan bireyleri ve kuruluşları (halkla ilişkiler firmaları, yayın şirketleri), haber ve medya araçlarını yayma faaliyetinde bulunan kişileri (gazeteciler) ve medya ile toplum arasındaki etkileşimi inceleyen araştırmacıları içermektedir.

Stratejik iletişim sürecinin en önemli aşaması medya ile etkileşim aşamasıdır. Medya, güncel konuların ele alındığı önemli bir araç olarak kabul edilmektedir. Medya, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşmada kilit bir rol oynamakta olup, stratejik iletişim araçlarından biridir. Medya, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları hakkında bilgi yayarak insanları haberdar eder ve iklim değişikliği, açlık, eşitsizlik gibi küresel sorunlara dair bilgiyi yayarak kolektif düşünmeyi teşvik eder. Medya; büyük yayıncılardan, eğlence şirketlerine, haber ajanslarına, radyo istasyonlarına ve dijital yayıncılara kadar Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı desteklemek için güçlü bir alandır.

Kuşkusuz, medya Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının gerçekleştirilmesinde ayrılmaz bir parçadır. Bu süreçte, sürdürülebilir kalkınma ile ilgili sorunları kamuoyuna bildirmenin yanı sıra bilinçlendirme ve eylemleri harekete geçirme konusunda katkı sağlar. Medya, bilgi, deneyim ve en iyi uygulamaların paylaşımı için bir platform oluşturarak insanları Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na aktif olarak katılmaya teşvik eder. BM ile bağlantılı olarak, SKA Medya Bölgesi, Media Compact, SKA Medya Zirvesi gibi projeler, medya sektörünün sosyal sorumluluğuna dair parlak örnekler sunmaktadır ve medya, stratejik iletişim aracı olarak benzersiz bir rol oynamaktadır. Bu projeler, Birleşmiş Milletler temsilcileri ve diğer ilgili taraflar arasındaki iş birliğini teşvik etmeye devam eder ve küresel varlığı güçlendirerek sürdürülebilir kalkınma amaçlarına odaklanır ve iş birliği içinde ortak çabaları destekler. Bu şekilde, medya

bilgilendirilmiş ve etkin bir toplumun oluşmasına yardımcı olabilir ve sürdürülebilirlik ve refahın gelişimine, mevcut ve gelecek nesiller için karşılaşılan zorlukların üstesinden gelinmesine katkıda bulunabilir.

Radyo ve televizyon, SKA hakkında geniş bir bilgi içeriği sunarak stratejik iletişimde önemli bir rol oynamaktadır. Öte yandan ise, yeni medyanın (haber ajansları, sosyal ağlar, elektronik gazeteler ve dergiler, bloglar, mobil telefonlar) ortaya çıkışı, stratejik iletişim alanında daha etkili çalışma imkanı sağlamaktadır. Örneğin, Birleşmiş Milletler'in YouTube kanalında geniş bir konu yelpazesinde video klipleri izleyiciler tarafından görülebilirken, dünyanın dört bir yanındaki insanlara sürdürülebilir kalkınma hakkında bilgiye erişim sağlanmaktadır. Araştırmada, Barış Elçisi Programı gibi stratejik bir aracın kullanımının oldukça etkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca, bloglar ve blog yazarlarının yeni nesli oldukça etkilediği görülmektedir. Bu nedenle, ünlü kişileri dijital medya alanlarının ötesinde de programa dahil etmek ve programı genişletmek gerekmektedir. Mobil uygulamaların, yapay zeka ve hatta müziğin SKA'na ulaşmak için stratejik iletişimde kullanılması, yenilikçi fikirler olarak değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, bu çalışma, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmada stratejik iletişimin önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Stratejik iletişimin başarısı için çeşitli amaç kitleleri hedefleyerek tüm mevcut araçların kullanılması gerekmektedir. Bilgi alanında, bu, radyo ve televizyonu, basılı yayınlar, internet, akıllı video ve cep telefonlarını içermektedir. Bunun yanı sıra, bilgiyi yaymak için daha geleneksel yöntemler de buraya dahildir, konferanslar, seminerler, kişisel iletişim; eğitim programları vb. Ancak, stratejik iletişimcilerin, amaç kitleler için algı ve dünya görüşünün en önemli unsurlar olduğunu anlamaları ve bu yönde bilgi akışıyla diğerlerinin algılarının nasıl değişebileceğini hesaba katmaları önemlidir. Bu alandaki faaliyetlerle stratejilerin etkin bir şekilde uygulanması, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmada büyük bir etkiye sahiptir. Bu etkinin daha da artırılması ve amaçların başarıyla gerçekleştirilmesi içinse iş birliği ve koordinasyon sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Achkasova, Vera. "Propagandistskiy diskurs v usloviyah tsifrovizatsii". Monografiya pod redaktsiey V. A. Achkasovoy, G. S. Melnik. Sankt-Peterburg: SPbGU. 2023.
- Act Now. "Download the app to see the difference your actions make", t.y. Erişim Tarihi: 24.06.2024. <https://www.un.org/en/actnow>
- Akhmetshina, Aigul. "Medya'nın Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının Uygulanmasındaki Rolü". *13.Uluslararası Gelecekle İletişim Çalıştayı bildiriler ve makale kitabı*. Ankara, 2024: 34-243.
- Alikılıç, Özlem Aşman. *Halkla İlişkiler 2.0 Sosyal Medyada Yeni Paydaşlar Yeni Teknikler*. Ankara: Efil, 2011.
- Artemov, Aleksandr. "Blogi kak novyy instrument vliyaniya na tsennostnye orientatsii molodogo pokoleniya". *Molodoi uchenyi* 20, sayı 467 (2023): 378-379.
- "Action plan on strategic communication", European Commission, Ref. Ares no. 2608242. Brussels. 2015. Erişim Tarihi: 17.07.2024. <http://archive.eap-ecsf.eu/assets/files/Action%20PLan.pdf>
- Awards Daily 2025. "Leonardo DiCaprio's Before the Flood Earns Record 60 Million Views", 2016. Erişim Tarihi: 07.08.2024. <https://www.awardsdaily.com/2016/11/leonardo-dicaprios-flood-earns-record-60-million-views/>.
- Balbek, Ruslan. "Sotsial'no-ekonomicheskie i demograficheskie faktory politicheskoy nestabil'nosti: diskussionnye voprosy". *Sotsial'no-ekonomicheskie iavleniia i protsessy* 13, sayı 2 (2018): 5-9.
- Become a partner. "Decent jobs for youth", t.y., Erişim Tarihi: 15.05.2024. <https://www.decentjobsforyouth.org/become-a-partner#what>.
- "Birleşmiş Milletler Binyıl Bildirgesi", Genel Kurul'un 55/2 sayılı 8 Eylül 2000 kararı, 2000. Erişim Tarihi: 15.06.2024. https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/summitdecl.shtml
- "Birleşmiş Milletler Şartı", Birleşmiş Milletler, 26 Haziran 1945. Erişim Tarihi: 21.06.2024. <https://www.un.org/ru/charter-united-nations/>.
- Birleşmiş Milletler Türkiye. "Sürdürülebilir kalkınma amaçları", 2024. Erişim Tarihi:

- 01.07.2024. <https://turkiye.un.org/tr/sdgs>.
- Bobylev, Sergey. "Novye modeli ekonomiki i indikatory ustoichivogo razvitiya". *Ekonomicheskoe vozrozhdenie Rossii* 3, sayı 61 (2019): 23-29.
- Bogdanov, Sergey. "Strategicheskie kommunikatsii-kontseptualnye podkhody i modeli dlya gosudarstvennogo upravleniya". *Gosudarstvennoe upravlenie. Elektronny vestnik* 61 (2017): 132-152.
- Boztepe, Hatun. "Halkla ilişkilerin kurum ile hedef kitle arasında ilişki oluşturma amacı ve kurumsal web sayfalarının diyalojik halkla ilişkiler aracı olarak kullanımı". *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, sayı 20 (2023): 86 -104.
- Brileva, Yana. "Strategicheskie kommunikatsii i esg-povestka kompanii". *Sbornik statei xii mezhdunarodnoi nauchno-prakticheskoi konferentsii .Elektronnaya biblioteka e-library*. (2024). Erişim Tarihi: 23.07.2024. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=67312950>
- Burlakov, Viktor. "Problema ispol'zovaniya strategicheskoy kommunikatsii vo vneshney politike". *Zhurnalistskiy yezhegodnik* 5, (2016): 8-12.
- Burlakov, Viktor. "Strategicheskaya kommunikatsiya kak metod sovremennoy geopolitiki". *Oykumena. Regionovedcheskie issledovaniya* 2, sayı 37 (2016): 7-15.
- Çemrek, Fatih ve Naci Bayraç. "Sürdürülebilir Kalkınma Skorunun Hesaplanması". *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 14 sayı. 2 (2013): 131-152.
- "Çevre ve Gelişim Hakkında Rio Deklarasyonu". Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 1992. Erişim Tarihi: 10.05.2024. https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml.
- Çınarlı, İnci. *Stratejik İletişim Yönetimi*. İstanbul: Beta Basım Yayım, 2013.
- "Communicating Together, Guidelines for UN Country Team communications on the SDGs", United nations sustainable development group, 2022. Erişim Tarihi: 01.08.2024. https://unsdg.un.org/sites/default/files/2022-06/UNSDG_Report_Communicating__REV__.pdf.
- "Convention on biological diversity", The United Nations Conference on Environment and Development, 5 Haziran 1992. Erişim Tarihi: 30.06.2024. https://treaties.un.org/doc/Treaties/1992/06/19920605%200844%20PM/Ch_XXVII_08p.pdf.
- Cooper, Andrew. *Celebrity Diplomacy*. Boulder, CO: Paradigm Publishing, 2007.
- Cooper, Andrew. *The Oxford Handbook of Modern Diplomacy*. *Oxford Handbooks in Politics*

- & *International Relations*. USA Oxford University Press, 2013.
- Corman, Steven. "Weapons of Mass Persuasion: Communicating Against Terrorist Ideology". *Connections: The Quarterly Journal* 5, sayı 3 (2006):93-104.
- Cornish, Paul, Julian Lindley-French ve Claire Yorke, "Strategic Communications and National Strategy", Chatham House. September Report, 2011. Erişim Tarihi: 21.07.2024. https://www.researchgate.net/publication/318531532_Strategic_Communications_and_National_Strategy.
- Danilov-Danilyan, Victor ve Natalya Piskulova. *Ustoychivoye razvitiye: Noviye vizovy: uzebnik dlya vuzov*. Moskva: Aspect Press, 2015.
- Demirayak, Filiz. "Biyolojik Çeşitlilik – Doğa Koruma ve Sürdürülebilir Kalkınma", Vizyon 2023 Projesi. Çevre ve Sürdürülebilir Kalkınma Paneli, TÜBİTAK 2002. Erişim Tarihi: 05.02.2024. <http://www.stm.ru/archive/194>.
- Dudo, Anthony ve Lee Kahlor, ed., *Strategic Communication: New Agendas in Communication*. New York; London: Taylor & Francis, 2017.
- Egorova, Mariya. "Ekonomicheskie mekhanizmy i usloviya perekhoda k zelenoy ekonomike". *Fundamental'nye issledovaniya* 6, sayı 6 (2014): 1262-1266.
- "EU Strategic Communications with a View to Counteracting Propaganda. In-depth Analysis". European Union Institute for Security Studies. France. 2016. Erişim Tarihi: 11.07.2024. [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/578008/EXP0_IDA\(2016\)578008_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/578008/EXP0_IDA(2016)578008_EN.pdf).
- Farzanegan, Mohammad Reza. "Can we predict political uprisings?". The Conversation, 16 June 2017, Erişim Tarihi: 27.08.2024. https://www.researchgate.net/publication/317621453_Can_we_predict_political_uprisings.
- Farwell, James. *Persuasion and Power: The Art of Strategic Communications*.. Washington, DC: Georgetown University Press, 2009.
- Fisher, Stevens. "Before the Flood". National geographic filmi, 21 Ekim 2016. YouTube, 1:35:33. Erişim Tarihi: 15.07.2024. <https://www.youtube.com/watch?v=zbEnOYtsXHA>.
- "Framework Convention on Climate Change", The United Nations Conference on Environment and Development, 9 May 1992. Erişim Tarihi: 30.06.2024. https://treaties.un.org/doc/source/RecentTexts/unfccc_eng.pdf.

- Gavra, Dmitriy. “Kategoriya strategicheskoy kommunikatsii: sovremennoye sostoyaniye i bazovyye kharakteristiki”. *Vek informatsii* 3, sayı 4 (2015): 229-233.
- “Global Sustainable Development Report 2023: Times of crisis, times of change: Science for accelerating transformations to sustainable development”, Independent Group of Scientists appointed by the Secretary-General. United Nations, New York. 2023. Erişim Tarihi: 27.08.2024. <https://sdgs.un.org/gsdr/gsdr2023>.
- Godemann, Jasmin. *Communicating Sustainability: Some thoughts and recommendations for enhancing sustainability communication*. In Wedef, F., Springer VS, Wiesbaden, 2021.
- Goldman, Emily. “Strategic Communication: A Tool for Asymmetric Warfare”. *Small Wars Journal*, 2007 Erişim Tarihi: 19.07.2024. <http://smallwarsjournal.com/blog/strategic-communication-a-tool-for-asymmetric-warfare>.
- Gostev, Ruslan ve Gosteva Snejana. “Perehod Rossiyskoy Federatsii k ustoychivomu razvitiyu i gosudarstvennaya politika v oblasti ekologicheskogo razvitiya i klimata”. *Nauchnaya elektronnyaya biblioteka eLIBRARY.ru*. (2013). Erişim Tarihi: 21.01.2024. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=32560903>.
- “Governance for sustainable human development: a UNDP policy document”, United Nations Development Programme, January 1997. Erişim Tarihi: 30.06.2024. <https://digitallibrary.un.org/record/492551?ln=en&v=pdf>.
- Grishin, Aleksandr., Il'ina Sofiya, Pichugina Mariya, Turnova Yuliya. “Kognitivnaya otsenka vospriyatiya informatsii pri cheredovanii razlichnogo tipa videokontenta”. *Kazanskiy pedagogicheskiy zhurnal* 5, sayı. 142 (2020): 224-230.
- Güler, Rıza. “The Role and Place of Strategic Communication in Countering Terrorism”. *The Journal of Defense Sciences* 11, sayı 2 (2012): 1-31.
- Gürçan, Metin. “Stratejik İletişim Modeli ve Güvenlik Alanına Uygulanabilirliği”. *Güvenlik Stratejileri Dergisi* 8, sayı 15 (2012): 99-138.
- Hallahan, Kirk, Holtzhausen, Derina, Ruler, Betteke ve Vercic, Dejan. “Defining strategic communication”. *International Journal of Strategic Communication* 1, sayı 1 (2007): 3-35.
- Halloran, Richard, “Strategic Communication”, *Parameters* 37, sayı 3 (2007): 4-14.
- Hatch, Mary. “The dynamics of organizational culture”. *Academy of Management Review* 18, (1993): 657–663.
- High-Level Political Forum on Sustainable Development. “Voluntary National Reviews”. t.y.

- Erişim Tarihi: 23.08.2024. <https://hlpf.un.org/home>.
- High-Level Political Forum.”High-Level Political Forum on Sustainable Development”, t.y.
Erişim Tarihi: 23.08.2024. <https://hlpf.un.org/home>.
- “Human Development Report 2011. Sustainability and Equity: A Better Future for All”,
Published for the United Nations Development Programme, 2011. Erişim Tarihi:
21.06.2024. <https://hdr.undp.org/content/human-development-report-2011>.
- Ignatov, Aleksandr, Mikhnevich Sergey, Popova Irina, Safonkina Elizaveta, Sakharov Andrey
ve Shelepov Andrey. “Podkhody vedushchikh stran-donorov k vnedreniyu TSU v
natsionalnye strategii ustoychivogo razvitiya”. *Vestnik mezhdunarodnykh organizatsiy*
14, sayı 1 (2018): 164-188.
- IMPACT, “Decent jobs for youth”, t.y., Erişim Tarihi: 15.05.2024.
<https://www.decentjobsforyouth.org/impact-section>.
- Information Service Vienna. “UN Messengers of Peace, Goodwill Ambassadors Share
Experiences, As Two-Day Meeting on Celebrity Advocacy Opens”, 2002. Erişim Tarihi:
07.05.2024. <https://unis.unvienna.org/unis/pressrels/2002/pi1427.html>
- Informatsionnyy tsentr OON v Moskve. “Onlayn kruglyy stol po sluchayu Vsemirnogo dnya
vodnykh resursov 2023 goda "Uskoryaya preobrazovaniya", 2023. Erişim Tarihi:
18.08.2024 [https://www.unic.ru/activites/world-water-day-2023-online-roundtable-](https://www.unic.ru/activites/world-water-day-2023-online-roundtable-russia/)
[russia/](https://www.unic.ru/activites/world-water-day-2023-online-roundtable-russia/).
- Informatsionnyy tsentr OON v Moskve. “Voda dlya zhizni. Voda dlya prodovol'stviya", 2023.
Erişim Tarihi: 18.08.2024. <https://www.unic.ru/activites/voda-dlya-zhizni-event/>
- “İstedüğimiz gelecek”. Rio+20 Konferansının Belgesi, 11 Eylül 2012. Erişim Tarihi:
24.06.2024. URL:<https://undocs.org/ru/A/66/L.56>.
- Jurgens, Igor. “Komissiya Bruntland i kontseptsiya ustoychivogo razvitiya”. *Vlast* 6, (2023): 9-
25.
- Kalinina, Natalya. “Mesto ekologicheskoy zhurnalistiki v sovremennoy mediasfere”. *Vestnik
Amurskogo gosudarstvennogo universiteta* 72, (2016):16-21.
- Kannengieber, Sigrid. “From Millennium Development Goals to Sustainable Development
Goals: Transforming development communication to sustainability communication”.
Studies in Communication Sciences 23, sayı 1 (2023): 121-135.
- Karakulle, İsmail. “Örgüt Fonksiyonları Açısından Dijital Medyanın Kullanımı”, İletişim ve
Medya Alanında Uluslararası Araştırmalar, ed. Emine

- Nilüfer Pembecioğlu. Konya, Eğitim Yayınevi, 2021.
- Kavas, Kayhan ve Sezer Sibel. “Johannesburg Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi’nin Ardından”. *Türk İdare Dergisi* 437, (2002): 1-25.
- Kent, Michael ve Taylor Maureen. “Maximizing Media Relations: A Web Site Checklist.” *Public Relations Quarterly* 23, (1993): 14 -18.
- Khazheeva, Mariya. "Rol' ekonomicheskogo rosta v povyshenii blagosostoyaniya". *Izvestiya Irkutskoy gosudarstvennoy ekonomicheskoy akademii* 1, (2010): 5-9.
- Klaverweide, D. “Strategic Communication and the United Nations Millennium Development Goals”. UN System Staff College, 2006 Erişim Tarihi: 05.05.2024. https://essay.utwente.nl/56943/1/Scriptie_Klaverweide.pdf.
- Kofi A. Annan. “My v narody: rol' OON v XXI veke”. Doktrina informatsionnaya. Moskovskaya Akademiya informatsiologii. Moskva, 2000.
- Kolesov, Petr. “Vedenie Soedinyonnymi Shtatami informatsionnykh vojn. Kontseptsiya “Strategicheskikh kommunikatsij”. *Zarubezhnoe voennoe obozrenie* 6, (2010): 9-14.
- Koptug, Vasiliy. *Konferentsiya OON po okruzhayushchey srede i razvitiyu*. Novosibirsk: CO RAN, 1992.
- Korolko, Valentin. *Public Relations*, Refl book, 2007.
- Kosih, Viktoriya. “Sushchnost', vidy i usloviya formirovaniya pozitivnogo imidzha organizatsii”. *Mirovaya nauka* 10, sayı. 43 (2020): 47-51.
- Kotkova, Kseniya ve Pronyakina Ekaterina. “Global'noe upravleniye v deyatel'nosti OON kak mekhanizm realizatsii kontseptsii ustoychivogo razvitiya”. *Upravlencheskoe konsul'tirovanie* 4, (2018):101-107.
- Koval'skiy, Viktor. “Mobil'nyye prilozheniya i ekologiya: kak tekhnologii pomogayut sokhranit' planet”. Tweek, 2023. Erişim Tarihi: 15.06.2024. <https://www.itweek.ru/mobile/article/detail.php?ID=227819>.
- Kuznetsov, Alexander. “Rol' i znachenіye printsipov okhrany okruzhayushchey sredy v mezhdunarodnom ekologo-pravovom sotrudnichestve”. *Vestnik KASU* 6, (2011): 215-220.
- Kuznetsova, Yuliya. “Etapy formirovaniya i razvitiya kontseptsii ustoychivogo razvitiya”. *Molodoy uchenyy* 5, (2013): 337-339.

- Lektsii dlya obucheniya. “Ustoychivoye razvitiye”, t.y. Erişim Tarihi: 29.12.2023
<https://doclecture.net/1-9658.html>.
- Leskova, Irina ve Zyazin Sergey. “Strategicheskie zadachi politicheskoy kommunikatsii i informatsionnykh operatsiy”. *Ekonomika i upravlenie: nauchno-prakticheskiy zhurnal* 3, sayı 171(2023):123-128.
- Levi, Dmitriy. “Diplomatiya znamenitostey: novye metody diplomatiyi ili psevdo-instrumenty”. *Azimut nauchnykh issledovaniy: ekonomika i upravleniye* 3, sayı. 24, (2018): 363-367.
- Maj Craig, C.Colucci. *Shaping Colombia’s Stability through Strategic Communication: Evaluating U.S. Effectiveness*. United States Army School of Advanced Military Studies; United States Army Command and General Staff College. Fort Leavenworth, Kansas AY. 2009.
- Martino, J. “Why the role of media is so important to communicate the Sustainable Development Goals?” Medium, 2020. Erişim Tarihi: 16.06.2024. Erişim Adresi
<https://medium.com/@josemartino/why-the-role-of-media-is-so-important-to-communicate-the-sustainable-development-goals-8d382e21bdc8>.
- “Mauritius Strategy for the Further Implementation of the Programme of Action for the Sustainable Development of Small Island Developing States”, United Nations General Assembly, A/61/277, 21 August 2006. Erişim Tarihi: 10.07.2024.
<https://sdgs.un.org/documents/a61277-mauritius-strategy-further-impl-18516>.
- Medouz Dennis. “Popytka No 3”. Studentskiy meridian, t.y. Erişim Tarihi: 08.07.2024
- META. “We're empowering people and organizations to advance the United Nations Sustainable Development Goals by 2030”. 2024. Erişim Tarihi: 07.07.2024
<https://about.fb.com/sdg/>.
- “Millennium Development Goals Report”, United Nations Department of Economic and Social Affairs, April 2015. Erişim Tarihi: 30.06.2024.
<https://www.unilibrary.org/content/books/9789210574662>.
- Minaeva, Ludmila. “Kommunikatsiya v protsesse realizatsii kontseptsii ustoichivogo razvitiya”. *Rossiyskaya shkola svyazey s obshchestvennost'yu* 30, (2024): 74-106.
- Mishra, Anubhav ve Mishra Abhinav. "National vs. Local Celebrity Endorsement and Politics". *International Journal of Politics, Culture, and Society* 27, sayı 4 (2014): 409–425.
- Mobil uygulama. “AWorld in support of ActNow”, 2022. Erişim Tarihi: 24.05.2024.

- <https://actnow.aworld.org/>.
- Mulholland E., Bernardo A., ve Berger G., “Communication and Awareness Raising in the Implementation of the 2030 Agenda and the SDGs: Activities and Challenges. ESDN Quarterly Report 2017, ESDN Office, Vienna.2017. Erişim Tarihi: 13.08.2024. https://www.esdn.eu/fileadmin/ESDN_Reports/QR_44_Final.pdf.
- Murphy, Dennis. “Strategic Communication Talking the Talk: Why Warfighters Don’t Understand Information Operations”. Center for Strategic Leadership; U.S. Army War College, May. Volume 4. 2009.
- My World the United Nations Global Survey for a better world. “MY World 2030”, t.y. Erişim Tarihi: 13.08.2024. <https://about.myworld2030>.
- “National Framework for Strategic Communication”, The White House. Federation of American Scientists, Washington. 2010. Erişim Tarihi: 29.07.2024. <https://fas.org/man/eprint/pubdip.pdf>
- News mail. “Natsproekt pomog: kak volonteriy zabatyatsya o Baykale”. 2022. Erişim Tarihi: 25.05.2024. <https://news.mail.ru/society/52594559/>.
- Oepen, Manfred ve Willner Susanne.”Strategic Communication for Sustainable Development. A conceptual overview”. 2006. Erişim Tarihi: 16.06.2024. <https://www.cbd.int/cepa/toolkit/2008/doc/Strategic%20Communication%20for%20Sustainable%20development.pdf>
- Official website of the NATO Strategic Management Center. “About the NATO Strategic Management Center”, t.y. Erişim Tarihi: 10.05.2024. https://stratcomcoe.org/about_us/about-nato-stratcom-coe/5.
- “Ormancılar Üzerine İlkeler Beyanâtı”, Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 14 Haziran 1992. Erişim Tarihi: 30.06.2024. https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/forest.shtml
- “Ortak geleceğimiz. Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu Raporu”, Genel Kurul, A/42/427, 4 Ağustos 1987. Erişim Tarihi: 10.05.2024. <https://www.un.org/ru/ga/documents/gakey.shtml>.
- Özcan, Işıl. “Dünya Çevre Günü”. *Karacadağ Bölgesel Kalkınma Dergisi* 4, sayı 6 (2015):62-68.
- Özkan, Abdullah. “Sosyal Medya ve Siyasi Partiler”. *Bilişim Dergisi*, sayı. 127 (2010): 35-46.
- Özmehmet, Ecehan. “Dünyada ve Türkiye’de Sürdürülebilir Kalkınma Yaklaşımları”.

- Yaşar Üniversitesi E-Dergisi* 3, sayı 12 (2010):1853-1876.
- Pashentsev, Evgeniy. *Kommunikatsionnyy menedzhment i strategicheskaya kommunikatsiya. Sovremennyye tekhnologii global'nogo vliyaniya i upravleniya*. M.: MCSPIC, 2014.
- Pashentsev, Evgeniy. “Strategicheskaya kommunikatsiya SSHA: problemy narastayut”. *Vestnik Moskovskogo gorodskogo pedagogicheskogo universiteta. Seriya: istoricheskie nauki* 2, sayı 10 (2012):111-117.
- Paul, Christopher. *Strategic communication: Origins, concepts, and current debates*. Santa Barbara, Calif.: Praeger, 2011.
- Paul, Christopher. *Whither strategic communication? A survey of current proposals and recommendation*. Santa Monica, Calif.: RAND Corporation. 2009.
- Perse, Elizabeth ve Jennifer Lambe. *Media Effects and Society*. 2. Edition. Routledge, 2017.
- Petrov, Ivan. “Shoigu obyavil o sozdanii voysk informatsionnykh operatsiy”. *Rossiyskaya gazeta*, 2017. Erişim Tarihi: 05.07.2024. <https://rg.ru/2017/02/22/shojgu-obiavil-o-sozdanii-voysk-informacionnyh-operacij.html>
- Podprugin, Maksim, “Ponyatiya ustoichivosti i ustoichivogo razvitiya v sovremennoy ekonomicheskoy nauke”. *Aktualnyye problemy gumanitarnykh i estestvennykh nauk* 6, (2012):133-139.
- Price, Monroe. *Free Expression, Globalism and New Strategic Communication*. New York: Cambridge University Press, 2015.
- PVBLIC Foundation. “SDG Media Zone”, t.y. Erişim Tarihi: 30.06.2024. <https://www.pvblic.org/sdgmediazone>.
- “Report Follow-up to the outcome of the Millennium Summit. Critical milestones towards coherent, efficient and inclusive follow-up and review at the global level”, General Assembly, 19 January 2016. Erişim Tarihi: 23.08.2024. <https://sdgs.un.org/documents/70684-critical-milestones-towards-coherent-21533>.
- “Report of the Defense Science Board Task Force on Strategic Communication”, Office of the Under Secretary of Defense For Acquisition, Technology, and Logistics Washington, D.C. 20301-3140, 2004. Erişim Tarihi: 21.07.2024. https://www.academia.edu/22115312/2004_09_Strategic_Communication.
- Rosen, Barbara. “Digital technology for the sustainable development goals”, *Diplo : History of diplomacy and technology*, 10 April 2024, Erişim Tarihi: 27.08.2024. <https://www.diplomacy.edu/blog/digital-technology-sdgs>.

- SDG Media Zone. "17 Goals to Transform Our World", t.y. Erişim Tarihi: 08.07.2024.
<https://www.un.org/en/sdgmediazone>.
- SDG. "The United Nations and Talent From the Angry Birds Movie 2 Join Forces on the ActNow Climate Campaign". 2019. Erişim Tarihi: 07.07.2024.
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/blog/2019/07/act-now-partnership/>.
- Seleznyova Irina, Anna Sukhova ve Trina Lyasina. "Vliyanie ekonomicheskogo rosta na pokazateli urovnya i kachestva zhizni naseleniya". Servis Plus 12, sayı 3 (2018): 79-86.
- Shakirov, Aydar. "O kontseptsii ustoychivogo razvitiya i yeye printsipakh". *Uchenyye zapiski Kazanskogo universiteta* 1, (2011): 217-225.
- Sharkov, Feliks. *İnteraktivnye elektronnye kommunikatsii*. Moskva, 2010.
- Shchors, Tatyana. "Strukturno-funktsional'naya osnova formirovaniya imidzha Organizatsii Ob'yedinennykh Natsiy v nachale XXI veka". *Evraziyskiy soyuz uchenykh* 5-7, sayı 14 (2015): 107-110.
- Sidorskaya, Irina. "Ot "pablik rileishnz" k "korporativnym strategicheskim kommunikatsiyam". *PR i reklama v izmenyayushchemsya mire: regionalnyy aspect* 19, (2018): 5-13.
- "Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Gündemi", Birleşmiş Milletler Zirvesi'nin 2015 sonrası kalkınma gündeminin kabulüne ilişkin nihai belgesi, 25 Eylül 2015. Erişim Tarihi: 21.06.2024. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/>.
- "Sürdürülebilir Kalkınma Johannesburg Deklarasyonu". Sürdürülebilir Kalkınma Dünya Zirvesi, 2002. Erişim Tarihi: 15.06.2024.
<https://turkiye.un.org/tr/resources/publications>
- Sustainable Development Goals. "Take Action for the Sustainable Development Goals", t.y. Erişim Tarihi: 15.07.2024. <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>.
- Sustainable Development Goals."The Lazy Person's Guide to Saving the World", t.y. Erişim Tarihi: 15.07.2024. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/takeaction/>.
- Taşkıran, Taner. *Stratejik İletişim: Bilgi Odaklı İletişim Savunma Konsepti*. Ankara: US Yayınları, 2020.
- Tatham, Steve. *Strategic Communication: A Primer*. Defence Academy of the United Kingdom, 2008.
- "The Sustainable Development Goals Report 2024". United Nations, 2024. Erişim Tarihi: 27.08.2024. <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/The-Sustainable-Development->

Goals-Report-2024.pdf.

The United Nations Office at Geneva. “How the UN SDG Summit aims to transform the world”, t.y. Erişim Tarihi: 25.07.2024. <https://www.ungeneva.org/en/news-media/news/2023/09/85099/how-un-sdg-summit-aims-transform-world>.

“Ten years on: The evolution of strategic communication and information operations since 9/11”, Subcommittee on Emerging Threats and Capabilities, Washington, 2011. Erişim Tarihi: 01.07.2024. <https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/CHRG-112hhrg67796/pdf/CHRG-112hhrg67796.pdf>.

The World Economic Forum. “How the media can be a meaningful stakeholder in the quest to meet the SDGs”. 20 January 2020. Erişim Tarihi: 17.07.2024. <https://www.weforum.org/agenda/2020/01/sdgs-sustainable-development-news-media-coverage/>.

Tölkes, Christina. “The role of sustainability communication in the attitude– behaviour gap of sustainable tourism”. *Tourism and Hospitality Research* 20, sayı 1 (2020): 117–128.

Toshcheva, Natalya. “Media-manipulirovanie obshchestvennym soznaniem. Strategicheskie kommunikatsii v sovremennom mire”. *Sbornik materialov po rezul'tatam nauchno-prakticheskikh konferentsii*. 2018: 278-285.

Toynbee, Arnold. *Postizheniye istorii*. Moskva: Ayrıs-Press, 1991.

“Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development”, Resolution adopted by the General Assembly, 25 September 2015. Erişim Tarihi: 01.07.2024. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/ru/sustainable-development-goals/>.

Tsvetkova, Natalya. “Programmy Web 2.0 v publichnoy diplomatiyi SŞA”. *SŞA i Kanada: Ekonomika, politika, kultura* 3, (2011):109-122.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı iletişim başkanlığı yayınları. *Stratejik iletişim ve stratejik yönetim*. 1 Baskı, İstanbul, 2023.

Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığı. “Hakkımızda”, 2018. Erişim Tarihi: 30.06.2024. <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/kurum-hakkinda>

United Nations Climate Change. “Lifestyle Calculator”, t.y. Erişim Tarihi: 11.07.2024. <https://lifestylecalculator.com/unfccc>.

United Nations Development Programme. “Media leaders return to the United Nations to advance sustainable development at SDG Media Summit”, 2022. Erişim Tarihi: 09.07.2024. <https://www.undp.org/news/media-leaders-return-united-nations-advance->

sustainable-development-sdg-media-summit.

United Nations. “2023 SDG Summit”, t.y. Erişim Tarihi: 27.08.2024.
<https://www.un.org/en/conferences/SDGSummit2023>.

United Nations. “About UNAI. Academic Impact”, t.y. Erişim Tarihi: 15.07.2023.
<https://www.un.org/en/academic-impact/sdgs-training-sessions>.

United Nations. “Academic Impact”, t.y. Erişim Tarihi: 15.07.2023.
<https://www.un.org/en/academic-impact/page/about-unai>.

United Nations. “Act for Our Common Future”, t.y. Erişim Tarihi: 11.06.2024.
<https://www.un.org/en/actnow>.

United Nations. “Act Now. Climate Action”, t.y., Erişim Tarihi: 27.07.2024.
<https://www.un.org/en/climatechange/youth-in-action>

United Nations. “Act Now. Facts and Figures”, t.y., Erişim Tarihi: 27.07.2024.
<https://www.un.org/en/actnow/facts-and-figures>.

United Nations. “Act Now”, t.y., Erişim Tarihi: 26.07.2024. <https://www.un.org/en/actnow>.

United Nations. “Exhibits. Sustainable Development Goals: 17 Goals to Transform our World”, t.y. Erişim Tarihi: 19.07.2024. <https://www.un.org/en/exhibits/page/sdgs-17-goals-transform-world>.

United Nations. “Goal 17: Revitalize the global partnership for sustainable development”, t.y. Erişim Tarihi: 19.07.2024.
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/globalpartnerships/>.

United Nations. “Interviews. Act Now. Climate Action”, t.y., Erişim Tarihi: 27.07.2024.
<https://www.un.org/en/climatechange/un-climate-interviews>.

United Nations. “Make the SDGs a reality”, t.y. Erişim Tarihi: 26.07.2024. <https://sdgs.un.org/>.

United Nations. “Media unite behind ‘Promise of 1.5°C’ climate campaign in disaster-prone Japan”, 2022. Erişim Tarihi: 17.07.2024.
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/blog/2022/09/media-unite-behind-promise-of-1-5c-climate-campaign-in-disaster-prone-japan/>.

United Nations. “News & Media Division”, t.y., Erişim Tarihi: 30.07.2024.
<http://www.un.org/en/sections/departments-public-information/news-media-division/index.html>.

United Nations. “SDG Actions Platform”, t.y., Erişim Tarihi: 26.07.2024.
<https://sdgs.un.org/partnerships>.

United Nations. “SDG Media Compact”, t.y., Erişim Tarihi: 30.07.2024.
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/sdg-media-compact-about/#focus>.

United Nations. “SDG. Videos”, t.y. Erişim Tarihi: 15.07.2024.
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/news/videos/>.

United Nations. “Sharing Knowledge”, t.y. Erişim Tarihi: 19.07.2024.
<https://www.un.org/en/departments-global-communications/sharing-knowledge>.

United Nations. “Spokesperson for the Secretary-General”, t.y., Erişim Tarihi: 30.07.2024.
<http://www.un.org/en/sections/departments-public-information/spokesperson-secretary-general/index.html>.

United Nations. “UN Chronicle”, t.y. Erişim Tarihi: 12.07.2024.
<https://www.un.org/en/chronicle>.

United Nations. “UN Sustainable Development Group. Communications”, t.y. Erişim Tarihi: 21.08.2024. <https://unsdg.un.org/2030-agenda/communications>.

United Nations. “United Nations Communications Group”, 2020. Erişim Tarihi: 01.07.2024.
<https://archive.unescwa.org/united-nations-communications-group>.

United Nations. “United Nations Information Centres (UNICs) worldwide”, t.y. Erişim Tarihi: 12.07.2024.
<https://www.un.org/en/departments-of-global-communications/worldwide/united-nations-information-centres>.

United Nations. “The Yearbook of the United Nations”, t.y. Erişim Tarihi: 19.07.2024.
<https://www.un.org/yearbook>.

United Nations. “A Million Voices: The World We Want. A Sustainable future with dignity for all, t.y. Erişim Tarihi: 15.07.2024. <https://sdgs.un.org/statements/million-voices-world-we-want-sustainable-future-dignity-all-11056>.

United Nations. “Strategic Communications Division”, t.y. Erişim Tarihi: 13.07.2024.
<http://www.un.org/en/sections/departments-public-information/strategic-communications-division/index.html>.

United Nations. “The United Nations Messengers of Peace”, t.y. Erişim Tarihi: 13.07.2024.
<https://www.un.org/en/mop>.

United Nations. “UN News. Global perspective Human stories”, t.y. Erişim Tarihi: 14.07.2024.
<https://news.un.org/en/>.

United Nations. “Department of Global Communications”, t.y. Erişim Tarihi: 13.08.2024.
<https://www.un.org/en/departments-global-communications>.

- United Nations. "Emma Watson at the HeForShe Campaign 2014 - Official UN Video", 2014. YouTube Official video of UN., 13:15. Erişim Tarihi: 21.07.2024 <https://www.youtube.com/watch?v=gkjW9PZBRfk&t=4s>.
- United Nations. "Global database of SDG indicators", t.y. Erişim Tarihi: 10.05.2024. <https://unstats.un.org/sdgs/indicators/database>.
- United Nations. "SDGs Training Sessions", t.y. Erişim Tarihi: 13.08.2024 <https://www.un.org/en/academic-impact/sdgs-training-sessions>.
- United Nations. "The Smurfs are doing their part to achieve the Sustainable Development Goals", t.y. Erişim Tarihi: 15.07.2024. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/blog/2017/02/teamsmurfs/>.
- UN Sustainable Development Group. "UN INFO" t.y., Erişim Tarihi: 21.08.2024. <https://uninfo.org/>.
- UN Web TV. "SDG Media Summit" 2022. Erişim Tarihi: 07.07.2024. <https://webtv.un.org/en/asset/k10/k107xk0ga3>.
- UN Women. "HeForShe", t.y. Erişim Tarihi: 17.07.2024. <https://www.heforshe.org/en>.
- US Joint Forces Command Joint Warfighting Center. Commander's Handbook for Strategic Communication and Communication Strategy. Version 3.0. 2010. Erişim Tarihi: 30.07.2024. http://www.dtic.mil/doctrine/doctrine/jwfc/sc_hbk10.pdf
- Vedomosti. "Ekologicheskaya aktsiya na Baykale proshla pri podderzhke "Russkoy Mediagruppy": volontery vyezali 199 meshkov musora s beregov", 2023. Erişim Tarihi: 25.08.2024. https://www.vedomosti.ru/press_releases/2023/09/18/ekologicheskaya-aktsiya-na-baikale-proshla-pri-podderzhke-russkoi-mediagruppi-volonteri-vivezli-199-meshkov-musora-s-beregov.
- Vinogradova, Ekaterina. "Rol' strategicheskoy kommunikatsii v mezhdunarodnykh otnosheniyakh". *Mezhdunarodnaya jizn* 6, (2014): 222-229.
- Vinogradova, Ekaterina. "K voprosu o rabote s "novymi media" v strategicheskoy kommunikatsii". *Gosudarstvennoye upravleniye. Elektronnyy vestnik* 41, (2013):218-228.
- "Voluntary National Review of the progress made in the implementation of the 2030 Agenda for Sustainable Development", Russian Federation, 2020. Erişim Tarihi: 23.08.2024. https://hlpf.un.org/sites/default/files/vnrs/2021/26962VNR_2020_Russia_

Report_English.pdf.

Vorvoreanu, Mihaela. "Online Organization – Public Relationships: An Experience – Centered Approach". *Public Relations Review* 32, (2006): 395-401.

Wood, Julia. *Interpersonal Communication: Everyday Encounters*. Boston, MA: Cengage Learning, 2003

"World Conservation Strategy: Living Resource Conservation for Sustainable Development", International Union for Conservation of Nature and Natural Resources, 1980. Erişim Tarihi: 10.05.2024. <https://www.unep.org/publications-data>.

Yakupov, Pavel. "Kommunikatsiya: opredelenie ponyatiya, vidy kommunikatsii i yee barrier". *Vestnik universiteta* 12, (2016): 34-39.

Yegorova-Gantman, Ekaterina. *V tumane voyny*. Samara: Ofort; M.: Nikol'lo, 2010.

"Yüzyıl Gündemi", Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 1992. Erişim Tarihi: 01.06.2024. https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml.

Zemskova Yelena ve Yevgeniy Kormishkin. "Kachestvo zhizni naseleniya kak forma vyrazheniya ekonomicheskogo rosta". *Izvestiya vysshih uchebnyh zavedeniy Povolzhskiy region obshchestvennye nauki* 4, sayı 24 (2012): 101-109.

Zinovyev, Sergey. "Strategicheskiye kommunikatsiyi v praktike publichnoy diplomatii Evropeyskogo Souza". *Molodoy uchenyi* 4, sayı 21 (2017): 375-377.

"2021 Result Report", The United Nations Country Team in Türkiye, 2021. Erişim Tarihi: 21.08.2024. https://turkiye.un.org/sites/default/files/2022-10/2021_UNCT_ResultsRreport_Final_0.pdf.

ÖZGEÇMİŞ

Aigul Akhmetshina

KİŞİSEL BİLGİLER

E-mail:

EĞİTİM

Derece Yılı	Kurum	Mezuniyet
Yüksek Lisans	İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	
	Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans Programı	2024
	Türkiye	
Lisans	Başkurt Devlet Üniversitesi, Hukuk Enstitüsü	
	Uluslararası İlişkiler Lisans Programı	2021
	Bölümü, Rusya	

YABANCI DİLLER

Rusça (ana dili), İngilizce (İleri Seviye)